3 - 3 - 5

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XVIII
B
3
NAPOLI

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

D. CHRISTIAN. FRID. GEORG. MEISTERI

BIBLIOTHECA IVRIS NATVRAE ET GENTIVM

PARS PRIMA

GOETTINGAE

IMPENSIS ABRAM VANDENHOECK

MDCCXXXXIX.

B. R. NEAPOLIS

Digitized by Google

L. S.

Paruum librum magna onerare praefatione nolo. Vt igitur de ea, quae ad emittendum publicam in lucem hunc libellum me impulit, cauſa conſtet, atque, quomodo in meo labore verſatus ſim, Lector edoceatur, paucis efficiam. Ad

haec enim duo redit omne, quod monendum videtur. Nimirum, qui ſciunt, *Bibliothecam iuris imperantium quadripartitam*, Norimbergae Anno 1727. 4. prodiiſſe, Illuſtrem vero GLAFEYVM, ſuae hiſtoriae iuris naturae & gentium, bibliothecam eiusdem iuris ſatis magnam adiunxiſſe; GEORGIVM ANDREAM VINHOLDVM quoque *Notitiam ſcriptorum iuris naturae* Lipſiae anno 1723. 8. edidiſſe, ex illis, inquam, erunt fere, qui laborem me ſuſcepiſſe inutilem, aut, horum virorum expilaſſe libros ſibi perſuadere poſſent. Quamquam inſpectio mei libelli, eiusque cum laboribus iſtis comparatio inſtituta facile me ab hac iniuria liberent: quia tamen multi de libris, quos legerunt nunquam, iudicare ſolent, his alia ratione ſatisfaciendum erit. Verum eſt, fateor, auctorem Bibliothecae quadri-

quadripartitae, quisquis etiam ille ſit, egregiam praeſtitiſſe operam, & quod ad accuratam librorum narrationem ac ſinceràm diiudicationem eorum ſpectat, reliquos longe ſuperaſſe; ſed, vt taceam, auctori animum non fuiſſe, omnes omnino iuris naturalis recenſere ſcriptores, in iis ipſis materiis, quarum ſcripta exhibet, aliis haud exiguam reliquiſſe ſpicilegium, & ipſe in praefatione fatetur, & qualiscunque labor noſter comprobat. Accedit & hoc, quod auctor etiam eos libros, quos viri in iurisprudentia naturali maxime celebres ſcripſerunt, ad hanc diſciplinam non pertinentes, illorumque vitas bibliothecae ſuae inſeruerit, hocque ipſo, librum quidem ſuum, ſed non bibliothecam iuris naturae grandiorem fecerit.

De induſtria etiam auctor de conquirendis minutis iuris naturae ſcriptis omnibus, velut diſſertationibus & programmatibus academicis haud fuit ſollicitus, quis vero eſt, qui, libros ex magnitudine non aeſtimandos, aut, ſaepe in paucis plagulis plus veritatis & eruditionis, quam multis magnae molis voluminibus deprehendi, neſciat? Tantum itaque abeſt, vt bibliotheca iuris naturalis, quoad eius fieri poteſt, perfecta, minoribus ſcriptis carere poſſit, vt potius haec ipſa iſtius potiſſima ſaepe ornamenta eſſe oporteat.

Transgredior ad Ill. Glafeyvm. Si quidem ſpectes numerum Scriptorum ad iurisprudentiam naturalem facientium, magnum eorum compilauit cumulum; at, non debita cum cura; negotia

enim

enim grauia & multa, quibus illuſtris vir diſtrictus eſt ſemper, non permiſerunt, vt ipſa inſpexerit ſcripta, ſed eum, vt veroſimile eſt, ad fidendum catalogis librorum, alienisque oculis coëgerunt. Quibus rebus factum eſt, vt ſaepe in bibliotheca Glafeyana ſola auctorum nomina, ſine titulo libri, interdum etiam & hunc & illa manca corruptaque videas. Paucis: hic labor index potius bibliothecae iuris naturae & gentium, isque imperfectus, quam ipſa bibliotheca appellari meretur. Equidem aliquot ante annos editis duobus additionum atque emendationum ſpeciminibus ſtabulum hocce purgare aggreſſus ſum, ſed labor nimis aerumnoſus me ab vlteriori continuatione deterruit. Ingenue, quod ſentio, dico, ſed veritate duce; neque etiam verendum mihi eſt, ne Ill. Glafey hanc iudi-

candi libertatem aegre laturus ſit; inter omnes namque conſtat, etiam in hoc ſtudii genere, ab Eo nihil, niſi excellens profecturum fuiſſe, ſi per negotia concatenata, & tempus ipſi maiorem impendere laborem licuiſſet.

Vinholdi denique *notitiam Scriptorum iuris naturae & gentium* laudes quidem mereri, in ipſa hac noſtra bibliotheca *pag.* 241. dictum eſt; verum enimvero cum iſte libellus CCLXXXVIII. tantum auctores, ſcriptaque CCCC. & quod excurrit, complectatur, quilibet aequus rerum iudex, Vinholdum labori meo eſſe impedimento non potuiſſe, largietur.

Reſtat, vt quam viam in elaboranda hac bibliotheca ſim ingreſſus, aperiam.

riam. Primam & potiſſimam mihi legem dixi, vt omnia quorum copia hic loci fieri poſſit, oculis meis viderem ſcripta, ne vterer temere aliena fide, erroremque facile de charta in chartam transſcriberem. Inſpexi igitur libros ad ius naturae pertinentes, quos capit Bibliotheca publica academica, atque euolui, quae ibidem habentur, diſſertationum, programmatum, aliorumque minorum opuſculorum collectiones, exque iis, quae in rem meam faciebant, ſelegi. Intraui deinde bibliothecas locupletiſſimas, Gebauerianam, Feuerlinianam, atque Treuerianam, & ex his viridariis flores conquiſiui. Nec ſilentio praetereundi ſunt alii Viri Celeberrimi, ex quibus S. V. Heumannum, Ill. Ayrerum, Excellentiſſimumque Hollmannum nominare liceat, qui pro humanitate ſua, varia iu-

ris naturalis ſcripta mecum communicarunt; opem quoque tulit ipſe, cuius impenſis prodit hic liber, Bibliopola, qui recens edita opuſcula ex officina ſua ſubminiſtrauit.

Videram ſic, atque in vſum meum conuerteram ſcriptorum iuris naturalis maximam partem. Cum autem fruſtra expectetur bibliotheca iuris naturae completa, in qua nullus liber, niſi ab ipſo collectore viſus occurrat, & alienam nunquam ſequi velle fidem, ſcepticismum litterarium redoleat ineptiſſimum; ſecundam mihi ipſe poſui hanc normam, vt deficiente fonte ipſo in conquirendis iuris naturae ſcriptoribus, recurrerem ad eos riuos, qui plenam atque publicam fidem habent. Niſi itaque grates mihi habendae ſunt, ignoſcendum tamen,

men potius, quam vitio vertendum, quod multo labore, patientiaque ſatis amara, acta Eruditorum Lipſienſia, Noua Litteraria Maris Balthici, Acta ICtorum, Juriſtiſchen Bücher-Saal, Allerneueſte Nachrichten von Juriſtiſchen Büchern, aliaque Diaria litteraria voluerim atque reuoluerim, ſcriptoresque iuris naturae, quos ipſos inſpiciendi poteſtas data non fuit, collegerim.

Falluntur, qui exiſtimant, in his, quorum feci mentionem, documentis litterariis, recenſeri omnia iuris naturalis ſcripta, multa enim imprimuntur, programmata, multae diſſertationes, quibus in eis locus non datur, multi etiam libri ius naturae illuſtrantes emiſſi fuerunt eo tempore, quo noua litteraria nondum vſu veniebant. Quae ergo ſcri-

pta

ſta non vidi, neque etiam eorum mentionem in nouis litterariis inueni, ex libris hauſi eorum, quorum fidem ante exploraueram, & integram deprehenderam; quo imprimis, Auctorem bibliothecae quadripartitae, Vinholdi notitiam, Buderi bibliothecam Struuii iuridicam, Kahlii bibliothecam eiusdem philoſophicam, Seelenii bibliothecam Breitenauianam, Molleri Cimbriam litteratam, Bibliothecas vtriusque Fabricii, Göttenii, Rathleſii, atque Strodtmanni eruditam praeſentem Europam, Andr. Ant. Stiernmani Aboam litteratam, Manes H. Grotii ab iniquis obtrectationibus vindicatos, Stollii Bibliothecam & hiſtoriam litterariam, Reimmanni Catalogos & Introductionem in hiſtoriam litterariam, Heumanni Conſpectum Reipublicae litterariae refero. Quoniam e-

tiam

tiam ex diligenti ſcriptorum iuris naturalis eorum, quae in ſupplementis Ienichianis ad Bibliothecam Lipenii extant, cum eis, quae vidi ipſe, collatione, optimam Ienichii fidem, ſtupendamque in accurata librorum nominatione diligentiam expertus ſum, viri huius de hiſtoria litteraria immortaliter meriti, neceſſitate exigente, fidem ſequi nullus dubitaui. E contrario autem, ſaepe ſcriptum, quod extra Illuſtris Glaſeyi, Viri alias magni, bibliothecam iuris naturae & gentium, vel ipſius tantum Lipenii bibliothecam ſine Ienichianis emendationibus, reperire non poteram, ex mea bibliotheca exulare, quam in eam recipere, rationibus motus ſat grauibus, malui.

Ne

Ne vero libellus meus magis catalogus, quam bibliotheca iuris naturae euadat, de forma atque ſcriptorum editionibus explorandis ſollicitus fui; iſtam vero, programmatibus, & diſſertationibus ſingulis, vtpote plerumque *quartam*, adiicere ſemper, laborem eſſe ſuperfluum reputaui. Praeterea, quantum per tempus licuit, contenta libellorum multorum paucis expoſui, iudiciaque de eis, aliorum, vel mea addidi; quem vtrumque laborem multis non ingratum fore, ſperare licet.

Partem primam ſequetur mox ſecunda, qua tamen iuris naturae & gentium bibliotheca haud abſoluetur. Per-

gam

gam enim, ſi Deus vitam conceſſerit, in colligendis iuris naturae ſcriptis, poſt haec tempora prodeuntibus, & iis quae in his duabus partibus omiſſa eſſe deprehenſurus ſum; defectus & alia vitia libelli mei, quae aut ab aliis, aut a me animaduertentur, emendabo & ſupplebo; ſcripta nouiter vulgata, & ea, quorum in bibliotheca hac nondum habentur contenta, in compendium mittam; ac ſenſim, ſenſimque hanc bibliothecam, tertia, quarta, & fortaſſe pluribus partibus continuabo.

Ingenue faſſus ſum, per quos profecerim. Non gloriam in labore magnae induſtriae & paruae eruditionis ſed praemium

mium quaero, quod beneuolentia hu-
maniſſimi lectoris maius non opto, hac
enim labor meus abunde compenſabitur.

Scripſi Göttingae d. XXV. Iulii
A. O. R. MDCCXXXXIX.

A.

ABDICATIO.

IOH. CHRISTOPH BECMANNI diſſ. de abdicatione regni Francof. 1671.

IACOB. CARMON diſſ. de abdicatione liberorum Roſtoch 1733.

IVST. CHRISTOPH DITHMAR diſſ. de abdicatione regnorum aliarumque dignitatum illuſtrium, tam ſecularium quam eccleſiaſticarum Frf. 1724. in Collect. Diſſ. p. 185. ad 216.

Haec diſſertatio, iudicante ita IENICHENIO principatum tenet inter cuncta opuſcula, quae de abdicatione regnorum & dignitatum vmquam aſpexerunt lucem.

IOH. GVNTHERVS de abdicatione regni Lipſ. 1682.

IOH. CHRISTI. MVLDENERI poſitiones inaugurales, in quibus iuris naturae definitio & fundamentum, abdicatio regni, ius primariarum precum & alienatio

lienatio geradae explicantur Erfurt. 1692. auctae & ſuppletae Hal. 1698.

VLR. OBRECHTVS de abdicatione Caroli V. Imperatoris. Argent. 1670.

GOTHOFR. OLEARII diſſ. de principe magiſtratu ſe abdicante Lipſ. 1702.

Monet auctor, non ſemper magnifice de principum abdicationibus ſentiendum eſſe. Hinc docetur, quo tandem animo magnos honores abiicere oporteat eum, qui virtutis auſpicia ſecutus eos abieciſſe videri velit. Poſt haec illuſtria principum abdicantium exempla ex hiſtoria colliguntur v. gr. Dauidis, Regum Aethiopum, Romuli, Seruii Tullii, Syllae Luculli, Octauii, Neruae, Maximiani, Theodoſii III. Imp. Conſtantinop. Michaelis Rancabis, Manuelis Comneni, Ioannis Canacuzeni, Veremundi, Rachis, Ludouici Pii, Vinigiſi, Lotharii, Ardoini, Ludouici Haſſ. Comit. Guilielmi Holland, Comit. Friderici Duc. Saxon. Caroli V. Chriſtinae Reg. Suec. Iohannis Caſimiri Reg. Polon. Vltimo denique loco in ſingulis his inquirit, in interiores, quae animis eorum obuerſatae ſint, cauſas, quibus impulſi faſces & reliquum imperii faſtum cum vita priuata commutauerint.

EBERH. RVD. ROTHIVS de ſpontanea imperiorum abdicatione Ulm. 1682.

ID. de coacta imperiorum abdicatione ibid. 1685.

G. S.

C. S. SCHVRZFLEISCHII diſſ. de abdicatione principum. Wittenb. 1671.

SAM. FRID. WILLENBERG diſſ. de veneratione erga principem poſt abdicatum imperium Gedan. 1723.

Diſſertatio lectu digniſſima. I.

ABORTVS.

IOH. HADR. SLEVOGT num maturus foetus ſeruandae matris cauſa occidendus? aut abortus prouocandus ſit vt mater grauida a magno morbo morteque liberetur? Ien. 1710.

IOH. PHIL. SLEVOGTII diſſ. de crimine abortus. Ien. 1705.

Diſſertationis verus auctor eſt Io. Paul. Kreſſius, qui eandem, Slevogtiano fretus praeſidio, pro conſequendis ſupremis in iure honoribus publice propugnauit. Neque enim ea latini ſermonis elegantia venuſtateque conſcripta eſt, qua cuncta Slevogtiana opuſcula ſeſe commendare ſolent, ſed ſcribendi genus redolet Gloſſatoribus familiare. Quamuis Lectorem non dimittat ſine fructu vtilitateque inſigni. Sunt verba Ienichenii.

MART. ALPH. VIBALDVS contra procurantes abortum, extat cum Candelabro eiusdem Venet. 1602. 4.

IOH. FRID. WVCHERERI diſſ. de moralitate abortus. Ienae 1712.

Diuiſa haec diſp. eſt in III. Sectiones, quarum prima abortus naturam & rationem formalem exhibet. In IIda, quae eſt huius loci, de moralitate abortus agitur & oſtenditur, hic de abortu illo, qui hominis ſtudio procuratur, ſermonem eſſe, eumque iure nat. turpem eſſe, id quod hoc fere modo demonſtratur: foetus in vtero latens non factus eſt ab homine generante; ſed dependet ab alio. Illud aliud non eſt ens finitum, ergo infinitum quod Deum appellamus. Si foetus eſt efficienter a Deo, ſequitur, Deum velle conſeruationem eius, ſiue ſit perfecte elaboratus, ſiue adhuc conſiſtat in primis rudimentis. Concluſ. I. Ergo, qui deſtruit, quod Deus vult conſeruari, iniurius eſt in Deum hominemque, qui conſeruari poterat. Concl. II. Ergo peccat in ius naturae, turpitudinemque ſibi contrahit naturalem. Sectio tertia recenſet huius delicti poenarum diuerſos gradus, & diuerſa genera.

ABRAHAMVS.

CHRPH. ANDR. BVTTNERI diſſ. de factis quibusdam Abrahami ſecundum ius naturae conſideratis Altd. 1727.

IOH. EVERH. ROESLERI diſſ. de facto Abrahami, imolatione Iſaaci, Geneſ. 22. deſcripto. Tubingae 1713.

ACCEPTATIO.

NICOL. HIER. GVNDLING Anmerckungen, ob in Schenckungen nach dem Recht der Natur eine acceptatio nöthig ſey? In Gundlingianis P. 29. pag. 315-321.

ACCISMVS.

IOH. HENR. BARTH de acciſmo ſ. ſimulata recuſatione eius, quod maxime cupimus. Ienae 1708.

DANIEL BARTSCHIVS de acciſmo licito. Lipſ. 1701.

ACHAB.

MAR. RHODIVS de proceſſu iniuſto regis Achabi contra Nabothum 1. Reg. 21. Erf. 1696. 4.

ACQVISITIO.

IOH. BACKE diſſ. de acquiſitione originaria iuris in perſonam. Baſil. 1660.

ARN. MAVR. HOLTERMANN de acquaeſtu bellico Marp. 1671. 4.

IOH GEORG. KVLPISII Collatio philoſophiae Grotianae cum principiis iuris romani circa acquiſitiones iuris gentium ad Hug. Grotii L. II. C. VIII. de I. B. & P.

In Diſſ. Acad. p. 329-351.

TOB. MOEBII diſſ. de acquiſitione bellica. Lipſ. 1650.

ACTIO.

DANIEL BERGRINGERVS de actionibus humanis earumque differentiis. Vltrai. 1656.

IOH. CASPAR. BRENDELII principium proximum actionum humanarum. Witt. 1683.

IDEM de circumſtantiis actus humani moraliter boni Witt. 1689.

IO BOESE de illuſtri actionum humanarum principio, proëreſi. Regiom. 1705.

CHRIST. BREITHAVPT diſſ. de principiis actionum humanarum Hal. 1714.

Sectio I. agit de natura & indole actionum humanarum, II de principiis earum, & quidem cap. 1. de ſpontaneo & conſultatione, cap. 2. de voluntate electione, voluntatisque libertate.

Decas poſitionum circa principia & affectiones actionum humanarum Witt. 1689.

IOH. EICHELII diſſ. de actionum humanarum libertate Helmſt. 1652.

EIVSD. diſſ. de principio actionum humanarum ibid. 1672.

IOH. EISENHART de actionum humanarum moralitate & indifferentia Helmſt. 1679.

CHR. MICH. FISCHBEK de bona intentione ad actionis bonitatem minime ſufficiente Witt.

EIVSD. diſſ. de actus mali cauſa. Wit. 1699

IOH. NIC. FREY nullitas actionum hominis indifferentium Giſae 1700.

IOH.

IOH. DAN. GIHNLEIN de actionum humanarum natura & diuiſionibus Coburg.

CHRIST. GOTTWALD de actionibus hominibus naturalibus Lipſ. 1719.

HENR. GVTBERLETH de actionum moralium differentiis. Dauent. 1632.

GEORG. ALBR. HAMBERGERI diſſ. de natura actionum humanarum.

IOH. FRID. HENNIGKA, de non exiſtentia actionum indifferentium ſecundum indiuidua Lipſ. 1680.

IOH. THEOPH. KEVLING de intentione actionem malam non mutante Hal. 1704.

HENR. KLAVSING de interna bonitate & malitia actuum moralium Witt. 1709.

POLYCARP. LYSERVS vnde actionum dependeat moralitas Lipſ. 1678.

FRID. MENZ diſp. actionum humanarum normam in ſocietate improprie dici legem naturae Lipſ. 1711.

GVST. PHIL. MOERL modus dirigendi omnes actiones noſtras ad gloriam Dei. Altd. 1701.

IOH. MVLLERVS de actionibus elicitis Witt. 1672.

SIM. HENR. MVSAEVS de actio-

num moralitate, circa quas ius naturae verſatur. Kil. 1690.

MATTH. PALVMBIVS de eo, quod primum & vltimum eſt in actionibus humanis Jen. 1679.

GEORG. PASCHIVS de actionum humanarum principio Kil. 1696.

JOH. REICHII diſſ. de habitu corporis humani ad actiones morales ad Budd. Philoſ. Pract. P. I. c. II. à §. 139. ad finem. Hal. 1700.

JOH. EVERH. ROESLER diſſ. de principiis actionum humanarum. Tubing. 1706.

CHRIST. ROEHRENSEE de moralitate actus humani interioris Witt. 1701.

IDEM de actionibus elicitis Wit. 1694.

IDEM de actione morali ibid. 1676.

EIVSD. diſſ. de actione maioris mali ibid. 1677.

JOH. RICHTERI diſſ. de principio actionum humanarum. Kil. 1670.

NIC. CHRPH. REMLING de cauſa actionum moralium. Witt. 1684.

HENR. GOTTL. SCHELLHAFER de indole legis permittentis ſeu de principio actionum licitarum. Lipſ. 1729.

HENR. IVL. SCHEVRL de principiis actionum humanarum. Helmſt. 1648.

SYLV. SCHMIDT de actionibus meritoriis Jen. 1687.

CARL

CARL. SAM. SENFF de actionibus elicitis. Lipſ. 1687.

JOH. FRID. SCHNEIDER de norma actionum moralium Hal. 1698.

CHR. GEORG SCHVSLER de natura actionum humanarum. Hal. 1720.

CHRIST. FRIDR. STIEGLITZII diſſ. de internarum actionum malarum poenis Lipſ. 1747.

GEORG. THEGEN de actionibus hominum in ſe & ſua natura non ob legis prohibitionem malis Regiom. 1701.

VAL. VELTHEMIVS de quaeſtione: num. actus dentur per ſe honeſti aut turpes, quique adeo in ſua natura ſint debiti & illiciti. Jen. 1674.

JOH. BALTH. WERNHERI diſſ. de actionum moralium, quae iuris naturalis obiectum conſtituunt, materiali atque formali. Lipſ. 1697.

Tota haec diſſertatio redit eo: Actio moralis duo inuoluit, quae nunquam coincidunt, ſed ſemper realiter diſtincta manent. Haec duo ſunt materiale & formale. Materiale enim eſt aliquid reale & phyſicum, formale autem eſt moralitas. In nulla actione morali materiale neceſſarium nexum & omnem ad extrinſecum quiddam reſpectum excludentem cum formali habet. Materiale cum formali coniunctum actionem moralem conſtituit, quae vel honeſta eſt, vel turpis; vtraque

traque vero ad extrinſecum quiddam inuoluit reſpectum. Non dantur actiones ſine reſpectu ad legem honeſtae vel turpes. Omnis enim moralitas inuoluit relationem. Relatio autem eſt vel ad ſubiectum agens vel ad legem. Si hoc, habetur quod erat demonſtrandum; ſin illud, rurſus inuoluitur reſpectus ad legem.

EIVSD. diſſ. de norma actionum humanarum Lipſ. 1698.

JOH. LIBOR. ZIMMERMANN diſſ. de actionum humanarum moralitate, nec non de obligatione iuris, legibusque ſtricte dictis Jen. 1728.

ADIAPHORA.

OL. HERMELIN de adiaphoris in bello Dorp. 1694.

CHRIST. THOMASIVS de iure principis circa adiaphora Hal. 1695.

ADVLTERIVM.

JOH. HENR. DE BERGER disquiſitio: vtrum a principe temperari poena adulterii poſſit? in eius Supplem. ad Elect. iurispr. crimin. P. II. pag. 529-627.

JOH. GOTTFR. A DüSSELDORFF de adulterio legibus diuinis & humanis coërcendo Lipſ. 1693.

PHIL. BALTH. GERDESIVS de

poena

poena adulterii ex iure diuino & humano Gryph. 1719.

BERN. SCHVLTZEN praeceptum Decalogi: Non moechaberis ex iure naturali & poſitiuo cum diuino tum humano deductum. Rint. 1670.

JOH. FRID. WERNHERI diſſ. num iudicium inſtitutum contra Suſannam vni alteriue iuri conueniat? Wit. 1727.

AEMVLVS.

GOTTFR. ACHENWALL diſſ. iuris gentium & publici vniuerſalis de iure in aemulum regni, vulgo Praetendenten Marb. 1747.

Opuſculum ſumma laude dignum. vid. Die Götting. gelehrte Zeit. 1747. n. 108.

AEQVALITAS.

CAROL. FRID. KRANEWITTERI diſſ. de ſeruanda inter homines aequalitate. Witt. 1713.

Non ſatis adcurate diſtingui poſſe aequalitatem a ſimilitudine aſſerens auctor, vtroque termino promiſcue vtitur. Primo enumerat ſimilitudines ſeu aequalitates hominum phyſicas, ratione animae, intellectus, voluntatis, corporis, facultatum agendi. Secundo morales ratione obligationis & poteſtatis. Ex quibus varia deducuntur v. gr. omnes homines vt aequa-

aequales tracta; quod tibi non vis fieri, ne alteri feceris; a ſuperbia & contumelia abſtine; quod tibi in alium vel res circa ipſum licere putas, id alteri in te & res circa te concede; quod tibi datur, retribue aequaliter; non plus poſce, quam reddis; aequaliter diſtribue.

HENR. LUD. WERNHERI diſſ. de aequalitate hominum in ſtatu naturali Lipſ. 1702.

Auctor huius libelli, Ioh. Balthaſ. Wernheri frater, quondam moral. Wittembergae profeſſor decem ſcripſit diſſertationes, ius naturae egregie illuſtrantes, quas frater coniunctim edidit ſuisque in Hug. Grotium & Sam. Pufendorfium notis adiecit Witt. 1721. 8. inter quas haec prima eſt, cuius ſenſus ita ſe habet. Sermo hic non eſt de qualicunque aequalitate, ſed de ea in ſtatu naturali, vbi ſimul Hobbeſius refutatur. Praecipuum in ſtatu naturali aequalitatis fundamentum eſt mutua & aequalis obligatio ad colendam ſocialitatem. Praeter ſocialitatem illuſtratur aequalitas non parum etiam eo, quod omnibus eundem in hanc vitam ingreſſum natura conceſſit, quod eadem corporis noſtri eſt ſtructura. Ex qua aequalitate fluit generale praeceptum: vnumquemque vt hominem & tibi naturaliter aequalem tracta. Cum aequalitate naturali pugnat maxime faſtus & inanis ſuperbia, ſeruitus naturalis, licet non omnis ſeruitus ei aduerſetur. Jus nat. neque omnem bonorum communionem ſimpliciter prohibet neque praecipit ſed vt rem indifferentem legiſlatori relinquit ob defici-

entem

entem neceſſariam conuenientiam aut diſconvenientiam cum natura & conditione humana. Aequalitas naturalis aequalem bonorum diuiſionem inter ciues ſuadet, non tamen praecipit. Lectu digna eſt haec diſſertatio.

AEQVILIBRIVM.

GEORG LVDW. ERASM. AB HVLDENBERG de aequilibrii alioque legali iuris gentium arbitrio in gentium controuerſiis pacis tuendae cauſa interpoſito Helmſt. 1720.

JOH. GEORG. WAGNER diſſ. de aequilibrio poteſtatum. Lignit. 1737. f.

AEQVITAS.

LEONH. CARLIER diſſ. de aequitate, Würzb. 1743.

MARQ. FREHERI Sulpitius ſiue de aequitate comment. ad leg. 1. C. de Leg. Frf. 1608. 4.

Inſeruit hanc commentationem Theſauri I. Rom. Tomo IV. p. 365 - 380. Illuſtris Euerh. Otto.

JOH. ZACH. HARTMANNI diſſ. de aequitate iuridica Kil. 1730.

EIVSD. progr., quid interſit inter ius ſummum ſeu ſtrictum & aequitatem ibid. 1730.

ARNOLD HOLSTEIN de aequitate iuris Col. 1566. 8.

JOH.

JOH. PAVL. KRESS de aequitate Helmſt. 1731.

DETLEVI LANGENBECKII Regenten = Buch, de iuſtitia, iure& aequitate Witteb. 1572. f.

ERNST. IO. FRID. MANTZEL diſſ. de limitibus iuſtitiae, aequitatis iuris aggratiandi & arbitrii iudicis. Roſt. 1738.

GVL. MARANI commentarii duo de aequitate.

Proſtant cum paratitlis Toloſae 1622. 4. & 1684. f. I.

DAVID MEVII norma aequitatis Roſtoch. 1639. 4.

JOH. OLDENDORP de reconciliatione priuata & iure aequitatis Fr. 1658. 12.

EIVSD. liber de iure & aequitate forenſi primum patrio ſermone hoc titulo typis impreſſus eſt: Wat byllich unn recht ys eyne korte erklaring, allen ſtenden denſtlich. Dorch Joannem Oldendorp. Roſt. 1529.

SAM. RACHELIVS de aequitate Kil. 1671.

MARIVS SALOMONIVS de bono & aequo Baſ. 1530. f.

ANDR. SCHONER de aequitate Argent. 1621.

ANT. SCHVLTING de aequitate & ſtricto iure Lugd. Bat. 1717.

GE-

GEORG. AD. STRVV. de iure, aequitate & interpretatione iuris Jen. 1676.

JOH. VOET. de aequitate. Lugd. Bat. 1687.

AETAS.

CHRIST. LVDW. CRELLII diſſ. de iure aetatis ex lege naturali atque antiquitate Lipſ. 1724.

AGGRATIANDI IVS.

GEBH. CHRISTIAN. BASTINELLER de iure aggratiandi. Witt. 1727.

DANIEL CLASENIVS de iure aggratiandi Magd. 1660. & 1668. 4.

JOACH. DECHERI diſſ. de eod. arg. Frf. 1658.

JOH. FELTZII diſſ. de ead. mat. Argent. 1708.

PHIL. LVD. HANNEKENII diſp. de iure gratiae principis chriſtiani in reos noxae capitalis, e S. S. & veterum piorum moribus repetito, Witt. 1701. & Lipſ. 1712. 4.

Litem Auctori hac de re motam enarrat Mollerus. Cimbr. Litt. Tom. 2. p. 283.

CHRIST. GOTTF. HOFFMANN de principe ex iuſtis cauſis aggratiante. Frf. ad Viadr. 1728.

IOS. FRANC. MAX. A IVNGWIRTH de eod. argum. ibid. 1740.

MAN-

MANZELIANAM diſſertationem vide ſub voce: *aequitas*.

AD. RECHENBERGII diſſ. de iure principis chriſtiani aggratiandi circa homicidium negato. Lipſ. 1702. & 1712.

CHRIST. THOMASIVS de iure aggratiandi principis in cauſis homicidii. Hal. 1707.

OTTON. PHIL. ZEPPERI diſcurſus de iure aggratiandi, detractionis, ſtapulae &c. Brem. 1661.

AGGRESSOR.

GOTTH. EHRENREICH BECKERI diſſ. de officio hominis circa aggreſſorem Lipſ. 1683.

In hoc ſcripto de moderamine inculpatae tutelae agitur, quae ex auctoris ſententia locum habet, quoties a) *offenſio* eſt 1) perfecte iniuſta 2) lethalis 3) praeſentiſſima 4) indeclinabilis. b) *defenſio* eſt 1) coacta 2) pura 3) alteri non noxia. Haec omnia ad iuſtitiam moderaminis inculp. tut. coniunctim requiruntur. Autor principia Valent. Alberti ſequitur in iure naturali.

ALEA. vid. LVDVS.

LEONH. BAVDISS de iuſtitia emtionis aleae ibid. 1685.

MAGN. DAN. OMEISIVS de contractibus quae aleam continent ad Sam. Pufend.

Puſend. Lib. I. de O. H. & C. cap. 15. §. 13 Altorf. 1698.

Faciunt haec duo opuſcula licet minimam, tamen partem, ſplendidiſſimae & locupletiſſimae Bibliothecae Breitenauianae, cuius theſauros nobis, magno eruditi orbis emolumento, nuper aperuit ſumme Venerabilis A SEELEN Lubecae 1747. 4.

ALLIANCE

Eine Schrifft darinnen erwieſen wird, daß ein Chriſtlicher Potentat mit Ungläubigen eine Alliance ſchlieſſen könne 1711.

Hic libellus etiam latine extat ſub rubro: Epiſtola familiaris ad Montanum, in qua affirmans ſententia, poſſe principem chriſtianum in caſu neceſſitatis foedus temporale etiam cum infidelibus iungere, eorumque opera contra hoſtes uti, producitur, & rationibus roboratur. Saluo tamen meliore iudicio. a VEGETIO GRATIANO HOEKERN, Catanae 1711. in 4.

ALIMENTA.

IOH. GOTTF. BAVERVS de patre ad liberos, qui bona habent, alendos obligato Lipſ. 1727.

IOH. HENR. FELTZIVS de alimentatione partus inceſtuoſi Argent. 1710.

CARL GODOFR. ITTIGIVS de obligatione reciproca parentum & liberorum ad alimenta praeſtanda Lipſ. 1769. 4.

AMICITIA

AVTOR des characteres d'un veritable & parfait ami. Paris 1695. 8.

AVTOR des Conſeils ſur le choix d'un ami 1698. 8.

M. T. CICERO de amicitia.

CHRPH. RANDIGII diſſ. de amicitia Lipſ. 1693.

MONS. DE SACY, Traité de l'amitie. Paris 1712. 12.

AMNESTIA.

VAL. JAC. ASSMANNI Epiſtola de vſu amneſtiae apud Germanos Lipſ. 1736.

JOH. HENR. BOECLER, Thraſibulus pacificator ſeu de amneſtia. Argent. 1642.

MARC. ZVERIVS BOXHORN de amneſtia cum aliis Helmſt 1673. prodiit quoque cum Petri Gudelini libro de iure pacis Lugd. Bat. 1648. 12.

HENR. COCCEII diſſ. iuris gentium de poſtliminio in pace & amneſtia Heidelb. 1691. & recuſa Francf. ad Viadr. 1712.

Diuiſa eſt in VII. Sectiones I. praemittit generalia II. agit de iure poſtliminii in pace III. de

aliis quibusdam iuribus, quae in pace & bello reliqua ſunt e. gr. reſtitutione damni, revocatione iurium ab hoſte extortorum, de lytro &c. IV. de amneſtia in genere, V. de Amneſtia paci ſimpliciter adiecta, ſine lege reſtitutionis. VI. de amneſtia cum lege reſtitutionis. VII. Quibus modis amneſtia ceſſet, nimirum 1) in delictis quae a principe remitti non poſſunt 2) cum piratis & praedonibus 3) cum Turcis 4) in induciis.

WOLF. EHRENR. AVG. A KLVX diſſ. de amneſtia Lipſ. 1736.

CYRIACVS HERDESIANVS de amneſtia publica Frf. 1643. 4.

DAV. MEVIVS de amneſtia Stralſ. 1643. 4. Oldenb. 1678. 8.

JOH. WIGANDVS de eod. arg. 1680. Witteb.

AMOR.

PHIL. LVDW. BOEHMER de legibus charitatis quae dirigunt officia hominis erga proximum Helmſt. 1697.

M. KLINGENBERGII diſſ. de odio & amore ſui 1741.

FRID. MOVII Tr. de amore ſui Stettin 1666. 12.

JOH. CHRIST. SALIGII diſſ. de conuenientia amoris proprii & amoris communis. Lipſ. 1715.

GOTTL. FRID. SEELIGMANNI Moralia in compendio, ſiue virtuoſae actiones noſtrae ex amore deductae Roſt. 1681.

JOH. PHIL. SLEVOGTIVS de naturali hominum inter ſe amore Jen. 1687.

SAM. FRID. WILLENBERGII diſſ. de exuperantia amoris erga proximum Gedani 1702.

AMPVTATIO.

NIC. CHRISTOPH. LYNCKER de amputatione membrorum Jen. 1681.

ANATOCISMVS.

MARTIN GOTTL. KERSTAN de anatociſmo iure naturae non prorſus illicito Lipſ. 1731.

HENR. ARN. WOEHRL Neue Warheiten von der Gerechtigkeit, Zinſen von Zinſen zu nehmen Frf. und Leipz. 1733. 8.

ANATOME.

GEORG. TOB. SCHWENDENDOERFFER de anatome medicorum iure diuino humano licita Lipſ. 1690.

CHRIST. SIGISM. WOLFFII

diſſ.

diſſ. de moralitate anatomes circa animalia viua occupatae Lipſ. 1709.

ANIMAL.

JOH. CLAMER. AVG. VON DEM BVSCHE de domino ex facto animalis praeter culpam non obligato, ad Grotium de I. B. & P. L. II. c. 17. §. 21. Lipſ. 1729.

HENR. OTTO MENCKEN de aequitate legum romanarum circa animalium noxae deditionem Lipſ. 1710.

ANIMVS.

M. LEOPOLD de animi cultura.

AQVA.

JO. JOACH. ZENTGRAVIVS quid in hoſtem aqua liceat? ad Grotii I. B. & P. III. 4. 17. Argent. 1685.

ARBITER. ARBITRIVM.

HENR. COCCEII diſſ. de arbitrio boni viri Heidelb. 1678. recuſa Frf. ad V. 1708.

DELHMANN de officio & poteſtate arbitrorum.

JOH. HENR. FELTZII excerpta controuerſiarum illuſtrium de arbitris Argent. 1707.

GEORG. LVD. ERAS. AB HVLDENBERG diſſ. de aequilibrio alioque

legali iuris gentium arbitrio in gentium controuerſiis pacis tuendae cauſa interponendo Helmſt. 1720.

SAM. FRID. WILLENBERG de arbitris & mediatoribus belligerantium Gedan. 1706.

ARCANVM.

MICH. GOTTLIEB HANSCHII diſſ. de officio hominis circa arcana ex rectae rationis principiis ſuccincte delineato Lipſ. 1704.

Digna eſt haec diſſertatio, quae innoteſcat lectori. En igitur conſpectum ipſius. §. 1. obligatio ad arcanorum celationem oſtenditur ex ſacris litteris & iure ciuili. Ex iure naturae autem demonſtratur tum a priori tum a poſteriori nec non ex conſenſu gentium (§. 2. ad 6.) Arcana ſunt vel propria vel aliena 6. De officio legatorum, conſiliariorum, aliarumque perſonarum publicarum circa commiſſa arcana reipublicae 7. de officio circa arcana cuiuslibet priuati 8. de officio medicorum, chirurgorum, obſtetricum & aduocatorum circa arcana familiae, reuelata 10. de officio coniugum in arcanis coniugii 11. parentum & liberorum ratione arcanorum ſibi inuicem reuelatorum 12. diſcipuli in arcanis artis a praeceptore manifeſtatis 13. miniſtri eccleſiae circa peccata ſub ſigillo confeſſionis detecta 14. eiusdem circa delicta futura ipſi reuelata 15. Heri & ſerui in ſuis arcanis 16. amici circa conſilia in reipublicae vel principis

pis iniuriam, ab altero ſub ſecreto reuelata 17. de iuramento in fidem ſilentii addito 18. officium viatoris erga latronem vi adigentem ipſum, ad latrocinia ſub ſecreto ſeruanda 19. officium amici in reuelatis conſiliis ipſi nocituris 20 officium circa arcana tertio noxia 21. de validitate iuramenti, quo alteri ſilentium promiſi 23. de officio hominis mediate ad notitiam arcanorum alienorum peruenientis & quidem per vim vel dolum. 26. etiam ſi clam adſtiterit, cum alter alteri arcanum reuelaret 27. de officio hominis reſpectu arcanorum ex litteris alienis hauſtorum, dum vel ex negligentia vel imprudentia easdem reſignauit. 28. De officio hominis circa inventum theſaurum.

ARMA.

JOH. CHRPH. BECMANNI diſſ. de iuſtitia armorum Cebennenſium Frf. ad V. 1704.

LEONH. CARLIER oratio: vtrum maieſtatem magis armis decoratam, aut legibus armatam eſſe oporteat & quaenam ſit origo legum & iuris? Würzb. 1746.

HENR. COCCEIVS de armis illicitis Francf. ad V 1698 4.

JAC. GOTHOFREDI diſſ. de armorum iure & geſtatione inter priuatos Genev. 1628.

JOH. HENR. KLEINSCHMIDT diſſ. de armis & legibus Marb. 1683.

CHRIST. ROEHRENSEE de iure armorum Witt. 1669.

JOH. PHIL. SLEVOGTIVS de iniuſto armorum vſu Jen. 1696.

AVG. STRAVCHII diſſ. de maieſtate armis & legibus inſtruenda Witt. 1652.

TRINCKHVSIVS de illicito venenatorum armorum in bello vſu Ien. 1667.

JOH. JOACH. ZENTGRAVIVS de armis in bello prohibitis, ad Hug. Grot. L. III. de I. B. & P. c. 4. §. 15. ſqq. Argent. 1677.

ASSECVRATIO.

JAC. BRANDMYLLER de aſſecuratione Baſileae.

HENR. COCCEIVS de aſſecuratione Francof. 1693.

JOH. ADOLPH. CROHN de iure aſſecurationum Roſt. 1725. in 8.

Et veterum & recentiorum ſcriptorum in hoc argumento opera ſtudioſiſſime perlegit, notatu digniora maturo iudicio ſelegit, in concinnum ordinem redegit & nihil paene omiſit eorum, quae ad hoc argumentum adcurate perluſtrandum pertinent dignus qui ab omnibus qui aliquid in hoc argumento tentant, integer perlegatur. I.

MELCH. GROLMANNI diſſ. de iure aſſecurationis Giſ. 1708.

REIN-

REINHOLD KVRICKE diatribe de aſſecurationibus Hamb. 1667.

RVTGERI RVLANDI Erledigung einer ſchwehren Frage in Aſſecurations-Sachen ibid. 1630.

GEORG. TOB. SCHWENDENDOERFFER de aſſecuratione Lipſ. 1668.

JOH. WERLHOFF de inſtrumento aſſecurationis vulgo Polizza Helmſt. 1707.

Denuo haec diſſ. prodiit Lipſ. 1736. 4. cum inſtrumentis aſſecurationis germanicis, Epiſtola Herm. von der Hardt de Germana Polizzae origine & Mich. Richey animaduerſionibus in Hardtianam epiſtolam I.

ASYLVM.

JOH. CASP. BARTHEL de iure aſyli Wurzb. 1733.

JOH. VOLCKM. BECHMANN de iure aſylorum Jen. 1664.

GOTTFR. CAMPMVLLER de aſylis Pontificiorum, quatenus iuri naturae aduerſantur Lipſ. 1711. 4.

JOH. GOTTFR. A DIESSELDORFF de eo quod iuſtum eſt circa aſyla Gedan. 1699. 4.

CHRSTPH. JO. CONR. ENGELBRECHT de iniuſta aſylorum immu-

nitatisque eccleſiarum ad crimina doloſa extenſione & poteſtate principis vel abuſum aſylorum tollendi vel aſyla plane abulendi. Helmſt. 1720.

NIC. MYLER AB EHRENBACH, de iure aſylorum Stuttg. 1663. & Tub. 1685. 4.

CONR. FRIDLEBIVS A FRIEDENSBERG de aſylis. Gryph. 1657.

ANDREAS GROENWALL de abolitione aſylorum Vpſal 1726.

JOH. JAC. LEHMANNI diſſ. an potentiores rebelles, aliique huius fere generis, ſecundum leges gentium in vicinis regnis iure aſylorum frui poſſint? Jen. 1716.

PETR. SARPIVS de iure aſylorum Lugd. Bat. 1622 8. Venet. 1677. 12.

FRID. SEVBERLICH vtrum in republica bene conſtituta ſint toleranda aſyla? Regiom. 1702.

MICH. SCHREIBER de ead. mat.

CHRIST. THOMASII diſſ. de iure aſyli legatorum aedibus competente, occaſione controuerſiae illuſtris inter pontificem & Galliarum regem Lipſ. 1689.

Extat haec diſſ. etiam in Vol. diſſ. Lipſienſium Diſſ. XVI. p. 1103. Lipſ. 1695. Enarrantur

tur primo omnium vitia & virtutes defuncti papae Innocentii XI. Deinde per indicem quaſi exhibentur controuerſiae ratione iuris *quarteriorum* a temporibus Vrbani V. P. M. ad pontificatum Innocentii XI. agitatae, adiectis ſimul ſcriptoribus quibusdam in hanc rem, & controuerſiarum ipſarum ad mortem vsque papae huius continuatione, nec non exemplo ſimilis diſſidii inter pontificem & Reginam Sueciae exorti, quibus omnibus ſubnectitur hiſtoria eorum, quae poſt mortem papae huius intuitu *quarteriorum* contigerunt & ſtatus controuerſiae in hunc modum concipitur: *an ex ratione iuris gentium vel aliunde & quatenus legati in territorio principis, vbi degunt, in aedibus ſuis ius aſyli ſibi vindicare poſſint?* Stabiliuntur vero principia haec generalia: 1. Ius gentium eſſe speciem iuris naturae & ex illo legatis competere inuiolabilitatem. 2. aedes legatorum habendas eſſe aedes ipſorum principum 3. aedes praebere ſecuritatem legato & ſuis. 4. Legatum non poſſe facere in aedibus, quae vult. 5. Non poſſe principem, apud quem legatus degit, ipſi interdicere, religionis ſuae exercitium priuatum cum iis, qui in miniſterio ſuo verſantur, in aedibus ſuis. 6. Iurisdictionem in familiam ſuam legato iure gentium non competere, multo minus ius carceris intuitu ſubditorum domini territorii. Quibus praemiſſis variae opiniones de iure aſylorum legatorum aedibus competente narrantur, aſylorum definitio, origo, incrementa & abvſus demonſtrantur, ex quibus concluſiones formantur: aſylorum ius legibus ciuilibus originem debere; aſyla pro nocen-

tibus

tibus iuri naturae repugnare, non vero pro innocentibus; non niſi in territorio proprio, vel cuius vſusfructus ad nos pertinet, aſyla erigi poſſe, niſi ex indulgentia domini territorii, eaque ſemper reuocabili; neque praeſcriptionem aduerſus hanc reuocationem habere locum. Tandem concluditur: *legatis iure gentium ius aſyli non competere*, *multo minus quarteriorum*. Quis eſt, cui haec diſſertatio non videatur commendabilis?

ATHEVS.

JOH. GEORG ABICHT diſſ. de damno atheismi in republica Lipſiae.

JOH. HENR. BECKERI diſſ. quaeſtionis philoſophicae: vtrum potius in voluntate an vero intellectu vitium ſit atheismus? Roſt. 1737.

MICH. COBABI Atheus, animae humanae immortalitatem, corporum noſtrorum reſurrectionem, extremumque iudicium impugnans, proprio gladio vigulatus. Roſt. 1683.

FRID. VLR. CALIXTI Progr. de praeliminaribus diſputationum cum atheis, naturaliſtis & idololatris Helmſt. 1719.

THEOD. PAVLI diſſ. de crimine atheismi eiusque poena Reg. 1691.

JOH. GEORG PRITIVS de imperio in atheos Lipſ. 1690.

HENR.

HENR. FRID. REISCHAVER meditationes binae de iure nat. athei & de ſyſtemate Iuris philoſophici genuino Jen. 1738.

FRID. JAC. STRAVBV diſſ. de conſcientia athei. Jen. 1738.

SAM. FRID. WILLENBERG diſſ. de iuramento Athei Ged. 1708.

Opuſculum lectu digniſſimum. I.

AVARITIA.

TOB. EHRENFR. FRISCHII diſſ. tres de officio hominis erga auarum Wittenb. 1718.

AVOCATORIA.

GEORG BEYERI diſſ. de iure auocandi ciues & incolas ex territorio alieno. Lipſ. 1695.

Exſtat quoque in EIVS opuſculis p. 1 - 13.

FRID. GERDESII Tractatus de mandatis auocatoriis Gryph. 1675.

Et in eius operibus Gryph. 1729. iunctim editis Tom. I. p. 1 - 251.

GEORG. AD. STRUV. diſſ. de iure & priuilegio reuocandi domum Jen. 1689.

JOH. WOLFF de auocatoriis Witt. 1678.

AVTO-

AVTOCHIRIA.

CARL. MATTH. DAEGENERI diſſ. de avtochiria Lipſ. 1715.

Prima huius diſſ. pars eſt hiſtorica, ſecunda, moralis, oſtenditque hoc crimen legibus naturalibus prohibitum eſſe.

EPHR. GERHARD de crimine & poenis propricidii, Jen. 1712.

CHRIST. AVG. HEVMANNI diſſ. de avtochiria philoſophorum Jen. 1703. 4. & recuſa eod. anno ibid. in 8.

JOH. SIM. HOE de avtochiria ſeu propricidio Erford. 1688.

AD. ERDM. MIRI diſſ. de avtochiria Witt. 1682.

SAM. RACHELIVS de morte voluntaria Helmſt. 1669.

CHRISTOPH ROEHRENSEE de avtochiria ſubtili Witt. 1702.

JOH. LAVRENT. SCHNEEMELCHER diſſ. de avtochiria Witt. 1702.

JOH. HADRIAN SLEVOGT progr. de avtochiria medica in genere Jen. 1707.

REINH. STVRMER diſſ. duae de caede propria. Regiom. 1702.

JOH. FRID. WITZLEBEN diſſ. de avtochiria Lipſ. 1702.

Com-

Compendium huius opuſculi: Avtochiria eſt vel craſſa vel ſubtilis. Cauſa quae ad hoc crimen inuitat, eſt vel externa vel interna. Haec oritur ex inordinatis & immoderatis affectibus, illa extrinſecus accedit, & mouet internam; vt perficiat id, ad quod inclinat. Internarum cauſarum exempla ſunt, amor immoderatus, odium inſanabile, triſtitia nimia &c. Externarum cauſarum potiſſimae ſunt paupertas & ignominia. Laedit autochir 1. Deum 2. rempublicam 3. ſocialitatem. Poena autochiriae diuina eſt mors aeterna. Humanae variant. Grauioris generis poena eſt, qua cadauer inſepultum relinquitur. Autochiria propter vi ereptam virginitatem iure naturae prohibita eſt.

JOH. WEICKMANN de iure ſepulturae per avtochiriam amiſſo Witt. 1688.

KVLEWEIN de avtochiria Lipſ.

HENR. LVD. WERNHERI diſſ. de iure ſibi nocendi Lipſ. 1706. 4. Witt. 1721. 8.

JVST. JOH. CHRPH. WRISBERGII diſſ. de eo quod iuſtum eſt circa autochiriam. Gottingae 1740.

Caput huius diſſertationis docte conſcriptae primum agit de habitu morali autochiriae ad leges naturales. Hoc fit diſtincte, ad diuerſas normas, nempe honeſti §. 2. decori §. 3. iuſti & quidem in ſtatu (a) libertatis abſoluto §. 4. (b) in ſtatu hypothetico §. 5. & (c) ſpeciatim in ſtatu ciuili §. 6 Poſt haec expenduntur & reiiciuntur argumenta palmaria pro permiſſione autochiriae, & quidem deſumta

ſumta (a) a qualitate vitae, quae bonum naturale eſt (b) ab electionis ſapientis fundamento, qua meliora deterioribus ſunt anteferenda §. 7. & 8. a licita (c) renunciatione vitae in aliorum gratiam.

IOHANNIS ROBECK, Calmaria-Suedi Exercitatio philoſophica de εὐλόγῳ ἐξαγωγῇ ſiue morte voluntaria philoſophorum & bonorum virorum etiam iudaeorum & chriſtianorum. Recenſuit, perpetuis animaduerſionibus notauit, praefatus eſt, & indicem rerum locupletiſſimum addidit JOH. NICOLAVS FVNCCIVS Marburgenſis Rintelii 1736. 4.

Diſſertationem praeliminarem de morte voluntaria huic libro praemiſit Celeberrimus Editor, in qua ſimul vitam triſtiaque auctoris, & vt veriſimillimum eſt, propricidae fata recenſet. Mortem diſce ex his Funccii verbis p. 10: *philoſophum eſſe praediuitem credebam, qui Bremae, ad res ſibi denuo comparandas, ab ſuis pecuniae acceperit, quantum ſatis! Sed a viris fide dignis atque ex ipſis Bremenſium litteris intellexi, mox illum nitide veſtitum naviculam ſoluiſſe, eaque ſolum, ad ſpectantium vsque horrorem, abiiſſe, tandem tribus infra Bremam milliaribus mortuum in Viſurgi flumine repertum, atque in vicino, cuius mihi excidit nomen, pago ſepultum fuiſſe. Docti viri tum demum coepi deplorare fata: & operae duxi pretium, ex operibus, quae viuens valensque meo permiſerat arbitrio, vt ſtarem promiſſis, philoſophiae illam,*

lam, fortaſſis auctori funeſtam, de morte voluntaria partem, non ſine meis tamen animaduerſionibus, cum orbe litterato communicare.

THEOPHILI ALETHAEI Oratiuncula ſiſtens Catonem Uticenſem ſua manu intereuntem ceu virum omni ideo laude indignum, nec ab vllo veterum philoſopho aut alio ſibi conſtante ob caedem laudatum: oppoſita autochirias ſiue propriae mortis defenſori tribuenti nuper Catoni laudem in carmine inſerto publicis relationibus veritati amicis, quae Hamburgi eduntur. Norimb. 1741.

HENR. CORNEL. HECKER de autochiria martyrum Lipſ. 1720.

Nec praetermittunt hanc materiam, qui de iure naturae, moribus & conſcientiae caſibus, imo & dogmatica aut elenchtica tradiderunt theologi. Refer huc

AVGVSTINVM de ciuitate Dei L I. & paſſim alibi.

LACTANTIVM Diuin. Inſt. L. III. c. 18.

CHRYSOSTOMVM Comment. in c. I. ad Galat.

LIPSIVM Manud. ad philoſ. ſtoicam L. III. diſſ. 22. & 23.

GROTIVM de Iure B. & P. L. II. c. 19.

C OSIAN-

OSIANDRVM in obſeru. ad H. Grot. pag. 1103.

KVLPIS. in Collegio Grot. p. 108.

VELTHEMIVM Introd. ad Grot. p. 1245.

WILLENBERG in Sicilim. Iur. Gent. prud. L. 2. c. 19. §. 17. ſqq.

PVFENDORFIVM de O. H. & C. L. I. C. 5. §. 4. & Iur. Nat. & Gent. L. 2. c. 4. §. 17. ſqq.

HOCHSTETTERVM Colleg. Pufend. Exerc. 5. §. 3.

GRIEBNERVM Iurispr. natur. L. I. C. 3. §. 2.

WERNHERVM Elem. Iur. nat. Cap. 9. §. 6.

DANNHAVERVM Colleg. Decalog. Diſp. 12. §. 12.

VOETIVM Diſp. Select. Volum. 4. p. 244. ſqq.

STRYKIVM diſp. de iure hominis in ſe ipſum.

ZIMMERMANNVM Analect. miſcell. menſtr. p. 196.

KOCHIVM obſeru. miſcell. Tom. 2. p. 832.

BVDDEVM Inſt. theol. moral. P. 2. c. 3. S. 3. §. 16. & de erroribus Stoicorum in philoſ. moral. diſſ. 4. analect. hiſt. philoſ.

THO-

THOMASIVM iuriſpr. diuin. L. 2. c. 2.

CHRISTIANVM EBELINGIVM Iuriſpr. decalogica p. 353. ſqq.

CHEMNITIVM Loc. theol. Part. 2 pag. 191.

WALCHIVM Lex. philoſoph. tit. Selbſtmord.

Vide Celeberrimum FVNCCIVM diſſ. praelim. tit. p. 12.

IOHANNES DONNE, eccleſiae S. Pauli apud Londinenſes Decanus ſcripſit librum, cui titulus: βιαθάνατος: that Self-murder is not ſo naturally, that it may never be otheruuiſe: vt αὐτοχειρίαν certis in caſibus licitam quoque eſſe demonſtraret.

Editus eſt quidem liber demum poſt mortem auctoris, qui ſerio deprecatus eſt, atque prohibuit, publici illum fieri iuris, dum viueret. Prodiit vero Londini 1648 4. ac multis adeo ſe ſtatim probauit, vt exemplis deficientibus ſecundo Londini 1664. imprimeretur. Sed triſti effectu; quod breui poſt eius libri editionem haud pauci lectione iſtius aſſidua ad mortem voluntariam adacti fuerint. Vnde ſcriptor anonymus opinionem hanc pernicioſiſſimam ex animis hominum euellere conatus eſt libro alio, qui Londini 1653. 8. prodiit & inſcriptus eſt: *Pelicanicidium; or the Chriſtian aduiſer againſt Self-murder; together with a guide, & the pilgrims paſſ*

to the land of living. Peſtiferum *Iohannis Donne* libellum *Ioh. Adami* quoque alio de autochiria ſcripto impugnauit. Sunt verba Celeberrimi *Funcci* de hoc *Donnii* libro in Diſſ. prael. cit. pag. II. conf. de eo etiam *Morhof* polyhiſt. lit. L. 6. c. 4. §. 18.

IOH. MICH. HALLWACHSII Biga quaeſtionum: de iuramento athei & religionis cum indice Ien. 1715. 4.

In quaeſtione prima defenditur, nullum bene conſtituta in republica ferri atheum poſſe, re vera talem, impunitum, contra *Titium* atque *Willenbergium*, ac neque paciſci cum illo quem poſſe. Atheum *notorium* neque admitti neque adſtringi poſſe ad iusiurandum, imo, omne de eius iuramento ſuperfluam ac praepoſteram eſſe diſceptationem. Verum tamen fore iusiurandum praeſtitum ab eo, quem poſt demum Atheum eſſe, experiris. Ceterum hoc ſcriptum ad vocem: *atheus* collocandum fuiſſe, non eſt, quod moneamus.

AVXILIVM.

GVIL. FRID. DE BEVLWITZ, de auxiliis hoſti praeſtitis, more gentium hodierno hoſtem non efficientibus. Hal. Vened. 1747. 4.

CHRISTH. LVDW. CRELLIVS de iure militis auxiliarii apud gentes liberas & S. R. I. Witt. 1737.

OTTON. MENCKENII diſſ. de iuſtitia auxiliorum contra foederatos. Lipſ. 1685.

IOH.

IOH. WILH. NEVMAYR von Ramsla, von der Neutralitaet und Aſſiſtenz, oder Unpartheylichkeit und Partheylichkeit in Kriegszeiten Erf. 1620.

B.

BELLVM ET PAX.

Obſeruatio de iure belli & pacis Statibus Imperii competente.

In *obſerv. Hallenſ.* T. III. obſ. VIII. p. 155-184.

Obſeruatio de iure belli & pacis ſtatibus imperii vi ſuperioritatis territorialis competente.

Ibid. Tom. IV. obſ. VIII. p. 94-151.

VALENT. ALBERTI de bello iuſto Lipſ. 1678.

ALPH. ALVAREZ de bello iuſto & iniuſto Neap. 1543. 4.

ANDR. AMSELIVS de bello Roſt. 1682.

GOTHOFR. ANTONIVS de iure belli Giſſae 1607.

PAVL. THEOD. ANTONI diſſ. de bello treuga & pace Herbip. 1708.

GEORG. HENR. AYRERI progr. de multitudine ſeditioſa iuris belli experte Gottingae 1747.

Laudes elegantiſſimi huius opuſculi vide in Göttingiſchen gelehrten Zeitungen anni 1747. n. 16.

BALTH. AYALAE de iure belli, officiis bellicis & de diſciplina militari Libri III. Antw. 1597. Lovan. 1648. Duaci 1582. 8.

ANONYMI Unterſuchung, ob ein Fürſt wegen anwachſender Macht ſeines Nachbarn den Degen entblöſen könne? Leipz. 1721.

HENR. BOCERI Tract. de bello & duello Tubingae 1607. & 1616. 8.

IOH. VOLCKM. BECHMANN de belli commerciis Ien. 1687.

EIVSD. diſſ. de iure belli Ien. 1658.

Joachim Ernſt von Beuſt Obſeruationes militares, oder, Kriegsanmerkungen, in welchen ſonderlich die Materien von der Beſchaffenheit und unterſchiedenen Arten des Krieges; von deſſen Befugnis, und wie ſich ein Regent dabey zu verhalten habe; von der Kriegsgewalt des H. R. Reichs; von der Kriegsordre; von Kriegsgerichten; vom Oefnungsrecht; von Veſtungen; vom Recht der Thore; vom Fouragiren; von Werbung; von denen Privilegiis und Rechten der Soldaten; von Kriegsgefangenen; von Deſerteurs; von Kundſchaftern, Spionen und Verräthern ꝛc. beleuchtet werden. Erſter Theil. Gotha 1743.

EI.

EI. Obſeruationum militarium continuatio, das iſt, der Kriegsanmerkungen Zweyter Theil, in welchem ſonderlich die Materien von den Urſachen eines gerechten Krieges, in Anſehung des Römiſchen Kaiſers und des H. R. Reichs Teutſcher Nation; von der Reichshülfe; von den gerechten Urſachen, einem zu befahren habenden Feind, vermittelſt der Waffen zuvor zu kommen; von Bündniſſen und Allianzen; von der Neutralitet; von der Kriegsankündigung; von der Kriegsliſt; vom Fahnenrecht; von Kriegscapitulationen, von Unterhalt der Militz, von Einquartierungen, und von der Soldaten Pflicht und Schuldigkeit beleuchtet werden Gotha 1745.

EI. Obſeruat. milit. continuatio, das iſt, Fortſetzung der Kriegsanmerkungen, oder derſelben Dritter Theil, in welchen ſonderlich die Materien von Anlandungen der Schiffe in einem fremden Gebiete zu Kriegszeiten; von Repreſſalien; von ſicherem Geleite; von Auswechſelung der Kriegsgefangnen; von Generalauditeuren und Regimentsſchultheiſſen; vom Trauſchein der Soldaten; vom Militairverbrechen; von Militairſtrafen; von Ausſonderung der ſtraffälligen nach dem

Loos; von billiger Mäſſigung der ſtrengen Kriegsſtrafen und vom Ehrlichmacher durch Fahnenſchwenken, beleuchtet werden Gotha 1746.

EI. Obſeruat. milit. continuatio, das iſt, Fortſetzung der Kriegsanmerkungen, oder derſelben Vierter Theil, in welchem ſonderlich die Materien von Kraisvölkern, von Geiſeln; vom Waffenſtillſtand; von der Einquartierungsfreiheit; von der Kriegscontribution; von der Soldaten befreytem Rechtsſtande; von Volontairs; von der Soldaten Pflicht und Schuldigkeit in Feldzügen und Bataillen; vom Sieg; vom Siegesrecht und von der Niederlage, beleuchtet werden. Gotha 1747.

IO. CHRISTO. BECMANNI diſſ. de bello, in EI. Medit. Polit. pag. 169-176.

IDEM de eod. Francf. ad V. in EI. Polit. Parall. p. 181.-192.

CHRIST. BINDERI theſes de bello publico, de bello ſubditorum contra magiſtratum & rebus bello acquiſitis Frf. 1691.

IOH. PETR. BANNIZAE problemata de iure belli & pacis Würzb. 1746.

EI. nodus gordius nouus eurematum bellicorum ex iure naturali & Gent. ſolutus Herbip. 1737.

IOH.

IOH. CASP. BARTHEL de iuſtitia belli inter Chriſtianos Europae principes Herbipoli 1734.

CHRPH. BESOLD de arte & iure belli Argent. 1624. & in opp. polit. 1641.

IOH. BECHSTAED vom Recht und rechtmäſſigen Urſachen offenſive und defenſive Krieg zu führen. Coburg 1628.

HENR. BAVMANN de iure belli 1665.

PETRINI BELLVS de re militari & bello Tr. Tr. XVI. Venet. 1563. 4.

LVD. CHRPH. BLOSSIVS An liceat in bello fructiferas arbores exſcindere? ad Deut. XX. v. 19. Lipſ. 1703.

GVIL. HIERON. BRVCKNER de iure belli & pacis Erf. 1686.

GVIL. BOECKEL bellum non bellum Frf. 1653. 4.

IOH. FRANC. BVDDEI diſſ. de iure belli circa res ſacras Hal. 1695. 4. & in *Sel. Iur. nat. & Gent.* Hal. 1704. 8.

Bella, multa ſecum ferunt incommoda in quibus nonnulla iniuſta eſſe creduntur, ſed falſo creduntur, vt exemplo eorum, quae circa res ſacras contingunt, probari poteſt. Qua de cauſa hic praemittuntur nonnulla de rebus ſacris & eccleſiaſticis & religioſis, de rerum ſacrarum praeſertim templorum conſecratione, & horum apud chriſtianos origine, & de

de conſecratione templorum in eccleſia romanenſi vſitata, ſuperſtitione non vacua. Haec ſequitur quaeſtio: an res ſacrae chriſtianorum, romani pontificis dominio ſint ſubiectae? Quod vero ad rerum ſacrarum deuaſtationem ſpectat, ait autor, in bello mores gentium circa eandem non conuenire, cum aliae ab earum deuaſtatione abſtinuerint, aliae non item. Illuſtrat hoc ſpeciatim romanorum exemplo & Ebraeorum, & imprimis lege divina, fana & lucos gentilium deſtruere iubente. Nec etiam iure naturae prohibitam eſſe rerum ſacrarum deuaſtationem, quod docet, easdem in imperantis dominio eſſe. Hinc colligitur: quicquid in res imperantis aut ciuitatis licet, hoc etiam licere in res ſacras, adeoque & has deuaſtari poſſe, ſi belli ratio id exigat. Sacris tamen rebus magis, quam reliquis parcendum eſſe; ab iis autem, qui diuinitatem, eis ineſſe per errorem credunt, res ſacras, deuaſtatione, violari. Refelluntur denique rationes eorum, qui res ſacras ſemper in bello inuiolabiles eſſe cenſent. Tandem an & quousque rerum ſacrarum dominium ad victorem transeat docetur.

IOACH. CLVTENIVS de iure belli Arg. 1626.

SIGISM. CRASS diſſ. III. de iure belli Argent. 1626.

MART. CASERII diſſ. de bello Witt. 1634.

MARTINI CHEMNITII theſes 33. inaugurales de iure belli Roſt. 1623.

HERM.

HERM. CONRINGII diſſ. de bello & pace Helmſt. 1663. & in Eius opp. T. IV. p. 973. ad 980.

EIVSD. diſſ. de iure belli Helmſt. 1669. & in Opp. T. IV. p. 980. ad 990.

HENR. COCCEIVS de belli iuſtitia Heidelb. 1675.

EIVSD. diſſ. de iuſtitia belli & pacis in ſtatu regni Portugallici fundata, ſiue hiſtoria Portugalliae, in qua, quae recenſentur, bella geſta, foedera inita, iudicia inſtituta, leges fundamentales, ordinationes politicae, aliaque acta publica & domeſtica, a parte Portugallorum iuſta, naturaeque ac gentium iuri conſentanea eſſe, demonſtratur. Heidelb. 1687. & Francf. ad Viad. 1710.

Dedicata eſt haec diſſ PETRO II. regi, & *Mariae Sophiae Eliſabethae*, reginae.

EIVSD. diſp. iuris gentium publici, de iure belli in amicos. Francf. ad Viadr. 1697.

Demonſtratur in hac diſp. praecipue, I. non ſtatim iura hoſtium exerceri poſſe in eum, qui commeatum venalem hoſti ſubuehit. II. iure tamen meritoque in eum, qui obſeſſis & fame laborantibus. Item III. in eum qui iuuandi hoſtis cauſa vendidit. IV. ſemper in eum, qui vendit hoſti arma & res bellicas. V. non ſemper, qui pecuniam credit, & ſoluit hoſti

hoſti meo. VI. minime vero in eum, qui tranſitum hoſti per terras ſuas concedit.

ID. de iuſto proeliorum exitu Francf. ad Viadr. 1706.

IAC. CAIMVS de iure belli. Patav. 1678. 8.

IOH. WILH. ENGELBRECHT de Militantium officio in expeditionibus bellicis. Helmſt. 1705.

IOH. WOLFFG. FINGERI diſſert 2. de bello & duello. Altorf. 1715.

CHR. HOTTFR. FRANCKENSTEIN de his qui neutras in bello partes ſequuntur. Lipſ. 1687.

IOH. AVG FRANCKENSTEINII Oratio & programma de dolo in bellis licito. Lipſ. 1721.

IVL. FERRETVS de belli aquatici praeceptis. Venet. 1579. 4. & in Tr. Tr.

IOH. PAVL FELWINGER de temeraria prouinciarum inuaſione & libidine repugnandi.

ALBER. GENTILIS iuſtitia bellica Oxonii 1590. 4.

ID. de iure belli. Hanov. 1612. 1598. 8. Oxonii 1588. 4.

Alberi-

Albericus Gentilis Italus ob religionem, quam arripiebat Lutheranam natale ſolum vertere coactus, venit in Germaniam indeque Angliam, vbi Oxonii profeſſor iuris ciuilis factus librum de iure belli ſcripſit. Mortuus eſt anno 1608. d. 19. Iunii. E conſpectu librorum capitumque eius apud Ill. GLAFEYVM *Hiſt. Iur nat.* adducto ſatis patet, *Alb. Gentili* in mentem non veniſſe, ſyſtema I. N. aliquod tradere in hoc opere, in quo iura in bello obſeruanda tractantur, & oſtenditur, debere cuilibet bello antecedere indictionem & amicabilem ſemper ante omnia compoſitionem tentari. Vide de hoc libro eundem *Glafeyum* l. c. pag. 85. 88. 90. ad 97. & pag. 299. 354. 362. 386. 394.

Johann Gottlieb Gonnes Entdeckung der Urſachen warum die Kriegsankündigung unter freyen Völkern vor nöthig gehalten worden?

In Erlang. Gelehrten Anzeigen de a. 1743. n. 4.

HVGON. GROTII liber de iure belli & pacis. Paris 1625. 4. Quam editionem primam eamque rariſſimam in Bibliotheca Gebaueriana vidi.

Aeternum hoc opus, cum ſit in manibus omnium, de eo nihil dicimus. Editiones eius extant multæ, quarum quas nouimus, hae ſunt. Paris. 1625. 4. Francof. ad M 1626. 8. Amſterd. 1631. f. 1631. 8. 1632. 8. 1633. f. 1642. 8. 1647. f. 1650. 4. & 8. 1651. 8. 1652. 4. 1660. 8. 1663. 8. 1667. 8. 1670.

1670. 8. 1680. 8. Hagae Comit. 1680. 8. Amſt. 1684. 8. 1689. 8. 1700. 8. 1701. 8. 1702. 8. 1712. 8. 1720. 8. Adſunt etiam variae verſiones (I) Belgicae Harlem. 1635. 4. Amſt. 1651. 4. Delft. 1652. 4. Amſt. 1657. 4. (II) Suecica verſio. (III) anglica Lond. 1654. 8. & 1715. 3. Vol. 8. (IV) Gallica Paris 1687. 4. Amſt. 1688. 8. Hagae Com. 1688. 1703. 8. Amſt. 1724. 4. (V) Germanica Lipſ. 1707. 4. Francf. ad M. 1709. f. de quibus vide Manes Grotii p. 751. ſqq.

IOH. PET. GRVNENBERG de bello chriſtianis licito. Roſt. 1705.

FRANC. GARNIERII diſp. de iure belli & pacis. Arg. 1704.

MART. GARRATVS de bello. Tr. Tr. XVI. & cum Ayala Lovan. 1648. 8. & cum commentario *Corn. Schleiſii* Stettin. 1629. 4.

HENR. HAHN de collationibus bellicis. Helmſt. 1676. & 1689.

IOH. FRID. HORNIVS de bello Ien. 1689.

ANDR. HOIERI diſſ. de eo, quod iure belli licet in minores. Hafniae 1735.
Egregius libellus academicus I.

PETR. IENICHIVS, de officio ciuis circa bellum iniuſtum. Witt. 1702. 4.

HENR.

HENR. ERNST KESTNER iuſtitia belli & pacis El. Brandenb. Friderici III. Rint. 1698.

CHR. KREMBERGK diſſ. de iuribus ac rebus bellicis. Vit. 1631.

GEORG CASP. KIRCHMEYER diſſ. an mars exlex? Witt. 1695.

MICH. FRID. LEDERERVS de iuſtitia belli priuati. Witt. 1663.

DAV. LINDNER de bellorum iuſtitia & indicatione. Altdorf. 1659.

IOH. CHRPH. LIPOLDS Diſcurſus vom Krieg und Kriegs-Erwerb. Martisburgi 1673. 4.

THEOD. LATOMI de iuſtitia belli. Erf. 1664.

IOH. IAC. LEHMANN de bello. Lipſ. 1673.

ADOLPH GEORG LVNDEN de bello licito eiusque ſuſcipiendi cauſis. Hemſt. 1676.

I. FR. LVDOVICI diſſ. de limitibus defenſionis in bello defenſiuo. Hal. 1706.

IOH. GVIL. a LITH diſſ. de officio principis circa bellum ſuſcipiendum. Hal. 1698.

Mouet

Mouet auctor ab initio ſtatim quaeſtionem: *an liceat bellum gerere?* & oſtendit Deum velle, vt principes reipublicae ſalutem & tranquillitatem, quando ſcil. ea ab aliis vi, impugnatur, bello defendant. Deinde monſtratur: finem principis belligerantis praecipuum eſſe debere, Dei voluntatem & gloriam, non priuatum commodum, non crudelitatem, non ferociam, non inclareſcendi & late imperandi cupiditatem, non vindictae cupidinem, non propagationem verae religionis, quae cogi neſciat. Requiritur poſtea ad belli neceſſitatem, vt niſi ſuſciperetur, maximum & fere irreparabile respublica damnum eſſet captura. Cauendum eſſe in bello, ne laedatur ius Dei, ius ciuium, ne temere laedantur innocui hoſtilium regionum incolae probatur, & tandem concluditur: belli tam offenſiui quam defenſiui iuſtitiam ſemper in ſumma neceſſitate ſitam eſſe.

IOH. GEORG MEISNER de bellorum cauſis. Witt. 1683.

CHRPH. FRID. MELHORN comparatio iuridica inter actus bellicoſos & litigioſos. Regiom. 1739.

TOB. MOEBII diſſ. de acquiſitione bellica. Lipſ. 1650.

WILH. NIEGRVEN de bello. Witt. 1636.

IOH. WILH. NEYMAYR Tract. vom Kriege. Ien. 1641.

IOACH.

IOACH. NEGERI Progr. an liceat & aequum ſit ſacra loca iure bellico deuaſtare?

VLR. OBRECHTI diſſ. de ratione belli & ſponſoris pacis. Argent. 1675. & 1697.

IOH. PAVLSEN de bellis eorumque iuribus. Groening. 1639.

IOH. VLR. PREGIZERI ius maieſtatis circa bellum & pacem. Tubing. 1687.

AD. PISEZKY faſciculus diſſertationum de indictione belli per feciales, de bello, de induciis, victoria, pace & foederibus. Francf. 1672. 12.

VAL. RIEMERI diſſ. de iure bellico. Ienae 1620.

IOH. CHR. ROTH de iuſtis bellorum cauſis. Altdorf. 1689.

MARCVS RHODIVS de iure belli. Frf. 1671.

GEO. HENR. RIBOVII progr. de bello poenae. Gotting. 1744.

IVL. CHRIST. REICHELII diſſ. an ob religionem bellum geri poſſit? Lipſ. 1693.

IAC. ROESERI diſſ. de iuſtitia bellorum ob Commeatum denegatum ſuſceptorum. Witt. 1667.

IOH. FRANC. RVZIER de iure belli Arg. 1723.

CHRIST. ROEHRENSEE de iure armorum. Witt. 1696.

EIVSD. diſſ. de cauſa belli iuſtificata. Witt. 1703.

EIVSD. diſſ. de apparatu belli Witt.

GEORG ADAM REYHERI epiſtola de bello punitiuo inter gentes iure gentium neceſſario licito. Hal. 1744.

ELIAE SCHROEDERI delineatio iuris bellici. Han. 1604.

Extat quoque in CONR. BIERMANNI *Iur. Publ. S. R. I.* Tom. II. p. 771 - 858.

ERNST. FRID. SCHROETER de iure belli. Ien. 1655.

FRID. HENR. STRVBE diſſ. de iure bellorum, quae gerere licet. Hagae 1734. & ſub finem libelli gallico idiomate conſcripti: *Recherche nouvelle de l'origine & des fondemens du Droit de la nature.* Petersb. 1740. 8.

IOH. FRID. SCHARFFII diſſ. de bello chriſtianis licito. Witt. 1670.

IVST. SINOLD de iure belli. 4. Vol. 2. Diſp. II.

CH.

CH. SAM. SCHVRZFLEISCHII diſſ. de iure belli circa fana & ſepulchra Witt. 1683.

- - Statera belli & pacis. Bruxel 1684. 8.

GAB. SCHLOEBERG de bello eiusque cauſis. Dorpati 1696.

IOH. SCHMIDT de bello punitiuo. Lipſ. 1714.

Phil. Ad. Schultheiß Rechtliches Bedenken, über die rechtmäſigen Urſachen, für andere Krieg zu führen, beſonders aber de iure belli pro foederatis contra foederatos. 1738.

IOH. BALTH. SCHVPPII oratio de laude & vtilitate belli, in Avellino ad elaborandum ab ipſo propoſita, elaborata vero & memoriter recitata a *Petr. Liſtio.* Marb. 1645. 4.

Latine recuſa tum in *Volumine orationum* n. 2. tum in *pentade ſelectiorum.* Hagae 1705. 12. germanice vero in append. opp. vernac. ſub titulo: Der beliebte und belobete Krieg, oder kurze Ausführung, daß ſo wohl Menſchen als Vieh, ja die Natur ſelbſt mehr zum Kriege und Widerſpenſtigkeit, als zur Einigkeit und Frieden geneigt ſey, durch Anleitung der vorigen Kriegsläuffien geſchrieben. Vid. MOLLER. *Cimbr. liter.* T. 2. p. 790. ſqq.

MICH. SCHREIBERI diſſ. de bello ob imperii amplificationem ſuſcepto. Regiom. 1707.

Euincitur docte, quod bellum ob amplificationem imperii ſuſceptum minus conueniat cum dictamine rectae rationis; & vehementer diſputatur contra Hobbeſii opinionem, qua, auctoris ſententia, dogmata abſurdiſſima, in quibus impietatis, iniuſtitiae, nequitiae, diſcordiaeque fundamenta, tenebris aeternis digna, fouentur.

HENR. IVL. SCHEVRL de bello. Helmſt. 1645.

IOH. GEORG SIMONIS Liber III. Grotii de I. B. & P. c 22 de fide minorum poteſtatum in bello, paraphraſi illuſtratus. Ien. 1675.

IACOB. THOMASII diſſ. de iuſtitia belli Punici. Lipſ.

CHRIST. THOMASII obſeruatio de iure belli & foederum Statuum Imp. R. G. in *obſerv. Halenſ.* Tom. VI. obſ. 31. p. 378-400.

GOTTL. SAM. TREVERI diſſ. de decoro gentium circa belli initia. Helmſt. 1727.

Caput I. agit de decoro gentium generatim, & quidem enucleantur principia & natura decori & ad ſtatum gentium adplicantur. Hinc docetur, quid ſit gens in iure gentium. Gentes prouocare ad decorum. Le Droit de bienſeance peruerſo ſenſu a nonnullis accipi. Decoro non competere iuris titulum, niſi pacto quaeratur. Explicatur poſt haec, quid ſit

ſit decorum naturale, arbitrarium, abſolutum, hypotheticum, vniuerſale, particulare. Dari gentes decoras exemplis monſtratur ac de vtilitate inſigni, decori gentium agitur. Caput II. exhibet regulas decori gentium circa belli initium ſequentem in modum. Datur decorum belli, cuius primaria regula eſt, principiis belli obſiſtendum eſſe. Circa belli initia decorum verſatur primo, circa cauſas belli, & ob proletarias ſuſcipere bellum prohibet. Prohibet etiam frequentiores quaerelas & *praetenſiones* longius petitas. Condonat varia vitia & moleſtias aliis gentibus. Vult, vt conſanguineis, vicinis, amicis, innocentibus decore ſuccuramus. Diſſuadet nimiam lenitatem & permittit bellum, ſi amicitia aliter obtineri nequeat. Secundo, decorum verſatur circa belli adminicula hoc modo. Tentandae prius ſunt viae amicae. Pro noſtris iniuriis ſumma humanitate ſatisfactio offerenda eſt. Incommoda ſaepe ſunt ſuſcipienda & toleranda vt habeamus pacem. Lite increſcente arbitri ſunt eligendi. Colloquia amica ſunt inſtituenda, foedera cum aliis decore ineunda. Si hoſtis reſipiſcat, placabiles nos eſſe oportet. Si inter alias gentes diſſidia regunt, officia conciliatoris a nobis ſunt ſuſcipienda. Tertio decorum verſatur circa belli praeludia & quidem adparatum bellicum, repreſſalias, legatorum reuocationem, belli indictionem, decernendas etiam publicas preces & inuocationes Dei.

VALENT. VELTHEMIVS de morali-

tate belli a principe non laeſo aduerſus a-lienum populum. Ien. 1680.

FRANC. ARIAS DE VALDERAS de belli iuſtitia atque iniuſtitia. Romae 1533. 4.

DAN. SIG. WOLFFII diſſ. de ratione belli offenſiui & defenſiui. Halae 1677.

ANDR. WESTPHALVS de belli iuſte & honeſte gerendi modo. Gryphw. 1714.

SAM. FRID. WELLENBERGII diſſ. de exemtis a rigore belli. Gedani. 1733.

EIVSD. diſſ. de honore in bello caeſis debito. Gedani 1735.

CHRIST. SAM. ZIEGRA de iure belli ob tranſitum per alienas ditiones exercitui denegatum. Witt. 1686.

RICH. ZOVCHEVS de iure feciali. Hagae 1659. 12.

BENEFICIVM.

IOH. GOTTHELFF ROSAE diſſ. de beneficiis odioſis. Ien. 1714.

BESTIA VIDE BRVTVM.

ADR. BEIERI diſſ. an & quatenus ius naturae cadat in bruta. Ien. 1664.

IOH. ANDR. FROMMANNI diſſ. de mero imperio in bruta. Tub. 1667.

MICH. FRANC. LEDERERVS de iure beſtiali. Witt. 1663.

IOH.

IOH. FRIDEMANN. SCHNEIDERI diſſ. de brutorum religione. Hal. 1702.

ALG. SCARIN de carentia iuris in beſtiis. Abo 1724.

BIBERE VIDE EBRIETAS.

GOTTL. ANDR. MEYER de poculo Soterio moraliter bono atque licito. Lipſ. 1694.

CHRPH. GVIL. LOEBER de imputatione actionum ex ebrietate fluentium. Ien. 1714.

IOH. QVISTORPIVS vtrum ſine laeſione conſcientiae pro ſalute, ſeu in ſanitatem aliorum bibere liceat? Roſt. 1666.

ERNST FRID. SCHROETERI diſſ. de immoderata adbibendi conſuetudine. Ien. 1668.

CHRIST. SCRIVERII Bedenken über die Fragen: Ob und wie weit es einem Chriſten zugelaſſen ſeye, bey einer guten Geſellſchafft ſich mit dem Trunk zu ergötzen? und obs ſchlechterdings eine Todtſünde ſey, einen Rauſch zu trinken? Jen. 1717. 4.

MATTH. STEIN de ebrio delinquente. Roſtoch. 1710.

BIBLIOTHECA IVR. NAT. ET GENT.

ADAM. FRID. GLAFEY Biblioth. Iur. nat. & Gent.

Extat in eiusd. Vernunfft- und Völkerrecht . . nebſt einer Hiſtorie des vernünfftigen Rechts. Francf. & Lipſ. 1723. 1732. & Lipſ. 1739. 4.

CHR. FR. GEORG. MEISTERI Ausbeſſerungen und Zuſätze zu S. T. Herrn Hoffrath Glafeys Bibliotheca Iur. nat. & Gent. erſtes Stück Göttingen 1740. zweytes Stück. Ibid. 1741. 4.

IOH. GROENINGII Bibliotheca iuris Gentium europea. Hamb. 1703. 8.

EIVSDEM Bibliotheca iuris gentium exotica. ibid. 1701.

In his bibliothecis ſunt niſi omnia, pleraque tamen proletaria, vulgaria & ex triuio hauſta, ipſeque ſcriptor viliſſimis auctoribus adnumerandus eſt. IENICHEN. Groeningius in priori bibliotheca quaedam tribuerat *Ioh. Nic. Hertio* ab ipſius mente plane aliena, qui ea propter minime ſilendum ratus, *epiſtola ad amicum* Gieſae 24. Maii 1703. data, ſuam propugnauit cauſam, cui poſtea in Vol. II. opuſcul. Hertian. quintus locus datus fuit. IDEM.

Bibliotheca iuris imperantium quadripartita, ſeu commentarius de Scriptoribus iurium Imperii. Norimb. 1727. 4. de

hac

hac bibliotheca eiusque auctore vide Celeb. Kahlium in Bibl. Struv. Phil. T. 2. c. 3. p. 315.

Conferri etiam hic merentur bibliothecae Struuianae, iuridica & philoſophica, illa ab Ill. BVDERO, haec ab Ampliſſimo KAHLIO continuatae, ſed quaeuis earum in locis, vbi de ſcriptoribus iuris publici vniuerſalis, iuris naturae & Gentium vel philoſophiae etiam moralis, index propoſitus eſt.

BILANX, TRVTINA, VIDE AEQVILIBRIVM.

LVDOV. MARTINI KAHLII diſſ. de Trutina Europae quae vulgo appellatur die Balance von Europa, praecipua belli & pacis norma. Gottingae 1744.

Doctiſſimum hoc opuſculum quod inter omnia quae lucem adſpexerunt de hac materia, principem tenere locum dicitur in *Bibliotheca Berolinenſi* T. I. nr. IV. p. 550. ob præſtantiam ſuam eodem anno, nempe 1744. a Celeberrimo FORMEYO in gallicam linguam translatum Illuſtriſſimoque comiti DE GOTTER inſcriptum, Gottingae vero impreſſum eſt ſub fronte: *la Balance de l'Europe, conſiderée comme la regle de la paix & de la guerre.* in 8. Nihilominus huic diſſertationi Celeb. STISSERVS oppoſuit ſcriptorum bigam, nempe

Freymüthige und beſcheidene Erinnerungen, wieder des berühmten Göttingiſchen Profeſſors Herrn D. KAHLE Abhandlung von der Balance Europens ꝛc. ꝛc. in einem Sendſchreiben an einen Gelehrten von Adel vorgetragen Lipſ. 1745 8 et Fortſetzung der freymüthigen und beſcheidenen Erinnerungen wieder des Herrn D. KAHLE Balance &c. Lipſ. 1746. 8vo. Sed dubiis a STISSERO motis ſatisfactum eſt nouo ſcripto, cuius titulus eſt: Neue Erläuterungen der Europäiſchen Balance, als der vornehmſten Richtſchnur des Kriegs und Friedens, worinn des Herrn D. Kahlens Abhandlung von der Balance beſtätiget und vertheidiget wird.

IOH. FRID. KAYSER de tuendo aequilibrio Europae. Gieſſ. 1723.

IOH. IAC. LEHMANNI Trutina vulgo Bilanx, Europae, norma belli paciſque hactenus a ſummis imperantibus habita; cuius fundamentum doctrina & officia ex genuinis iuris gentium fontibus euoluuntur, atque iis, quae in pace nuperrima vltraiectina, aliiſque huius generis pactionibus acta ſunt, illuſtrantur. Acceſſit praefatio de iuſtitia belli ab auguſtiſſimo noſtro Imperatore Turcis inferendi. Ienae 1716. 8.

BIGAMIA.

JACQVES LESCHASSIER Obſervation de la digamie, Paris 1601. 8.

CHRIST.

CHRIST. THOMASII diſſ. de crimine bigamiae Lipſ. 1685. & in *Vol. Diſſ. Lipſienſ.* diſſ. VII. p. 478.

Bigamia et polygamia hic ſunt ſynonima. Bigamia a ſecundis nuptiis differt in ſenſu iuridico, non vero grammaticali. Secundae nuptiae ſunt licitae. Bigamia diuiditur in virilem et muliebrem. Bigamia eſt crimen, quo quis coniuge ſuperſtite coniugem ſibi coniunctione carnali aſſociat. Leges in genere ſunt vel diuinae vel humanae, illae diuiduntur in morales, cerimoniales forenſes, in naturales et poſitiuas. Bigamia vtraque eſt licita iure & aequitate naturali, prohibita vero lege diuina poſitiua, & humana. Illud probatur, quia per eam non turbatur ſocietas hominis, neque eadem cum finibus ſocietatis coniugalis pugnat, quia Deus in V. T. polygamiam populo iudaico, vel certe patribus diſpenſando permiſit, & imo, inter beneficia Dauidi praeſtita memorauit, quod ipſi plures dederit vxores. Eſt vero ſanctitati diuinae aduerſum, inter beneficia referre, quod eſſentiam hominis turbat, ac iure naturali prohibitum eſt. Ita ratiocinatur Thomaſius qui ſimul refellit eorum ſententias, qui putant, pugnare bigamiam muliebrem cum procreatione ſobolis, mutuo adiutorio, imperio mariti, iutendi per eam ſolam libidinis expletionem, Deum nunquam eam permiſiſſe &c.

BONITAS.

IOH. HANCKIVS de bonitate & malitia morali. Ienae 1654.

BONVM.

CHR. WILDVOGELII diſſ. an & quatenus bonum publicum bonis priuatorum praeferri debeat? Ien. 1695.

BRVTA vide svpra: BESTIA.

SIG. IAC. APINVS, an liceat brutorum corpora mutilare? Altd. 1720.

ADR. BEIER an & quatenus ius naturae cadat in bruta? Ienæ 1664.

GEORG EGBERGER de mero imperio in bruta. Tubingae

IOH. CHRISTIAN EINIGK diſſ. de crudilitate in bruta animantia. Lipſ. 1701.

Crudelitas hic eſt actio moraliter mala, qua homo bruta animantia, ad vſum diuinitus conceſſa, non alit, ſed laboribus & verberibus excipit & miſere, aut merae voluptatis gratia occidit. Crudelitas haec non ſolum in S. S. prohibita ſed etiam iure naturae illicita eſt. Licet enim (a) bruta ratione non polleant; tamen ſentiunt (b). Crudelis contra naturam brutorum animantium agit (c) Deus homini in animantia ius vſusfructus tantum conceſſit. (d) Eiusmodi crudelis nocet ſocietati (e) crudelitate hac, tyraunidem etiam in homines addiſcit, (f). Ipſi gentiles ab hac crudelitate abhorrent. Eo redit haec diſſertatio.

IOH. ANDR. FROMMANN de mero imperio in bruta. Tub. 1667.

HENR.

Digitized by Google

HENR. IENTSCH de iure naturae brutis denegato. Lipſ. 1684.

IOH. BENI. KONHART de eo, in quo bruta animantia hominibus antecellunt. Lipſ. 1718.

MAGN. DAN. OMEISIVS de officiis erga bruta. Altd. 1702.

CARL. ANDR. REDELII diſſ. de iure naturae in bruta non cadente Lipſ. 1692.

GOTTL. SCHELGVIGIVS de obligatione hominis naturali erga bruta. Gedani 1714.

IOH. FRIDEM. SCHNEIDER de brutorum religione. Halae 1702.

DAVID. WENDELER de dominio hominis in creaturas inferiores. Witt. 1675.

C.

CALVMNIA.

IOH. IOACH. MOELLERI diſſ. de calumniae remediis. Lipſ. 1685.

CARL. FRID. PEZOLDI diſſ. de modo calumniandi per laudes. Lipſ. 1704.

Modus calumniandi per laudes eſt vitium, quo ſciens & volens dolo malo aut in ſermone aut in ſcriptione aculeata & tacite iniurioſa, ſub callido quodam laudationis praetextu, alterius famam fortunamque laedit. A Calumniis

ſummis per laudem ergo remouendae ſunt laudes in promotionibus academicis obuiae, nec non laudes adulatorum. Origo Calumniarum per laudes ſunt odium, metus, inuidia, ſuperbia, ambitio. Subiectum ſunt homines improbi, & quidem ſaepius in magna auctoritate conſtituti, quibus eſt occaſio, praeſertim multi aulicorum; quod Polybii & Horatii exemplis illuſtratur. Phariſaei per laudes Chriſtum calumniati ſunt, & Manlium Valentem Fabius Valens, Tiberium Auguſtus, Urſicinum Arbetio, Antonium I. Mucianus, Libonem Tiberius, Agrippinam Seianus. Tales improbas laudes Herodoto Plutarchus obiecit. Tales etiam Iulius Agricola experiebatur. Species eiusmodi calumniarum ſunt, quando quis per laudes proprias alteri inſidiatur, quando quis indignum laudat tum vt hominis audacia innoteſcat, tum vt auctoritati eiusdem patroni detrahat, quando quis non neceſſarias laudes affert, neceſſarias ſilet, quando laudat, vt quis, ſibi placens eo magis vitia ſectetur, vt arcana rimetur ſubdole, vt occaſionem aduerſario praebeat in laudatum inuehendi; eiusque laudes reiiciendi; quando dignum quendam dicit, qui lautiori ſpartae reſeruetur, quando cum viris laude quidem non indignis conferunt ſed de quorum vitiis etiam conſtat. Videntur etiam Deum per laudes calumniari, qui ita praedicant vnum eius attributum, vt hoc ipſo impugnetur & euertatur aliud, aut etiam, qui ſolis Deum labiis laudant. Hae per laudes calumniae legibus diuinis reuelatis & naturalibus prohibitae ſunt. En! habes compendium diſſertationis.

CAPI-

CAPITVLATIO BELLICA.

Comes ARCO de capitulationibus.

IAC. FRID. LVDOVICI diſſ. de capitulationibus bellicis. Hal. 1707.

IOH. CHRIST. MEIS de ciuitatis deditione. Lipſ. 1689.

CAPTIVITAS.

IOH. HENR. BOECLERVS de milite captiuo. Argent. 1660.

CARL. LVDOV. L. B. DE DANCKELMANN de pactis & mandatis principis captivi. Hal. 1718.

CHRIST. SILEMANN EISENHART diſſ. de pactis inter reges victores & captivos. Helmſt. 1710.

A. A. HOCHSTETTERVS de pretio redemtionis. Tubing. 1704.

PET. MVLLER de eo quod iuſtum eſt circa captiuorum redemtionem. Ien. 1690.

REINOLD. LVBENAVIVS de captivitate. Baſil. 1645. 4.

PAVL. FRANC. ROMANVS de captivitate. Lipſ. 1672. 4.

IOH.

IOH. FRIDEM. SCHNEIDER de permutatione captiuorum. Hal. 1713.

IOH. STRAVCH de captiuis. Francof. 1664.

IOH. ADAM. THANNER de captiuis in bello. Argent. 1685. & 1714.

BARTH. THILESIVS de redemtione militum captiuorum. Regiom. 1706.

IOH. IOACH. ZENTGRAVIVS de caede hoſtium captiuorum ad HVG. GROTII de I. B. & P. Lib. III. cap. IV. §. 10. cap. X. §. 13. Argent. 1693.

COELIBATVS.

CHRISTOPH. SANCKE diſſ. de coelibatu rationali. Lipſ. 1727.

Coelibatus eſt abſtinentia a matrimonio. Rationalis caelibatus (a) conuenit cum ſanae rationis principiis (b) habet praecipuum finem promotionem gloriae Dei ſeu totius cultus diuini & vtilitatem propriam aliorumque, poteſtque vel temporarius eſſe vel perpetuus, & non ſolum in maribus ſed etiam feminis licitus eſt. Hoc eſt, quod auctor multis dixit.

CARNIS ESVS.

IOH. SCHVLTZIVS de anthropophagia naturae humanae aduerſa, ſeu de prohibito humanarum carnium eſu. Gedan. 1688. 4.

CA-

CASTELLVM.

IOH. IOACH. SCHOEPFFER de officio praefecti caſtelli, ad extrema obligati. Roſtoch. 1701.

CASTITAS.

NIC. HIER. GVNDLINGIVS maiorem a feminis caſtitatem, quam a viris requiri. Hal. 1701. 4.

CERIMONIA.

CHRIST. WEISII diſſ. de moralitate complimentorum. Weiſenf. 1675.

Breue hoc opuſculum agit 1) de inſinuatione 2) de propoſitione, voto, ac promiſſo complimentorum.

IOH. HENR. BOECLERVS de elegantiae moris ciuilis & aulici Argent.

IAC. BRVNNEMANNVS de iure ceremoniali legatorum. Hal. 1700.

IOH. FRANC. BVDDEI diſſ. de eo, quod decet circa ſolemnia principum. Hal. 1701. 4. & ibid. 1712. 8.

IOH. IOACH. SCHOEPFFER de verbis honoris. Roſt. 1700.

CHARITAS VIDE AMOR.

IOH. LVD. PRASCHIVS de lege charitatis ad HVG. GROTIVM de I. B. & P.

cum deſignatione iuris naturalis ex diſciplina chriſtianorum. Ratisb. 1688. 8.

PHIL. LVD. BOEHMER de legibus charitatis quae dirigunt officium hominis erga proximum. Helmſt. 1697. 4.

CIRCVMVENTIO.

ANDR. DINNER, quatenus contrahentes circumuenire liceat. Stutgard. 1661.

IOH. GEORG KVLPIS de circumuentione in contractibus licita ad H. G. de I. B. & P. L. II. c. 12. n. 26. Tub. 1688.

CIVIS, CIVITAS.

IOH. LVDW. ALEFELD de iure maieſtatis in vitam ciuium ob delicta Lipſ. 1721.

IOH. GOTTR. BAVERI diſſ. de ciue nouo ad collectam ob debitum ciuitatis antiquum ſoluendam obligato Lipſ. 1741.

CHR. LVDW. CRELLII diſſ. vtrum ciuem innocentem hoſti tradere & deſerere liceat? Lipſ. 1695.

HENR. COCCEII autonomia iuris gentium ſ. de diſcrimine ciuitatis mediatae & immediatae, liberae & non liberae cum duabus appendicibus vindicias iurisprudentiae publicae continentibus. Frf. ad Viadr. 1720.

Abſoluitur hoc opus XXV. capitibus quorum quae huius loci ſunt habentur haec: *Cap.* 2. de libertatis priuatae & publicae natura & oppoſito ei ſtatu ſeruitutis priuatae & publicae. *cap.* 3. de genuino vtriusque libertatis obite, vi & lege.. *Cap.* 4. ſummam bonorum & votorum hominibus & populis in libertate ſitam eſſe, eamque iure gent. contineri formula: Suis legibus viuere. De eius pretio infinito & triplici bono: honeſto, vtili, iudo, quod natura appetunt homines. *Cap. V.* De ſtatu hominum, bonum vtile & iucundum, honeſto bono praeferentium, & de ſummo eius malo. *Cap.* 6. De bono ciuitatis publico, ſeu ciuili ac ſummo. *Cap.* 7. de modo & facultate ſummi boni ciuilis procurandi, reſtitutis ciuitatibus. *Cap.* 8. De triplici diſcrimine ciuitatum in genere, quae de ſummo bono participant mediate & immediate. *Cap.* 9. De natura originaria reip. prima ciuitatis ſpecie, immediata libera ac per ſe vna. *Cap.* 10. de pari libertate ciuium in ſtatu regio & populari. *Cap.* 11. de libertate regni cui rex alienigena praeficitur. *Cap.* 12. de monſtro regni mere patrimonialis; vbi ſimul demonſtratur, id ne concipi quidem poſſe, nec vnquam fuiſſe in rerum natura. *Cap.* 13. De ciuitate immediata, & non libera, altera ſpecie. *Cap.* 14. de ciuitate mediata & libera, tertia ſpecie ex autonomia. *Cap.* 15. de autonomia eiusque partibus, effectibus, & vario inter gentes vſu. *Cap.* 16. oſtendit, hoc diſcrimen ciuitatis immediatae & mediatae ſeu liberae, quod ab autonomia eſt, apud omnes gentes celebratiſſimum ſemper fuiſſe. Reliqua huius libri capita

 haec

haec principia ad ſtatum Germaniae adplicant.

HERM. CONRING diſſ. de ciue & ciuitate. Helmſt. 1653.

In *diſſ acad. ſelect.* Lugd. Bat. 1686. 8. nr. IV. & in *Opp.* T. III. p. 723-738.

EIVSD. diſſ. de ciuitate nova. Helmſt. 1662. Et *Opp. T. III.* p. 739.

EIVSD. diſſ. de neceſſariis ciuitatum partibus. Helmſt. 1679.

Et *opp.* T. III. p. 748.

IVST. A DRANSFELD de ciuitate & ciue. Gottingae 1693.

GEORG. FRID. DEINLINVS an & quatenus ciues ad arma cogi poſſint capienda. Altd. 1719. 4.

CASP. HENR. HORNIVS de deſertoribus ciuitatum & eorum poena. Witt. 1708.

IOH. NIC. HERTIVS de modis conſtituendi ciuitates. Gieſſ. 1685.

VLR. HVBERVS de iure ciuitatis. Franeq. 1672. 4. 1684. 8. 1694.

Extat etiam cum Comment. *Lynckeri* & cum notis *Thomaſii* Lipſ. 1708. 4. cf. Cel. KAHLII *B. Phil. Struv.* t. II. c. 3. p. 344.

FERD. CHRPH. HARPPRECHT de ae-

re

re alieno ciuitatis a ciue nouello & emigrante ſoluendo. Tubing. 1696.

HENR. HILDEBRAND de intempeſtiuo civium diſceſſu cohibendo. Alt. 1716.

EIVSD. diſſ. de iure ciuium originariorum. ibid. 1724.

IAN. KLENCKII diſſ. de ciuitatum mutationibus. Paris 1670.

CARL. FRID. KRVMHOLZII diſſ. de ciuitatum origine. Ien. 1711.

In principio agitur de iuris naturae ſub ſcholaſticorum ineptiis, fato, eiusque a tempore Lutheri inſtauratione; quibus peractis probatur eloquentiae ac poëſi, ciuilium ſocietatum originem tribui non poſſe, Horniumque cauſam ciuitatis falſam ſtatuiſſe. Neque vero etiam a rerum inopia ciuitatum natales deriuari oſtenditur: porro, examinatis Hobbeſii & Pufendorfii ſententiis aſſeritur, a ſola ambitione rerum publicarum incunabula non recte repeti, & Tacito iſtam ſententiam falſo tribui; neque Boſſuetum, neque, qui eius doctrinam recenſuit, veram ciuitatum cauſam tetigiſſe. Tandem dicitur, ciuitates ortas eſſe ex nimia gloriae cupidine, propudioſa voluptate, & turpi auaritia, quae ex hiſtoria profana & ſacra exemplis illuſtrantur. Vltimo loco quaeritur, vtrum in ſtatu integritatis, futurae fuiſſent respubiicae, atque ex his principiis negando reſpondetur.

LVDER. MENCKENII diſſ. de iureiurando ciuium. Lipſ. 1687.

BERNH. LVDW. MOLLENBECII diſſ. de iure principis in perſonam ciuis. Gieſſ. 1685.

IOH. LVDW. PRASCHIVS de bono ciue Argent. 1663. 4.

IOH. VLR. PREGITZERVS de bono ciue. Tubingae 1691.

De Puffendorfio & Hobbeſio infra, ſuo, quolibet, loco agetur.

IOH. EBERH. ROESLER de iure ſummorum imperantium in vitam ciuium. Tubing. 1714.

ADAM RECHENBERGII diſſ. de officio ciuis chriſtiani erga principem. Lipſ. 1695.

Officii huius pars prima eſt reuerentia. προσκύνησις principi non debetur; nec per maieſtatem principis iurare chriſtiano licet. ἀποθέωσις principum eorumque diuinae laudes improbantur. Secunda huius officii pars eſt fidelitas: huius pars prima eſt fides, cui opponitur perfidia, ſecunda fidelitatis pars eſt ſtudium in principem, tertia, amor in principem. Hic imprimis declaratur principi precibus pro eo ad Deum fuſis. Officii ciuis chriſtiani erga principem pars tertia eſt obſequium. Hoc verſatur (a) in rebus ſacris ſeu religione. Principi competit ius limitatum circa interna, amplius circa externa. Sed, contra, obſequium hoc etiam eſt limitatum. Principi enim ad ſacra ſua ſectanda, ciuem cogere volen-

volenti, non reſiſteudum, ſed reſtat aut fuga aut martyrium. Fuga in perſecutione eſt licita, martyrium, ſi deprecari non licet, eſt ſuſtinendum. Obſequium (b) conſiſtit in rebus ciuilibus & diſtinguitur ex obiecti ratione. In rebus indifferentibus eſt neceſſarium, in rebus neceſſariis limitatur quoad praecepta affirmatiua iuris diuini, quoad negatiua iuris diuini praecepta obſequium eſt omittendum. Obſequium verſatur (c) in bello. Si cauſa belli iniuſta non eſt manifeſta, ciui chriſtiano, iuſſu principis arma ſunt ſumenda, id quod probatur ex conſideratione periculi reipublicae imminentis, & exemplis veterum confirmatur.

CHRPH. FRID. SEIDEL de ciuitatis origine & ſummae maieſtatis conſtitutio- Lugd. Bat. 1718.

SAM. STRYK diſſ. de ciuitate obaerata. Francf. 1683.

EIVSD. diſſ. de reſignatione iuris ciuitatis. Hal. 1699.

EIVSD. diſſ. de iure principis circa rationes ciuitatum. Hal. 1699.

GABR. SIOEBERG diſſ. de obligatione civis erga principem. Dorp. 1698.

IAC. THOMASIVS de minimo numero perſonarum familiae itemque ciuitatis. Lipſ.

CLARIGATIO.

CHRISTIANI BARNEKAW diſſ. de clarigatione & manifeſtis. Argent. 1644.

HENR. COCCEIVS de clarigatione, Heidelb. 1684. 4.

IOH. CLODIVS de iure clarigendi. Witt. 1672.

DAV. LINDNERVS de bellorum iuſtitia & indicatione. Altd. 1659.

IOH. IAC. MVLLERI diſſ. iuris gentium de iure feciali, occaſione Libri Grotiani III. cap. 3. §. 5. & ſqq. Ien. 1693.

Variae in hac diſſ. deciduntur quaeſtiones circa hanc materiam, inter gentes frequentatiſſimae, ideoque haud ſpernendae e. gr. an indictio belli facta hoſti, extendenda etiam ſit ad ſubditos & ſocios? num indictio utrinque fieri debeat? an bellum ſimul atque indictum eſt, geri poſſit, vtrum indictio regis perſonae facienda ſit, an vero in regni finibus aut aliquo eius praeſidio facta ſufficiat? an illa etiam ex parte eius qui ius legationis violauit, neceſſaria ſit?

ADAM PISEZKY A KRANICHFELD de indictione belli. Frac. 1612.

IOH. SCHEFFER de clarigationibus bellicis. 1677.

HENR. SMIDT diſſ. de clarigatione. Baſil. 1684.

GOTTL. SAM. TREVERI diſſ. de decoro gentium circa belli initia. Helmſt. 1727.

CO-

COGITATIO.

MICH. GOTTL. HANSCHII diſſ. de moralitate cogitationum humanarum. Lipſ. 1704.

Secutus eſt Hanſchius Stryckium de iure cogitationum quamuis alio fine. Sicut enim hic cogitationes ſecundum leges ciuiles diſputat, ita ille easdem conſiderat, reſpectu ad leges naturales habito.

CASP. A RHEDEN de poena cogitationum. Brem. 1713. 4.

MICH. SCHREIBER num cogitationes poena ſint dignae. Regiom. 1712.

SAM. STRYCKII diſſ. de iure cogitationum, in tract. de iure ſenſuum. Hal. 1671. 4.

Caput 1. agit de iure cogitationum in genere, quod adeo eſt imprimis huius loci. Cap. 2. de probatione cogitationum. Cap. 3. de iure cogitationum circa iuramenta. Cap. 4. circa contractus & actus inter viuos. Cap. 5. in vltimis voluntatibus. Cap. 6. in delictis & poenis. Cap. 7 de non cogitatis.

COGNITIO.

HENR. LVDW. WERNHERI diſſ. de impedimentis cognitionis humanae praecipuis.

Extat inter diſſ. eius a fratre *Ioh. Balth. Wernhero* Witt. 1721. 8. editas & ſequentia comple-

ctitur: Impedimentorum cognitionis humanae alia ſunt a natura, vt, ingenii ſtupiditas, iudicii infirmitas, memoriae imbecillitas, alia à fortuna, alia ab hominis incuria & imprudentia profiſcuntur. De horum vltimis hic ſermo eſt, quorum praecipua ſunt praeiudicia, nimia in ſenſibus fiducia, ſectaria philoſophandi ratio, philoſophia verbalis, probabiliſmus, praepoſterum antiquitatis & nouitatis ſtudium, inordinata philavtia, praepoſterus ſtudia, ordinandi & proſequendi modus.

COLLATIO IVRIVM.

LAVRENTII ARNOLDI collatio philoſophiae moralis cum iure ſcripto Franc. March. 1601. & 1604. 4.

CARL. LVDW. LVNDIVS de concentu iuris naturalis ciuilisque patrii. Vpſal. 1688. 8.

IDEM de praeceptorum Noachicorum collatione cum iure naturae. ibid. 1689. 8.

EIVSDEM collatio iuris naturae & ciuilis. Vpſal. 1699. 8.

COLLECTAE.

ANDR. AMSELIVS de collectis. Roſt. 1684.

IOH. GOTTFR. BAVERI diſſ. de ciue nouo ad collectam ob debitum ciuitatis antiquum ſoluendum obligato. Lipſ. 1741.

HENR.

HENR. BOCERI Tr. de iure collectarum. Tub. 1617. 1689. 8.

HENR. BODINVS de collectis & contributionibus.

ARNOLDI A BOBART Tr. de poteſtate principis circa conceſſionem immunitatis a collectis in praeiudicium tertii. Bremae 1676. 4.

COLLEGIVM.

SAM. REYHERI diſſ. de collegiorum iure naturae & Gentium. Kil. 1707.

ALEX. HAMMER de eo quod iure publico vniuerſali circa collegia, praeſertim literaria, iuris eſt. Bamb. 1744.

COLLISIO.

PHIL. LVD. BOEHMER de colliſione legum caſuali. Helmſt. 1699.

ADAM. FRID. GLAFINI diſſ. de officiorum colliſione. Ien. 1713.

Leges adeoque etiam officia duobus modis poſſunt inter ſeſe collidi 1. vt poſt colliſionem vtraque lex maneat ſalua, 2. ut poſterior lex plane tollat priorem. In poſteriori ſenſu nulla plane datur in iure naturae colliſio datur tamen in priori. Quid faciendum ſit in tali colliſione optime demonſtrari poteſt, ſi prius de officiorum ſubordinatione & praecedentia conſtet, de qua ideo agitur in hac diſſertatione & deinde concluſiones eliciuntur ſequentes. 1. In colli-

colliſione, illud cedit officiorum, quod inferius eſt & alteri ſubordinatur. 2. officia erga nos & alios, dum colliduntur cum iis, quibus in deum religioſi eſſe iubemur his ſunt poſtponenda. 3. officia noſtra neceſſitatis in colliſione ſuperant officia iuſti 4. officia erga me commoditatis in colliſione cum officiis decori praeferenda ſunt 5. ſi officia mea neceſſitatis collidantur cum officiis decori, his illa praeferenda. 6. Quod ſi vero officia mea commoditatis collidantur cum officiis iuſti, his illa poſtponuntur. 7. officia noſtra commoditatis in colliſione cum officiis noſtris neceſſariis, his ſunt poſtponenda. 8 officia decori cedunt in conflictu officiis iuſti. 9. in colliſione officiorum erga alios reſpiciendum eſt (a) ad ſubordinationem eorum (b) ad obligationum numerum & gradum.

IOH. NIC. HERTIVS de colliſu legum Gieſſae 1688. & inter opuſcula T. I. Diſſ. III.

GEORG. CHRPH. MODELII diſſ. de colliſione legum naturae. Altd. 1709.

EVCHARII GOTTL. RINCKII diſſ. de colliſione legum naturalium. Altd. 1708.

Series cogitationum Rinckianarum eſt huius modi. Saepius fit, vt leges naturales inter ſe pugnent, ita vt neſciatur, qualis lex alteri praeferenda ſit; quam tamen pugnam non eſſe veram ſed adparentem, cum vtraque lex maneat ſalua & incolumis, & tantum ob rei praeſentis circumſtantiam vna alteri cedere debeat, & vices ſuas amittat, poſt concurſum vero & extra hunc caſum, vtique rurſus obliget. Hinc tradun-

traduntur regulae in colliſione obſeruandae. Nempe pugnantibus principiis legum nat. inferius cedit ſuperiori. Ergo quoties cultus diuinus colliditur cum philavtia, vel ſocialitate, ſemper hae cultui diuino cedunt. Ergo amor Dei praeferendus eſt amori ſui ipſius, amor patriae amori erga parentes liberos &c. Tandem tres afferuntur regulae, quibus tota haec res nititur, generaliſſimae 1) Hominum leges ſemper cedunt, quando colliduntur cum legibus Deum reſpicientibus 2) Salus publica praeferenda eſt philavtiae. 3) Philavtia praeferenda eſt ſocialitati aequali.

IOACH. HENR. SANDERI epiſtola: non dari colliſionem officiorum, naturalium erga nos & erga alios obſeruandorum. Roſt. 1740.

Vid. Hamb. Berichte von Gel. Sach. anni 1741. n. 6. p. 48.

IOH. FRIDEM. SCHNEIDERI diſſ. de colliſione famae & conſcientiae. Hal. 1703.

COMMEATVS.

IAC. ROESERI diſſ. de iuſtitia bellorum ob denegatum commeatum ſuſceptorum. Witt. 1667.

IOH. IOACH. SCHOEPFFER diſſ. an commeatu falſo vti liceat ad fallendum hoſtem. Roſt. 1703.

COMMERCIA.

ANONYMI diſſ. de iure, quod competit ſocietati priuilegiatae foederati Belgii

gii in nauigationem & commercia Indiarum Orientalium aduerſus incolas Belgii Hiſpanici hodie Auſtriaci 1723.

Hoc ſcriptum auctorem habere dicitur Dominum *Weſterveen* Conſiliarium ſocietatis Indicae Amſtelodamenſis. GLAFEY. *Bibl. Iur. Nat. & Gent.* p. 306.

Huic ſcripto ſunt oppoſitae: Vindiciae luculentae iuris ac priuilegii in Indas atque Africam nauigandi, ibique commercia colendi Belgii Auſtriaci incolis nouiſſime conceſſi. 1724.

Quod ſcriptum tribuitur *Nennio*, *Fiſcali* Bruxellenſi. vid. GLAFEY. l. c.

Et in noſtra lingua ſub titulo: Ausführliche Behauptung des den Innwohnern der Oeſterreichiſchen Niederlande zuſtehenden Gerechtſamens und Privilegii nach Indien und Africa zu ſchiffen, und daſelbſt freye Handlung zu treiben. Lipſ. 1724.

Quibus addendum eſt ſcriptum FRID. LVDW. DE BERGER: Gründliche Erweiſung, daß Jhro Römiſch. Kayſerl. Majeſt. in Dero Oeſterreichiſchen Niederlanden Commercia zu ſtabiliren und zu Aufrichtung einer Oſt- und Weſt-Indiſchen Compagnie Privilegia zu ertheilen berechtiget.

vid. GLAFEY. l. c.

IOH.

IOH. VOLCKM. BECHMANN diſſ. de belli commerciis. Ien. 1687.

IOH. FRID. L. B. BACHOFF AB ECHT de eo quod iuſtum eſt circa commercia inter gentes. Ienae 1730.

HERM. CONRING de maritimis commerciis. Helmſt. 1680. 4. & in Opp. pag. 857. vsque 933.

Elaboratio huius diſſ. tribuitur Reſpondenti IOH. WERLHOFFIO ab ANDR. LANGIO in *introd. in not. Legum nautic.* p. 114. & a S. V. SEELENIO in *Ath. Lubec.* P. III. p. 173.

ENGELBERT VON DER BVRG oratio de vſu & abuſu commerciorum. Inter orationes. Lipſ. 1710. 4.

MICH. GEHRKE de neceſſitate commerciorum in republica. Regiom. 1712.

ANDR. GOEDING de commerciis auguſtis. Vpſal. 1703.

IOH. GOTTL. HEINECCII diſſ. de iure principis circa commerciorum libertatem tuendam. Hal. 1738.

DAN. FRID. HOHEISEL de mercatu corporum humanorum. Lipſ. 1720.

IOH. FRID. HOCKNERI progr. de commerciis Belgii Auſtriaci cum indis adverſus

verſus Belgos foederatos, ex legibus naturae & gentium vindicatis. Lipſ. 1724.

DIETR. HERM. KEMMERICH progr. de libertate commerciorum tempore belli reſtricta. Ienae 1735.

IOH. KLEINII progr. de maxima commerciorum vtilitate. Roſt. 1696. & in *Ej. Diſſ. Vol.* p. 663. ad 670.

AVG. STRAVCHII diſſ. de iure ſingulari commerciorum naualium. Witt. 1652.

DAV. SCHEINEMANN diſſ. de commercio circa liberum hominem. Tub 1689.

AD. TRIBBECHOVIVS de commerciis. Kil. 1672.

ANDR. WESTPHALVS de commerciis pacatorum ad belligerantes. Gryph. 1715.

IOH. IOACH. ZENTGRAVII diſſ. de iure commerciorum tertii inter belligerantes. Argent. 1690.

CASP. ZIEGLERI diſſ. de iure commerciorum. Witt. 1666.

Hanc diſſ. in Appendicem P. III. *Exercitationum variarum iuris publici* p. 130-222. recepit *Ahasv. Fritſchius* I.

COMMENDATIO.

CASP. ACHAT. BECKIVS de eo quod iuſtum eſt circa commendationem. Ien. 1716. 4.

DAN.

DAN. NICOLAI diſſ. de obligatione commendantis. Regiom. 1709.

COMMODATVM.

MICH. HENR. GRIBNERI diſſ. de aequitate legum romanarum circa periculum rei commodatae. Lipſ. 1702.

Ius ciuile, a multis, licet non eadem ratione ad normam rationis reuocatum eſt. Quidam id iniquitatis accuſarunt, quidam eius aequitatem laudauerunt. Quorum inſtitutum vtilitate inſigni non caret, ne ſcil. leges romanas magis aut minus aeſtimemus, quam par eſt, iura diuina confundamus atque humana: leges male interpretemur & ea, quae iure ciuili tolerantur, non adprobantur, licere nobis, putemus. Pertinet vero hoc ſtudium ad ius naturale, ideoque non ad ICtos ſolos. Unde Iuris nat. ſcriptores id ſibi vindicarunt, & praecipue contractuum materiam expoſuerunt, vt Grotius eiusque commentatores. Poſt haec ſit tranſitus ad commodatum. Periculum iure ciuili commodantis eſt. Indagandum ergo eſt, an hoc cum iure nat. conueniat atque aequitate? Sunt nimirum aliae leges contra ius nat. aliae praeter illud, aliae ſecundum illud conditae. Iuri & aequitati naturali doctrina romanorum de commodato non repugnat ſed conuenit, quia 1) caſus fortuitus imputari nequit 2) commodans eſt dominus, res igitur commodata ei merito perit 3) & ſibi per pacta poteſt proſpicere, quae omnia auctoritate Dd. confirmantur. Diſſentit quidem Grotius & obiicit (a) beneficam acceptationem

 (b),

(b), per commodatum rem abeſſe (c) in beneficis contractibus eum, qui dat beneficium, indemnem ſeruari debere; quem ſequuntur *Ioh. Georg Simon*, *Ioh. Henr. Suicerus*, *Sam. Pufendorfius* in *Elem. Iur. vniv. & de Off. H. & C.* & in *Opere de I.N. & G.* vbi praecipue vrget (a) tacitam intercedere ſtipulationem, (b) beneficium nemini debere eſſe damnoſum (c) commodatarium caſui dare occaſionem (d) leges ciuiles ipſas ſibi in hac re contradicere. Sed ad haec dubia ſingula docte reſpondetur & diſſertationi finis imponitur.

COMMVNIO.

IOH. WILH. DE GOEBEL progr. de communione primaeva. Helmſt. 1727.

DIETR. HERM. KEMMERICHII progr. de ead. materia. Witt. 1724.

FABIAN TOERNER de ead. materia Vpſal. 1727.

CONCVBINATVS.

MARCI PAVLI ANTONINI confutatio dubiorum quae contra ſchediſma Halenſe de concubinatu mota ſunt. Argent. 1714.

IOACH. IVST. BRITHAVPT de concubinatu a Chriſto & Apoſtolis prohibito. Hal. 1713.

Doctoris Theologi Epiſtolica disquiſitio ſententiae de licito concubinatu opponenda, Freyſtad. 1714.

S. PE-

S. PETRI ENCRATITAE ad Abbatem Bergenſem de concubinatu epiſtola Vltrai. 1713. & Tubing. 1714. 4.

IOH. ANDR. GRAMMLICHII Examen diſſertationis Halenſis de concubinatu. Tubing. 1713.

EIVSDEM defenſio diſſertationis ſuae de illicito concubinatu, oppoſita Marc. Pauli Antonini Confutationi. Hal. 1714. 4.

EIVSD. Tractatus Philoſophico Theologicus de moralitate concubinatus. Francf. & Lip. 1716. 4.

IOH. WOLFFG. IAEGERI examen Diſſertationis Hallenſis cuiusdam de concubinatu. Tub. 1713.

AVG. LEYSERI Diſſ. de concubinatu individuo. Witt. 1736.

FRAN. IVL. LüTKENS Tractat von der Polygamie und Concubinat Leipz. u. Gardeleg. 1723.

ROB. SCHARROCKII Tract. de variis incontinentiae ſpeciebus adulterio ſcil. Concubinatu &c. Tubing. 1668. 8.

IOH. GOTTLOB STOLTZE ad quaeſtionem: an concubinatus ſit tolerabilior polygamia. occaſione Schediasm. de concubinatu. Hal. edit. 1713. reſponſio. Luben 1713.

IOH. GVST. REINBECK Natur des Eheſtandes und Verwerflichkeit des darwieder ſtreitenden Concubinats. Berlin. 1715. 4.

EIVSD. Nochmahliger Beweiß daß der von Thomaſio vertheidigte Concubinat ein ſündlicher und verwerfflicher Stand ſey. Berlin 1715. 4.

CHRIST. THOMASII Schediasma de concubinatu. Hal. 1713.

I. W. Z. Theologiſche Gedancken von der Heiligkeit des Eheſtands wieder den unheiligen Concubinatum, aus Geneſ. II. verſ. 24. Auf Veranlaſſung des Schediasm. Hall. de concubinatu entworffen. 1714. 4.

CONDICTIO.

IOH A SCHVLTZEN SZVLECKI de condictione iuris gentium. Francof. ad Viadr. 1700. 4.

CONDITIO.

HENR. COCCEIVS de conditione & die Heidelb. 1674. & 1715.

CONDOMINIVM.

MICH. GRASSVS de iure condominii territorialis extra tempus adminiſtrationis per alternas vices, quae condominis competit, conſtituti. Tub. 1717.

CONVI-

CONIVGIVM VIDE MATRIMONIVM.

MOYSES AMYRALDI de iure naturae quod connubia dirigit diſquiſitiones VI. Stad 1712.

AVREL. AVGVSTINI Libri duo de adulterinis coniugiis cum notis iuridicis & moralibus, quibus dogma eccleſiae de matrimonii diſſolutione illuſtratur. Ien. 1698.

Reſponſum iuris pro matrimonio Comitis cuiusdam cum ſororis ſuae germanae filia. Francof. ad Moen. 1711. 4.

A. Erklärung des XIIX. Capitels des III. Buchs Moſis inſonderheit des Göttlichen Geſezes von verbothenen Ehen 1708. 4.

GEORG BEYER de diſpenſatione circa matrimonium intra gradus conſanguinitatis & affinitatis prohibitos. Lipſ. 1698. 4.

GVIL. HIER. BRVCKNERI Progr de genuina & adaequata ratione prohibitorum coniugiorum Levit. XVIII. Ien 1719.

CONR. BROSSKE Gedancken von der Ehe zwiſchen Bluts-Freunden. Offenbach 1709. 4.

SAM. BOHLII Tractatus contra matrimonium comprivignorum. Roſt. 1637. 4.

EIVSD. Vindiciae partis ſecundae Tra-

ctatus contra matrimonium comprivignorum ibid. 1637. 4.

IOH. HENR. BERGER de matrimonio comprivignorum.

CHRISTPH. IOACH. BVCHOLTZ pro matrimonio principis cum defunctae vxoris ſorore contracto, reſponſum Iuris ICtorum Rintelenſium. Rint. 1652.

EIVSDEM Adſertio reſponſi iuris eiusdem aduerſus Ioh. Ott. Tabor. & Mich. Havemann. Rint. 1659.

EIVSD. Examen adſertionis non Moſis ſed Havemanni. Brem. 1662.

EIVSDEM Vindiciae ſecundum diſpenſationem matrimonii cum defunctae uxoris ſorore, contra Mich. Havemannum & Matthiam Bugaeum. Helmſt. 1696.

IOH. COTHMANNI Neceſſaria defenſio circa quaeſtionem: an nuptiae comprivignorum, nouo inter parentes partu praeſente, contrahi poſſint? Roſt. 1638.

EIVSD. Refutatio brevis, breviſſimi Reſponſi, neceſſariae defenſioni circa quaeſtionem: an nuptiae compriuignorum, nouo inter parentes partu praeſente, contrahi poſſint? oppoſiti. Roſt. 1638. 4.

EIVSDEM ablegatio Pſeudo-Reformatoris,

toris, refutationis breuis, Reſponſi breviſſimi. Roſt. 1638. 4.

IOH. GOTHOFR. A DIESSELDORFF de Poteſtate Statuum imperii proteſtantium circa matrimonia ſubditorum. Frf. 1691. 4.

DAN. FVCHS utrum omne coniugium contra Lev. XVIII. contractum, pro invalido ac nullo ſit habendum? Elbing. 1721. 4.

ANDR. GOETSCHE diſſ. duae de Vinculo matrimonii ob legem conſanguinitatis turpi vel honeſto. Hal. 1706.

IOH. MELCH. GOETZII Ehre der Ehe mit der verſtorbenen Frauen Schweſter. Frcf. ad M. 8.

EIVSD. Abfertigung der von Ernſt Frid. Kettner gemachten Unterſuchung der aufgewärmeten Frage: Ob iemand ſeiner verſtorbenen Frauen Schweſter mit guten Gewiſſen Heyrathen könne? ibid. 1707. 8.

IDEM de eo quod iuſtum eſt circa diſpenſationem matrimonii ob legem conſanguinitatis vel affinitatis iure divino prohibiti. Hal. 1718. 4.

ANDR. HOIERVS de nuptiis propinquorum iure divino non prohibitis. Lemgov. 1719. & Lipſ. 1724. 4.

MICH. HAVEMANNI Adſertio reſpon-

ſi Moſis contra matrimonium cum defunctae uxoris ſorore. Frf. 1660. 4.

EIVSD. defenſio reſponſi Moſis. Giſſ. 1664. 4.

HENR. KLAVSINGII diſſ. duae de nuptiis propinguorum iure diuino prohibitis contra *Andr. Hoierum.* Lipſiae 1724. 1726.

IOH. KAHLER de gradibus prohibitis ad Levit. XVIII. 6.-18. Rint. 1700. 4.

FRID. ERNST KETTNERI Commentarius über das XVIII. und einen Theil des XX. Cap. des dritten Buch Moſis von den Göttl. Ehegeſezen. Quedlinb. 4.

EIVSD. Unterſuchung der Gewiſſens-Frage: Ob iemand ſeines verſtorbenen Weibes leibliche Schweſter nach Geiſt- und weltlichen Rechten heyrathen darf? Quedlinburg 1707. 4.

I. A. K. Theologiſches Bedencken über die Fragen: Ob ein Witber ſeines verſtorbenen Weibes Schweſter nach dem Göttl. Geſetz heyrathen könne? Gotha 1724. 4.

IOH. MICH. LANGIVS de nuptiis per ius naturae, diuinum, eccleſiaſticumue prohibitis. Altd. 1709. 4.

IDEM de nuptiis ob affinitatem in linea recta controuerſis. Altd. 1709. 4.

CHRI-

CHRISTIAN LOEBERVS de legibus naturae ſecundariis ad leges matrimoniales de inceſtu Leuit. XVIII. propoſitis. Ien. 1702.

ANTON. A MARA alias EL. SCHNEGASSIVS de coniugio iure naturae & lege diuina prohibito priuigni cum priuigna, duorum fratrum cum duabus ſororibus, Patris & filii cum matre & filia, inter viricum & viduam a priuigno relictam, inter viduum relictum a defuncta priuigna & defunctae privignae novercam. Roſt. 1693. 4.

IOH. IOACH MVLLERI Diſpenſations-Recht in verbotenen Ehen. Jena 1706. 4.

IOH. MEYER: an Viduae licitum ſit, nubere defuncti mariti ſororis filio? ſeu an vir avunculi ſui viduam ducere poſſit? Harderov. 1710. 4.

IOH. MVSAEI Comm. de conſanguinitate & affinitate ad Leuit. 18. cum *Im. Proelei* praef. de fundamentis diſpenſationum in cauſa matrimoniali. Lipſ. 8.

IOH. BARTHOLD NIEMEIERVS de coniugiis conſanguineorum iure diuino prohibitis. Helmſt. 1699. 4.

IDEM de coniugiis cum noverca, pri-

vigna, priuigni ac priuignae filia, diuino iure prohibitis. ibid. 1699. 4.

ID. de coniugiis cum ſocru & nuru divino iure prohibitis. ibid. 1700. 4.

ID. de coniugio cum patrui uxore divino iure prohibito. ibid. 1701. 4.

EIVSD. Tract. de coniugiis prohibitis. ibid. 1705.

EVERH. OTTO de nuptiis conſobrinorum. Duisb. 1717. 4.

GEORG NIC. OCKELL de matrimonio cum infideli contradicente iuri naturae Roſt. 1706. 4.

IAC. PERIZONII diſſ. de conſtitutione diuina ſuper ducenda defuncti fratris uxore. Daventr. 1679. 8. & cum aliis eius diſſ. cum *Heineccii* praefatione. Hal. 1722. 4.

ALEX. ARN. PAGENSTECHER de matrimonio Vidui cum defunctae uxoris ſoronis filia. Colon. 1700. 12.

DAV. STAVINSKI de coniugio illegitimo indulgentia principis confirmato. Regiom. 1697. 4.

GOTHOFR. VALANDVS de legis connubii, quae Levit. XVIII, 11. ex gentium iure refertur, genuino ſenſu. Lipſ. 1705. 4.

GVST.

GVST. GEORG ZELTNER de genuino coniugiorum prohibitorum fundamento, Altd. 1717. 4.

CONRADINVS.

ANDR. ADAM HOCHSTETTERI Diſſ. moralis, ad hiſtoriam Conradini vltimi Sueviae ducis. Tub. 1699.

CONSCIENTIA.

FRANC. BARDI concluſiones morales de conſcientia dubia & ſcrupuloſa. Francf. 1653. 8.

IVST. HENNING. BOEHMERI de iure circa libertatem conſcientiae, praefatio, praemiſſa Tom. II. *Iur. Eccl. proteſt.*

IO. CYPRIANI Diſſ. utrum gentiles conſcientiam malam, tranquillam reddere potuerint? Lipſ. 1697.

FERD. DE CASTRO-PAOLO de conſcientia. Lugt. Bat. 1645. & 1656. f.

BENED. CANOPHILVS, qualiter iudicandum in foro Poli & foro ſoli. Venet. 1542. CASP. CALVOER PrologusGaleatus in Vſſelmanni caſus conſcientiae. Lipſ. & Gosl. 1709. 4.

VINC. FILLIVCII Quaeſtiones morales de caſibus conſcientiae. Lugd. Bat. 1662.

MATTH.

MATTH. HOMEN de conſcientia. Paris 1653. 12.

IOH. MART. LOCHMANNI diſſ. de obligatione conſcientiae erroneae. Lipſiae 1687.

GERH. VAN DER MVELEN diſſ. de iure ſummae poteſtatis in conſcientiam ciuium Vltrai. 1686. 12.

EIVSD. Forum conſcientiae S. ius poli. ibid. 1693. & Amſt. 1699. 4.

CHRISTPH. SAM. MARTINI diſſ. de conſcientia dubia. Lipſ. 1685.

Principia, quae hic exhibentur ſunt: 1) conſcientia dubia improprie vocatur conſcientia. 2) Conſcientia dubia vocatur, quae nec aſſentitur uni parti contradictionis, nec ab ea diſſentit, ſed ſuſpenſa manet. 3) diuiditur in theoreticam & practicam. 4) Peccat, qui agit cum conſcientia dubia practice tali. 5) In dubiis tutior pars eligenda eſt. 6) Poſſeſſio legitima, in materia iuſtitiae ſufficiens titulus eſt, deponendi dubiam conſcientiam, & honeſtam reddendi operationem. 7) Dubius in conſcientia de voto, iuramento, vel alia promiſſione, ea non tenetur. 8) Subditus, qui conſcientiam dubiam de honeſtate praecepti a ſuperiori lati habet, haud immerito, ſi conſilii ei relinquitur locus, prudentiores conſulit, quo res certior de honeſtate illius euadat.

GERH. NOODT de religione ab imperio iure gentium libara. Lugd. Batavor. 1706. 4.

IOH. GOTTH. ROSAE diſſ. de conſcientia. Ienae 1712.

IOH. EVERH. ROESLERI diſſ. de conſcientia teſtium. Tub. 1712.

Recenſentur in hac Diſſ. quae iure naturae teſtibus obſeruanda veniunt.

ROB. SANDERSONIVS de conſcientia eiusque obligatione. Cothen. 1674. 4.

IOH. GEORG SIMON de iuſtitia hominis circa conſcientiam. Ien. 1677. 4.

WOLF BALTH. ADOLPH DE STEINWEHR de obligatione conſcientiae errantis. Lipſ. 1732.

FRID. IAC. STRAVBII diſſ. de conſcientia athei. Ien. 1738.

IO. FRIDEM. SCHNEIDERI diſſ. de colliſione famae & conſcientiae. Hal. 1703.

SAM. STRYCK de foro conſcientiae. Francf. 1673. 12.

GEORG. SCHWARZ. de obligationae conſcientiae.

HENR. CHRIST. TIELCKEN de obligatione conſcientiae ex delictis. Roſtoch. 1688. 4.

SAM. WEHRENFELS de iure in conſcientias ab homine non vſurpando.

IOH. MICH. WEINRICH. diſſ. an conſcien-

conſcientiis aliorum imperare iuſtum ſit? Meinungae 1717.

CONSENSVS.

ANDR. BEIERI diſſ. de conſenſu tacito. Ienae.

G. ENGELBRECHT de conſenſu tacito. Helmſt.

FRID. GREGOR. LAVTENSACK de diſcrimine inter conſenſum expreſſum, tacitum & praeſumtum. Erfurt 1710.

IOH. REBHAN de perſonis, quae conſenſum praeſtare nequeunt. Arg. 1666.

G. A. STRVV. de conſenſu. Ien. 1666. 4.

CHRIST. WOLDENBERGII quaeſtio iuris controverſa: an conſenſus parentum in nuptiis liberorum, de iure diuino, naturali, gentium, ciuili, & canonico de neceſſitate an honeſtate requirendus? Roſt. 1662.

CONSERVATIO.

BENED. GOTTL. CLAVSWIZ de officio circa ſenſus externos reſpectu conſeruationis corporis. Lipſ. 1717.

IAC. GERINGII diſſ. de obligatione hominis naturali, conſeruandi propriam ſanitatem. Lipſ. 1717.

Quoties unius ſanitas cum plurium vtilitate pugnat, toties illam huic poſtponendam eſſe, auctor probare ſtudet.

HENR.

HENR. HILDEBRANDI diſſ. de conſeruatione ferarum nociua. Altd. 1709.

IOH. GEORG. ROESERI diſſ. quod homo ad ſe conſeruandum obligetur. Witt. 1685.

STEPH. SIGISM. WLOEMEN diſſ. de conſeruatione ſui tanquam primo principio iuris. Gieſſ. 1742.

CONSILIVM, CONSILIARIVS.

PETRI AHLWARDT. diſſ. de lege & conſilio, eorumque differentia. Gryph. 1738.

IOH. FRID. ARTZBERGERVS de charactere boni conſiliarii. Witt. 1702.

IOACH. ERNST von BEVST Conſiliarius in compendio, oder kurzer Begrif vom Amt, Pflicht und Rechten Fürſtlr. Räthe, wie hirrauf ſo wohl an Seiten hoher Regenten zu Aufnehmung und Beförderung Dero Landen und eigenen Nuzens, als auch an Seithen der Fürſtl. Räthe ſelbſt, zu Erfüllung ihrer Schuldigkeit zu reflectiren ſey. Gotha. 1743.

HERM. CONRINGIVS de boni conſiliarii in republica munere. Helmſt. 1652. & in OPP. T. III. p. 1111. - 1126.

IOH. VLR. CRAMERI vſus philoſophiae Wolffianae in iure, Spcim. II. de conſi-

conſilio malo conſultori peſſimo ad *l. 2. D. Quod quisque iuris* &c. Marb. 1740. 4.

Quod opuſculum opera GEORG. BVRC. BAERMANNI germanice prodiit ſub rubro: zwo Abhandlungen vom böſen Rath in zwo academiſchen Schrifften vorgetragen. Franckf. und Leipzig 1741. 4.

HIER. EVLER de conſiliis & conſiliariis. Francf. 1620. 4.

IOH. PAVL. FELWINGERI conſiliarius. Altd. 1665. 8.

CHRIST. FRID. FRANCKENSTEIN de conſiliario. Lipſ. 1662.

IO. HENR. FELTZ excerpta controverſiarum illuſtrium de conſilio. Argent. 1707.

IO. FABRICII quaeſtio circa conſiliarium. Ienae 1668.

IO. PETR. GVDENII diſſ. de euentu conſiliorum. Helmſt. 1701.

IOH. ERNST GERHARD de conſiliario. Ienae 1653.

WOLFG. ADAM LAVTERBACHII diſſ. de conſiliis eorumque iure. Tubing. 1654.

IOH. CHPH. NEVSII quaeſtio circa conſiliarium. Witt. 1692.

IOH.

IOH. FRID. OLEARII diſſ. de conſilio in alterius iniuriam non mutando. Lipſ. 1713.

ADAM REVTER Tr. de conſilio Oxonii 1626. 4.

IOH. EBERH. ROESLER de conſiliis naturae. Tubing.

EIVSD. diſſ. de conſilio Miltiadis a Corn. Nep. laudato. Tubingae 1706.

Vocatur in hac diſſ. ſub cenſuram & regulam Iuris naturae conſilium Miltiadis de reſcindendo ponte in iſtro flumine a Dario Hiſtaspis conſtructo, ad huius interitum Graeciaeque ſecuritatem tendens, & concluditur: neque Miltiadis conſilium a perfidiae crimine liberari, neque Cornelii iudicium probari poſſe.

CHRISTIAN ROEHRENSEE diſſ. de conſiliis. Witt. 1607.

ACHAT. CHR. RANGERI diſſ. de eo quod iuſtum eſt circa conſilium. Regiom. 1680.

QVIRINI SCHACHERI diſſ. de conſilii non fraudulenti nulla obligatione. Lipſ. 1662.

IAC. SCHALLERI bonus conſiliarius. Argent. 1651.

GEORG THEGEN de conſiliario optimo. Regiom. 1704.

IVSTI VERMEER diſſ. de conſilio non obligatorio. Vltr. 1718.

ANDR WERHEL de conſiliis & conſiliariis principum. Erf. 1637.

GOTTFR. ZAPFIVS de conſiliis medicis. Ien. 1664.

CONSVETVDO.

CHRPH. LVDW. CRELLII obſeruationes de origine & virtute iuris non ſcripti. Witt. 1739.

IOH. EICHELII diſſ. de prauis & irrationabilibus conſuetudinibus. Helmſt. 1665.

IAC. GERINGII diſſ. quantum gentes moribus ſuis obligentur. Lipſ. 1716.

Auctor Cap. I. principia tradit, ex quibus in cap. 2. rem ipſam demonſtrat, & poſtquam de iuris eſſentia egit, concludit: ſolum Deum ius omnes homines obligandi habere, velle etiam iure ſuo in illos vti, adeoque velle ſenſibili poena homines gubernari, non tamen a ſe immediate, ſed ab homine. Deum voluiſſe homines ſuam combinare potentiam, vbi ſimul modus combinationis huius demonſtratur. §. 9. & explicatur in quo conſiſtat ius humanum & deinde ex his definitio legis elicitur. §. 9. & 10. Quibus peractis datisque gentium morumque definitionibus ad ſpecialiora in cap. III. tranſit, & ſic demonſtrat, vt ante omnia, omnes homines lege diuina obligari oſtendat, adeoque naturali lege in rebus ſuis ciuilibus, has vero leges generaliores eſſe, ac proinde applicandas. Hoc autem ab hominibus in propria cauſa, vel ab aliis quibusvis rite fieri nequit. Itaque leges ſpeci-

ſificandas eſſe concludit, id quod ab ipſo legislatore faciendum ſit. Ius ciuile legum naturalium ſpecificatio eſt; ergo vt illud introducatur, curandum eſt. Leges autem naturae inter integras quoque gentes ſpecificandae ſunt; atqui gentes non poſſunt habere legem ciuilem. Alia ergo ratione vtut imperfectiori leges naturae inter gentes ſpecificari debent. Nempe ſunt boni mores hominum inter gentes loco ciuilium legum ſemper tamen illi ad legem naturalem non ciuilem referendi ſunt. Boni ergo mores quoad eſſentiam ſuam a lege naturae non differunt, ſed ſolum quoad accidentia. Sunt igitur ſpecies legum naturalium. Haec legum naturalium ſpecificatio inter gentes procedit; Ergo ad illos mores inter ſe introducendos & per conſequens iisdem gentes obligantur.

NIC. HIER. GVNDLINGII Gedancken von dem Gewohnheits-Recht in Gundlingianis P. VII. p. 142. ad 168.

IAC. LERSENERI Bericht, ob es beſſer ſey nach geſchriebenen Rechten, oder nach Gutdüncken zu urtheilen. Helmſt. 1657. 4.

EHREGOTT DAN. COLBERG Diſcurſus moralis de conſuetudine irrationabili. Gryph. 1687. 4.

Nov. Litt. Maris Balt. 1698. p. 22.

GVL. LEYSER de moribus qui legem imitantur ſine conſuetudine. Witt. 1685.

GEORG ADAM STRVVII diſſ. de conſuetudinibus rationabilibus & irrationabilibus. Ien. 1667.

CHRIST. THOMASIVS de iure conſuetudinis & obſeruantiae. Hal. 1699. 4.

IOH. WOLFFG. TRIERI diſſ. de conſuetudinibus ſine conſenſu imperantis valentibus. Francf. 1727.

Opuſculum ſelectiſſima laude dignum I.

IOH. GEORG WAGNERI diſſ. de conſuetudine e monarchia exule. Lign. 1735. f.

IOH. FRANC. WERDER de conſuetudine. Hal.

CONTRACTVS.

HENR. BODINVS de contractibus ſummarum poteſtatum. Hal. 1696.

CASP. CALVOER Decas quaeſtionum decernentium contractus & promiſſa, ventilatarum ſecundum principia philoſophiae moralis. Helmſt. 1675.

IOH. EICHELIVS de contractuum origine natura & diuiſione. Helmſt. 1672.

FRID. BALTH. HVBLER de eo, quod ſecundum naturalis aequitatis principia nemo tertio valide ſtipulari poſſit. Lipſ. 1728.

ERNST

ERNST HENR. KAESTNER de contractibus ſummarum poteſtatum.

IAC. LANGERMANNI diſſ. de Iuris naturae, Romani, Germanici & ſpeciatim Hamburgenſis differentiis circa periculi ſeu caſus fortuiti naturam, praeſtationemque contractuum, qui dominium natura ſua transferunt, permutationis, cambii, emtionis venditionis. Groning. 1727.

MAGN. DAN. OMEISIVS de contractibus qui aleam continent ad *Puſend. de Off. H. & C.* L. I. c. 18. §. 13. Altd. 1698.

TOB. IAC. REINHARTHI diſſ. de principe contrahente. Erf. 1731.

I. G. SINCERI praefatio de Simplicitate Iuris Naturae in materia contractuum a Germanis ſeruata, ad P. CIESII *Manuale exceptionum forenſium*, Gryphswald. 1742. denuo editum.

Sub larua SINCERI latere D. IOACH. GOTTH. SPARMANNVM docent die allerneueſten Nachrichten von Juriſt. Büchern, Akademiſchen Abhandlungen ꝛc. ꝛc. quae Ienae & Lipſiae prodierunt, T. III. P. XXII. p. 516.

IOH. PHIL. SLEVOGTIVS de contractibus, quantum ſunt philoſophicae conſiderationis. Ienae 1687.

GEORG AD. STRVV de contractibus principum. Ienae 1688.

HENR. ANDR. WALTHERI diſſ. de contractibus ſummorum imperantium, Gieſſ. 1728.

CONTRIBVTIO VIDE COLLECTAE.

HERM. CONRINGII diſſ. de contributionibus. Helmſt. 1669. & 1675. & in *opp.* T. IV. p. 744-756.

GEORG ENGELBRECHT diſſ. de contributionibus. Helmſt. 1677.

CASP. KLOCKIVS de contributionibus Bremae 1634. 4. Frf. 1655. 1656. 1677. 1699. f.

Prima huius libri lineamenta diſſertatione inaugurali Baſil. 1608. habita expreſſa extant tum in NIC. HAMPELII *Nucleo diſcurſuum iur. publ.* p. 989-1027. tum in CONR. BIERMANNI S. R. I. *iure publico* p. 263-302. tum etiam in *Baſileenſium ſelect. Diſput. iurid.* Vol. I. quartum obtinuerunt locum. In plerisque recentioribus editionibus adiectus eſt faſciculus conſultationum ad materiam contributionum pertinentium. I.

BERNH. REINOLDI diſſ. de contributionibus. Frf. 1720.

PIERRE VIEVILLE nouveau Traité des Elections, contenant l'origine de la

taille

taille, aides, gabelles, octrois & autres impoſitions. Paris. 1739. 8.

CONVENIENTIA.

IOH. STRAVCHIVS de iuris naturalis & ciuilis conuenientia. Ienae 1675.

CHRISTPH. FRID. WENNGII diſſ. de conuenientia & diſconuenientia iuris naturalis & conſtitutionum imperii de poenis. Altd. 1702.

CONVENTIO.

ANONYMVS de vi ac poteſtate, quam iuris gentium conuentiones iure populi romani habent. Lugd. Bat. 1640. 12.

IOH. CHRISTOPH. DONAVERI diſſ. de conuentionibus publicis. Altd. 1698.

FRID. LVDW. WALDNER DE FREVDENSTEIN diſſ. de firmamentis conuentionum publicarum. Gieſſ. 1709.

MARTINVS GARATVS de conuentionibus principum. Tr. Tr. VI.

Nik. Hieron. Gundling von der Schwürigkeit des Irrthums bey Verträgen, in Gundlingianis vol. III. n. 4.

IOH. LVPVS de conuentionibus & confoederatione principum. Tr. Tr. XVI.

IOH. PHIL. SLEVOGTIVS de obligatione

tione naturali ex conuentione turpi. Ien. 1681.

EIVSD. diſſ. de conuentionibus quae tertio nocent. Ien. 1684.

CHRIST. WILDVOGELIVS de prohibita magiſtratuum cum ſubditis conuentione. Ien. 1692.

CORONATIO.

DAN. NETTELBLADT diſſ. de Coronatione eiusque effectu inter Gentes. Hal. 1747.

CORPVS.

HENR. BODINI diſſ. de iure circa violentiam corpori alterius inferendam. Hal. 1713.

IOH. BERNH. FRIESE de vi ac poteſtate in corpus proprium. Ienae 1700.

DAN. FRID. HOHEISEL de corporum humanorum mercatu. Lipſ. 1720.

DAN. SCHREITERI diſſ. 2. de voluntaria corporis ſui mutilatione. Lipſ. 1689.

CREATVRA.

AD. GOTTL. WEIGENS Erörterung des Rechts der Menſchen über die Creaturen. Stuotg. 1711. 8.

CVL-

CVLPA.

IOH. GOTTLIEB DE HACKEMANN diſſ. de culpa. Hal. 1741.

MAVRITIVS HAERTELIVS de culpa & reatu. Ien. 1694.

BENED. HOPFER de culpa agentium ex ira. Tubing. 1677.

IOH. IHRE diſſ. de culpa eaque vitanda. Vpſal. 1742.

IOH. IAC. MVELLER de modis abolendi culpam & reatum. Ien. 1700.

GODOFREDI OHMII diſſ. de culpa agentium ex metu. Lipſ. 1702.

Culpa tribui poteſt. 1) iis qui agunt ex metu inani. 2) quando obiectum quidem malum, moraliter tamen impoſſibile eſt. 3) quando proportio non eſt inter malum quod imminet, & metum. 4) quando vnam paſſionem, triſtitiam nempe, praeualere, alteram vero, fugam, opprimi ſinimus.

ESAIAE FRID. PVFFENDORFFII commentatio de culpa. Lemgov. 1740. 8.

Doctiſſime conſcriptus libellus.

GEO. HENR. RIBOVII progr. de culpa media. Gotting. 1741.

IOH. IVST. SCHIRSCHMIDII diſſ. de imputatione culpae circa locationem conductionem. Ien. 1738.

IOH. IOACH. SCHOEPFFER diſſ. de culpa lata miniſtri ſtatus. Roſt. 1709.

CHRISTFR. WAECHTLERVS de gradibus culpae. Witt. 1680. 4.

CHRIST. WILDVOGELII diſſ. de culpae propriae imputatioue. Ien. 1695.

GOTTFR. ZAPFFIVS de culpa agentium cum violentia. Ien. 1660.

CVLTVRA.

IOH. FRANC. BVDDEI diſſ. de cultura ingenii Hal. 1699. & ibid. 1704. 4. & in *Sel. Iur. Nat.* Diſſ. VI. in 8.

An & quatenus obligemur naturali iure ad ingenii culturam, docetur.

CVLTVS DEI.

GEORG. BERNH. BVELFINGERI diſſ. de cultu Dei rationali. Tubing. 1731.

IOH. FRID. HARTENSTEINII diſſ. 2. de cultu diuino naturali. Witt. 1704.

IOH. RVDOLPH. HARTMANNI diſſ. qua Dei T. O. M. colendi obligatio & fluens ex hac ipſa obligatione reuelationis diuinae neceſſitas ex ipſa ratione euincitur. Marb. 1737.

GEORG. BALTH. HEDENIVS de neceſſitate cultus diuini externi, quatenus ex

ex natura conſtat, in genere, & eiusdem in ſpecie. Vit. 1717.

MART. OTT. HENRICI, cultus divini neceſſitas ratione naturae demonſtrata. 1683.

CONR. HVLSIVS de cultu Dei natura cognoſcibili. Lipſ. 1682.

NIC. KOEPPEN diſſ. de cultu Dei externo, vtrum ſit iuris naturae, & ex lumine naturae demonſtrari poſſit? Gryph. 1700.

GOTTFR. POL. MVLLERVS de cultu Dei externo. Lipſ. 1713.

Autor hui. diſſ. fundari cultum Dei externum in iure naturae probat 1) ex ſolo noſtri ipſius intuitu. 2) ex cognitione eſſentiae numinis diuini 3) ex cognitione amoris Dei. 4) quia ciuiles ſocietates, quarum Deus auctor eſt, contineri quiete nequeunt ſine cultu Dei publico externo. 5) Ex communi gentium more. 6) ex communi iuris nat. principio, quod omne illud, quo vera hominum, etiam ſingulorum felicitas promouetur, iniungit. 7) Quod per cultum Dei externum animi noſtri magis magisque excitentur, & excitati facilius foueantur & conſeruentur.

IER. FRID. REVSS iuſtae vindiciae theſium quarundam cum aphoriſmis de cultu Dei. Hafn. 1735. 8.

Hiſtoriam huius litis diſce ex Cl. Strodtmanni Geſchich. jetzl. Gel. P. 10. p. 276. ſq

CHRIST.

CHRIST. REVTERVS de cultu Dei Witt. 1702.

CHRIST. ROEHRENSEE de obligatione hominis ad cultum numinis. Witt. 1695.

EIVSD. Electa moralia cultum numinis, quatenus naturae patet, illuſtrantia. Witt. 1699.

IOH. HENR. SOMMER de obligatione hominis colendi Deum, cultu ab ipſo praeſcripto. Lipſ. 1701.

IOH. GEORG. SCHVLTZE de cultu Dei externo. Lipſ. 1701.

FRID. ANDR. WALTHERI diſſ. 2. de cultu Dei orali. Gotting. 1748.

CVRLANDIA.

In dem Rechte der Natur gegründeter Beweiß, daß das Recht einen Herzog zu wählen, den Ständen von Curland und Semgallen zukomme. Germanice & latine ſine mentione loci. 1736. 4.

D.

DAMNVM.

CASP. ACHAT. BECKII diſſ. de iuſto commodo cum alterius damno coniuncto. Ien. 1718.

PHIL.

PHIL. LVDW. BOEHMERI diſſ. de reparatione damui dati. Helmſt. 1697.

BVRCH. EDENI Tr. de damnorum culpa, caſuque factorum itemque infectorum praeſtatione. Argent. 1646. 4.

GODOFR. FORBIGER de damno, eiusque ad reſtitutionem obligatione. Witt. 1704.

EPHR. GERHARDI diſſ. de imputatione damni per ignorantiam, inflicti. Ien. 1705.

PETR. MASCOVII diſſ. de damno voluntario ex imperitia. Gryph. 1697.

IOH. FRID. RHETII diſſ. de damnis voluntariis. Francof. 1673.

IOH. EBERH. ROESLERI diſſ. de reſtitutione damni ex principiis philoſophiae moralis. Tub. 1707.

EIVSD. diſſ. de damni reſtitutione in vita & corpore dati. ibid. 1708.

EIVSD. diſſ. de reſtitutione damni in mente dati. ibid. 1708.

EIVSD. diſſ. de damno in fama & honore dato. ibid. 1710.

EIVSD. de reſtitutione damni in bonis fortunae dati. ibid. 1710.

GEORG. AD. STRVVII diſſ. de eo, quod

quod iuſtum eſt, circa damna in vita ex ignorantia. Ien. 1674.

FRID. WEISEN de damnis proximo illatis eorumque variis generibus. Ien. 1680.

GOTTFR. WILDVOGELIVS de damno inuito. Ien. 1684.

D A V I D.

GOTTL. LIBOR. DATHE de famae vindicta Dauidis erga Nabalem ſecundum ius naturae conſiderata. Lipſ. 1723.

CONR. FRID. FEVERLINI diſſ. Illuſtria Dauidis facta ex iurisprudentia naturali illuſtrata. Alt. 1715.

Inquiritur nempe in moralitatem Dauidis factorum illuſtrium, Monomachiae cum Goliatho, Falſiloquii Ionathani demandati, & a ſe ipſo coram Achimelecho editi, amentiae Dauidis coram Philiſtaeis ſimulatae, Cuſtodiae corporis aſſumtae, Reſiſtentiae principi ſuo factae Perſonae regis inuiolabilitatis, Factorum circa Nabalem, Iurisiurandi de re illicita, retracti, Refugii ad infideles, Foederis cum Hiramo initi, Irruptionis in vicinos factae, & coram philiſtaeis diſſimulatae Operae Philiſtaeis contra Iſraëlitas promiſſae Spoliorum Amalekitis ereptorum, ſingulisque aequaliter diſtributorum, Nuncii Amalekitae capite plexi, Belli cum Isboſetho geſti, Pacti cum Abneco initi, Percurſorum obtruncatorum, Curae ſacrorum, Bellorum cum exteris geſtorum, Poenae Simeii Salomoni demandatae.

HENR.

HENR. ERNST. KESTNERI Iuriſprudentia Regis Dauidis in Pſalmo decimo quinto. Rinthel. 1706. 4.

FRANC. WOERGERVS an Dauid Rex, horribili caede mactans Ammonitas, enormiter peccarit? in *Primit. Diſſert. Sacr.* (Lubec. 1678. 4.) n. 1.

Vitam & ſcripta auctoris delinearunt VV. CC. SEELENIVS *Athen. Lub.* P. II. p. 411. ſqq. & MOLLER *Cimbr. lit.* t. I. p. 744. ſqq.

DECORVM.

MONS. DE BELLEGARDE Modelles de converſations. Paris 1688. Amſt. 1699. 12.

EIVSDEM Reflexions ſur le ridicule & ſur les moiens de l' eviter. Amſt. 1699. 12.

EIVSD. Reflexions ſur la politeſſe des meurs. Amſt. 1699. 12.

EIVSD. Art de plaire dans la converſation. Amſt. 1699. 12.

IOH. CASAE Galateus ſ. de morum honeſtate & elegantia ex italica in germanicam linguam translatus a *Nathane Chytraeo* Hanouiae. 1610. apud heredes Andr. Wecheli, & ibid. 1619. & Francof. 1637. 8.

Caſae laudes vide apud *Freher.* Theatr. p. 171. *Morhof.* Polyhiſt. T. I. c. 3. §. 1. *Gundling.* Select. obſeru. T. I. obſ. 5. iudicium vero de *Caſae* libello, & Chytraei verſione, nec non de

de verſione teutonica, apud *Stollium.* Einl. zur Hiſt. der Gelahrth. P. 3. cap. III. §. 7.

FRIDERICI DEDEKINDI Grobianus & Grobiana ſeu ludus Satyricus de morum ſimplicitate carmine elegiaco conſcriptus & libris III. comprehenſus. Francof. 1550. 8. Hal. 1624. 8.

Multae recentiores huius libri editiones ſecutae ſunt. Extat quoque verſio eius ſed antiqua germanica CASP. SCHEIDTII. Wormat. 1557. 8. quam purior atque genio linguae noſtrae hodierno adcommodatior excipit verſio WENZELII SCHERFFERS; *unhöfflicher Monſieur Klotz.* mit poetiſcher Feder beſchrieben. Sittenaviae 1708. 8. de variis editionibus huius libri eiusque verſionis adi IOH. MOLLERVM in Cimbr. Litt. T. II. p. 161.

DESID. ERASMVS *Roterod.* de ciuilitate morum. nitidiſſime prodiit. Amſt. 1670. 8.

De reliquis editionibus conſule REIMARI *Bibliotb. Fabric.* P. 2. S. 5. Prodiit etiam verſio germanica. Lipſ. 1714. 12.

Diſcours ſur la bienſeance, avec des reflexions tres importantes & tres neceſſaires pour reduire cette vertu en uſage à la Haye 1689. 12.

IOH. GVIL. THEODORICI *Diede* zum Fürſtenſtein diſſertatio ſub praeſidio Wildvogeliano de eo quod eſt iuſtum ſed non Decorum. Ien. 1710.

FRID.

FRID. GENTZKENIVS de principiis decori. Kil. 1706.

Et in Syſtem. Philoſ. & quidem Sect. 2. Ethic: vbi agitur. 1) de decori natura eiusque fundamentali propoſitione. 2) de decoro gentium. 3) de decoro hominum ut talium. 4) de decoro iuuenum & ſenum. 5) de decoro mariti & mulieris. 6) de decoro mariti & vxoris. 7) de decoro clericorum. 8) de decoro principum. 9) de decoro nobilium & eruditorum.

EPHR. GERHARDI Delineatio Iuris naturalis. Ien. 1712. 8.

In huius enim libri appendice leguntur CC theſes, quibus principia Decori traduntur.

STEPH. GVAZZI Libri IV. de mutua & ciuili conuerſatione ex idiomate italico in latinum translati ab HENRICO COGGEMANN Colon. Agrippinae apud Ioannem Gymnicum. 1585. 8.

Italicarum editionum optima & correctiſſima eſt, quae prodiit. Venet. 1589. 8.

FRID. AVG. HACKMANNI diſſ. moralis de decoro. Helmſt. 1712.

Praeter decori difficultatem, differentiam, Synonymiam, Homonymiam, diuiſionem & definitionem, principia decori fruſtra in hac diſputatione quaeruntur.

Sebaſtian Jacob Jungendres Kurtzer Entwurff von der Wohlanſtändigkeit oder dem Decoro, worinnen dasſelbe be-

 ſtehe,

ſtehe, und wie es vom Iuſto, Honeſto und Pio unterſchieden ſey. Nürnberg 1720. 8.

LVD. MARTIN. KAHLII diſſ. philoſophica de decoro. Hal. 1735.

IOH. KRVG de obligatione decori. Lipſ. 1711. 4.

IAC. SCHALLERI diſſ. de principiis decori ad apologiam pro Hobbio conſcripta. Argent. 1656.

Finis huius diſſ. eſt inquiſitio inſtituta in diſcrimen inter decorum & iuſtum, contra *Veltbuyſium*, qui in apologia pro Hobbii tractatu de ciue, illud neglexerat.

MAD. SCVDERY Morale du monde a Paris 1686. 12. 2. Voll.

EIVSD. Converſations nouvelles ſur divers ſujets Amſt. 1685. 12. 2. Voll.

CHRISTIANI THOMASII Cautelae circa praecognita Iurispr. Cap. XV. Hal. 1710. 4.

EIVSD. Fundamenta iuris naturae & gentium. Hal. 1714. 4.

Diſſertatio Epiſtolica de principiis iuſti & decori, continens apologiam pro tractatu Clariſſ. *Hobbii* de Cive. Amſt. 1651. 12.

LAMBERTVM VELTHVYSIVM medicum quondam vltraiectinum huius ſcripti auctorem eſſe, patet ex operum ipſius Roterod. 1680.

1680. 4. editorum Tomo II. p. 955. ad 1012. De quo, vt & de hoc ipſo ſcripto plura vide apud THOMASIVM in Monathl. Geſpr. an. 1688. menſ. Mart. p. 343. 353. & BEYERVM in notit. auct. iuridic. Spec. I. p. 53. ſq.

DEDITIO.

IOH. BEVDT diſſ. num ciuis innocens iuſte dedi poſſit hoſti potentiori vt certiſſimum alioqui totius ciuitatis vitetur excidium. L. B. 1741.

CARL. PETR. KNORRII Diatriba de feſtinata vrbis obſeſſae deditione. Hal. 1740. 4.

IAC. FRID. LVDOVICI diſſ. de deditione perſonarum noxiarum. Hal. 1708.

IOH. CHRIST. MEISIVS de ciuitatis deditione. Lipſ. 1689.

VLR. OBRECHTVS de hoſte dedito. Arg. 1677. 4.

IAC. ROESER de iure deditionis. Witt. 1688.

DAV. SCHEINEMANNI Hoſtis ſupplex, ſiue de deditione ſub clauſula clementiae & diſcretionis. Tubingae 1690. 4.

IOH. A SCHVLTZ A SZVLECKE de nocentis & innocentis deditione. Francof. ad Viadr. 1702.

DEFENSIO.

IOH. VOLCM. BECHMANN de legitima defenſione. Ien. 1669.

GOTTH. EHRENFR. BECKER de officio hominis circa aggreſſorum. Lipſ. 1683.

HENR. BINNII Diſcurſus de neceſſaria defenſione. Helmſt. 1653.

IAN. VAN DEN BROVKE diſſ. de defenſione neceſſaria. Trai. ad Rhen. 1716.

IVL. FRID. CARRAY de iure pugnae & moderamine inculpatae tutelae. Baſ. 1609.

ABR. BREBERENG VAN DYCK diſſ. de moderamine inculpatae tutelae. Vitr. 1727.

IOH. EICHEL diſſ. de tutela inculpata. Helmſt. 1665.

IOH. EISENHART diſſ. de moderamine inculpatae tutelae. Helmſt. 1692.

HENR. WILH. FINX diſſ. de legitima defenſione aduerſus iniuſtam vim. Lipſ. 1702.

In ſtatu extremae neceſſitatis defenſio aduerſus iniuſtam vim permiſſa eſt 1) ex maxime naturali ſeſe conſeruandi ſtudio 2) quia eiusmodi defenſio nexui ſocietatis non repugnat. 3) imo, inuaſus in praeſentiſſimum & indeclinabile vitae periculum coniectus defenſionem cum inuaſoris interneccione ſuſcipere obligatur.

Digitized by Google

gatur. Nec obſtat *ius nat.* homicidium deteſtari, atque *religionem*. Requiſita vero huius defenſionis ſunt 1) vt adſit vis iniuſta; nam vbi vis iuſta, ibi defenſio iniuſta. 2) vt defenſio proportionem habeat cum offenſione. 3) vt aggreſſor vitam meam dirimendi voluntatem certo prodat.

IOH. GODOFR. FORBIGERVS de defenſione ſui. Witt. 1703.

ADOLPH. HENR. GERMIGHAVSEN de violenta defenſione priuata in ſtatu ciuili. Ien. 1740.

FRID. GERSCHOW de legitima defenſione publica & priuata. Gryphisw. 1629.

HENR. HAHN de legitima defenſione. Helmſt. 1658.

GEORG. AGAT. HEHER de defenſione neceſſaria. Altd. 1623.

CHRIST. HOFFMANNVS de defenſione ſui. Witt. 1704.

AXELII KEMPE diſcurſus Iuridicus, quaeſtiones nonnullas, homicidium & defenſionem ſui neceſſariam concernentes, continens. Aboae, in 4. annus non extat.

Vitam Auctoris vide in *Andr. Ant.* Stiernmans Aboa literata (*Holm. 1719. 4.*) p. 62. ſq.

HENR. KLAVSING Vindiciae & Diſ-

quiſitiones wider *I. F. Buddei* Diſq. de moderamine inculpatae tutelae. Witt. 1709.

ANDR. KOEPFFERVS an defenſio vitae cum internecione alterius ſit iuris naturae? Witt. 1694.

CHRIST. KREMBERGII Reſolutio quaeſtionum de neceſſaria defenſione, Witt. 1620. 8.

HERM. LEMBKII diſſ. de neceſſaria defenſione, Roſt. 1659.

AVG. LEYSERI diſſ. de inculpata tutela Witt. 1737. in ſpec. 600. *Medit. ad Digeſta.*

THOM. LINDEMANNI diſſ. de neceſſaria defenſione. Roſt. 1624.

IAC. FRID. LVDOVICI diſſ. de limitibus defenſionis in bello defenſiuo. Hal. 1706.

DIED. GVIL. MATTHIAE de defenſione neceſſaria. Erf. 1697.

ERIC. MAVRITII diſſ. de fauore defenſionis vitae. Kil. 1667. & in *eiusd. Diſſ.* p. 754. ad 790.

WILLEM GERARD VAN MEEL diſſ. de legitima ſui ipſius defenſione ſeu moderamine inculpatae tutelae. Lugd. Bat. 1730.

HENR.

HENR. MICHAELIS de neceſſaria defenſione. Gryph. 1652.

IOH. MOELLERI diſſ. de defenſione legitima. Heidelb. 1604.

IOACH. NERGERI diſſ. de iure periculum vitae imminens aduerſarii occiſione propulſandi. Vit. 1668.

IOH. ERNST. NORICVS de defenſione neceſſaria. Lipſ. 1663.

IOH. AVG. OLEARII Quaeſtio an liberis contra parentes iniuſtos vitae eorum aggreſſores, cum parentum morte ſe defendere liceat? Lipſ. 1699.

CHRISTOPH. PREIBISII diſſ. de neceſſaria defenſione. Lipſ. 1623.

IOH. REBHANII diſſ. de neceſſaria defenſione. Arg. 1667.

FRID. REBHVN de defenſione & inculpata tutela. Argent. 1625.

CARL. ANDR. REDELIVS de defenſione bonorum aduerſus adgreſſorem. Lipſ. 1689.

Cap. I. perſequitur defenſionem pecuniae aduerſus furem. II. honoris aduerſus conuiciatorem III. defenſionem caſtitatis, aduerſus ſtupratorem, adeoque conſilio deſtinato diſputationis ſatisfit. VINHOLD pag. 66. ſq.

IDEM de defenſione ſui aduerſus adgreſſorem. Lipſ. 1688.

IOH. FRID. RHETIVS de iure neceſſariae defenſionis. Frcf. 1671.

VALENT. RIEMERI diſſ. de neceſſaria defenſione. Ien. 1620.

PHIL. IOH. SCHIPPERS diſſ. de moderamine inculpatae tutelae. Vltr. 1741.

IOH. FRID. SCHNEIDERI diſſ. de illicita contra principem vitae defenſione, Hal. 1702.

HIER. FRID. SCHORCHII diſſ. de eo, quod honeſtum, iuſtum & decorum eſt circa defenſionem inquiſiti. Erf. 1735.

ERNST. FRID. SCHROETERI diſſ. de tutela inculpata. Ien. 1667.

IVST. SINOLD. SCHVZIVS de defenſione neceſſaria.

BERNH. SCHVLTZE diſſ. de iure defenſionis priuatae. Rint. 1654.

DAN. SIDENIVS de moderamine inculpatae tutelae. Vpſ. 1695.

GVIL. SIMONIVS de neceſſaria defenſione. Ien. 1621.

ANT. DAN. SONNEMANNI licita & legitima defenſio. Frf. 1703. 4.

HENR. VAN STRAALEN diſſ. de naturali

turali & legitima ſui ipſius defenſione. Lugd. B. 1744.

G. A. STRVVII diſſ. de neceſſaria defenſione. Ien. 1663.

IOH. STVCKII diſſ. de vindicta defenſione, & in ſpecie de moderamine inculpatae tutelae. Helmſt. 1629.

EIVSD. diſſ. de defenſione neceſſaria. ibid. 1623.

IOH. TOLLII diſſ. de moderamine inculpatae tutelae. Lugd. Bat. 1698.

IOH. VOLSCHOVII diſſ. de defenſione temperata. Gryph. 1653.

ARN. DE VRIES diſſ. de naturali ſui defenſione Lugd. Bat. 1723.

IMM. WEBERI habitus iuris nat. ad diſciplinam chriſtianorum, oſtenſus in capite defenſionis violentae. Gieſ. 1699.

IOH. BALTH. WERNHERI diſſ. de violenta ſui defenſione. Lipſ. 1699.

Permiſſam eſſe violentam ſui defenſionem, iure naturali, aſſeritur 1) ex inſtinctu naturali ſe conſeruandi 2) ex eius conuenientia cum ſocietate 4) quia quilibet ſibi proximus eſt. Sed vt ſit haec violenta defenſio moderamen inculpatae tutelae, requiritur.

DEFVNCTVS VID. MORTVVS.

IO. GVIL. DE GOEBEL diſſ. de eo, quod iuſtum eſt circa ſepulcra & homi-

num demortuorum cadauera. Helmſt. 1736. & cum *diſſ. proemiali* de eod. argumento recuſa. Brem. 1737. 4.

ANDR. AD. HOCHSTETTERI diſſ. de officio erga defunctos ſecundum legem naturae. Tubing. 1701.

HENR. MOIERI Analecta de iure circa hominem mortuum. Marb. 1697.

Appellantur, opuſculum doctum atque elegans a Celeb. IENICHENIO.

SEB. MEIERI Progr. de officiis erga defunctos. Lub. 1661.

Vitam auctoris & ſcripta vide in M. V. A SEELEN *Athenis Lubec.* P. IV. p. 386. ſq. & MOLLERI *Cimbr. lit.* t. I. p. 402. ſq.

ERNST. FRID. SCHLEGELII diſſ. de honore erga defunctos. Lipſ. 1679.

Enarrat auctor honores, quos gentes defunctis iungere ſolent, & pauca quaedam de eorum moralitate affert.

CHR. WEIDLINGIVS de officio hominis erga defunctos bene meritos. Leucop. 1711.

CHPH. HENR. ZEIBICH quid liceat in hominum demortuorum corpora ex naturae & humaniorum gentium conſenſu? Witt. 1700.

DE-

DELINQVENS ET DELICTVM.

IOH. LVDW. AHLEFELD de iure maieſtatis in vitam ciuium ob delicta. Lipſ. 1721.

HENR. COCCEIVS de obligatione heredis ex delictis defuncti. Francf. ad Viadr. 1691. 4.

PAVL. DOERINGII diſſ. de obligatione delinquentis ad confeſſionem criminum propriorum coram magiſtratu. Lipſ. 1713.

Probatur in hac opella, naturali iure delinquentem obligatum eſſe, ad confeſſionem propriorum criminum coram magiſtratu, & quidem praecipue ex praeſtito fidelitatis iureiurando, vi cuius obligatur ciuis ad promouendam ſalutem publicam, quam turbat reus negando ſua crimina, quia eadem manent impunita.

GEORG. CHRISTI. GEBAVER de imputatione facti alieni circa delicta. Lipſ. 1726.

Auctor huius diſp. eſt *Adolph. Gottlob. ô Feral*, Dresdenſis, qui praeſidio Gebaueriano fretus eam propugnauit.

NIC. HIER. GVNDLING de vniuerſitate delinquente eiusque poenis. Hal. 1724. 4.

HENR. ERNST. KESTNER de delictis iuuentutis. Rint. 1704.

HENR.

HENR. KLAVSINGII diſſ. de obligatione Suppliciorum. Witt. habita quam altera, praeſide eodem, ſed Auctore & reſpondente M. IOH. BALTHAS. BERNHOLD diſſ. de affectatis ſuppliciis excepit. S. V. GOETTEN. Gelehrt. Europa. T. II. p. 154. & 375.

IO. IOA. LANGII diſſ. de obligatione delinquentis ad poenam corporis. Hal. 1736.

MART. LANGII diſſ. de obligatione delinquentium ad ſuſtinendas poenas, iure diuino & humano praeſcriptas. Lipſ. 1703.

AVGVST. LEYSER de delictis collegiorum. Witt. 1731. & in Spec. 533. *Med. ad Pand.*

CHR. LVDOVICI de officio delinquentium intuitu poenarum. Lipſ. 1688.

IOH. ALB. RITSCHER diſſ. de menſura poenarum magnitudini delictorum reſpondente. Erf. 1693.

CHRIST. SCHVLZ de delictis puerorum. Altd. 1683. 4.

WILH. ERNST. TENZELIVS de iure principis circa delicta eorumque poenas. Erfurt. 1709. & 1718.

HENR.

HENR. CHRIST. TIELCKEN de obligatione conſcientiae ex delictis. Roſt. 1688. 4.

TRAVGOTT THOMASIVS an omnia delicta puniantur? Lipſ. 1734.

IOH. FRID. TREIBERI diſſ. de aggravatione delictorum. Ien. 1668.

*SAM. FRID. WILLENBERGII diſſ. de delictis maritimis. Ged. 1724.

Recuſa vna cum eiusd. *Tract. de excurſionibus maritimis.* ibid. 1726. 8.

DEMENTIA.

AVG. LEYSERI diſſ. de his qui ex mentis imbecillitatate delinquunt. Witt. 1732.

Et in *Medit. ad Pand.* Spec. 532.

IOH. SIRICII diſſ. quatenus dementes, ebrii &c. ex delictis & contractibus obligentur. Giſſ. 1669.

SAM. STRYCKII diſſ. de dementia & melancholia. Frf. 1672.

DERELICTAE RES ET NVLLIVS.

IOH. HENR. FELZII Excerpta controverſiarum illuſtrium de rebus pro derelicto habitis. Argent. 1708.

GOTTH.

GOTTH. FONNE vtrum res aquis ſubmerſae derelictis ſint adſcribendae? Lipſ. 1689. 4.

PETR. HOMFELD de rebus derelictis. Ien. 1675.

HENR. ERNST. KESTNER de iure rerum caſu amiſſarum. Rintel. 1710. 4.

CARL. FRID. PAVLI diſſ. de iure principis circa res nullius in genere & in ſpecie regis Boruſſorum circa res nullius in Boruſſia. Hal. 1748.

CASP. ZIEGLER ad §. 46. I. de R. D. de rebus pro derelicto habitis. Witt. 1686. 4.

DETHRONISATIO.

IOH. FRISCHMVTHII Diſcurſus de rege eligendo & deponendo. Ien. 1653.

Nik. Hieron. Gundlings Anmerkungen über die Diſſertation des Herrn Palthen von Greiphswald de dethroniſatione.

In Otiis P. II. c. VI. p. 222-244.

IOH. PHIL. PALTHENII diſſ. de Dethroniſatione. Gryphisw. 1704.

Definitionem dethroniſationis ſi noueris, noſti compendium diſſertationis. En igitur illam: *Dethroniſatio eſt exauctoratio regis, legitimum regnum habentis, ob fundamentales regni*

gni leges violatas, pactique originarii religionem laeſam, ab iis, quorum auctoritate regnum accepit, rite facta, non a mero pravatae iniuriae ſenſu, proprioque exauctorantis populi motu proficiſcens, ſed ad poſtulata extranei principis, belli iure idem exigentis, inſtituta, hoc quidem modo & effectu, vt poſtquam a populo rex nouus adſcitus fuerit, niſi locum eidem cedere exauctoratus ſua ſponte velit, viribus coniunctis, finibus regni expellatur. Nemo non videt, auctori faciem, quae tunc temporis erat, regni polonici, hanc diſſ. conſcribenti ob oculos fuiſſe verſatam.

EBERH. RVD. ROTHII diſſ. de coacta imperiorum abdicatione. Vlm. 1682.

D E V S.

IOH. HENR. ACKERI diſcurſus naturalis de Deo. Ien. 1669.

CHRIST. GOTTFR. ALBERTI de ortu dominii divini in homines contra Hobbeſium. Lipſ. 1696.

VALENT. ALBERTI de influxu Dei. Lipſ. 1684.

HENR. BODINVS de reſervatis divinae maieſtatis. Hal. 1694.

MICH. BOHN de exiſtentia Dei ex lumine naturae cognoſcibili. Lipſ. 1671.

GOLDHARDI BORGESII Enodatio

ſtentia

iuris naturae ſ. de officiis noſtris erga Deum 1697.

GERH. HENR. BREDEHOLL de exiſtentia Dei ex lumine naturaé cognoſcenda. Helmſt. 1681.

IOH. FRANC. BVDDEI diſſ. de eo, quod Deo abominabile eſt, ceu charactere legis moralis. Hal. 1694.

SAM. CLARKII Demonſtratio exiſtentiae & attributorum Dei aduerſus Hobbeſium & Spinoſam. Cum Ienkin. Thomaſii Hiſtoria Atheismi. Altd. 1713. 8.

CHR. DONATI an & quomodo exiſtentia Dei ex lumine naturae inuicte probari poſſit. Witt. 1674.

IAC. WILH. FEVERLINI diſſ. an exiſtentia Dei ſit veritas indemonſtrabilis? Altd. 1717.

Olim vehementer diſputatum eſt, vtrum, Deum eſſe ſit per ſe notum, i. e. an Deum exiſtere, ſit veritas indemonſtrabilis? Multi hoc contra Scholaſticos, affirmarunt, inter quos Donatus & Petr. Molinaeus eminent. Sequitur quidem S. V. auctor negativas Scholaſticorum partes, ſed longe ſolidius atque ordinatius rem tractat. In §. enim I. definit veritatem indemonſtrabilem, ſtatumque controverſiae figit. §. 2. adducit auctores ſecum conſentientes Thomam Aquinatem, Molinam Suarezium, Vasquezium, Valent. Tannerum, Scotum, Occamum, Gabrielem, Mendozam, Arriagam, Smiſin-

Smiſingum, Lud. Crocium, Seb. Niemannum. §. 3. probat ſuam ſententiam argumento: quia axiomati omnes ſtatim aſſentiuntur, removetque dubia. §. 5. argumentatur a notitia Dei, quae oriri debet ex ratiocinio §. 6. reiicit obiectionem a notitia Deo inſita & §. 7. quae ſibi amplius obuerti poſſent, docte ſoluit.

EIVSD. diſſ. de genuina ratione probandi a conſenſu gentium, exiſtentiam Dei. Altd. 1717.

Ratio a conſenſu gentium probandi exiſtentiam Dei, S. V. auctori videtur *genuina*, ſi ita proponatur: Ad cuius exiſtentiam agnoſcendam mentes humanae naturalem habent inclinationem, illud exiſtit; atqui ad Dei exiſtentiam agnoſcendam mentes humanae naturalem habent inclinationem. Ergo Deus exiſtit.

IDEM de loquela hominis argumento exiſtentiae & prouidentiae diuinae. Altd. 1719.

MARC. FORTVNATVS de divinis officiis Neap.

ZACH. GRAPIVS de Deo, eiusque attributis, ex natura cognoſcibilibus; contra Carteſianos, aliosque. Roſt. 1702.

GABR. GRODDECK de ſpiritualitate Dei ex lumine naturae aſſerta. Gedan 1708.

CHRISTIAN. HAGMEIER de unitate Dei ex lumine naturae, contra gentiles

Valentinianos, Marcionitas, Manichaeos, Gnoſticos, Cerdonianos, Tritheiſtas, & Arianos. Tubing. 1720.

IOH. ADOLPH. HARTMANNI diſſ. qua exiſtentia Dei a priori demonſtratur. Marp. 1733.

CHRIST. AVG. HAVSEN animaduerſa quaedam in demonſtrationem exiſtentiae Dei allatam a D. Archiepiſcopo Cameracenſi. Vitemb. 1713.

IOH. PAVL. HEBENSTREIT de naturali exiſtentiae Dei notitia. Ien. 1685.

IOH. FRID. HEVNISCH de demonſtratione exiſtentiae Dei ex idea homini innata. Lipſ. 1681.

ANDR. AD. HOCHSTETTERI Selecta moralia ex materia de officio hominis erga Deum ſpeciatim de potentia Dei. Tub. 1702. 4.

IOH. CHRPH. HVNDESHAGEN, de Summa Dei ſimplicitate. Ien. 1669.

IDEM de ſcientia Dei naturali. Ienae 1669.

ID. de potentia Dei. ibid. 1666.

IOH. DAN. KIESLINGIVS: an primus in orbe Deum fecerit timor? Lipſ. 1714.

IOH.

IO. CVNR. KLEMMII exiſtentia entis a ſe cognoſcibilis naturaliter. Tubingae 1700. 4.

IOH. ANDR. KOENIGSMANN de regno Dei morali in homines. Kil. 1710. & de eo, quod iuſtum eſt in regno Dei morali. Ibid. 1710.

CHRIST. KORTHOLT, de modo quo divina eſſentia ab homine cognoſci poteſt. Kil. 1675.

AVGVSTIN. GODOFR. KROMAYER, numen dari ſapientiſſimum, rerum humanarum providum, ex affectibus hominum probatur. Ien. 1725.

IOH. MICH. LANGGVT de iure Dei nomothetico. Erf. 1677.

GEORG. HENR. LEHMANNVS de diuina ſocietate. Lipſ. 1678.

HENR. A LITH diſſ de exiſtentia Dei a poſteriori ex effectibus demonſtrata. Ien. 1675.

CASP. LOESCHER de Θεογνωσίᾳ naturali, eorumque, qui hac abutuntur, ἀναπολογήσει. Wittenb. 1693.

OTT. MENCKENII diſſ. de abſoluta Dei ſimplicitate. Lipſ. 1665.

ANDR. MVRRAY Demonſtratio Dei ex voce animalium. Hamb. 1724. 8.

IOH. BARTHOLD NIEMEIER de exiſtentia Dei ex lumine naturae cognoſcenda. Helmaeſt. 1681.

IOH. CHRPH. OERTELIVS de ſilentio Dei. Witt. 1715.

MAGN. DAN. OMEISIVS de fiducia in Deum collocanda. Altd. 1703.

EIVSD. diſſ. de obedientia Deo praeſtanda. Altd. 1704.

CHRIST. GOTTL. PITZSCHMANN de eo, quod homini de religione conſtat e lumine naturae. Lipſ. 1703.

MEINH. PLESKEN de quibusdam pro exiſtentia Dei argumentis fruſtra ſollicitatis. Stad. 1725. 4.

FRANC. VLR. RIES diſſ. de immutabilitate Dei. Marp. 1727.

DAN. RINGMACHERI diſſ. de officio hominis erga Deum, in quantum ex lumine naturae conſtat. Lipſ. 1687.

IOH. CHRPH. ROSTEVSCHER de obligatione hominis erga Deum. Ged. 1688.

AVG. MICH. RVCKER demonſtratio exiſtentiae Dei methodo mathematica. Ien. 1717. 4.

IOH. BARTH. RVDIGERVS de natura Dei perfectiſſime ſimplici. Gieſ. 1706.

BERNH.

BERNH. VON SANDEN de Cognitione Dei naturali Regiom. 1700.

IDEM de Decalogo primi hominis menti inſcripto. Reg. 1702.

IOH. DAN. SCHADAEVS de exiſtentia Dei, eius cultu, cultusque paritate & duratione ex meris principiis ſanae rationis circulo concluſis deducta. Lipſ. 1714.

IOH. AD. SCHERZERVS de potentia Dei abſoluta. Lipſ. 1664.

PAVL. SCHVTTE diſſ. de modo cognoſcendi Deum naturaliter. Ien. 1667.

EIVSD. diſſ. de notitia Dei naturali ibid. eod.

FASCIC. IOSEPH. SERRVRIER de argumentis pro exiſtentia Dei. Trai. 1715. 4.

IOH. HENR. SOMMERVS de obligatione hominis colendi Deum, cultu ab ipſo praeſcripto. Lipſ. 1701.

IAC. STAALKOPF. de fundamento venerationis Dei religioſae, aduerſus Hobbium. Witt. 1706.

IOH. CASP. TOR-SPECKEN vtrum de argumentis pro exiſtentia Dei dubitare liceat? Witt. 1729. 4.

CHRIST. TRENTSCHIVS de inſcripta libro naturae Dei exiſtentia 1664.

CHR. WEIDLING de veritate θεογνωσίας naturalis. Lipſ. 1685. 4.

SAM. FRID. WEITZMANN de genuina ratione demonſtrandi ex affectibus, imprimis amore, odio & pudore, exiſtentiam Dei. Ien. 1719.

HENR. WEIDEMEIER γνωστὸν τȣ̃ Θεȣ̃. Lipſ. 1670.

HENR. LVDW. WERNHERI diſſ. de Lapſu gentilium circa naturalem Dei notitiam.

Prolegomena huius diſſ. agunt de notitia Dei in genere, & ſpeciatim de eius cognitione naturali, eamque definiunt, cognitionem de Deo, quae ex lumine naturae promanat, & contradiſtinquitur reuelatae, quam ex lumine gratiae haurimus. Sectio prima verſatur in docendo lapſu gentilium circa naturalem exiſtentiae Dei notitiam; ſecunda, circa naturalem eſſentiae Dei notitiam; tertia circa naturalem cultus Dei notitiam.

IOH. FRID. WVCHERER de Atheo ex ſtructura τοῦ Ἐγκεφάλου conuincendo. Ien. 1708.

Longe maior, adducto, numerus eſt eorum, qui Dei exiſtentiam probarunt, quorum plurimos in STOLLII *Hiſtoriae Litterariae* capite: von der Pneumatic oder Geiſterlehre, STRVVII, aut rectius, KAHLII *Bibliotheca philoſophica*, t. I. c. V. p. 467. ſeqq. & REIMARI *Bibliotheca Fabriciana* videre licet, quo imprimis ſpectat FRANC. SAL. DE FENELON demonſtration de l'exiſtence de Dieu; cuius libri varias editiones & verſionem teutonicam

tonicam Hamburgi titulo: augenſcheinlicher Beweiß, daß ein GOtt ſey 1714. in 8. publicatam, & de FENELONII labore iudicium apud STOLLIVM l. c. pag. 487. deprehendimus. Horret animus, recordari, in ipſo orbe chriſtiano, in hac noſtrorum temporum luce clariſſima, propter dubitantium, imo negantium turbam adhuc magnam, in eo probando oportere viros eruditos ſuam collocare operam, quod extra dubium ratio & Scriptura ſacra ponunt. Sed quo tetrior eſt atheorum petulantia, eo gratiores ſummo numini eſſe debent illi, qui pro Eius honore atque gloria dimicant.

DIFFIDATIO.

HENR. BOCERI Tract. duo de diffidationibus & crimine praedationis latrocinii. Tubing. 1625. Francf. 1690. 1705. 8.

IOH. NICOLAI de diffidationibus ex A. B. Caroli IV. delibata diſquiſitio. Argent. 1625.

CHRISTOPH. PELLER de diffidationibus. Altd. 1658.

BARTH. LEON. SCHWENDENDORFFER de diffidationibus. Lipſ. 1676.

DIFFIDENTIA.

CHRIST. ROEHRENSEE de prudente diffidentia. Witt. 1706.

IOH. CHRIST. SCHROETER de eo quod iuſtum eſt circa diffidentiam. Ien. 1718.

DISPENSATIO.

VALENT. ALBERTI diſſ. vtrum diſpenſatio circa ius naturae locum habeat? Lipſ. 1685.

Negatur haec quaeſtio ab auctore 1) quia Deus homines ad ius nat. ſub grauiſſima poena obligauit, 2) nec Deus poteſt circa ius nat. diſpenſare, quod imago ſanctitatis diuinae eiusque effectus eſt. 3) quia ipſum iuris nat. obiectum eſt immutabile.

GEORG. HENR. AYRERI *Commentatio iuris eccleſiaſtici* de iure diſpenſandi circa connubia iure diuino non diſerte prohibita ad *Edictum Regium Prutenicum* IV. antea Sectionibus ſingulatim edita atque appendice variorum Reſponſorum ius diſpenſandi illuſtrantium locupletata, nunc Synopſi pariter atque indice cum auctorum tum rerum inſtructa. Götting. 1742. 4.

Vid. Allerneueſte Nachricht von Juriſt. Büchern. P. 25. p. 61.

IOH. IAC. BATTIERIVS de diſpenſatione & illius iure. Baſil. 1693.

THEOD. BOLTZ de gratia principis erga delinquentem artificem. Regiom. 1732.

IVST. CELLARIVS vtrum in iure naturae fieri poſſit diſpenſatio? Helmſt. 1671. 4.

GEORG. ENGELBRECHTI diſſ. de

pote-

poteſtate principum in diſpenſando. Helmſt 1695.

Reſpondens huius diſſ. HERM. DIET. MEIBOMIVS auctor eiusdem dicitur a MOLLERO *Cimbr. Litt.* T. I. p. 720.

POLYCARPI LYSERI diſſ. moralis de diſpenſatione legis. Lipſ. 1685.

Joh. Joach. Müllers Diſpenſations-Recht im verbothenen Ehen der Churfürſten, ꝛc. Jena 1706. 4.

Mentem auctoris adcurate referunt *Act. Erud. Lipſ.* 1707. p. 76.

IOH. PHIL. PALTHENIVS de iure principis diſpenſandi circa leges, praecipue poenales. Gryph. 1705.

Recenſum videas in *Nou. Lit. mar. Balth. e. a. m. Sept.* p. 265.

CHRIST. ROEHRENSEE de diſpenſatione circa iusiurandum. Witt. 1696.

HENR. GOTTL. SCHNEIDER de legis naturae indiſpenſabilitate. Witt. 1705.

ERNT FRID. SCHROETERVS de legislatoris in ius naturae poteſtate. Ien. 1672.

DAV. STAVINSKIVS de iure principis poenas lege diuina determinatas mitigandi & remittendi. Halae 1695.

CARL. GOTTFR. WINCKLERVS de

poteſtate legum ciuilium in ius naturae. Lipſ. 1713.

DISPVTATIO.

GEORG. RAPHELII diſſ. de iure naturali diſputationum. Roſt. 1698.

Recenſum eius vide in *Nou. Lit. Maris Balthici*, *menſ. Iun. an.* 1698. p. 89.

DISSENSVS.

ADR. BEYERVS de diſſenſu tacito. Ien. 1667.

ANDR. CHRPH. ROESENERVS de diſſenſu. Lipſ. 1692.

DISSIMVLATIO.

ADR. BEYER de diſſimulatione Ien. 1676.

MICH. SCHNEIDERVS an & quousque principi liceat diſſimulare? Witt. 1636.

CHRIST. CARL. STEMPELIVS de Abrahamo matrimonium diſſimulante. Witt. 1714.

DIVINATIO.

GOTTFR. POLYC. MVLLER de diuinationibus in ciuitate prohibitis. Lipſ. 1721.

DIVORTIVM.

ANONYMI Gründliches Bedencken von Eheſcheidungen, deren Art und Unterſchied, auch denen Urſachen, um welcher willen die Eheſcheidung von der hohen Obrigkeit und denen Rechts-Collegiis verſtattet und erkandt werden könne. Franckfurt 1720. 4.

HENR. BODINI diſſ. de iure & erroribus circa deuortia. Hal. 1711.

EIVSD. diſſ. de diuortio coniugum propter delictum. Hal. 1709.

CHRIST. AVGVST. HANCKELII Epiſtola de diuortiis iure naturali neutiquam prohibitis. Gotting. 1748.

NIC. HEMMINGII libellus de coniugio, repudio, & diuortio. Lipſ. 1581. 4.

IOH. FRID. KAYSERI diſſ. de iure principis Euangelici circa diuortia. Hal. 1715.

Docet in hac diſſ. KAYSERVS, praeter adulterium & malitioſam deſertionem, ob plures cauſas diuortium a principe euangelico poſſe concedi. I. M. LANGIVS, cum videret, in hac diſſ. tueri KAYSERVM ſententiam, ſuae quam prodidit eodem tempore, in tractatu: *de nuptiis & diuortiis*, oppoſitam; iſtam vehementer atque acriter impugnare auſus eſt ſchediaſmate germanico: Gründlicher

Beweiß

Beweiß &c. in quo talem iuris naturae conceptum ſuppoſuit qualis a nemine fere recipi poteſt, & re ipſa in coniugio ſacramentum aſſeruit. Satisfecit LANGIO quidem KAYSERVS alio ſcripto, nempe: Abgenöthigten Gegenbeweiß &c. Verum nondum adquieſcens LANGIVS, & huic reſponſioni oppoſuit: göttlich-triumphirende Warheit &c. ad quod ſcriptum nihil regeſſit KAYSERVS, non quidem conuictus, id, quod ſtatim patebit, ſed, vti collector & editor huius controuerſiae retur, quia eo tempore editum eſt, quo KAYSERVS in peregrinis ſubſiſteret oris, indeque factum, vt ne quidem in eius inciderit manus. Langio mitiorem, qua verborum acerbitatem, fortiorem, qua argumentorum pondera, hoſtem nactus eſt KAYSERVS *Godfr. Lud. Menckenium*, aut ſi mauis *Carol. Frid. Michaelis*, hic enim auctor & reſpondens perhibetur, qui contra eius diſſertationem edidit: *Sanam de iure principis euangelici circa diuortia doctrinam*, cuius tamen Ill. KAYSERVS dubia infringere ſtuduit libello *de fundamentis doctrinae de diuortiis*. Habes, Lector, hiſtoriam recentiſſimae de diuortiorum iure litis breuem; ipſa, quibus dimicatum eſt tela deprehendes collecta & ordine collocata in Volumine: *Controuerſiae circa iura diuortiorum editis opuſculis agitatae & boni publici cauſa collectae atque coniunctim editae tertium recuſo*. Hal. 1737. 4.

EIVSD. Abgenöthigter Gegenbeweiß daß die Eheſcheidungen in dem natürlichen und geoffenbarten göttlichen Recht nicht

nicht gänzlich verboten, ſondern aus vie-len Urſachen erlaubet ſeyn, folglich auch von einer chriſtlichen Obrigkeit müſſen verſtattet werden. Halle 4.

EIVSD. Fundamenta doctrinae de divortiis oppoſita diſſertationi Wittenbergenſi. &c. Gieſſ. 1720. 4.

EIVSD. diſſ. de diuortio totali, ſeu quoad vinculum lege Euangelii licito. Gieſſ. 1740.

Hanc diſſ. *libellum academicum magna cum libertate nec minori cum doctrina conſcriptum* appellat ILL. IENICHEN.

IOH. MICH. LANGII Gründlicher Beweiß daß die Divortia oder Eheſcheidungen im iure naturae verbothen ſeyn, und nur erſt nach dem Sünden-Fall im kläglichen Statu legali ihren Platz bekommen haben. Halle in 4.

EIVSD. Göttlich-Triumphirende Warheit ſeines gründlichen Beweiſes, daß die Divortia oder Eheſcheidungen iure naturae verbothen ſeyn. Halle in 4.

IOH. GOTTFR. LEHMANN Vernünfftiges Bedencken über die Gründe der Eheſcheidungen, nach einer deutlichen und natürlichen Lehrart aufgeſetzet, und mit verſchiedenen Urtheilen erläutert. Glückſtadt 1733. 4.

ANT.

ANT. DE MARA Tract. ad quaeſtionem conſcientiae: an coniugium quoad vinculum internum, ob malitioſam deſertionem iure diſſolui poſſit? hanc negans & ſententiae multorum Theologorum ac ICtorum oppiſitus. Rintel. 1686. 4.

Sub hac larua latere voluit ELIAS SCHNEEGASSIVS, de cuius vitae genere mutabili adi MOLLERVM *Cimbr. Lit.* Tom. I. p. 781.

GOTTF. LVDOV. MENCKENII diſſ. Sana de iure principis euangelici circa diuortia doctrina. Witt. 1719.

OTTO MENCKENII diſſ. de diuortiis ſecundum ius naturae. Lipſ. 1685.

IOH. LAVRENT. MOSHEMIVS de cauſis diuortiorum. Helmſt. 1727. & Ien. 1737. & 1742.

Commentationem hanc non tam S. V. MOSHEMIO, quam qui ipſo Praeſide eamdem ventilauerat, reſpondenti vindicandam eſſe arbitrantur auctores der Göttingiſch. Gel. Zeitung. 1742. S. 870. 871.

IVLIANI PELAEI Quaeſtio de ſolutione matrimonii ex cauſa frigoris publice iudicata. Paris. 1602. 8.

IOH. IAC. A RYSSEL Progr. de nullis aliis diuortii cauſis praeter illas in ſacris litteris indicatas, in republ. chriſtiana admittendis. Lipſ. 1682.

ERNST.

ERNST. FRID. SCHROEDER de divortio. Ien. 1716.

IOH. SELDENI Vxor Hebraica ſ. de nuptiis & diuortiis Libri III. Lond. 1646. f. Francf. 1695. Witt. 1712. 4.

DAN. THEOD. VAN STAMEL diſſ. de iuſtis diuortiorum cauſis. Vltr. 1741.

GEORG. AD. STRVVII diſſ. de iure diuortiorum. Ien. 1678.

SAM. STRYCKII diſſ. de diuortio propter inſidias vitae ſtructas. Hal. 1702.

GOTTL. GER. TITIVS de polygamia, inceſtu & diuortiis iure naturae prohibitis. Lipſ. 1712.

Extat quoque in TITII *Diſputationibus* p. 535-578.

IOH. WOLFG. TRIERI diſſ. ad legem euangelicam de diuortiis. Francf. ad Viadr. 1738.

Opuſculum paradoxarum opinionum pleniſſimum IENICH.

IOH. BALTH. WERNHERI Progr. quo demonſtratur ob plures cauſas, quam adulterium & malitioſam deſertionem, diuortium fieri non poſſe. Witt. 1719.

Eſt hoc programma illud ipſum, quo WERNHERVS ordinis ſui tunc temporis decanus ad inauguralia ſolemnia *Caroli Frid. Michaelis*, qui

qui ſub Menckeniano praeſidio iſtam, de qua diximus diſſertationem *pro licentia* tuitus eſt, inuitauit. Acta nempe ad facultatem iuridicam ex vicino oppido, *Kemberga* erant transmiſſa; vbi venenum vxor propinauerat marito, qui tandem medicorum opera a periculo vitae liberatus, diuortium, ſibique ad alias nuptias tranſeundi poteſtatem fieri, enixe petiit; atque poſt multas lites inter ICtos & Theologos Wittenbergenſes agitatas, illi non putarunt, ſalua lege diuina, maritum audiri poſſe. Licet itaque hoc *Wernberi* opuſculum *Kayſero* non ſit oppoſitum, tamen, quia partem quaſi facit diſſertationis Menckenianae contra iſtum ſcriptae, & de eadem agit materia, vitio recte vertitur Collectori huius controuerſiae, quod huic programmati in Collectione ſua locum non dederit.

DOCENS.

GOTTL. ISR. MVSCVLI diſſ. de officio docentium in republica. Lipſ. 1704.

IOH. NAGELIVS de mutuis officiis docentium & diſcentium. Witt. 1702.

DOLVS.

BVRCH. CHR. BEHR diſſ. de actione de dolo malo, malitiarum romanarum euerriculo, ſuppellectile noſtro foro minus neceſſaria. Gotting. 1738.

huius diſſ. eruditae, qua ſummos in vtroque iure honores obtinuit, auctor Perilluſtris nunc conſiliarius aulicus imperii ſplendidiſſimus,

mus, *Capite I.* agit de dolo malo ſecundum dictamen rectae rationis *Cap. II.* de dolo malo ſecundum leges romanorum *Cap. III.* de formae emendandi doli mali, aquilianae apud nos vſu, ſeu potius non vſu.

ANDR. BEIERI Programma de aeſtimatione doli. Ien. 1702.

HENR. COCCEIVS de doli, culpae & negligentiae praeſtatione in quolibet negotio. Heidelb. 1672.

Et in *Exercit. acad. Tom I. Exerc.* 4.

IOH. AVG. FRANCKENSTEIN Oratio de dolo in bellis illicito. Lipſ. 1721.

PETR. VELEZ DE GVEVARRA de definitione doli mali. Salmant. 1569. 4.

AVG. LEYSER de dolo. Helmſt. 1717. & *Med. ad Pandect.* Sp. 59.

IOH. GEORG. SCHERTZIVS de dolo in hoſtem licito. Argent. 1703.

IOH. CHRIST. WINTER diſſ. de eo, quod iuſtum eſt, circa dolum bonum. Helmſt. 1716.

DOMINIVM.

CHR. GOTTFR. ALBERTI de ortu dominii diuerſi in homines. Lipſ. 1697.

IO. CHPH. AVGSPVRG Iura de dominio pactisque dominium acquiſitivis,

 ceu

ceu ad transferendum dominium habilibus ex certis ac euidentibus principiis iuris tam naturalis, quam ciuilis Romani demonſtrata, caſibus pariter authenticis ac iuris patrii conſenſu comprobata. Acceſſere literae praefantes viri Illuſtris *Chr. Wolffii* nec non diſſ. prooemialis Auctoris: *de vſu & applicatione egregia methodi demonſtratiuae in ſcientia iuris*. Marb. 1740. 4.

Recenſum, laudes, potiſſimaque capita huius operis vide in Götting. Gel. Zeit. 1740. p. 99, ſqq.

IOH. VOLCM. BECHMANNVS de vſu dominii eminentis. Ien. 1666.

IOH. CHRISTOPH. BECMANNI diſſ. de dominio eminenti. In *Medit. Polit.* p. 157-164.

IDEM de eod. argumt. In *Polit. Parall.* p. 174-180.

IOH. HENR. BERGERI diſſ. de exordio proprietatis ſiue origine dominii. Witt. 1709.

IAC. CARMON. principia doctrinæ de dominio. Roſt. 1734.

GEORG. AD. CAROCCII diſſ. de dominio publico ab eminenti & iure imperii diuerſo. Gryph. 1707.

IO. GIRARDOT DE CHANCOVRT diſſ. de dominio eminenti. Lugd. B. 1728.

HENR.

HENR. COCCEII diſſ. de dominio & imperio orbis. Francf. ad V. 1712.

EIVSD. diſſ. an traditio ſit neceſſaria ad transferendum dominium? Heidelb. 1676. & in *Quatuor diſputationibus ex Iure N. & G.* Heidelb. 1715. primo loco recuſa.

ID. de origine dominiorum. Heidelb. 1684.

Et in *Exercit. acad.* T. I.

HERM. CONRING. de dominio eminente. Helmſt. 1677.

Extat in *Opp.* Tom. III. p. 1000-1026.

CAMILLI CONTARENI Genealogia dominiorum Amſt. 1693. fol. Sciagraphiam huius elegantis operis inuenies in *Act. Erud. Lipſ.* 1694. p. 375. ſqq.

CHRISTPH. LVD. CRELLII Progr: Ex Iure Nat. & Gent. bonorum immobilium poſſeſſionem ſaltem, non item dominium tribui, niſi magiſtratus inueſtitura accedat, hac tamen poſſeſſores fundorum non vaſallitica, ſed ciuica tantum fide obſtringi. Witt. 1738.

IAC. ANDR. CRVSIVS de dominio praeeminenti principis & reipublicae in ſubditos eorumque bona ac ius quaeſitum. Mindae 1668. 4. in eius *opuſculis* p. 1. ad 124.

REIMARI DORNII diſſ. de rerum diviſione & modis adquirendi iure gentium dominii. Roſt. 1613.

Vita auctoris legitur ap. MOLLERVM *Cimbr. lit.* Tom. I. p. 140.

IOH. NIC. ERHARD diſſ. de dominio eminenti maieſtatis. Argent. 1661.

GOTTL. ANT. FASELII Epiſt. de dominio principis eminenti. Vinar. 1740. 4.

GEB. GARBERI diſſ. de rerum dominio iure gentium adquirendo. Lugd. Bat. 1722.

IOH. GOEDDEI poſitiones politicae in titulum Inſt. & Digeſt. de Rer. Diviſ. & acq. rer. dom. Goslar. 1616. 4.

ANDR. VAN DER GOES diſſ. de acquirendo iure gentium dominio. Lugd. Bat. 1642.

IOH. ERNEST. GVNNERI diſſ. de modis adquirendi ius in re & praeſertim dominium ſecundum principia iuris naturae. Ien. 1747.

- - HARFELD de dominio primaevo. 1674.

CHRPH. AVG. HEVMANNI Suum cuique, hoc eſt, diſputatio iurisprudentiae naturalis de origine dominii. Ien. 1709. Recuſa in *Poecil.* T. I. Lib. I. p. 103 - 133.

THEOD.

THEOD. von HOLTZE diſſ. de dominio eminenti. Harderv. 1723.

PETR. HOMFELD de dominio primaeuo. Ien. 1674. 4.

CORN. HOP de acquirendo rerum dominio iure gentium. Lugd. Bat. 1705.

IOH. AD. ICKSTATT diſſ. de maieſtatico dominii eminentis iure Mogunt. 1730.

IOH. RVD. ISELIVS de dominio eminente. Baſil. 1726.

IO. FRID. KAYSER de diuerſo dominii & imperii iure. Gieſſ. 1728.

FRANC. KOEHNE de dominio eminente. Brem. 1674. 4.

GOD. REIN. KOESELII diſſ. de Dominio eiusque effectibus. Lipſ. 1731.

CHRIST. KORMARTE oratio de dominio eminente, extat in opere eius de iure conſiliorum. Dresdae 1693.

IOH. KORNMANN de diviſione rerum earumque iure gentium acquirendo dominio. Marp. 1633. 4.

NIC. LANGII diſſ. de rerum diuiſione & adquirendo earum iure naturae dominio. Lugd. Bat. 1613.

Vitam & laudes auctoris vide in MOLLERI *Cimbr. litt.* T. I. p. 321.

IOH. VAN LANTSCHOT de acquirendo rerum dominio per occupationem. Lugd. Bat. 1712. 4.

GVL. LEYSERI Tract. de Imperio contra dominium eminens. Witt. 1672.

Oppoſuit *Leyſerus* hunc tractatum IOH. FRID. HORNIO, qui *de dominio ſupereminenti* Witt. 1658. diſputauerat. Hanc conuellendam ſibi ſumſit LEYSERVS in diſſ. *de proprietate rerum* Witt. 1658. publice habita. Ad cuius dubia reſpondit HORN. *Politicorum Parte architectonica de ciuitate* L. II. c. 4. quibus in hoc tract. ſatisfecit *Leyſerus*, & omnia haec, quae commemoruimus ſcripta illi ſubiecit. IENICH.

MELCH. LVDOLPH. LILIEN de iure dominii eiusque naturali acquiſitione. Erf. 1696.

MELCH. LVBECK de iure dominii eminentis. Reg. 1703. 12.

PETR. MVLLER de modis acquirendi dominii naturalibus. Ien. 1681.

IOACH. NERGERI diſſ. de maieſtatis dominio ſupereminenti in bona ciuium. Witt. 1672.

IOH. ERNST. PHILIPPI de iure dominii eminentis, quod maieſtati competit. Hal. 1727.

HENR.

HENR. SIGISM. PLESMANNI diſſ. de dominio mundi. Francf. ad Viadr. 1700.

Capite I. de iure mundi in genere agitur fere in hunc modum. Mundus hic eſt terrarum orbis cum incolis ſuis; Dominium autem eius eſt ius in terram & incolas, deque vniuerſis perfecte diſponendi poteſtas. Hoc dominium competit Deo, qui eo ſe abdicare non poteſt, communicauit tamen illud humano cum genere. Voluntate igitur eius tacita, beſtiae hominum creaturae ſunt. Hoc dominium in nullam aliam creaturam, neque in angelos cadit. Facta nempe ſemel creatione, oportuit hominem creari, qui ei praeeſſet. Ius hoc hominibus competens patet ex timore hominis, beſtiis diuinitus impreſſo; & ex modo creationis hominis nempe ad ſimilitudinem Dei, quem facta omnium aliarum rerum creatione vltimo loco produxit. Dominium hominis in mundum reſpectu Dei tantum vtile eſt, indeque homines eodem abuti nequeunt. Hoc dominium competit omnibus hominibus in omnia, non ſingulis in omnia, vel omnibus in ſingula. Rerum omnium communio nec extitit vnquam nec exiſtere potuit. Singuli ex humano genere iure gaudent aequali res occupandi nullius. In II. & III. capitibus auctor ſententiam ſuam de dominio in mundum Adamo & Noacho conceſſo dicit.

NIC. CHRISTPH. REMLING de dominio hominis in creaturas inferiores. Witt. 1687.

CHRPH. PHIL. RICHTER da adqui-

rendo rerum dominio ex iure gentium. Ien. 1652.

IDEM de ſupremo dominationis iure. Ien. 1664.

GOTFR. WIG. RING de Originaria dominii acquiſitione per occupationem. Frf. ad V. 1740.

CAROL. ROEMERI diſſ. de ſupereminenti dominio. Arg. 1650.

IOH. EBERH. ROESLERI diſſ. de dominio. Tubing. 1712.

In §. 1. 2. 3. 4. ſqq. agitur de origine dominii, quae ex auctoris quidem ſententia, *vniuerſalis dominii*, petenda eſt a traditione Adamo facta, *particularis* autem a prima occupatione ſola, ſtatim in Paradiſo. §. 5. definitur dominium. §. 6. diuiditur in plenum & minus plenum. §. 7. agit de rebus dominii capacibus. §. 8. de modis adquirendi dominii naturalibus & ciuilibus.

GEORG. PAVL. ROETENBECCIVS, dominii eminentis clarum & diſtinctum conceptum indagans. Alt. 1707.

CHRPH. DE SCHIFFART de dominio eminenti. Groening. 1713.

IOH. SCHMIDELIVS de dominio eminente. Erf. 1670.

IOH. FRIDEM. SCHNEIDER de dominio eminente. Hal. 1697.

I. G.

I. G. SIMONIS Collatio Iuſtiniani cum H. Grotii L. II. c. 8. de I. B. & P. ſuper adquirendo rerum dominio. Hal. 1695.

IO. PHIL. SLEVOGT de dominio hominis in res ſublunares, eiusque vſu. Ien. 1687.

IOH. STEINII conſonantia ciuilis & naturalis iuris in effectibus dominii. Regiom. 1690. 4.

Noua Litt. Mar. Balth. 1698. p. 131.

GOTTFR. STOESSERI diſſ. de dominio eminente. Argent. 1670.

GOTTL. GERH. TITII diſſ. de dominio in rebus occupatis vltra poſſeſſionem durante. Lipſ. 1704.

Extat inter *Titii Diſſertationes* p. 316-349.

CAR. MARC. VITRIARII diſſ. de dominio eminenti. Lugd. Bat. 1713.

HENR. VAN WAERT diſſ. de dominio eminenti. Lugd. Bat. 1738.

DAVID. WENDELER de dominio hominis in creaturas inferiores, Witt. 1675.

HERM. WERNER de diuiſione ac qualitate rerum & earum dominio ex iure gentium acquirendo. Helmſt. 1676. 4.

CHRISTI. WOLDENBERGII diſp. de

acquirendo rerum dominio naturali & civili. Roſt. 1655.

Vitam ſcriptaque auctoris vide ſis in MOLLERI *Cimb lit.* t. I. p. 738. ſq.

EMAN. WOLLEB generalia iuris naturae & ſingularia quaedam de legitimatione, de tutelis & acquiſitione dominii. Baſil. 1731.

SAL. ZAPFFII diſſ. de dominio eminente. Tub. 1662.

DORMIENS.

ADR. BEIERI diſſ. de eo quod circa dormientes iuſtum eſt. Ien. 1672.

IO. BERNH. FRIESE diſſ. de delictis dormientium. Ien. 1701.

BALTH. TILESII diſſ. de dormiente delinquente eiusque poena. Reg. 1707.

IOH. IAC. WEDEKINDI diſſ. de iure dormientium. Erf. 1692.

DVBIVM.

HENR. COCCEIVS de eo quod iuſtum eſt in dubio. Francf. 1705.

AHARV. FRITSCHIVS de eo, quod iuſtum eſt in dubio. Rud. 1666. 4.

DVELLVM.

ANDR. ALCIATVS de ſingulari certami-

tamine. In eius *Opp.* a. 1558. f. *Tom.* III. p. 845-889.

EIVSD. conſilium in materia duelli. Lugd. 1544. 8. & in *Opp. Tom.* III. p. 890-991.

Andigier de l'ancien & vrai uſage des Duels. Paris. 1717.

ANTON. BERNARDI everſio ſingularis certaminis Baſi. 1562.

HENR. BOCERVS, de bello & duello. Tubing. 1607. 1616. 8.

CAR. FRANC. BOSE DE LA CALMETTE diſſ. de duellis. Lugd. Bat. 1730.

GEORG. CARAFFA de monomachia ſ. duello. Rom. 1647. fol.

CHRIST. GOTHOFR. CHEMNITIVS de duellis germanorum. Vit. 1717.

Deſtruction des Duels par les Marecheaux de France. Paris. 1651. 4.

Diſſertation ſur les Duels & les ordres de chevalerie. Amſt. 1720. 8.

Hanc diſſertationem tribuit *Baſnagio* IOH. CHRPH. MYLIVS in *Biblioth. Anonym. & Pſeudon.* P. I. p. 318. vid. IENICH. Ipſa deinde diſſ. expreſſo *Baſnagii* nomine cum praefatione *Pierre Roques*, qua *iniuſtitia duellorum, quae ſiunt recuperandi honoris gratia* demonſtratur. Baſ. 1740. 12. prodiit recuſa. IVST.

IVST. CHRPH. DITHMAR de iudicio duellico praecipue in controuerſiis illuſtrium. Frf. 1719. & in Eius *Diſſertt.* p. 239-269.

IVL. CAMILL. FERRETVS de duello. Venet. & in Tr. Tr. XII.

IO. WOLFG. FINGERVS de bello & duello. Pars I. & II. Altd. 1716. 4.

AD. FISCHERI Tractatus iuris duelli vniuerſi. Ien. 1617. 8.

ORTOLPHI FOMANNI diſſ. de duello prouiſo. Ien. 1616.

FREVDII Gewiſſens Fragen von Balgen. 4.

AHASV. FRITSCHIVS von verbotenen Duelliren.

vid. LIPEN. & IENICHEN.

BONAVENT. GAVER de duello ſ. monomachia. Baſ. 1609. & in *Diſſ. Baſil. ſel. iur.* Vol. I. diſſ. 12.

EPHR. GERHARD de iudicio duellico. Ien. 1711. Francſ. & Lipſ. 1732. 4.

CHR. GOTTFR. HOFFMANNI progr. de inueterata duellorum in Germania conſuetudine. Francf. ad V. 1730.

HENR.

HENR. KLVGKISTII diſſ. de veris duellorum limitibus. Vltr. 1727.

Iterum edita cum commentario atque praefatione de nobilibus Germanicis iure belli inſtructis, & appendicibus ab *Aug. Rud. Ies. Lunemanno.* Hal. 1736. 4. IENICHEN.

SAM. LANGIVS de duellis Witt. 1682. & de duello in ſpecie ſic dicto ibid. eod. anno.

MICH. FRID. LEDERERI Diſpp. II. de iure belli priuati. Witt. 1668.

AVG. LEYSERI diſſ. de duellis. Witt. 1738. & in *Medit. ad Dig.* Spec. 607.

IOH. DE LIGNANO Tr. de duello Tr. Tr. Vol. V. p. 290.

Miſcet argumenta quaedam iuris nat. & gent. dum vtroque nititur. Vinhold p. 48.

IOACH. IOH. MADERVS de duello, vt ordalei quondam ſpecie. Cum *Petri Gregorii Tholoſani*, *Ol. Wormii*, *Henr. Bangerti*, *Phil. Camerarii*, aliorumque de eodem commentationibus. Helm. 1679. 4.

FRID. MARTINI diſſ. de bello, duello, & quod ex his ſequitur, homicidio. Ingolſt. 1589. 4.

WERN. THEOD. MARTINI diſſ. de vſu & abuſu monomachiae. Witt. 1666.

ANT.

ANT. MASSA contra duellum. Tubing 1620. 8. & Tr. Tr. XII.

LVDOV. ANT. MVRATORII diſſ. de origine & vſu duellorum. In ejus *Antiq. Ital. med. aeui* nr. 39. p. 634. ſq.

IOH. IAC. MVLLER de duellis principum. Ien. 1702. 4.

Obſeruatio de variis Duellorum generibus in *Obſ. Halenſ. t.* IX. *obſ.* 4. p. 101-126.

Obſeruatio de duellorum] varii generis moralitate. *ib. eod.* p. 126-161.

SAM. RACHELII diſſ. de duellis. Kil. 1666. Lubec. 1670. & 1676. 4.

Habita eſt ſub praeſidio ERICI MAVRICII, & extat quoque in *Volum. Diſſert. eius* (Wetzlariae 1692.) p. 939-1035.

CAR. ANDR. REDEL de duellorum priuatorum turpitudine morali. Lipſ. 1691. 4.

EBERH. RVD. ROTH de antiquiſſimo illo more, quo veteres innocentiam ſuam, per duella probari nitebantur, annexo iudicio de duellis hodiernis. Vlm. 1678.

CAII RVMOHR diſp. de duello. Altd. 1648. 4.

Praeſide *Wilh. Ludwello*, hoſpite ſuo propoſita. *Erudita eſt, floſculisque hiſtoriae borealis exornata plurimis,*

plurimis, iudice MOLLERO in *Cimbr. Litt.* T. I. p. 577.

IOH. FRID. SCHARFF de duellis. Witt. 1670.

SAM. SCHELGVIGIVS de duellis. Gedan. 1679.

IO. GEORG. SCHERTZII diſſ. de duellis principum. Arg. 1707.

FRID. SCHRAGII diſſ. de monomachia ſeu duello. Arg. 1682.

IANI A. W. SLICHERI diſſ. de debita & legitima vindicatione exiſtimationis. Amſt. 1717. 8.

Gallicam huius libri verſionem procurauit IO. BARBEYRACIVS & hoc inſignitam elogio: *De la iuſte defenſe de l'honneur, ou l'on traite en particulier des duels*, & eruditis animaduerſionibus adauctam P. II. *Recueil des Diſcours ſur diverſes matierès importantes*. Amſt. 1731. 12. inſeruit. IENICH. recenſum ipſius diſſ. Slicherianae exhibent. A. E. L. 1718. p. 363. ſqq.

LVC. FLORONI DE SOLAROLO Tract. de prohibitione duelli. Venet. 1610. & 1613. 4.

IAC. THOMASIVS de duellorum varii generis moralitate. Lipſ. 1671.

CASP. THVRMANNI Duellica ſeu de barba-

barbara ac belluina duellandi conſuetudine, & quae eo ſpectant, remiſſiue ad cerias easque diſtinctas redacta rubricas. Hal. 1700. 4.

Vitam Auctoris ſcriptaque videſis in MOLLERI *Cimbria Lit.* t. II. p. 891. ſqq.

HEN. CHRIST. TIELCKEN diſſ. de duellis. Roſt. 1704.

In proemio illud tritum defenditur, & ad duella adplicatur, omnia nempe humana in vita ciuili opinionibus regi. Eruuntur deinde vocis duelli origo, natura & indoles, oſtenditurque, dari duella licita & illicita, vbi notatur acriter Sam. Puſendorſius, partim ratione definitionis, partim proper doctrinam de omnium rerum ad praecepta moralia non relatarum, omnigena indifferentia, atque, quam periculoſa ſit haec doctrina monſtratur. Licita eſſe duella, aſſeritur, quae conſiſtunt in neceſſaria defenſione, ob periculum vitae, corporis, famae, rerum, & proximi ſuſcepta. Ad illicita referuntur, quae fiunt ob vindictam priuatam, vel oſtentationem, antiqua duella judicialia, torneamenta, & duella, quibus ſalus publica periculoſiſſime committitur.

HENR. VFFELMANNVS de duellis. Helmſt. 1676. 4.

PAVLVS VOET de duellis. Vltrai. 1646. 1658. 12.

E.

E.

EBRIETAS.

VALENT. BARTHII diſſ. de ebrietate. Argent. 1659.

GEBH. CHRIST. BASTINELLER de ebrietate delinquentem excuſante. Vitemb. 1720. 4.

IOH. VOLCKM. BECHMANNI diſſ. de poena & iure ebriorum. Ien. 1673. & rec. ibid. 1737.

GVST. GE. BIERMANN Diſſ de eo quod iuſtum eſt circa ebrium. Altorf. 1742.

HENR. BODINI diſſ. de iure circa ebrietatem. Hal. 1697.

PET. BOON diſſ. de actis per ebrietatem. Lugd. B. 1742.

PHIL. BALTH. GERDESIVS de ebrio delinquente. Gryph. 1732. 4.

GOTTFR. von IENA diſſ. de ebrietate. Frf. 1659. 4.

CHPH. GVIL. LOEBER de imputatione actionum ex Ebrietate fluentium. Ien. 1714.

GEORG. HENR. RIEBOVII Wolge-

meinte Warnung vor der Völlerey. Bremen 8.

Laudatur hoc opuſculum a Perill. DE WOLFF in der Nachricht von ſeinen eigenen Schrifften §. 132. conf. etiam *Strodtmanni* Geſchichte jetztleb. Gelehrt. 5. Band. pag. 379.

MATTH. STEINII diſſ. de ebrio delinquente. Roſt. 1710.

ERNST FRID. SCHROETER de immoderata adhibendi conſuetudine. Ien. 1668.

EDVCATIO.

ABR. BVNINGIVS de parentum in liberis educandis cura & officio. Groening. 1734. 4.

HERM. CONRINGII diſſ. de recta in optuma republica educatione. Helmſt. 1665. & in Ei. opp. T. III. p. 1082-1099.

IOH. HENR. KIRCHHOFFII Comm. de eo, quod iuſtum eſt circa educationem liberorum. Lemgov. 1741. 8.

IO. GVIL. LANGII diſſ. de obligatione educandi ſobolem. Hal. 1736.

SAM. FRID. WILLENBERGII diſſ. de inſufficientia paternae educationis ad vitam ciuilem. Gedan. 1726.

ELE-

ELECTIO.

IAC. ALEMANNI oratio vtrum magis ex vſu reipublicae ſit, reges vel principes ſucceſſione, quam electione libera, ſorte, alioue modo, ſummae rerum praefici. Vit. 1596. 4.

CHRISTPH. BESOLDI Diſputationum nomico-politicarum L. III. de ſucceſſione, quae ſit regni iure & electione regia. Tub. 1610. ibid. 1614. & in CORN. BIERMANNI *S. R. I. iure publ.* Tom. II. p. 859-944.

CHR. MICH. FISCHBECK diſſ. de ſuffragiis ſe ipſos eligentium. Gothae 1728.

HENR. LAVR. MOTSCHII diſſ. de electione. In *diſſ. ſel. iur. Baſil.* Vol. VIII. Diſſ. 3.

IOH. EBERH. ROESLERI diſſ vtrum electio praeſtet ſucceſſioni. Tub. 1721.

GEORG. FRID. SCHEIDII diſſ. de αὐτοχειροτονίᾳ, ſeu electione ſui ipſius. Argent. 1721.

GODOFR. STRAVSS, vtrum electio an ſucceſſio praeferenda? Lipſ. 1666.

IAC. THOMASIVS de certamine prae-

ſtantiae inter regnum electiuum & ſucceſſiuum. Lipſ. 1660. & 1672. 4.

EVERH. A WEIHE an rex natiuus electiuo praeualeat. Francof. 1618. 8.

IOH. WERLHOFF de electione & ſucceſſione in regnis. Helmſt. 1687.

EMTIO.

IOH. VLR. CRAMERI ſpecimen nouum Iur. nat. de aequitate in probabilibus exemplo emtionis ſpei illuſtrata, notatis ſimul differentiis illius a iure ciuili communi. Marb. 1731. 4.

v. *Act. Erud. Lipſ.* 1731. m. Mai. p. 237. ſqq.

LEONH. BAVDISII diſſ. de iuſtitia emtionis aleae. Altd. 1685.

IAC. LANGERMANNI diſſ. de Iuris naturae, Romani Germanici & ſpeciatim Hamburgenſis differentiis circa periculi ſeu caſus fortuiti naturam, praeſtationemque contractuum, qui dominium natura ſua transferunt, permutationis cambii, emtionis venditionis. Groning 1727.

ERNST. TENZELIVS de laeſione in contractu emtionis venditionis iure naturali plane prohibita, iure ciuili autem quodammodo permiſſa. Erffurt. 1727.

EIII.

ΕΠΙΧΑΙΡΕΚΑΚΙΑ.

CHRIST. FRID. SCHINDLER de ἐπιχαιρεκακίᾳ. Lipſ. 1708.

ERROR.

IOH. HENR. FELZII diſſ. II. de errore in contractibus. Arg. 1715. & 1719.

IAC GERING. Quantum liceat medico ignorantia, errore & malitia aegri, in eiusdem ſalutem uti? Lipſ. 1718.

NIC. HIER. GVNDLINGII obſerv. von der ſchweren Lehre von dem Irrthum in der Rechtsgelahrheit extat in *Gundlingian.* P. 33. p. 205-250.

IAC. LEMBKE Inquiſitio dicterii vulgaris: communem errorem ius facere. Roſt. 1688.

WOLFG. BALTH. ADAM A STEINWEHR de obligatione conſcientiae errantis Lipſ. 1732.

GEORG. STRVVII diſſ. de errore. Ien. 1654.

IOH. ELIAE WEISII diſſ. de errore non nociuo. Erf. 1704.

ERVDITIO.

GOTHOF. POLYC. MVLLERVS de

eruditorum in ciuitatem officiis. Lipſ. 1720.

GOTT. THOMASIVS de officio eruditorum erga eruditos. Lipſ. 1721.

EVENTVS.

AHASV. FRITSCHIVS de eo quod iuſtum in euentu dubio Rudolſt. 1665. 4.

SAM. STRYKIVS de euentu. Francof. ad Viadr. 1679 4.

EVICTIO.

ENN. RVD. BRENNEYSEN de praeſtatione euictionis in ceſſione Nominis ſecundum principia Iuris Naturae & Romani Hal. 1696.

EXARMATIO.

IOH. GEORG. FICHTNER de exarmatione. Altdorf. 1712.

IOH. OTT. TABOR de aphoplismo, Extat in *armamentario Iuſtinianeo.* Argent. 1654. 4.

EXAVCTORATIO.

SAM. FRID. GROSSER de exauctoratione principum, 1688.

EX-

EXCVBIAE.

PETR. ANT. BECHMANNVS de excubiis. Alt. 1723.

AHASV. FRITSCHIVS de iure excubiarum. Ien. 1673. 4.

G. ENGELH. LOEHNEISENII Tr. de excubiis vom Wachtrecht. Ien. 1637. 4.

ERNST. IO. FRID. MANTZEL de excubiis. Roſt. 1735. 4.

IOH. GEORG. SIMON diſſ. de excubiis togatis & ſagatis. Ien. 1669. & in *Ej. Praeſidii academici* Tom. II. p. 754-791.

EXCVRSIO.

LVDOV. CHRISTPH. BLOSSIVS: An liceat in bello fructiferas arbores exſcindere? ad Dev. XX. v. 19. Lipſ. 1703. 4.

MICH. GRASSVS, de eo quod iuſtum eſt circa pabulatorias militum excurſiones. Tubing. 1698. 4.

IOH. GEORG. KVLPISII diſſ. de privatis in hoſtem excurſionibus. Argent. 1686. & in *Eiusd. Diſſ. academ.* pag. 304-328.

SAM. FRID. WILLENBERGII tract. de eo, quod iuſtum eſt circa excurſiones ma-

maritimas vom Recht der Caperey, in quo expeditio bellica excurſorum maritimorum eorumque ſtatus & iura & quae his annexa ſunt, expenduntur ac ex Conſtitutionibus gentium mari dominantium proponuntur. Gedan 1711. 4. & multis acceſſionibus aucta recuſa. ibid. 1726. 8.

Recenſum vide in *Act. Erud. Lipſ.* 1712. p. 262. ſqq.

EXEMPLVM.

CHRISTOPH. SAM. MARTINI de vi ſeu efficacia exemplorum. Lipſ. 1686. 4.

CHRIST. REVTER de lege animata ſ. quantum exempla obligent. Serv. 1714.

EXISTIMATIO.

IOH. CHRIST. AVGSPVRGII Tract. de veris fundamentis ac gradibus exiſtimationis ciuilis, ſeu characterum in ſocietate ciuili efficacium. Hannover 1737. 4.

MARQ. FREHERVS de exiſtimatione acquirenda, conſeruanda & amittenda. Baſ. 1591. 8.

SAM. PVFFENDORFFII diſſ. de exiſtimatione. Heidelb. 1667.

Schli-

Schlicherianam diſſ. & eius verſionem gallicam vide ſupra voce: *Duellum.*

CHRIST. THOMASII diſſ. de exiſtimatione, fama, & infamia extra rempublicam. Hal. 1709.

CHRIST. WEISE de exiſtimatione imperantium. Weiſſenſ. 1675.

IOH. FRID. WEISSENBORN an exiſtimationis ac vitae eadem ſit habenda exiſtimatio? Ien. 1705.

EXLEX.

GOTHOFR. ANTONIVS de poteſtate imperatoris legibus ſoluta, & hodierno imperii ſtatu. Giſſ. 1608. 4.

VALENT. VELTHEMII Princeps exlex ex politicis principiis aſſertus. Ien. 1675. 4.

HENR. LVDOV. WERNHERI diſſ. de Bruto exlege. Lipſ. 1703.

Quando ius naturae non accipitur pro inſtinctu naturali, bruta ab obligatione legum ſoluta ſunt, quia 1) intellectu & facultate mentem legislatoris cognoſcendi deſtituuntur, 2) ſpontaneitate quam vocant, & in agendo libertate non gaudent, 3) finis legum neutiquam in bruta extendi vel adplicari poteſt. 4) quia incapacia & ad actus morales inepta ſunt bruta. 5) nec poenis nec proemiis affici poſſunt.

EIVSD. diſſ. de ſtatu ſummorum imperantium exlege. Lipſ. 1704.

Non ſunt ſoluti imperantes ſummi legibus, naturalibus, legibus poſitiuis diuinis vniuerſalibus, & iure gentium. Sunt contra, exleges intuitu legum ciuilium quia 1) ſuperiorem in his terris non agnoſcunt 2) nemo poteſt ſimul eſſe obligans & obligatus, habito ad easdem leges reſpectu. 3) leges ciuiles, qua tales, actus per ſe, & naturaliter indifferentes continent 4) quia ſanctio poenalis ad imperantes extendi nequit.

EIVSD. diſſ. de quaeſtione: num homines a Deo exleges creari, poſſibile fuerit? Lipſ. 1705.

Quaeſtio ipſa, manentibus hominum eadem natura, indole, & conditione, omnino negatur 1) ob ſocialitatem ad quam colendam homo natus eſt 2) propter mentis, qua praediti ſumus dignitatem & praeſtantiam. 3) propter hominis voluntatem 4) ſummam, quae in homine datur, ad nocendum aliis aptitudinem & procliuitatem. 5) ob miram ingeniorum varietatem.

EXPEDITO BELLICA.

IOH. FRANC. BVDDEI diſſ. de expeditionibus cruciatis ſeu bellis quae religionis cauſa ſuſcipiuntur. Hal. 1694. & 1704. & in *Select. Iur. Nat. & Gent.* Hal. 1704. & 1717. 8.

Non

Non ſolum hiſtoria expeditionum cruciatarum in hac diſſ. proponitur, ſed etiam inquiſitio inſtituitur in earum moralitatem, probaturque eas & iniuſte & imprudenter ſuſceptas fuiſſe.

EXPLORATIO.

WILHELM HIERON. BRVCKNERVS de explorationibus & exploratoribus. Ien. 1700. 4.

EXVL & EXILIVM.

IOH. CHRISTPH. BECMANN, de iure principum recipiendi exules fidei ſocios. Francf. 1686. & rec. in *Diſſ. Acad. volumine nono*, num. 3.

HENR. LINCKIVS de iure exulum. Altd. 1675.

F.

FACTVM.

HENR. COCCEII diſſ. de iure eius quod facti eſt, modisque illius amittendi. Francf. ad Viadr. 1696.

Sectio I. agit de differentia iuris & facti II. de notabili differentia eorum, quae iuris & facti ſunt. III. de iis quae meri facti ſunt & praecipua eorum ſpecie, nempe poſſeſſione. IV. de modis amittendi ea, quae facti ſunt. V. Quomodo poſſeſſio amittatur, ſublata tenendi facultate, & de aliis factis.

GEORG.

GEORG. CHRISTI. GEBAVERI diſſ. de imputatione facti alieni circa delicta. Lipſ. 1726.

CONR. LVDEKINGII diſſ. de via facti priuatis permiſſa. Rint. 1706.

IOH. CAROL. NAEVIVS de aequilibrio obſeruando in iudicandis & decidendis factis humanis Witt. 1691.

SAM STRYCK de imputatione facti alieni. Francf. 1688. 4.

CHRIST. THOMASIVS an promiſſor facti liberetur praeſtando id, quod intereſt? Hal. 1721.

ELIAS VEIEL de obligatione ex facto alieno. Argent. 1724.

CHRIST. WILDVOGELII Progr. de facto illicito praemium merente. Ien. 1714.

EIVSD. Progr. de bono facto poenam merente. Ien. 1714.

FAMA vid. EXISTIMATIO.

IOH. VOLCKM. BECHMANNI diſſ. de fama. Ien. 1664.

GOTTL. LIBORII DATHE diſſ. de famae vindicta Dauidis erga Nabalem ſecun-

ſecundum ius nat. conſiderata. Lipſ. 1723.

MICH. HENR. GRIBNERVS de iure principum imperii reſtituendi famam. Witt. 1710. 4.

ABR. KAESTNER de fama, huius amiſſione & reſtitutione. Lipſ. 1730.

ANDR. KOPFFII [c] diſſ. de iure & effectu famae. Baſ. 1645. & in *Diſſ. Baſil. iurid. Select. Vol. IX.* Diſſ 13.

IOH. MELCH. LVCIVS de damno famae declinando & reparando. Gieſſ. 1693. 4.

PETR. MVLLER de officio principis circa famam. Ien. 1652. 4.

IDEM de aucupio famae. ibid. 1691.

GOTTL. SCHELGVIGII diſſ. 2. Quid liceat pro fama? Gryph. 1706.

Diſſertatio prior ad poſteriorem ſternit viam hunc in modum, vt primo dicatur quid ſit fama. Solet fama aliis etiam titulis inſigniri, vt *rumoris*, *honoris*, *honeſti nominis*, & *exiſtimationis*. Eſt autem fama *multorum de vita & moribus alterius iuſta opinio*. Requiſita bonae famae ſunt 1) vt fundamentum famae, nempe mores ad praeſcriptum virtutis compoſiti ſint. 2) vt eadem teſtimonio multorum nitatur. 3) vt mores iſti iſte conſcien-

ſcienterque ſint trutinati. His ſubiunguntur duae quaeſtiones: *an fama ex propria praeſtantia & propter ſe, aut propter commodum, quod ex eadem naſcitur, ſit aeſtimanda?* & ; *an quis ſit ſuae famae dominus?* Diſſertatio poſterior disquirit, quid homini pro fama adquirenda, defendenda; & recuperanda liceat vel non liceat?

IOH. FRID. SCHNEIDER de colliſione famae & conſcientiae. Hal 1703.

IOH. TESMARI diſſ de fama in *eiusd. diſſ. acad.* Marb. 1686. 8. p 1-73.

CHRIST. THOMASIVS de exiſtimatione, fama & infamia extra rempublicam. Hal. 1709. 4.

FALSILOQVIVM vid. MENDACIVM.

NIC. GRVBBIVS de moralitate falſiloquii. Gryph. 1709. 4.

OTTO MENCKEN de falſiloquio licito. Lipſ. 1667. 4.

IOH. GEORG. PRITIVS de primo falſo Thomae Hobbeſii. Lipſ. 1688. 4.

FATALIA.

LEOP. NIC. L. B AB ENDE diſſ. de fatalium rigore iniquo poenisque contumaciae temperandis. Hal. 1737.

FECIA-

FECIALE IVS.

IOH. IAC: MVLLER de iure feciali occaſione Libri Grotiani III. c. 3. §. 5. & ſeqq. Ien. 1693. 4.

Joh. Gottl. Gonne Entdeckung der Urſachen, warum die Kriegsankündigung unter freyen Völckern vor nöthig gehalten worden; in den Erlangiſchen Anzeigen vom Jahre 1744. n. IV. p. 25-32.

RICH. ZOVCHEI Iuris & iudicii fecialis, ſive iuris inter gentes, & quaeſtionum de eodem, explicatio. Oxon. 1650. 4. Leyd. 1651. Hag. Comit. 1659. & Mogunt. 1661. 12.

FELICITAS.

Johann Friedrich May. der Menſch wie er ſich nach dem Lichte der Vernunſt zur Glückſeeligkeit geſchickt machen kan. Leipz. 1748. 8.

De hoc optimae frugis opuſculo, nota 1) inſcriptum illud eſſe Comiti DE MANTEVFEL, Maecenatis filiae, cui Celeb. auctor olim id explicuit. 2) complecti principia, *Logices*, *decori*, *Ethices*, *iuris naturalis*, *iuris publici vniuerſalis* atque *politices* breuiter ſed concatenata ſerie delineata. 3) adiectam ei eſſe commentationem ad *Illuſtriſſ. Comitem*

de

de Manteufel ſcriptam *de obligatione Eruditorum* aliis *viam ad ſapientiam reddendi faciliorem.*

SAM STRIMESIVS, de quaeſtione: num homo agendo ſuam ipſius felicitatem, citra peccatum in humilitatem commiſſum intendere poſſit? Francf. ad Viadr. 1696.

FERAE.

ADR. BEIER de occupatione & venatione ferarum. Ien. 1691.

MICH. HENR. GRIBNERI diſſ. de eo, quod æquum eſt circa feras ex cuſtodia dilapſas ad Hug. Grotii de I. B. & P. L. II. c. IIX. §. 3. Lipſ. 1702.

Id imprimis agitur in hac diſſ. vt legum romanarum cum aequitate naturali circa, hanc materiam conuenientia oſtendatur.

EIVSD. diſſ. de eo quod iuſtum eſt circa feras ex cuſtodia dilapſas. Lipſ. 1704.

Diuiſa eſt in III. capita, quorum I. ius naturae. II. ius romanum. III. ius hodiernum conſiderat. Primum ergo caput eſt huius loci, in quo ſic auctor ratiocinatur. Fuiſſe ab initio, omnium rerum communionem, certiſſimum eſt, qua durante, occupatione proprietatem adquirere nemo potuit, ſed ius res vacuas adprehendentium in ſola poſſeſſione

ne conſtitit. Vltra poſſeſſionem igitur duraturum dominium non niſi ex pacto in ſtatu naturali obtineri potuit. Pactum tamen vniverſale eo nomine inter homines initum fuiſſe, vix credibile eſt. Sola vero voluntas nec ad proprietatem nec ad poſſeſſionem conſequendam ſuffeciſſe videtur, imo ne poſſeſſio quidem hac ratione in alterum transferri potuit. Aucto genere humano, proprietas ſenſim introduci coepit, ſublata tandem omni fere communione. Ferarum ergo beſtiarum perinde ac aliarum rerum olim, poſſeſſio ſola, non autem dominium fuit. Ius venandi & pactis & legibus reſtringi poteſt, &, dominiis introductis, iam nemini in alieno fundo, inuito domino, id competit. Ferarum tamen in libertate naturali exiſtentium dominia nec conſtituta ſunt, nec conſtitui poterant. Neque etiam proinde, vt ferae captae diutius ad capientem pertinerent, quam poſſiderentur, vnquam gentibus placuiſſe, probabile eſt; quin potius ex cuſtodia dilapſae naturali iure a quouis occupari poſſint, qui iure eas perſequendi in fundo non deſtituitur: quamuis Grotius aliique ſecus ſentiant.

HENR. HILDEBRANDI diſſ. de conſeruatione ferarum nocua. Aldt. 1709.

Extat etiam in ILL. MOSERI *Syntagmate Diſſert. ſelect. Iur. publ.* p. 532.

IO. HARTMVTH RAYSS diſſ. de ferarum perſecutione in territorio alieno. Giſſ. 1738.

FEVDVM.

REGNERI ENGELHARDI ſpecimen iuris feudorum naturalis, methodo ſcientifica conſcriptum. Lipſ. 1742. 4.

Recenſetur, ſimulque cenſetur hoc opſculum in Part. XVII. der allerneueſten Nachrichten von Juriſtiſchen Büchern Tom. III. p. 58. ſqq.

L. F. Langemack allgemeines Lehnrecht aus philoſophiſchen Gründen erwieſen. Potsd. 1747. 8.

Auctor ea, quae omnibus feudorum generibus communia ſunt, ex principiis iuris naturalis deriuare ſtuduit, ſuaque hac opera laudem promeruit. Delineationem libelli inuenimus in Götting. Gelehrten Zeitungen 1747. p. 460. ſq.

FICTIO.

DAN. FRID. HOHEISELII diſſ. de fictionibus iuris in cerebro ICtorum natis atque ex ſana iurisprudentia eliminandis. Hal. 1727.

IOH. IAC. MVLLERI diſſ. de fictionibus iuris naturae & gentium. Ien. 1696.

FIDES.

IOH. ERNST AB AVERSWALDE, de eo quod lege naturali pro fidei ſociis propter

propter religionem affictis iuſtum eſt. Witt. 1720. 4.

IOH. VOKCKM. BECHMANNI diſſ. vbi fides non ſervanda. Ien. 1673.

IVL. FERRETVS de fide hoſti ſervanda. In *Tract. de re militari.* Venet. 1575. f.

GOTTFR. GLEITSMANN de fide ſervanda. Lipſ. 1687. 4.

THEOD. GRASWINCKEL de fide haereticis ſeruanda. Dordr. 1660. 12.

IOH. GOTTFR. HARTENSTEIN Rationes ob quas veritas & fides de homine diei poſſunt. Lipſ. 1718.

IOH. GEORG. HEPPIVS num hoſti fides ſeruanda? Witt. 1702. 4.

IAC. ANT. IACOBI diſſ. de fide vxoris erga maritum. Lipſ. 1715.

Euoluta fidei vxoris erga maritum notione, illaque ad iuris naturalis regulas relata, ſequentes expenduntur quaeſtiones 1) num vxor ad nuptias contrahendas coacta ad fidem illam obligetur? 2) Num vxor, ſi marito moribundo de non iterum contrahendis, poſt fata ipſius, nuptiis, ſe abſolute adſtrinxerit, illaeſa fide coniugali, ad ſecunda vota tranſire poſſit? 3) An vxor fidelis maritum innocentem hoſti tradere poſſit? 4) Vtrum vxor vi debi-

 tae

tae marito fidei exulem maritum ſequi ſemper teneatur?

GOTFR. NIC. ITTIGIVS de fide, Lipſ. 1676.

DAN. MAICHEL de fide haereticis ſeruanda *Pars I.* Tubing. 1740. II. 1741. III. 1742.

HENR. MIELACK de connexione fidei humanae cum actionibus hominis. Lipſ. 1728. 4.

PETR. MVLLER diſſ. de fide fracta. Ien. 1684.

IOH. FRID. OLEARII diſſ. de bona fide non permittente, vt idem bis exigatur. Lipſ. 1712.

FRID. VLR. PESTELII diſſ. de cauta applicatione paroemiae: ſidem frangenti fides frangatur eidem. Rintel. 1742.

PETR. PREMVS de ſecuritatis promiſſionibus & fide publica. Lipſ. 1588.

IOH. IOACH. RANGONIS diſſ. de fide bellica. Lugd. Bat. 1694. & recuſa tertia vice, Helmſt. 1746. 4.

Recuſa eſt Roſtochii 1698. in 8. inſignita titulo: *Tractatus de fide bellica, e Diatriba praecedenti ſecundis curis locupletata enatus, ac in tres ſectiones diuiſus.* Sciagraphia huius opuſculi

li legitur in *Nouis Liter. Lubec. Menſe Auguſt.* An. 1698. p. 144. ſq.

CHRIST. ROEHRENSEE de fide ſeruanda. Witt. 1675.

GOTTL. SCHELGVIGIVS de profeſſione fidei. Witt. 1703.

IOH. FRIDEM. SCHNEIDER de fide perfidis ſeruanda ſecundum principia iuris naturae & gentium ex Hug. Grotii L. III. c. 19. §. 13. Hal. 1713. 4.

EIVSD. diſſ. de crimine fidei. Hal. 1720.

Elucubratiſſimus libellus academicus I.

ROBERT. SCHWERDT de fide haereticis ſeruanda. Antw. 1611.

IOH. GEORG. SIMON de fide minorum poteſtatum in bello. Ienae

IOH. PHIL. SLEVOGTIVS de ſeruanda fide a principe. Ien. 1686.

CHRIST. THOMASII diſſ. de fide iuridica. Hal. 1699.

GOTTL. SAM. TREVERI diſſ. de fide gentium & Rerumpublicarum, vom Credit der Völcker und Staaten. Helmſt. 1723.

CHR. WILDVOGEL de fide hoſti a priuato data ſeruanda. Ien. 1705.

VDALR. ZASII apologia contra Ioh. Eckium de fide hoſti non ſeruanda 1519. 4.

FOEDVS.

Copia eines Sendſchreibens an Ioh. Frid. Mayer, von Bündniß mit den Türcken. 1711. 4.

IO. CHRPH. BECMANNI diſſ. de foederibus.

In *Medit. Polit.* p. 165-168.

CHRISTOPH. BESOLDI diſſ. Politico-iuridica de foederum iure. Argent. 1623. & *in Opp. Polit.* 1641.

EIVSD. diſſ. de foederum iure & vſu. Argent. 1623.

Haec diſſ. diuerſa eſt a ſuperiori. IENICHEN.

CHRISTIAN. BILEFELD an diuerſae religionis homines foedus inire poſſint, & an etiam illud frangere licitum ſit? Witt. 1654. 4.

ERNST. WILH. BIELFELDT de foedere inaequali de comiter conſeruanda alterius maieſtate. Regiom. 1710. 4.

IAC. LE BLEV diſſ. de foederibus. In *Diſſ. Polit. eius.* Giſſ. 1660.

IOH.

IOH. FRANC. BVDDEI diſſ. de ratione ſtatus circa foedera. Hal. 1696. adiecta deinde *commentationi academicae de concordia religionis chriſtianae & ſtatus ciuilis.* Hal. 1712. 8.

Summa huius diſſ. capita haec ſunt. Conſultationum omnium duo ſunt capita, honeſtas nempe & vtilitas; huius enim quoque rationem habendam eſſe, inſtinctus omnium animantium, ipſiusque hominis ad ſui conſeruationem, docet. Id in ſocietatibus etiam integris, atque ciuitatibus, conſpicitur, quarum conſeruandarum artem, qui calluerunt, ſapientes olim dicti ſunt. Recentiori aetate ratio ſtatus inde eſt enata, quae vox diuerſas tamen ſignificationes habet. Errant autem magnopere, qui aliquid vtile poſſe eſſe putant, quod non eſt honeſtum. Id quidem exemplo foederum probari poteſt, quorum neceſſitas aſſeritur. Haec etenim ſic ineunda ſunt, vt honeſtatis & vtilitatis in iis ſimul ratio habeatur. Hinc, vt pateat, quid ratio ſtatus in foederibus exigat, primo ad honeſtatem, deinde ad vtilitatem reſpiciendum eſt. Honeſtas, vt in foederibus ſibi conſtet, videndum eſt primum quibuscum foedera inire fas ſit? an eum atheis? item cum iis qui diuerſae religionis ſunt? Cum his foedera inire non prorſus nefas eſt, id quod exemplis ex S. S. & hiſtoria populi iudaici comprobatur. Porro, honeſtatis ratio requirit, vt tantum circa res licitas foedera fiant. Foedera ſic inita rite, ſancte ſunt ſeruanda, etiamſi iurejurando non firmentur, quod ſubinde fieri

ſolet. Vt praeter honeſtatem tamen vtilitatis etiam ratio in foederibus habeatur, neceſſe eſt; & hanc in rem videndum, quo animo, quoue conſilio alii foedus nobiscum ineant, nec non, vt certi reddamur foedus non temere ruptum iri. Conſtare etiam debet, quem penes in republica quadam foederum pangendorum poteſtas ſit. In formula foederis cauendum; ne vocum ambiguitate decipiamur. In iis cum quibus foedera ineunda ſunt, ſpectanda eſt potentia, quippe cum potentioribus non temere faciendum eſt foedus. Nec tamen cum miſeris minusque potentibus pangere foedera conducit, niſi peculiaris quaedam id ratio ſuadeat. Sed in foederibus quoque cum iis, qui potentia nobis pares ſunt, caute procedendum & videndum eſt, an longe diſtent a nobis. Foedera cum multis inita raro diuturna eſſe ſolent. Foedera inter eiusdem formae respublicas firmiora ſunt quam inter diuerſae formae respublicas. Suadent nonnulli, a foederibus praeſertim bellicis, ſemper abſtinendum eſſe, quod tamen non omni tempore conſultum eſt. Rituum etiam in foederibus ratio habenda eſt. Ex his deductae ſunt quaedam quaeſtiones, atque deciſae, quae commode hic in compendium cogi nequeunt.

EIVSD. diſſ. de contrauentionibus foederum. Hal. 1701.

OCTAVIANI CACHERANI diſp. an principi chriſtiano fas ſit foedus inire cum infidelibus. Taurini 1569.

FRID.

FRID. CALENVS de foederibus fidelium cum infidelibus aduerſus fideles Witt. 1687. 4.

HERM. CONRING de foederibus Helmſt. 1659. & in *Ei. Opp. Tom.* IV. p. 966 - 972.

IVST. CHRPH. DITHMARI diſſ. de foederibus cum diuerſae atque nullius religionis populis. Francf. ad Viadr. 1716. 1726. & in *Diſſ. & Exercit.* p. 217 - 229.

Probantur foedera cum diuerſae religioni addictis inita variis argumentis, ex S. S. & iuris naturae principiis petitis. Improbantur foedera cum nullius religionis populis; *cum enim*, inquit auctor, *omne ius, leges, ad quas exigatur, ſupponat, eas vero homines, quippe natura pares, nec ſibi ipſis, nec ſibi inuicem, ferre poſſint; a ſupremo domino, omnium rerum auctore, arceſſi illas, neceſſe eſt, qui itaque, ſi negetur, nec ius nec eius communio concipi poterit. Neque ſolo pacto leges atque iura inter ſe conſtituere poterunt homines, quippe cum ad illius firmitatem principium aliquod ſuperius, cuius religione paciſcentes ad fidem ſeruandam obligentur, requiratur, ipſe nempe Deus, quem ignorat & negat atheus.*

WAHREMVNDI AB EHRENBERG Meditamenta pro foederibus, ex prudentum & politicorum monumentis congeſta

in quibus pleraeque quaeſtiones politicae ad foederum materiam pertinentes accurate tractantes. Hanov. 1601. & Offenbachii 1610. 8.

Plurimis deinde in locis ab EBERHARDO WEYHEO (hoc enim verum nomen auctoris eſt) aucta emendata & illuſtrata praefixo vero illius nomine ſub nouo: *Penicilli foederum unionum & ligarum* titulo ſeorſim Francof. 1641. 8. ac in *Opp. eiusd.* ibid. 1642. 8. prodierunt. Vide poſt *Placcium* in *Tr. de Anon. & Pſeud.* aliosque MOLLERVM in *Cimbr. Lit. Tom.* II. p. 973.

EIVSD. Meditamenta pro foederibus & definitio foederis noue reperta, eiusque variae formulae ex aliis. Libris duobus. Francf. 1609. 8.

Weyheo itidem tribuuntur ac a praecedenti ſcripto diſtinguuntur per *Vinc. Placcium* ll. cc. ap. *Mollerum* l. c.

ADOLPH. GODEFR. EVERTS de iure foederum, ſiue allianciarum. Erf. 1714. 4.

REMIGII FESCHII diſſ. de iure foederum. in *Diſſ. Iur. Sel. Baſileens. Vol. II.* n. 2.

AVG. FISCHER de conſeruatione & amplificatione rerumpublicarum & familiarum

liarum per foedera & confoederationes. Luxemb. 1624.

HENR. FLORINI diſp. de confoederatione gentium. Aboae 1691.

VALENT. FRIDERICI de foederibus. Lipſ. 1661.

GOTTFR. GERBER de iure ſocietatis armorum cum profanis. Erf. 1711.

ALEX. HAMMERI diſſ. de iure ſacrorum & foederum. Bamb. 1738. f.

MART. HASSEN: an princeps chriſtianus cum non-chriſtiano aduerſus chriſtianum foedus inire poſſit? Witt. 1711.

IOH. WILH. HOFFMANNI diſſ. de foederibus quae imperatores romani cum francis ante tempora Clodouaei fecerunt. Witt. 1737.

LEONARD. HOFFMANNVS de conſeruatione foederis iureiurando firmati. Ien. 1720. 4.

VLR. HVBERI diſſ. de foederibus. 1688.

IOH. BAPT. DE LAREA de foederibus chriſtiani principis. Lugd. 1651. f.

IO. IAC. LEHMANN: an Dux Andegauorum ad accipiendas conditiones foederis

deris inter quatuor ſummos principes adhuc facti compelli poſſit. Ien.

CHR. LIEBENTHAL delineatio iuris foederum. Giſſ. 1624. 4.

IO. A LOPETZ ſ. Lupus: de confoederatione, pace & conuentionibus principum. Argent. 1511. & *Tr. Tr. XVI.*

POLYC. LYSERI diſſ. de foederibus cum infidelibus. Lipſ. 1676.

Defendit auctor foedus cum infidelibus, abſolute ſpectatum illicitum non eſſe, quia 1) legitima ſui defenſio iure nat. & gentium & ciuili licita 2) ipſe Deus in ulciſcendis iudaeorum iniquitatibus, infidelium miniſterio uſus ſit. 3) hoſtis inſidiis & dolo poſſit propulſari 4) finis foederis ſit bonus, 5) & eius effectus. 6) haec ſententia fundetur in S. S. Geneſ. XIV, 21. Ex his deducuntur ſequentia. Foedera commerciorum cum infidelibus licita ſunt Foedera de non offendendo, ſeu mutuae ſecuritatis cum infidelibus inita culpari non debent. Foedus religionis cum infid. turpe eſt. Foedus cum manifeſte impiis non facile eſt faciendum. Foedera cum haereticis pacta improbari nequeunt. Foedus cum infidelibus aduerſus infideles permiſſum eſt; aduerſus fideles vero neutiquam, niſi in ſumma neceſſitate.

IOH. IAC. MASCOVIVS de commerciis foederum. Lipſ. 1735.

ANT.

ANT. MATTHAEI de foederibus & feoderum natura. Groening. 1634. 4.

OTT. MENCKENIVS de iuſtitia auxiliorum contra foederatos. Lipſ. 1685.

IOH. WILH. NEVMAYR Tr. von Bündtnißen und Eigen in Krieges-Zeiten. Jena 1623.

IO. AD. OSIANDRI diſſ. de moralitate foedorum cum infidelibus. Tub. 1736.

IO. POMMERESCH diſſ. de foederibus. Gryph. 1653.

Vitam & ſcripta POMMERESCHII vid. apud MOLLERVM *Cimbr. Lit.* Tom. II. p. 653. ſqq.

IOH. VLR. PREGIZER de foederibus. Tubing. 1685.

SAM. PVFENDORFII diſſ. de foederibus inter Sueciam & Galliam, in qua paſſim oſtenditur, quam male illa a Gallis ſint obſeruata. Hag. 1708. 8.

VALENT. RIEMENSCHNEIDER de eo quod circa foedera & ligas iuſtum eſt. Marb. 1694.

CHRIST. ROEHRENSEE Theſium Politicarum de foedere fidelium cum infidelibus Dodecas. Witt. 1687. 4.

IOH.

SAM. STRYCK de iure prohibendi exſtructionem fortalitiorum. Hal. 1703.

IOH. WOLF de expugnatione fortalitiorum hoſtilium licita Diſpp. II. Witt. 1678.

IDEM de fortalitiorum obſeſſorum defenſione. ibid. 1678.

F O R V M.

WILH. HIER. BRVCKNERI diſſ. de eo, quod iuſtum eſt in foro interno & externo. Ien. 1695.

BENED. CANOPHILVS qualiter iudicandum in foro ſoli & foro poli. Venet. 1542.

IOH. DE ESCOBAR de vtroque foro conſcientiae & exteriori. Cordubae 1642. f.

SAM. STRYCK de foro conſcientiae. Francf. 1673. 4.

IOH. VALEROZ differentiae inter forum iudiciale & conſcientiae. Maioricae 1624.

F V G A.

HENR. COCCEII diſſ. de fuga. Frf. 1706.

MAGN.

MAGN. DAN. OMEIS de fuga in periculis. Altd.

FVR ET FVRTVM

GEORG. EHRENFR. BEHRNAVERI diſſ. de furto in neceſſitate licito. Lipſ. 1702.

Quaeſtio vtrum in extrema neceſſitate conſtituto, ſi nempe aliud vitae conſeruandae medium nullum ſuperfuerit, alienas res inuadere, iisdemque vel clam, vel aperta vi apreptis uti liceat? affirmatur, quod 1) omnes leges furtum prohibentes, neceſſitatem extremam excipiant. 2) in extrema neceſſitate deficiat furti *formale*, nempe *fraus*. 3) in tali neceſſitate conſtitutus iure ſuo utatur. 4) neceſſitas ſumma omnia faciat communia. Poſt haec diluuntur ea, quae in contrariam afferri ſolent partem, nimirum a) talem neceſſitatem hodie exiſtere non poſſe: b) prohibitio diuina in ſeptimo praecepto. c) anſam hac ratione uberrimam praeberi variis furtis ac inuaſionibus ſub ſpecie extremae neceſſitatis perpetrandis. d) verba textus Proverb. VI. 30. & 31. Tandem corollaria haec duo formantur: in *graui neceſſitate* alteri bona ſua auferre licitum non eſt: nec in *culpoſa neceſſitate licet grauiſſima*.

HENR. BODINI Explicatio negatiui diuinae maieſtatis praecepti: *non furtum facies*. Hal. 1704. 4.

CHR. WILDVOGEL de fide hoſti a priuato data ſeruanda. Ien. 1705.

VDALR. ZASII apologia contra Ioh. Eckium de fide hoſti non ſeruanda 1519. 4.

F O E D V S.

Copia eines Sendſchreibens an Ioh. Frid. Mayer, von Bündniß mit den Türcken. 1711. 4.

IO. CHRPH. BECMANNI diſſ. de foederibus.

In *Medit. Polit.* p. 165-168.

CHRISTOPH. BESOLDI diſſ. Politico-iuridica de foederum iure. Argent. 1623. & *in Opp. Polit.* 1641.

EIVSD. diſſ. de foederum iure & vſu. Argent. 1623.

Haec diſſ. diuerſa eſt a ſuperiori. IENICHEN.

CHRISTIAN. BILEFELD an diuerſae religionis homines foedus inire poſſint, & an etiam illud frangere licitum ſit? Witt. 1654. 4.

ERNST. WILH. BIELFELDT de foedere inaequali de comiter conſeruanda alterius maieſtate. Regiom. 1710. 4.

IAC. LE BLEV diſſ. de foederibus. In *Diſſ. Polit. eius.* Giſſ. 1660.

IOH.

IOH. FRANC. BVDDEI diſſ. de ratione ſtatus circa foedera. Hal. 1696. adiecta deinde *commentationi academicae de concordia religionis chriſtianae & ſtatus ciuilis.* Hal. 1712. 8.

Summa huius diſſ. capita haec ſunt. Conſultationum omnium duo ſunt capita, honeſtas nempe & vtilitas; huius enim quoque rationem habendam eſſe, inſtinctus omnium animantium, ipſiusque hominis ad ſui conſeruationem, docet. Id in ſocietatibus etiam integris, atque ciuitatibus, conſpicitur, quarum conſeruandarum artem, qui calluerunt, ſapientes olim dicti ſunt. Recentiori aetate ratio ſtatus inde eſt enata, quae vox diuerſas tamen ſignificationes habet. Errant autem magnopere, qui aliquid vtile poſſe eſſe putant, quod non eſt honeſtum. Id quidem exemplo foederum probari poteſt, quorum neceſſitas aſſeritur. Haec etenim ſic ineunda ſunt, vt honeſtatis & vtilitatis in iis ſimul ratio hebeatur. Hinc, vt pateat, quid ratio ſtatus in foederibus exigat, primo ad honeſtatem, deinde ad vtilitatem reſpiciendum eſt. Honeſtas, vt in foederibus ſibi conſtet, videndum eſt primum quibuscum foedera inire fas ſit? an eum atheis? item cum iis qui diuerſae religionis ſunt? Cum his foedera inire non prorſus nefas eſt, id quod exemplis ex S. S. & hiſtoria populi iudaici comprobatur. Porro, honeſtatis ratio requirit, vt tantum circa res licitas foedera fiant. Foedera ſic inita rite, ſancte ſunt ſeruanda, etiamſi iureiurando non firmentur, quod ſubinde fieri

 ſolet

ſolet. Vt praeter honeſtatem tamen vtilitatis etiam ratio in foederibus habeatur, neceſſe eſt; & hanc in rem videndum, quo animo, quoue conſilio alii foedus nobiscum ineant, nec non, vt certi reddamur foedus non temere ruptum iri. Conſtare etiam debet, quem penes in republica quadam foederum pangendorum poteſtas ſit. In formula foederis cauendum; ne vocum ambiguitate decipiamur. In iis cum quibus foedera ineunda ſunt, ſpectanda eſt potentia, quippe cum potentioribus non temere faciendum eſt foedus. Nec tamen cum miſeris minusque potentibus pangere foedera conducit, niſi peculiaris quaedam id ratio ſuadeat. Sed in foederibus quoque cum iis, qui potentia nobis pares ſunt, caute procedendum & videndum eſt, an longe diſtent a nobis. Foedera cum multis inita raro diuturna eſſe ſolent. Foedera inter eiusdem formae respublicas firmiora ſunt quam inter diuerſae formae respublicas. Suadent nonnulli, a foederibus praeſertim bellicis, ſemper abſtinendum eſſe, quod tamen non omni tempore conſultum eſt. Rituum etiam in foederibus ratio habenda eſt. Ex his deductae ſunt quaedam quaeſtiones, atque deciſae, quae commode hic in compendium cogi nequeunt.

EIVSD. diſſ. de contrauentionibus foederum. Hal. 1701.

OCTAVIANI CACHERANI diſp. an principi chriſtiano fas ſit foedus inire cum infidelibus. Taurini 1569.

FRID.

FRID. CALENVS de foederibus fidelium cum infidelibus aduerſus fideles Witt. 1687. 4.

HERM. CONRING de foederibus Helmſt. 1659. & in *Ei. Opp. Tom.* IV. p. 966 - 972.

IVST. CHRPH. DITHMARI diſſ. de foederibus cum diuerſae atque nullius religionis populis. Francf. ad Viadr. 1716. 1726. & in *Diſſ. & Exercit.* p. 217 - 229.

Probantur foedera cum diuerſae religioni addictis inita variis argumentis, ex S. S. & iuris naturae principiis petitis. Improbantur foedera cum nullius religionis populis; *cum enim*, inquit auctor, *omne ius, leges, ad quas exigatur, ſupponat, eas vero homines, quippe natura pares, nec ſibi ipſis, nec ſibi inuicem, ferre poſſint; a ſupremo domino, omnium rerum auctore, arceſſi illas, neceſſe eſt, qui itaque, ſi negetur, nec ius nec eius communio concipi poterit. Neque ſolo pacto leges atque iura inter ſe conſtituere poterunt homines, quippe cum ad illius firmitatem principium aliquod ſuperius, cuius religione paciſcentes ad fidem ſeruandam obligentur, requiratur, ipſe nempe Deus, quem ignorat & negat atheus.*

WAHREMVNDI AB EHRENBERG Meditamenta pro foederibus, ex prudentum & politicorum monumentis congeſta in

in quibus pleraeque quaeſtiones politicae ad foederum materiam pertinentes accurate tractantes. Hanov. 1601. & Offenbachii 1610. 8.

Plurimis deinde in locis ab EBERHARDO WEYHEO (hoc enim verum nomen auctoris eſt) aucta emendata & illuſtrata praefixo vero illius nomine ſub nouo: *Penicilli foederum unionum & ligarum* titulo ſeorſim Francof. 1641. 8. ac in *Opp. eiusd.* ibid. 1642. 8. prodierunt. Vide poſt *Placcium* in *Tr. de Anon. & Pſeud.* aliosque MOLLERVM in *Cimbr. Lit. Tom.* II. p. 973.

EIVSD. Meditamenta pro foederibus & definitio foederis noue reperta, eiusque variae formulae ex aliis. Libris duobus. Francf. 1609. 8.

Weyheo itidem tribuuntur ac a praecedenti ſcripto diſtinguuntur per *Vinc. Placcium* ll. cc. ap. *Mollerum* l. c.

ADOLPH. GODEFR. EVERTS de iure foederum, ſiue allianciarum. Erf. 1714. 4.

REMIGII FESCHII diſſ. de iure foederum. in *Diſſ. Iur. Sel. Baſileens. Vol. II.* n. 2.

AVG. FISCHER de conſeruatione & amplificatione rerumpublicarum & familiarum

liarum per foedera & confoederationes. Luxemb. 1624.

HENR. FLORINI diſp. de confoederatione gentium. Aboae 1691.

VALENT. FRIDERICI de foederibus. Lipſ. 1661.

GOTTFR. GERBER de iure ſocietatis armorum cum profanis. Erf. 1711.

ALEX. HAMMERI diſſ. de iure ſacrorum & foederum. Bamb. 1738. f.

MART. HASSEN: an princeps chriſtianus cum non-chriſtiano aduerſus chriſtianum foedus inire poſſit? Witt. 1711.

IOH. WILH. HOFFMANNI diſſ. de foederibus quae imperatores romani cum francis ante tempora Clodouaei fecerunt. Witt. 1737.

LEONARD. HOFFMANNVS de conſeruatione foederis iureiurando firmati. Ien. 1720. 4.

VLR. HVBERI diſſ. de foederibus. 1688.

IOH. BAPT. DE LAREA de foederibus chriſtiani principis. Lugd. 1651. f.

IO. IAC. LEHMANN: an Dux Andegauorum ad accipiendas conditiones foederis

deris inter quatuor ſummos principes adhuc facti compelli poſſit. Ien.

CHR. LIEBENTHAL delineatio iuris foederum. Giſſ. 1624. 4.

IO. A LOPETZ ſ. Lupus: de confoederatione, pace & conuentionibus principum. Argent. 1511. & *Tr. Tr. XVI.*

POLYC. LYSERI diſſ. de foederibus cum infidelibus. Lipſ. 1676.

Defendit auctor foedus cum infidelibus, abſolute ſpectatum illicitum non eſſe, quia 1) legitima ſui defenſio iure nat. & gentium & ciuili licita 2) ipſe Deus in ulciſcendis iudaeorum iniquitatibus, infidelium miniſterio uſus ſit. 3) hoſtis inſidiis & dolo poſſit propulſari 4) finis foederis ſit bonus, 5) & eius effectus. 6) haec ſententia fundetur in S. S. Geneſ. XIV. 21. Ex his deducuntur ſequentia. Foedera commerciorum cum infidelibus licita ſunt Foedera de non offendendo, ſeu mutuae ſecuritatis cum infidelibus inita culpari non debent. Foedus religionis cum infid. turpe eſt. Foedus cum manifeſte impiis non facile eſt faciendum. Foedera cum haereticis pacta improbari nequeunt. Foedus cum infidelibus aduerſus infideles permiſſum eſt; aduerſus fideles vero neutiquam, niſi in ſumma neceſſitate.

IOH. IAC. MASCOVIVS de commerciis foederum. Lipſ. 1735.

ANT.

ANT. MATTHAEI de foederibus & feoderum natura. Groening. 1634. 4.

OTT. MENCKENIVS de iuſtitia auxiliorum contra foederatos. Lipſ. 1685.

IOH. WILH. NEVMAYR Tr. von Bündtnißen und Ligen in Krieges-Zeiten. Jena 1623.

IO. AD. OSIANDRI diſſ. de moralitate foedorum cum infidelibus. Tub. 1736.

IO. POMMERESCH diſſ. de foederibus. Gryph. 1653.

Vitam & ſcripta POMMERESCHII vid. apud MOLLERVM *Cimbr. Lit.* Tom. II. p. 653. ſqq.

IOH. VLR. PREGIZER de foederibus. Tubing. 1685.

SAM. PVFENDORFII diſſ. de foederibus inter Sueciam & Galliam, in qua paſſim oſtenditur, quam male illa a Gallis ſint obſeruata. Hag. 1708. 8.

VALENT. RIEMENSCHNEIDER de eo quod circa foedera & ligas iuſtum eſt. Marb. 1694.

CHRIST. ROEHRENSEE Theſium Politicarum de foedere fidelium cum infidelibus Dodecas. Witt. 1687. 4.

IOH.

IOH. GEORG. ROESER de foederibus fidelium cum infidelibus aduerſus fideles. Sedin. 1713. 4.

DAN. SCHARFFII diſcurſus de iure foederum. Giſſ. 1683.

IOH. FRID. SCHARFFIVS de foederibus. Witt. 1683.

IOH. SCHMIEDELIVS de foederibus. Ien. 1661.

GEORG. SCHVBARTVS de moribus gentium circa foedera. Ien. 1689.

GORG. ADOLPH. SCHVBERTH de foederibus inaequalibus. Lipſ. 1715.

CONR. SCHVCKMANN de foederibus. Roſt. 1654.

IVST. SINOLD cogn. *Schütz* de foederibus eorumque iure. In *Diſſert. Vol. II. Diſſ. 12.*

IOH. IAC. SILBERRAD de iure foederum. Altd. 1701. 4.

IOH. ALBR. STEPHANI de iure circa foedera principum. Reg. 1721.

MATTH. STIERIVS de foederibus. Hanoviae 1661. & 1673. 12.

IOH. MICH. STRAVSS de iure confoederationum. Witt. 1662.

IOH.

IOH. TARNOVIVS, num & quae foedera cum diuerſae religionis hominibus, & praecipue a Lutheranis & Caluinianis, ſalua iniri poſſint conſcientia? Roſt. 1618.

IOH. CHRPH. WAGENSEILII diſſ. de iure foederum. Altd. 1701.

GOTTFR. ZAPFE de foederibus Ien. 1660.

FOETVS vid. ABORTVS.

FORTALITIVM

Anon. Bedencken von Schädlichkeit der Feſtungen und dem wieder das Natur und Völcker-Recht laufenden Gebrauch des Pulvers. Frf. 1748. 4.

IODOC. BERENTZ de munimentis. Baſ. 1682.

AMAD. ECKHOLT diſſ. de iure fortalitiorum. Lipſ. 1666.

IOH. FELTZ de iure circa munimenta. Argent. 1705.

CHRIST. ROEHRENSEE diſſ. de iure muniendi. Witt. 1670.

IDEM de vſu munitionum in Republica. ibid. 1696.

SAM.

SAM. STRYCK de iure prohibendi exſtructionem fortalitiorum. Hal. 1703.

IOH. WOLF de expugnatione fortalitiorum hoſtilium licita Diſpp. II. Witt. 1678.

IDEM de fortalitiorum obſeſſorum defenſione. ibid. 1678.

F O R V M.

WILH. HIER. BRVCKNERI diſſ. de eo, quod iuſtum eſt in foro interno & externo. Ien. 1695.

BENED. CANOPHILVS qualiter iudicandum in foro ſoli & foro poli. Venet. 1542.

IOH. DE ESCOBAR de vtroque foro conſcientiae & exteriori. Cordubae 1642. f.

SAM. STRYCK de foro conſcientiae. Francf. 1673. 4.

IOH. VALEROZ differentiae inter forum iudiciale & conſcientiae. Maioricae 1624.

F V G A.

HENR. COCCEII diſſ. de fuga. Frf. 1706.

MAGN.

MAGN. DAN. OMEIS de fuga in periculis. Altd.

FVR ET FVRTVM

GEORG. EHRENFR. BEHRNAVERI diſſ. de furto in neceſſitate licito. Lipſ. 1702.

Quaeſtio vtrum in extrema neceſſitate conſtituto, ſi nempe aliud vitae conſeruandae medium nullum ſuperfuerit, alienas res innadere, iisdemque vel clam, vel aperta vi apreptis uti liceat? affirmatur, quod 1) omnes leges furtum prohibentes, neceſſitatem extremam excipiant. 2) in extrema neceſſitate deficiat furti *formale*, nempe *fraus*. 3) in tali neceſſitate conſtitutus iure ſuo utatur. 4) neceſſitas ſumma omnia faciat communia. Poſt haec diluuntur ea, quae in contrariam afferri ſolent partem, nimirum a) talem neceſſitatem hodie exiſtere non poſſe; b) prohibitio divina in ſeptimo praecepto. c) anſam hac ratione uberrimam praeberi variis furtis ac invaſionibus ſub ſpecie extremae neceſſitatis perpetrandis. d) verba textus Proverb. VI. 30. & 31. Tandem corollaria haec duo formantur: in *gravi neceſſitate* alteri bona ſua auferre licitum non eſt: nec in *culpoſa neceſſitate licet graviſſima*.

HENR. BODINI Explicatio negatiui diuinae maieſtatis praecepti: *non furtum facies*. Hal. 1704. 4.

IOH. SIGIS. GRIBNER de furti apud Lacones licentia. Lipſ. 1705. 4.

IOH. FRID. HEVNSCH de moralitate ablationis rei alienae tempore neceſſitatis Lipſ. 1683. 4.

IOH. GOTTFR. KRAVSE, de eo, quod iuſtum eſt circa poenam furti. Witt. 1724.

AVGVST LEYSER de legitimis furum excuſationibus Witt. 1734. & in *Medit. ad Dig. ſp.* 537.

EIVSD. Progr. de furti non prohibiti actione in forum reducenda Witt. 1734. & in *M. ad P. ſp.* 538.

HENR. LINCKE de internecione furis Alt. 1674. 4.

CARL. DAV. LOSSIVS de iniuſta in fures indulgentia cum animaduerſionibus AVG. LEYSERI Witt. 1730. Quae animaduerſiones etiam habentur in *Medit ad Pand. ſp.* 535.

ARNOLDVS MAVRICIVS de furibus non ſuſpendendis vel morte puniendis Baſ. 1651. 4.

PHIL. MAVRICII ſuſpenſio furum ſecundum ius naturae examinata. Wit. 1692. 4.

EIVSD. diſſ. de reſtitutione ablati ad culpae remiſſionem iure naturae neceſſaria. Witt. 1692.

IOH. IAC. MVLLER de furis nocturni occiſione ad Hug. Grotii Lib. II. c. I. de I. B. & P. Ien. 1697. 4.

IOH. AVG. NEVBER, de fure nocturno impune occidendo Lipſ. 1714.

IOH. FLOR. RIVINI diſſ. de iure vitae & necis in furem priuato competente. Lipſ. 1740.

Opuſculum non ſine inſigni vſurpandum vtilitate IENICH.

BERNH. SCHVLTZE diſſ. ad praeceptum diuinae maieſtatis VII. *non furtum facies.* Rint. 1671.

GOTTL. SCHELGVIGIVS in illud Phocylidis: vtrique fures ſunt, & qui recipit, & qui furatur. Gedani 1711. 4.

IOH. HIER. DE WEDIG Furtum rei propriae certo caſu commiſſum eſſe. Witt. 1687.

FVROR & FVRIOSVS.

IOH. ANDR. FROMMANNVS de iure furioſorum ſingulari Tubing. 1655. 4.

IOH. FLOR. RIVINI progr. de homicidio, quamuis a furioſo commiſſo, poena capitali puniendo. Lipſ. 1740.

IOH. SIRICIVS: quatenus furioſi dementes & ebrii ex delictis & contractibus obligentur. Giſſ. 1669. 4.

Vitam SIRICII vide in MOLLERI *Cimbr. Lit.* Tom. I. p. 631.

IO. DAV. TAVBERI diſſ. de iure circa furioſos obtinente. Altd. 1703.

CHRIST. THOMASIVS de praeſumtione furoris atque dementiae. Hal. 1719.

G.

GENERATIO.

HENR. COCCEII diſſ. de iure generationis. Heidelb. 1676.

GENTES.

Anon. Tract. de natura regiminis, in quo cauſae diuerſitatis ſummae, quae in gentium moribus & conſuetudinibus conſpici ſolet explicantur. Anglice Londini 1703. 8.

Sciagraphia huius libelli habetur in *Act. Erud. Lipſ.* 1704. p. 472. ſqq.

IAC.

IAC. GERING. Quantum gentes moribus ſuis obligentur. Lipſ. 1710. 4.

IOH. WILH. DE GOEBEL diſſ. de obſeruantia Gentium & imperii Helmſt. 1732.

FRID. ALEX. KVNHOLD de ſtatu naturali rerum publicarum. Lipſ. 1723.

SIM. HENR. MVSAEI diſſ. de modis componendi gentium controuerſias. Kil. 1684.

GOTTL. SAM. TREVER de auctoritate & fide gentium & rerumpublicarum. Helmſt. 1723.

BERNH. WAGNER de gentium conſenſu, eiusque vſu in cognoſcendo iure nat. ad H. Grot. L. I. c. I. n. 2. Witt. 1680.

IOH. WERLHOFF diſſ. de vſu iuris romani aliorumque priuatorum in controuerſiis illuſtribus liberarum gentium decidendis. Helmſt. 1698.

IDEM de pactis liberarum gentium. ibid. 1691.

GENTIVM IVS vide IVS GENTIVM.

GRADVS ACADEMICI.

FRANC. ALB. AEPINI diſſ. de moralitate graduum academicorum ex iuris nat. principiis contra Fanaticos praeſertim aſſerta. Roſt. 1702.

Haec diſſ. tria continet capita, quorum *primum* ſtatum controuerſiae format oſtendendo, quibus gradus academici ſint conferendi videlicet §. 1. ſufficienti eruditione inſtructis, §. 2. vitae morumque integritate ornatis §. 3. reiicit abuſum gradus academicos temere & ſolius lucri cauſa impertiendi. §. 4. notat quorundam temeritatem in gradibus academicis petendis. §. 5. Feminis etiam gradus excluſo tamen illo in Theologia ſummo, conferri poſſe probat. §. 6. hactenus dicta ὡς ἐν συνόψει proponit. §. 7. Illud iuris naturae principium, quo dicenda probaturus eſt, adiicit, nempe quicquid ſocialitati conuenit, illud iuſtum eſt ac licitum. *Caput ſecundum* Fanaticorum de gradibus academicis ſententiam ac argumenta recenſet, & quidem §. 1. Muntzeri, Carolſtadii §. 2. Weigelii, §. 3. Chriſt. Hohburgi §. 4. Quackerorum §. 5. Gothofredi Arnoldi, §. 6. Zwinglii, Gualtheri & Boxhornii §. 7. ſqq. horum Fanaticorum contra moralitatem graduum argumenta & rationes enumerat. *Caput tertium* veram ſententiam proponit probat & defendit, aduerſariorum rationes (§. 2-9.) refellens §. 10. ſqq. graduum fundamentum iuxta iuris naturae principium ſupra ſuppoſitum paulo altius repetit §. 15. poriſ.

poriſmata decem ex hactenus dictis deducta addiicit. *Noua Liter. Mar. Balth.* a. 1702. p. 190. ſq.

HENR. FLORINI diſp. an honores academici ſint liciti & appetendi? Aboae 1690. 8.

GRADVS PROHIBITI.

ERN. AVG. BERTLINGII de gradibus prohibitis ſecundum ius naturae. Ien. 1743.

Praeſide *Io. Ern. Schuberto*, Theologo iam nunc Helmſtadienſi celeberrimo, defenſa.

HVGO GROTIVS.

Hugonis Grotii vitam ſcripſerunt multi, inter quos eminent, ANONYMVS quidam auctor *Grotianae biograpiae*, *operibus* Grotii *Teologicis* Amſt. 1679. f. excuſis praefixae, & Londini 1681. inter *Vitas ſelectorum Virorum a* GVIL. BATESIO collectas p. 420. recuſae; AVCTOR ANONYMVS *Hugonis Grotii*, *Belgarum Phoenicis Manium ab iniquis obtrectationibus vindicatorum.* Delphis Bat. 1727. 8. GOTTFR. ARNOLDVS in *Hiſt. Eccleſ. Haereſ. germanice edita* Tom. II. L. 17. c. 8. p. 509. & T. IV. 5. III. n. 7. p. 479. LVD. AVBERY in *Memoires pour ſervir a l'Hiſtoire d'Hollan-*

d'Hollande & des autres Provinces paſſim ADR. BAILETVS *dans le Traité des Enfans devenus celebres par leur etudes* p. 231. & *dans les Jugemens des Sçavans* T. II. P. II. p. 407. T. IV. P. IV. p. 172. PETR. BAYLIVS in Dict. Hiſt. Crit. T. I. P. II. p. 1307. GERHARD BRANDIVS in Hiſtorie van de Rechtspleging, gehouden in de Jaaren 1618. en 1619. omtrent de drie gevangene Heeren, *Mr. Joh. van Oldenbarnefeld*, *Mr. Rombout Hogerberts* en *Mr. Hugo de Groot*, cum continuatore hiſtoriae ADRIANO CATTENBVRGO. IO. FRANC. BVDDEVS Tom. II. *Lexici Hiſt.* p. 306. ISAACVS BVLLARTVS *dans l'academie des ſciences & des arts.* T. II. p. 213. VALER. ANDR. DESSELIVS *in Biblioth. Belg.* p. 397. PAVLVS FREHERVS in Theatr. erudit. p. 1103. ADAM. FRID. GLAFEY in der vollſtändigen Geſchichte des Rechts der Vernunfft Lib. III. §. 16. p. 98. ſqq. IO. GER. MEVSCHEN in *obſeruatione de vita morte & ſcriptis Hug. Grotii e variis collecta auctoribus*; & nomine ſuppreſſo in Obſſ. Hal. Tom. VII. n. 15. p. 329. publicata. IO. MOLLERVS in *Cimbr. Lit.* Tom. II. p. 253. ſqq. IOH. AD. OSIANDER *in Prolegom. Obſerv. in Hug. Grotii de I. B. & P. libros p. 33.* ADR. PARSIVS in *indice Batauico* ſiue de Naem-

roll

roll der Bataviſchen Schrüvers. IOANNES IACOBVS SCHVDT in *Vita H. Grotii ſuccintim narrata, variisque rerum memorabilium adnotationibus illuſtrata.* Frf. 1722 8. FRANC. SWEERTIVS in *Athenis Belgicis* p. 352. PFRILL. GEBAVERVS in praefatione doctiſſima Hugonis Grotii florum ſparſioni a ſe Hal. 1729. 8. editæ praefixa, immortalia Grotii merita enumerans, atque plures quos exhibet laudatus MOLLERVS l. c. p. 254. ſq. De variis Operis Grotiani *de Iure B. & P.* editionibus atque verſionibus conſule, ſi placet hanc ipſam *Bibliothecam* voce: *Bellum*: &, quae primum nominanda erat, *Biblioth. iurid. realem Lipenio-Ienichianam* voce: *Hug. Grotius.*

IOH. ARNDII *Dantiſcani* Specimen de Hugone Grotio a Commentatoribus Iuris B. & P. aliisque immerito vapulante. Roſt. 1712. 4.

Auctor tam ſtrenuum ſeſe Hugonis Grotii defenſorem praeſtitit, vt eius ſpecimen, iure locum inter apologias grotianas nactum ſit in *Vindiciis Grot.* p. 778. In capite I. agitur de commentatoribus & aduerſariis Hug. Grotii, diciturque cum Vitriario, eorum neminem, ne Boeclero quidem excepto, Grotium intellexiſſe, ideoque nullum ipſo Grotio meliorem commentatorem extare. In capite II.

oſtenditur, ſi non omnia, certe tamen pleraque Hugoni Grotio falſo & immerito contradicta fuiſſe.

Le Droit de la guerre & de la paix par Hugues Grotius traduit de JEAN BARBEYRAC: avec les notes de l'auteur & du traducteur. Amſt. 1724. 4.

Barbeyracius iam anno 1720. 8. *Grotii I. B. & P.* iunctis notulis ſuis ediderat, quae editio operis Grotiani omnibus reliquis anteponenda videtur *Buddeo*, & cuius recenſum in *Bibliotheque ancienne & moderne* invenies T. 17. p. 157. Verſio haec, de cuius editionibus conſule Ill. IENICHIVM voce: *Hugo Grotius*, ob praeſtantiam ſuam & notarum a *Barbeyracio* adiectarum elegantiam communem eruditorum adplauſum meruit. Plenius deſcribitur haec verſio atque laudatur in Deutſchen *Actis Erudit.* 96. St. 1. art. Vitam *Barbeyracii* exhibuit *M. Rev. Rathlefius* in der Geſchichte jetztl. Gelehrten. Tom. I. p. 1. ad 65.

IOH. VOLCM. BECHMANNI Inſtitutiones iuris publici axiomaticae cum analectis ad Lib. I. de Iur. nat. & Gent. de methodo ſtudii iuridici. 1688. 8.

Hug. Grotius de Iure Belli & Pacis, cum excerptis annotationibus virorum inſignium, edente IO. CHPH. BECMANNO Francf. ad Viadr. 1691. & 1699. 4.

Quam

Quam multos commentatores nactum ſit opus Grotii, & quam vaſta eorum extent, volumina, conſtat inter omnes. Ne igitur eorum omnium perlectione perdatur tempus, aut ſtudioſa iuventus, videns tantam voluminum molem a ſtudio iuris naturae deterreatur, excerpendo praecipua ex iisdem, & ad Grotium intelligendum maxime neceſſaria, inſignem certe operam praeſtitit orbi erudito *Becmannus.* Hinc BVDDEVS in *Hiſt. I. N.* §. 44. hunc laborem omnium maxime commendat, cuius iudicium etiam ſecutus eſt ILL. GLAFEY in der Geſch. des R. d. V. Lib. III. §. 36.

ADR. BEIER An & quatenus Tranſitus pro exercitu per territorium alterius poſtulari & denegari poſſit? pro illuſtrando Grotii loco L. II. c. 2. §. 13. Ien. 1675. 4.

IOH. HENR. BOECLERVS in Grotii de Iure Belli & Pacis L. I. & Capita VII. Libri II. Tubingae 1661. 8. & cum *diſſertationibus V. ad Grotium.* Arg. 1663. 8. & cum *Tabulis Boineburgianis in Grotium.* Giſſ. 1687. 8. nec non cum praefatione IOH. SCHILTERI. Arg. 1704.

Non ultra ſeptimum libri II. caput commentando proceſſit Boeclerus. Scribendi genus eſt vere latinum atque egregium. Diſſertationes quinque adiectae agunt de eo, quod egit civitas, de menſura pretii, de actione ingrati, de milite captiuo, de quiete in turbis, ſeu de

de neutralitate. Reprehenditur Boeclerus, quod praeter neceſſitatem prolixus fuerit, quod magis ex aliorum quam ſuo ingenio ſcripſerit, quod omiſerit textum Grotianum, quod leges naturales inopportunis exemplis ex hiſtoria depromtis illuſtrare conatus fuerit. Mirantur hinc viri docti hos naeuos eo magis, quo inſtructior & philoſophiae & hiſtoriae cognitione opus hoc adgreſſus fuerit Boeclerus. Sed nolint mirari. Opus enim Grotii expectabat commentatorem non modo philoſophum absque quisquiliis ſcholaſticis, hiſtoricum egregium, theologum absque nimio orthodoxiae rigore, ſed etiam, & quidem maxime ICtum conſummatiſſimum. Vt igitur de reliquis taceamus; quis neſcit, vltimum requiſitum Boeclero defeciſſe? Scimus hoc ipſo cauſam, cur abſoluto libri II. capite VII. calamum depoſuerit; ſequuntur enim caput VII. materiae de dominio & eius adquirendi modis amittendique, de promiſſionibus, pactis, contractibus etc, quibus illuſtrandis parum aut mediocriter in iurisprudentia verſatus neutiquam par eſt. Conf. de *Boeclero* STOLLIVS in der Einl. z. H. d. G. p. m. 660. & in Zuſätzen p. 208. Nihilominus hoc Boecleri opus *luculentiſſimum atque erudiriſſimum* recte appellari poterat ab Ill. IENICHENIO.

IVST. CHRPH. BOEHMERI Diſſertationes XV. Grotianae. Helmſt. 1703.

Praemiſſum eſt programma *de Grotii opere & commentatoribus.*

IOH. CLAMER. AVGVST VON DEM BVSSCHE

BVSSCHE de domino ex facto animalis præter culpam non obligato ad Grotium de Iur. B. & P. L. II. c. 17. §. 21. Lipſ. 1729.

HENR. COCCEII Prodromus iuſtitiae gentium, ſive exercitationes duae ad illuſtrationem Tractatus Grotiani de iure B. & P. Francof. ad Viadr. 1719. 4.

Conſtituerat Cocceius integro Hugonem Grotium commentario ornare. Et ſane, vt hoc conſilium gaudeat euentu, in votis habuerunt omnes ii, quos Cocceii eruditio non latuit. Verum morte praeuentus opus coeptum perficere non potuit Cocceius. Abſoluuntur in hoc prodromo Prolegomena Grotii & Liber primus, & inquiritur in principii Grotiani veritatem, & maieſtatis origines. Vitam Cocceji deſcripſit. *Ill. Glafey* in der Geſch. des R. d. V. p. m. 229. Quod perficere *Henr. Cocceium* impediuit mors, ad finem feliciter perduxit magnus eius filius.

SAM. L. B. DE COCCEII Grotius illuſtratus. Tom. I. Wratiſl. 1744. Tom II. ibid. 1746. Tom. III. ibid. 1748. fol.

Opus hoc aeternum, in quo elaborando & Pater & filius Cocceii ſudarunt diu multumque, abſolutiſſimum praedicatur ut adeo vera ſint, quae ipſe Perilluſtris auctor ſcribit: *publicato hoc opere nihil amplius, quod ad inſtruendam nobiliſſimam hanc hanc de iuſtitia naturali diſciplinam pertineat, deſiderari poſſe.* Vid.

pretandi, ſed mouendi dubia contra illum, philoſophiae, quam profitebatur, ſectae conſeruandae cauſa; Grotio namque falſum fere vbique tribuit ſenſum, quia intelligere illum vel noluit vel non potuit. Male igitur Feldenum ſuas geſſiſſe res, uno ore confitentur omnes. THOMASIVS in *paulo pleniori H. I. N.* cap. 6. §. 3. p. 70. ita de eo ſcribit: *erat enim totus Ariſtotelicus, & magis ad dubia mouenda natus quam vt ipſe in doctrina iuris naturalis adplauſum aliorum adeptus fuerit; nimis inſuper deditus ſpeculationibus, ſubtilibus quidem, ſed inanibus & parum utilibus, vt vel ex eius opere plus quam quinquaginta annorum de ſcientia interpretandi Helmſt. 1689. edito aliisque ſcriptis patet.* Longe tamen grauius in eum invehitur Celebr. GLAFEY in der Geſch. des R. der V. L. 3. §. 26. p. 113. dicens: wer dieſes elende Gewäſche lieſet, muß ſich wundern, daß vernünftige Menſchen, und ſonderlich Leute die gelehrt heißen wollen, ſo einfältig dencken können; Idem fere eſt BARBEYRACII de Feldeni notis iudicium: *on n'a iamais rien vu de plus pitoiable.* Mirum igitur non eſt, Grotio Feldenum nihil nocuiſſe.

THEODORI GRASWINCKELII ſtricturae ad Cenſuram Ioh. Feldeni in Libros H. Gr. de I. B. & P. Amſt. 1653. 4. & 12. 1654. in 4. & 12. Ien. 1675. 1678. 12. vid. Vindic. Man. Grot. p. 750.

Quamuis Feldeni dubia nullius eſſent ponderis, tamen iis remouendis neutiquam par erat Gras-

Graſwinckélius; ut enim taceam, parum fuiſſe eum in philoſophia rationali verſatum Feldenus logicae Ariſtotelicae peritiſſimus in recentiori editioni notarum ſuarum Ien. 1663. inſertis reſponſionibus ad has ſtricturas, facili negotio bonum Graſwinckelium ad ſilentium redegit. Conf. hic *Chr. Thomaſ.* l. c. p. 70.

IOH. FRID. GRONOVII notae in Hug. Grotii libros tres de I. B. & P. cum textu. Hag. Com. 1680. Amſt. 1689. 1700. 1712. 8. & cum *Barbeyracii notis* 1720. & recuſ. 1735. 8.

Iudicant de hoc libro BEYER in *notit. auctor. iurid.* ſpec II. p. 3. ſq. Anonymus auctor in vita Gronovii 1723. 8. Hamburgi edita, STOLLIVS l. c. cui notae Gronouianae videntur *extemporaneae.*

GVILIELMI GROTII de principiis iuris naturalis Enchiridion. Hagae Com. 1667. 4. Lipſ. 1669. Ien. 1672. 12.

Enchiridion Grotii eſt compendium operis fratris, nempe H. Grotii; hinc referri ſolet Guilielmus inter epitomatores Hugonis, quamvis alii velint, ipſum aemulatione laudis fraternae incenſum ſcripſiſſe. Sed longe inferiorem fratre fuiſſe, ipſumque enchiridion laudem non mereri, plurimi cenſent, qui tamen iudices iuſto duriores videntur. Ill. GLAFEYO, l. c. p. 128. cuius ex ſententia Guil. Grotius in hoc libro, perſpicuitate, ordine commodo, & ratione concludendi apta uſus eſt. Commentatores in hunc librum

extant:

extant: GEORG GOETZIVS 1669. 12. 1674. 12. IO GEORG SIMON Ienae 1675. 1682. 12. IOH IAC. MVELLERVS Ien. 1694 8. 1696. 8.

HVG. GROTII iurisprudentia vniuerſalis diuina, cura *Frid. Hackmanni.* Helmſt. 1712. 8.

MARTIN HASSEN Conceptus de Hugonis Grotii iure B. & P. Witt. 1731.

IOH. REINH. HEDINGERI Sicilimenta Philoſophiae iuris ex Grotii libris de iure B. & P. Giſſ. 1699. 4.

IOH. GOTTL. HEINECCII Praelectiones academicae in Hugonis Grotii de I. B. & P. libros III. Berolin. 1744. 8.

Praelectiones hae introductionem in Grotium, huiusque quaſi compendium facientes, optimis in Grotium commentariis, propter perſpicuitatem, qua vſus in iis eſt Heineccius, commentariis adnumerantur in Götting. Gel. Zeitungen an. 1744. Nr. 59. p. 561.

HENR. HENNIGES obſeruationes politico-morales in H. Grot. de I. B. & P. Solisb. 1672. & 1673. 8. Norimb. 1673. 8.

Obſeruationes hae ab auctore iuuene conſcriptae ſummai laude dignae optimis in Grotium commentationibus adnumerantur.

IOH. WOLFG. IAEGERI Hugo Grotius cum obſeruationibus theologicis moralibus & politicis. Tubing. 1710. 8.

Iaegerus in compendium redegit a Grotio prolixe dicta, ea methodo vt iuxta ſeriem capitum atque paragraph. operis Grotiani quaeſtionibus omnia tractet, & rationibus vtrinque allegari ſolitis in medium allatis, decidendi fundamenta addat, nec raro ſyllabum auctorum tradat, qui tum affirmatiuae tum negatiuae partis fuere ſocii, vt ita neruus exhibeatur ſine mole, & lectori occaſio ſubminiſtretur prolixius in materiam propoſitam inquirendi. Conf. *Act. Erud. Lipſ.* 1710. p. 409.

IANI KLENCKII Inſtitutiones iuris naturalis & gentium ex Hugone Grotio de iure B. & P. excerptae. Amſt. 1662. 12 1665. & 1666. 12. Ien. 1666. 12. & paulo mutato titulo *Iani Klenckii* inſtitutiones iur. nat. Gent. & publici &c. cum diſſertatione de mutat. ciuit. Paris. 1670. 8. & 12.

Conf. Vindic. Man. Grot. p. 770. & Celeb. IENICH. voce *Hug. Grot.* In Grotii mente aſſequenda parum interdum felix Klenckius eſt. Optime interim cum prodiret libellus excipiebatur, mox autem ſui amiſit amatores. In diſſertatione adnexa interitum rerumpublicarum coeco magis fato, quam culpae hominum tribuit. Conf. *Bibl. Iur. Imper. Cap. I. Poſ. 4.* §. 3.

IOH. GEORGII DE KVLPIS Collegium grotianum ſuper iure belli ac pacis anno 1682. in academia Gieſſenſi XV. ex-

ercitationibus primum inſtitutum. Editio quinta. Francoſ. 1722. 4.

Prima editio eſt Francoſ. 1682. 4. quam aliae Francoſ. 1686. Hal. 1708. 4. & fortaſſe plures ſecutae ſunt editiones. Opere ipſo, compendio quaſi Grotii perſpicuo omnium fere eruditorum adplauſum nactus eſt Kulpiſius; breuitas enim mira, iudicium maturum, moderatio vbique elucefcens, illud vehementer commendant; optimorumque quorumuis ex omnibus commentariis ſelectus efficit, ut hoc libro inſtructi, multis eiusdem generis libris tuti carere queamus. Plura de Kulpiſii labore noſſe cupientes ablegamus ad *Buddei H. Iur. nat.* §. 39. p. 52. *Chriſt. Thomaſ. Paul. plen. Hiſt. Iur. N.* p. 127. & *Vind. Grotian.* p. 639. & *Stollii Hiſt. Litt. ſupplem.* p. 208. addentes duo: (1.) in Kulpiſianum librum inſtitutas a *Gundlingio* praelectiones haberi in EIVSD. *Philoſophiſchen Diſcourſen* P. III. Francof. & Lipſ. 1740. 4. (2.) Ingenue Kulpiſium confeſſum eſſe, ſe ex Vlrici Obrechti fontibus quaedam in ſuos riuulos deriuaſſe; huius enim ſe ſcholas cum Argentorati verſaretur, frequentaſſe, gratus recordatus eſt.

IDEM de circumuentione in contractibus licita ad L. II. c. 12. §. 26. Hug. Grot de I. B. & P. Swobaci 1688.

IOH. MICH. LANGGVT Annotationum in Hug. Grot. de Iure B. & P. *ſpecimen* ad Prolegomena & Libri I. caput 1.

Ienae 1741. 8. *ſpecimen* in Libri I. cap. 2. ad 5. Ienae 1742. 8.

Plurimos Grotii interpretes ipſius mentem non perſpexiſſe, rectiſſime credens auctor perſpicuam eam reddere ex ipſo Grotio ſtudet. Ubique igitur illuſtrat Grotium allegatis locis parallelis ex ipſo Grotio magno ſtudio collectis, vt collatis iis inter ſe, mens eius magis eluceſcat. Quis igitur non adſtipulatur Cel. IENICHIO iudicanti, magnum atque eximium polliceri nobis videri electiſſimae doctrinae auctorem? plenius depingunt ſpecimina haec Allerneuſte Nachrichten von Juriſtiſch. Büchern. I. 3. p. 418. ſq. & die Göttingiſche Gel. Zeit. 1741. p. 552. & 1745. p. 78.

CYRIACI LENTVLI Imperator ſ. de Iure Belli & pacis. Herbornae 1664. 4.

In huius enim parte prima Lentulus, Profeſſor primum Herbornenſis, deinde Marpurgenſis, Naſſoviae Principum & Comitum Hiſtoriographus, Grotium ſibi ſumſit, ſupplendum, corrigendum, in eoque ſuperflua & noxia reſcindenda, methodo tamen arbitraria vſus. Vide *Biblioth. Iur. Imp. quadrip.* C. 1. Poſ. 3. §. 14.

NIC. CHRPH. LYNCKERI Series Operis Grotii de Iure B & P. Ienae 1688. F.

OTT. MENCKENIVS de vindictæ privatæ licentia ad Hug. Grot. Lib. II. de Iure B. & P. cap. 20. §. 3. ſqq. Lipſ. 1677. 4.

HV-

HVGONIS GROTII de Iure B. & P. libri tres, cum commentariis Gvil. van der Mvelen. Accedunt & Auctoris annotata ex poſtrema eius ante ante obitum cura, & *Ioh. Fred. Gronovii* notæ in totum opus. Tom. I. vltrai. 1696. Tom. II. ibid 1700. Tom. III. Amſterd. 1704. fol.

Scatet quidem hoc opus multa & varia eruditione, ſed optandum, vt libuiſſet auctori breuius rem expedire, nec, tanta mole Grotium onerare, quippe quae non poteſt non fatigare lectorem eique nauſeam mouere. *Philoſophandum eſt, ſed paucis.* Recenſum operis deprehendimus in *Act. Erud Lipſ.* 1704. p. 260. ſqq. quibus iungas *Stollium Hiſt. Litt.* p. m. 660. not. (i) & *Bibl. Iur. Imp.* C. 1. Poſ. 3. §. 13.

IOH. PHIL. MüLLERI Hug. Grotii liber de I. B. & pacis in Tabulas redactus. Francof. 1664. f.

Tabulam generalem a Grotio ipſo videri confectam, quam Mullero edendam tradidit *Matthias Biorenkloo*, Cel. *Ienichenius* retur. Vide de his Tabulis *Buddeum in hiſt. I. N.* §. 29. p. m. 38; addimus, in germanicam linguam eas eſſe translatas a IO. NIC. SERLINO ſub rubro: Tabellen überſeßet ins Teutſche, durch Joh. Nic. Serlin und dem Teutſchen Operi Grotiano de I. B. & P. anno 1709. in fol. zu Franckfurth affigirt.

IOH. IAC. MüLLER de occiſione furis nocturni ad Hug. Grotii de I. B. & P. L. II. c. 1. Ien. 1697. 4.

IDEM de iure tranſitus per alterius territorium ad Eiusd. Lib. II. cap. 2. §. 13. Ien. 1697.

IDEM de obligatione ſubditorum ex delicto ſummae poteſtatis ad H. G. de I. B. & P. Lib. II. c. 21. Ienae 1689.

IDEM de iure feciali occaſione Lib. III. c. 3. §. 3. ſqq. Ien. 1693.

SIM. HENR. MVSAEI Hugo Grotius de iure Belli & Pacis a Spinaeo & Holtermanno enucleatus nunc recuſus & ad diſputandum propoſitus. Kil. 1682. 8.

EIVSD. Specimen Hugon. Grotii de I. B. & P. caſibus fictis illuſtrati Kil. 1689. 4.

VLRICI OBRECHTI annotationes in H. G. de I. B. & P. Argent. 1684.

Vide *Biblioth. Iur. imper.* Cap. 1. Poſ. III. §. 12.

IOH. PAVLINI OLIVEKRANZII Tabulae in H. Grot. de I. B. & P. libros ex editione *Sim. Henr. Muſaei* Kil. 1688. 1690. 1706. f. & germanice vulgatae opera *Ioh. Nic. Serlini* Francof. 1709. f.

IOH. ADAMI OSIANDRI obſeruationes maximam partem theologicae in H. Grot.

Grot. libros tres de I. B & P. Tubing. 1670. 1671. 1674. 1675. 1696. & 1711. 8.

Has obſeruationes legere volenti conſtare debet de ſcopo Oſiandri. Fuiſſe autem illum ex iis vnum, qui, quicquid ſcripſerunt, animo haeretificandi ſcripſerunt, adeoque paginis tantum non in omnibus Grotium haereſeos accuſaſſe, non modo ex ipſarum ſed etiam praefationis inſpectione apparet, vbi ſcribit: *cum ante annos aliquot, ſuaſu quorundam ſtudioſorum, qui non tantum docti, ſed & pii eſſe deſiderabant, Grotii libros de iur. belli & pacis percurrerem, atque deprehenſis, quae cum fide noſtra pugnant, meam communicarem epicriſin*, & caet. Et paucis interiectis pergit: has obſeruationes quaedam abſtergere, quae orthodoxiae oppoſuerit Grotius, & vbi deliquium in veritate theologica paſſus fuerit, & ſe putare, his obſeruationibus tenaciter inhaerendum eſſe. Quem rigorem Oſiandro facile condonari poſſe putat *Buddeus* in *Hiſt. Iur Nat.* §. 32. cum ſufficeret eum fuiſſe theologum Hos autem ardua ſemper tractantes, nec minutias, quae periculum afferre religioni poſſunt, praetermittere ſolere. Sed valeat haec excuſatio vt valere poteſt; hoc tamen certiſſimum eſt, Oſiandrum non modo ea, quae religioni nocitura videri poſſent, acerbe perſtrinxiſſe, verum & ex Grotii verbis theologiae partem nullam tangentibus periculum religioni imminens, conatu, pio theologo plane indigno, quaſi extorſiſſe. De ineptiis philoſophiae ſcholaſticae, quarum plenae ſunt Oſiandri obſeruationes nihil dicentes indicamus ſaltem, huic Commentario praefixam

eſſe vitam Grotii, in qua formula ſententiae contra illum ab ordinibus Belg. foed. latae ad verbum expreſſa habetur Conf. *Stollium hiſt. litt.* p.m. 660. & *Supplem.* p. 208.

IOH. LVD. PRASCHIVS de lege charitatis ad Hug. Grot. de I. B. & P. cum deſignatione iuris naturalis ex diſciplina chriſtianorum Ratisb. 1688. 8.

Prodiit etiam teſtibus *Vinholdo* in *Notit. Script. I. N* p. 59. & auctore *Biblioth. Iur Imp* cap. 1. poſ. 6. §. 19 EIVSDEM Vertheidigung des natürlichen Rechts und kurze Antwort auf Thomaſii Einwürfe vom Geſetz der Liebe. Regenſpurg 1686. 8.

ARNOLDI ROTGERSII orationes de ſocialitate a Grotio contra Carneadem bene citata, ad demonſtrandum ius naturale.

Vidi harum quartam quae prodiit Groning. 1727. 4.

IAC. SCHATTERI diſſ. de natura virtutis ad Hug. Grotium in prolegomenis Libb. de I. B. & P. Arg. 1649.

IOH. SCHEFFERI Hugo Grotius de Iure B. & P. enucleatus ſuccinctis theſibus doctrinam Grotianam complectens. Accedunt *Schefferi* liber aureus *Ciceronis de officiis* enucleatus & *Friſii* Luctus in exequiis Magni *Gabrielis Comitis de la Gardie* Stetini 1693. 12. 1694. 12. Helmſt. 1712. 8.

&

& ex recenſione *Chr. Gottl. Schwarzii* Altd. 1718. 8.

Compendium hocce methodo erotematica in vſum *Guſtavi Adolphi Comitis de la Gardie*, cuius ſtudiis & moribus praefectus erat Schefferus, conſcriptum vno omnium ore laudatur. Imo quibusdam Schefferus Grotii mentem ita vbique adſecutus eſſe videtur, vt ne ipſe Grotius quidem eam melius in compendio exhibiturus fuiſſet. Vid. *Budd. Hiſt. Iur Nat.* §. 4. 5. & *Ill. Glafey* in *Hiſt. Iur. Nat.* L. III. §. 45. p. 121. & *Act. Erud. Lipſ.* 1693. p. 546.

EIVSD. index in libros Grotii de iure belli & pacis, ſcriptus in vſum ſtudioſorum, qui priuatim eos audiebant explicari, a Boeclero anno 1657. editus ſine auctoris nomine, recuſus Amſt. 1670. & Ien. 1673.

Vid. *Auctor Biblioth. Iur. Imper.* C. 1. poſ. 4. §. 2.

FRANC. CHR. VON SCHEIB Grotius de I. B. & P. in nuce. Lugd. Bat. 1737. 8.

IOH. FRIDEM. SCHNEIDER de fide perfidis ſeruanda ſecundum principia iuris nat. & gent. ex H. Grotii Lib. III. c. 19. §. 13. Hal. 1723. 4.

P. B. S. SCHüTZII Hugonis Grotii drey Bücher vom Rechte des Krieges und des Friedens &c. Leipz. 1707. 4.

In genere (ſunt verba Act. Erud. Lipſ. 1707. p. 468.) *igitur nobis ſaltem aſſerendum eſt, quod ſumma diligentia ac exquiſito iudicio tum textus Grotii, tum ſingula eius annotata germanico idiomate donata ſint. Et nequid deſiderari poſſet, verſus, quos ex probatis autoribus paſſim inſperſit Grotius, metro germanico noſter quoque eleganter incluſit.* Chriſt. Thomaſius in praefatione huic verſioni praefixa *de ſtatu iuris naturalis vsque ad Grotium* prolixe ſatis diſſerit.

BERNH. SCHVLZEN de ſummo imperio ad Lib. I. c. 3. Grotii de I. B. & P. Rint. 1654.

HENR. GODOFR. SCHVMANNI diſſ. de Hugone Grotio Perduellionis crimine abſoluto. Witt. 1727.

CONR. SAM. SCHVRZFLEISCHII notae ad Hug. Grotium de iure B. & P. Witt. 1674. 4.

Oculis noſtris non vſurpauimus has notas, adeoque, vtrum dubitatio *Auctoris Bibl. Iur. Imp.* C. 1. poſ. 3. §. 17. an vnquam lucem aſpexerint, vel ſaltem vnquam a Schurzfleiſchio ſcriptae ſint, fundamento nitatur nec ne, ignoramus.

IOH. GEORG SIMONIS Hug. Grotii de I. B. & P. libri tres, in quibus ius naturae & gentium, item iuris publici praecipua explicantur, cum eiusd 1) annotatis ex poſtrema ante obitum cura 2) commentatione

tatione in epiſtolam Pauli ad Philemon. & 3) diſſertatione de mari libero, publice ad diſputandom propoſiti, nouis animaduerſionibus illuſtrati. Ien. 1673. 4. 1680. fol. & 4. 1685. 4. Francf. 1688. 8. & Rudolſt. 1680. 4.

De hoc in Grotium Commentario notes 1) Grotii textum in eo retentum eſſe. 2) notas eſſe eruditas quidem, ſed non ſemper ad rem facientes nec iurisprudentiae naturali inſignem affundentes lucem. 3) Subinde ad ius publicum leges naturales accommodaſſe auctorem. 4) quandoque ſequi, quandoque deſerere Grotium, & interdum etiam cum Feldeno contra Grotium facere. Conf. *Budd. Hiſt. I. N.* §. 38. Aliter ſe habet iudicium de his notis, *Auctoris Bibl. Iur. Imp.* C. 1. poſ. 3. §. 8. nempe: *non adeo multum aeſtimari eas, ipſumque Simonem alios nullo adhibito delectu exſcripſiſſe.*

EIVSD. Grotius erotematicus ſeu in quaeſtiones redactus, cum diſſ. *Iani Klenkii de Ciuit. mutat.* Francf. & Lipſ. 1688. 8.

EIVSD. Collatio Iuſtiniani cum Grotio ſuper adquirendo rerum dominio Hal. 1695. 4.

IDEM. de fide minorum poteſtatum in bello ad Lib. III. c. 22. Ien. 1675.

HVGO GROTIVS de I. B. & P. ab HOLTERMANNO & SPINAEO enucleatus Kil. 1682. 8.

Vide

Vide ſupra vocem: *Muſaeus.*

HVGO GROTIVS de I. B. & P. cum annotationibus auctoris & notis eruditiſſimis variorum ex recenſione & cum animaduerſionibus GODOFREDI SPINAEI Lugd. Bat. 1696.

Ziegleri, Oſiandri & Gronovii notas vulgare coepit, ſed ob mortem non vltra Libr. II. cap. IV. operis Grotiani progreſſus eſt Spinaeus.

GEORG. AD. STRVVII Grotius enucleatus. Ien. 1660.

IOH. HENR. SVICERI Hugo Grotius de I. B. & P. in compendium redactus Tigur. 1682. 12. 1689. 12. 1694. 8. germanice: Hugo Grotius von Kriegs- und Friedens-Recht. Zürch 1718. 8.

Suicerus errores ſimul Grotianos circa theologica indicat. Vid. *Bibl. Iur. Imper.* C. 1. poſ. 4. §. 4.

IOH. TESMARI obſeruationes in Hug. Grot. de Iur. B. & P. cum Autoris & Ioh. Gronovii & Vlr. Obrechti notis. Francof. ad Moen. 1696. f.

de Tesmari commentario laude digno vide plura in *Beyeri Notitia anct. iurid. Spec.* II. pag. 11. ſqq.

IAC. THOMASII Specimen Tabularum nouarum in Hug. Grotium de iure B. & P. Lipſ. 1670. f.

Vid.

Vid. Cel. Ienich. in Biblioth. Iurid. voce: *Grotius. Latere ineditas* Thomaſii Tabulas in Grotium aſſerere conatur *auctor Bibl. Iur. Imper.* C. 1. poſ. 4. §. 1. ſed meliora nos docet *Perill. Gebauerus* qui ſuis oculis ſe vidiſſe eas typis expreſſas credere me iuſſit.

CHRIST. THOMASIVS de ſponſione Caudina atque numantina ad L. II. cap. 15. *ſ*. 16. Grotii de I. B. & P. Lipſ. 1684. 4.

VALENT. VELTHEMII Introductio ad Hug. Grotii opus de I. B. & P. vbi ſimul elem. ſcient. de iuris nat. & gent. prudentia cum praecip. Mat. Moral. & Polit. vt & quaeſtion. controuerſ. Ienae 1676. & 1677. 8.

Conf. *Vindic. Grotianae* p. 764. *Auctor Bibl. Iur. Imper.* C. 1. poſ. 3. §. 7. ait *parum Velthemium aeſtimant eruditi, ſcripſit enim Scholaſticorum more, et obtuſioris ingenii hominibus, qui argumentorum vim non niſi ſillogismis incluſam, percipiunt.* Mitius iudicat *Buddeus Hiſt. I. N.* §. 38. p. m. 51. nimirum *laudaueris diligentiam viri, conatusque rem litterariam iuvandi: ſcholaſticis tamen nimis eum indulſiſſe tricis, res ipſa docet. Iſta tamen tractandi ius ratione, ſi alio ſeculo vixiſſet, ingentem promereri potuiſſet laudem; ſed hac aetate, qua multi iam ſcholaſticam illam fuliginem animo detergere inſtituebant, placere paucis poterat.*

PHIL. REINH. VITRIARII Inſtitutiones iuris nature & gentium in vſum Principis CHRI-

CHRISTIANI LVDOVICI *March. Brandenb.* ad methodum Hug. Grotii. Lugd. Bat. 1692. 8. & cum *Buddei Hiſt. Iur. Nat.* Halae 1695. 8. & cum *eiusd. Select. Iur. Nat. Hiſt. & Hiſt. Philoſ. Hebr.* Lugd. Bat. 1704. 8. 1711. 8.

Sententia *Beyeri in notit. Auct. Iurid. Spec.* III. p. 7. de hoc ſcripto eſt huiusmodi: *iure meritoque magnifaciendum eſt hoc opuſculum in quo non ſolum mens Grotii exhibetur, ſed etiam expenditur, & ſubinde ab ea diſceditur, quod in allegatis marginalibus indicatur. Deinde optimi in hac diſciplina auctores eorumque loca notatu digniora ad ſingulas quaeſtiones allegantur. Porro quaeſtiones pleraeque ex vero deciduntur, & ad iuſta principia ſua reuocantur. Ordinem & quidem meliorem optarem ſed hic excuſat auctorem inſtitutum ſequendi ordinem Grotii, quoad libros, capita, paragraphos, niſi quod libro III. caput 10. cum capite 5. ſeqq. commodius coniungantur, quod & paſſim in toto opere factum eſt, ſiquando Grotius diuerſis locis eandem materiam tractauit.*

BERNH. WAGNER de conſenſu gentium eiusque vſu in cognoſcendo iure nat. ad Hug. Grot. L. 1. c. 1. § 12. Witt. 1633.

CHRIST. FRID. WAECHTLERI Lectionum Grotianarum Lib. I. Lipſ. 1680. Lib. 2. Witt. 1682. 12.

Ob lectionem magis, quam ingenii acumen, videtur laudandus, Grotium tamen diligenter vindicat, & ſub examen vocat Feldenum, Pufendor-

ſendorfium, Gronovium aliosque. *Bibl. Iur. Imp. cap. 1. poſ.* 3 §. 9. cui adiungas *Ill. Glafey* in der Geſchichte von R. D. B. L. III. p. 116.

IOH. WERLHOFII Vindiciae Grotiani dogmatis de praeſcriptione inter gentes liberas, contra illuſtrem ſcriptorem gallicum, *Petrum Puteanum* Helmſt. 1696. 4. & recuſ. 1720. 4.

Affirmat Grotius, praeſcriptionem inter populos diuerſos eorumque rectores locum habere, ſeu, diuturnam aliquam poſſeſſionem validum dominii vel imperii titulum gentibus liberis earumque rectoribus tribuere. Negabat hoc contra Grotium *Petrus du Puy* in diſſertatione; *ſi la prescription a lieu entre les Princes ſouverains?* operi illi: *touchant les droits du roi tres chretien* quod Paris. primum 1655. deinde Rothomagi 1670. prodiit, & in hoc diſſertationis: *du droit du roi au roiáume de Borgogne, contre, les pretenſions des Empereurs d'Allemagne* capiti quinto inſerta. Hinc laudabili & praeclaro conatu defenſionem Grotii contra Petrum du Puy dubia in ſe ſuſceepit B. Werlhoſius.

EIVSD. Programma de inſigni vtilitate operis Grotiani de iure naturae & gentium. Helmſt. 1700.

IOH. BALTH. WERNHERI Analecta iuris naturae & gentium, ſeu annotationes ſuccinctae ad Hug. Grot. de I. B. & P. & Sam. Puſendorf de O. H. & C. Acceſſerunt fratris

fratris *Henr. Lud. Wernheri* Diſſertationes eiusdem argumenti Witt. 1721. 8.

SAM. FRID. WILLENBERGII Sicilimenta iuris prudentiae ex Hugone Grotio. Lipſ. 1711.

Willenbergium aetate confectum placide obiiſſe hoc anno 1748. nouellae referunt litterariae.

IOH. IOACH. ZENTGRAVIVS de armis in bello prohibitis ad Hug. Grotii I. B. & P. L. 3. c. 4. §. 15. ſq. Argent. 1677. 4.

IDEM de imperio parentum in libros eiusque iuribus ad H. Grot. de I. B. & P. L. 2. c. 5. §. 1. Arg. 1695.

IDEM de caede hoſtium captiuorum ad H. Grot. de I. B. & P. L. 3. c. 4. §. 10. Arg. 1693. 4.

IDEM quid in hoſtem aqua liceat? ad H. Grot. de I. B. & P. L. 3. c. 20. §. 31. Arg. 1657. 4.

CASP. ZIEGLERI in Hug. Grotium de iure B. & P. notae & animaduerſiones. Witt. 1666. 8. 1669. 8. 1676. 8. Francof. & Lipſ. 1686. 8. Witt. 1696. 8. Argent. 1706. 8.

Buddeus in Hiſt. Iur. naturae §. 30. p. m. 39. de „his Ziegleri notis ſententiam his verbis effert: „libertatem modeſtia temperatam in eo laudant „omnes. Nec eruditionem in iis nec iudicium deſideraueris: meliora tamen & exactiora, ab iſto viro proficiſci potuiſſe, ſi ingenii ſui vires

res intendere, aut voluiſſet, aut per temporis rationes potuiſſet, omnes iudicant, quibus res eius cognitae ſuere ac exploratae. Vtilem tamen illis operam praeſtitit, qui a ſingularibus in religione opinionibus, quas more ſuo & huic operi paſſim inſperſit Grotius, ſibi cauere cupiunt. Has enim non temere praetermiſit, quin notaret eas & pro re nata refelleret. Conf. quoque *Chriſt. Thomaſ.* paulo plen. Hiſt. I. N. cap. 6. §. 6. p. 74. ſqq. & *Ill. Olafey.* Hiſt. iur. nat. L. 3. §. 33. p. m. 116.

H.

HAERESIS vid. FIDES et RELIGIO.

IVST. HENNING BOEHMER de iure ſacro & profano circa infideles. Hal. 1717. 4.

HIEROTHEI BORANOWSKII gerechtfertigter Gewiſſenszwang, oder Erweiß, daß man die Ketzer zum wahren Glauben zwingen könne und ſolle, an den großmächtigſten Leopold Röm. Kayſer. zu Neyß in Schleſien gedruckt 1673.

Vid. infra *Pomarius.*

IOACH. IVST. BREITHAVPTII Pentas obſeruationum de haereſi iuxta ſacrae ſcripturae ſenſum. Hal. 1697. 4.

In hac diſp. diſſertationes Thomaſianae, quae eodem anno prodierant, impugnantur. Vid. *Ioh.*

Fr. Buddei valde eam commendantis Erzehlung von den Pietiſten §. 72. p. 98. ſq. & *Moller*, Cimbr. Lit. T. 2. p. 122.

MINI CELSI SENENSIS diſputatio qua haereticos capitali ſupplicio non afficiendos demonſtratur. Chriſtlingae 1577. & 1584. 8. & vna cum *Theodori Bezae* & *Andr. Duditii* epiſtolis duabus contrariis 1684. 8.

Conf. *Biblioth. Iur. Imper.* C. 2. *poſ.* 7. § 18.

IOACH. CLVTENIVS de haereticis an ſint perſequendi & quomodo cum iis agendum? Argent. 1610. 8.

HENR. COCCEII diſſ. de iure circa haereticos. Francf. ad Viadr. 1699.

THEODOR. VOLCHARD COORNHERT defenſio proceſſus de non occidendis haereticis, contra 3. capita libri 4. Iuſti Lipſii, Hannoviae 1593. 8.

ANSELMO DANDINO de ſuſpectis de haereſi. Romae 1703. f.

NATHANAEL FALCK de ſtabilito imperio per coactionem conſcientiarum in negotio religionis. Witt. 1686. 4.

THEOD. GRASWINCKEL de fide haereticis ſeruanda. Dordr. 1660. 12.

IOH. CHRPH. HELZER de violenta religionis propagatione ipſo iure naturae prohibita Lipſ. 1675. 4.

ADA-

ADAMI PISETZCKY A KRANICH-FELD, Praga-Bohemi, *ICti* diſſ. qua firmiſſimis & ex fontibus iuris diuini, canonici, publici & ciuilis hauſtis rationibus oſtenditur & demonſtratur, religionem vi, carcere, tormentis, flagris, ferro, fune, flumine flamma, aliisque violentis mediis propagari non poſſe. Francf. 1672. 12.

Vid. *Bibl. Iur. Imp. c. 2. p. 7. §. 18.*

AVG. GOTTFR. KROMAYER An iure magiſtratus diuerſitatem religionum tolerare poſſit? Ienae 1719. 4.

SAM. POMARII bewieſener ungerechter Gewiſſenszwang wider Hierothei Boranowskii gerechtfertigten Gewiſſenszwang in 2. Theilen. Wittenb. 1674. 12.

Librum hunc *Hierotheo Boranovio* ψευδονύμῳ oppoſitum commendarunt VALENTINVS ALBERTI, ſub larua *Boranovii Iohannem Schefferum*, Medicum Sileſium ad pontificios transgreſſum delituiſſe ex ipſius confeſſione detegens in *praefat. diſſ. de claſſico belli ſacri non canendo*; ANTONIVS REISERVS eum, eine herrliche Arbeit, die mit unwiedertreiblichen Gründen gewaltig iſt ausgeführet, appellans, in den *Exulanten* Gedanken über den 73. Pſalm p. 514. ſq. Et vtrumque ſecutus VINC. PLACCIVS *Tom. 2. Theatr. Anon. & Pſeud.* p. 81. ſq. A CHRIST. THOMASIO contra, in *Problem. iurid. an haereſis ſit crimen?* anno

1697. Hal. edita paſſim vellicatur atque obelo notatur. MOLLERVS *in Cimbr. Litt.* T. II. p. 651. ſq. vbi vita & reliqua Pomarii ſcripta inueniuntur.

CARL OTTO RECHENBERG de haeretificii crimine. Lipſ. 1727.

CHRIST. ROEHRENSEE de ſuppliciis haereticorum. Vit. 1696. 4.

HERIBALD. ROSWEIDII diſſ. de fide haereticis ſeruanda quae cum Plancii Elencho prodiit. Antwerp. 1610. 8. recuſa Mogunt. 1707.

Bibl. Iur. Imper. cap. 2. ſeſ. 7. §. 17.

IAN. ROTGERI deciſio quaeſtionis de obedientia in negotio religionis paſſiua 1619.

IAC. SCHVLTESII quaeſtio ſingularis an rex vel princeps Chriſtianus & Catholicus datam haetetico fidem ſeruare teneatur? Lipſ. 1599. 8. Francf. 1652. 8.

Scriptorum variorum: an haeretici ſint perſequendi? collectio. Magdeb. 1554. 8.

ROBERTVS SWERTIVS de fide haereticis ſeruanda. Antw. 1611. 8.

CHRIST. THOMASII problema iuridicum: an haereſis ſit crimen? Hal. 1697. 4.

EIVSD.

EIVSD. diſſ. de iure principis circa haereticos. Hal. 1697. 4.

Scripta, occaſione prioris Thomaſii diſſertationis vulgata ſunt varia, vt: *examen doctrinae orthodoxae ad amicos quosdam, de fundamento fidei* Lipſ. 1697. 4. *Defenſio repetitionis doctrinae orthodoxae de fundamento fidei.* Lipſ. 1697. *Disquiſitio de fide, eius natura generatione, adiunctis atque fundamento, occaſione epiſtolae cuiusdam amici ad Dn. Thomaſium ſcripta inſtituta, & ad vindicandam repetitionem doctrinae orthodoxae de fundamento fidei huiusque defenſionem publicata* 1698. 4. Ad haec non ſolum ipſe reſpondit Thomaſius, ſed etiam *Anonymus in Epiſtola ad Dn. Thomaſium ſuper ſcripto cuiusdam Anonymi de fundamento fidei non ita pridem aduerſus eius diſputationem: an haereſis ſit crimen? publicato.* 1698. 4. Thomaſium defendit. Quae omnia *Volumini Programmatum Thomaſii* p. 460. ad 426. p. 439. ad 447. p. 453. ad 475. p. 475. ad 492. & p. 493. ad 543. inſerta ſunt.

D. Z. Henoticum Chriſtianorum ſeu diſputationis Mini Celſi de haereticis coërcendis, lemmata. Amſt. 1662. 8.

HEREDITAS vid. SVCCESSIO.

DIETR. GOTTHARD ECKARD An & in quantum iure naturae parentes obligentur ad hereditatem liberis poſt obitum relinquendam. Lipſ. 1720. 4.

TOB. IAC. REINHARTHI diſſ. de pacto, circa hereditatem tertii, ignorantis, certi, bonis moribus non refragante, adeoque tam iure naturae, quam moribus Germanorum valido. Erford. 1718.

Unterſuchung nach dem Rechte der Natur, wie weit ein Fürſt Macht habe, ſeinen Erſtgebohrnen Prinzen von der Nachfolge in der Regierung auszuſchlieſſen? 1718.

HISTORIA IVRIS NATVRALIS.

FRANCISCI ALEF diſp. Herculis iuridici extra biuium poſiti linea recta, hoc eſt, iuris naturae immota principia. Heidelb. 1735.

LAVRENTII ARNOLDI Collatio philoſophiae moralis cum iure ſcripto. Francof. 1601. 4.

IOH. BARBEYRACII praefatio gallicae libri Pufendorfii de I. N. & G. verſioni praemiſſa. Amſt. 1706. et 1712.

Vid. *Stoll Hiſt. Litt.* P. III. cap. 2. §. 19. not. (o) & in *Suppl.* p. 210.

GEORG. BEYERI de vtili et neceſſaria auctorum iuridicorum notitia *Specimen Pri-*

Primum. Lipſ. 1698. 8. *Specimen Secundum* ibid. 1701. 8. *Specimen Tertium* ibid. 1705. 8.

Iunctim edita ſunt haec ſpecimina, aucta praefatione Lipſ. 1726. 8. Continuata vero ab ILL. IENICHENIO, indefeſſae induſtriae viro, inſcripta: *Continuatio notitiae auctorum iuridicorum & iuris arti inſervientium, quam olim euulgauit* GEORG. BEYERVS *acutiſſimi ICtus ingenii.* Lipſ. 1738. 8.

IOH. BOCRISII Ius Naturae Rabbinorum de officiis. Ien. 1714. 4.

IOH. FRANC. BVDDEI Hiſtoria iuris naturalis. Hal. 1695. 8. adiecta *Phil. Reinh. Vitriarii* Inſtitutionibus iuris nat. & gent. 1701. 8. et longe auctior adque hanc aetatem continuata prodiit in *Select. Iuris Nat. & Gent.* Halae 1704. et 1717. 4. notisque adaucta praemiſſa *Thomae Iohnſonii* notis in S. Pufendorfii librum de O. H. et C. Lond. 1737. 8.

Delineatur *Buddei* Hiſtoria Iur. Naturae in *Actis Erud. Lipſ. An.* 1695. *pag.* 228. ad 230. eiusque elegantia & Buddei in ea conſcribenda diligentia & iudicium laudantur a STOLLIO *Hiſt. Lit.* p. m. 757. & REIMMANNO in *Hiſt. Lit.* Vol. VI. p. 100. ſq.

HERM. HENR. ENGELBRECHTI diſſertatio epiſtolica de meritis Pomeranorum

in iurisprudentiam naturalem. Gryph. 1726.

In hac epiſtola hiſtoriam ſcriptorum ad ius naturae pertinentium David. Mevii, Ioh. Franc. Buddei, Iac. Frid. Ludovici, Ioh. Phil. Palthenii, Imm. Proelei, Frid. Genzkenii, Ioh. Gabr. Wolffii aliorumque Pomeranorum deprehendis. Conf de hoc ſcripto ILL. GLAFEY *Hiſt. iur. nat.* p. 18. ſq.

IAC. WILHELM FEVERLINI diſſ. de iure naturae Socratis. Altd. 1719.

MICH. FOERTSCHII diſſ. de philoſophia morali et iurisprudentia naturali chriſtiana veterum eccleſiae doctorum. Subiuncta *Ambroſii* libro de officiis Studtgardiae 1699. 4. edito.

FRID. GENTZKENII Schediaſma morale de principiis iuſti. Kil. 1721.

In huius prolegomenis fata iurispr. nat. ab Hug. Grotio ad noſtra tempora perſequitur auctor. Prodeſſe poteſt labor hic praeguſtum hiſtoriae naturalis iuris ſitientibus. Vid. REIMM. *Hiſt. lit.* Vol. 6. p. 104.

Adam Friedr. Glaſens vollſtändige Geſchichte des Rechts der Vernunft, worinnen die in dieſer Wiſſenſchaft, ans Licht getretene Schriften, nach ihrem Innhalt und wahren Werth beurtheilet, zugleich auch von den Verfaſſern derſelben die zum Verſtändniß ihrer Bücher dienlichen Nachrichten

richten angezeigt werden, nebſt einer Bibliotheca iuris nat. et gent. in welcher zugleich die einzelnen Diſſertationes und andere kleinere Schriften, nach den Materien in alphabetiſcher Ordnung dargelegt werden. Leipz. 1739. 4. Editio prima prodiit Lipſ. 1722. 4. Iuri Naturae Auctoris praemiſſa.

Cum opus hoc eruditiſſimum ſit in manibus fere omnium, eiusque recenſus, nulla ſint relationes litterariae, in quibus non exhibeatur, inter quas ſola *Erudit. Acta German. P.* 237. *Art.* 2. *p.* 636. nominaſſe ſufficiat; noſtram in recenſendo eo operam hic non expectari remur.

GEORG. CHRPH. GLOGAVENII Specimina hiſtorico-philoſophica de iuris naturalis principio, hiſtoria et defenſoribus. Regiom. 1732.

CASP. GOTTSCHLINGII diſſ. de hiſtoria iuris naturae. Lipſ. 1700.

IAN. VINC. GRAVINAE Origines iuris ciuilis quibus ortus et progreſſus, ius naturale gentium et XII. Tabulae, legesque ac Secta explicantur. Libri tres. Lipſ. 1708. 4.

liber primus iam anno 1701. Neapoli prodiit & Lipſ. 1706. 8. cui in hac editione ſecundus atque tertius acceſſere. In ſecundo libro in fontes non modo iuris regii & XII. Tabularum inquirit ſed etiam vniuerſi iuris natu-

naturalis & gentium ortum ex interioribus cauſis arceſſit, quod quam pulcre fecerit, qui ſcire cupit, is, niſi malit ipſum inſpicere opus, adeat *Acta Erud. Lipſ.* 1708. p. 470. ſq. vbi mentem Grauinae de iuris naturalis cauſis ſeu fontibus breuiter quidem, ſed luculenter ſatis expreſſam deprehendet.

IOHANNIS GROENINGII hiſtoria iuris naturae & gentium praemiſſa Pufendorfii tractatui de O. H. et C Hamb. 1701. 12.

Nimium breuis eſt, & in multis generalis, quum ad moralia aeque poſſit adplicari. CEL. KAHLIVS in *Bibl. Struv. philoſ.* P. II. Cap. III. §. 1. Conf. quoque *Noua Liter. Mar. Balth.* 1701. p. 253.

In Praelectionum illarum Gundlingii academicarum in Sciagraphiam ſuam hiſtoriae litterariae olim inſtitutarum et a quodam, cui ſub litteris C. F. H. latere placuit, anno 1735. in lucem emiſſarum parte Tertia pag. 3296. ad 3333. et alibi paſſim varia tradi quae illuſtrationi Hiſtoriae iur. nat. inſeruiant, teſtatur ILL. GLAFEY in *H. I. N. Prolegom.* §. 53.

IOH. GOTTL. DE HACKMANN Commentatio de iure naturae genuino iurium reliquorum parente. Helmſt. 1737. 4.

IOH. GOTTL. HEINECCII Praefatio Praelectionibus academicis in Sam. Pufendorf.

dorf. de O. H. et C. Libros II. praefixa. Berolin. 1742. 8.

In hac enim breuis hiſtoria iur. nat. proponitur. Vid. die Götting. Gel. Zeitung 1742. n. 102. p. 901.

IOH. NIC. HERTII Commentatio de iurisprudentia vniuerſali Tomo I. opuſculorum inſerta Francof. 1700. et 1716. 4.

In huius enim commentationis Sectionis I. §. 28. ad finem vsque ſectionis, non modo de quorundam philoſophorum antiquorum doctrina de iure naturae, ſed etiam de Grotii Hobbeſii aliorumque iuris naturae doctorum ſyſtematibus erudite diſputat Hertius.

CHRPH. AVG. HEVMANNI *caput quintum* Conſpectus reipublicae litterariae, Hannouerae 1746. 8. denuo recuſi.

In cuius §. 37. ad 43. vsque breuis eaque adcurata iurisprudentiae naturalis hiſtoria conſpicitur.

IOH. ANDR. HOCHSTETTERI Collegium Pufendorfianum. Tub. 1700. 12. et 1710. 4.

Cuius *Exercitatio I.* §. 18. ſq. ad hiſtoriam iur. natur. ſpectat.

CHRIST. GODFR. HOFFMANNI Programma de origine et cauſis querelarum de corrupta iurisprudentia. Lipſ. 1718.

IOH.

IOH. FRID. HOMBERGK ZVM VACH Themis ſ. de ortu legis aeternae ſecundum ſententias graecorum. Marb. 1723. 4.

BERNH. KLEPPENBEIN vernünftige Einigkeit des natürlichen und bürgerlichen Rechts. Leipz. 1714. 4.

IAC. FRID. LVDOVICI Delineatio Hiſtoriae iuris diuini naturalis et poſitiui vniuerſalis, vbi varia vtriusque huius iuris in ſpecie vero naturalis fata et diſſenſiones Dd. tam veterum quam recentiorum, circa propoſitionem praecipue fundamentalem iuris naturae et concluſiones exinde profluentes hiſtorice recenſentur. Hal. 1701. 8. et multo auctior et emendatior adiecto indice rerum et verborum 1714. 8.

Laudatur haec hiſtoria iur. nat. valde a *Chriſt. Thomaſio* in praef. ad Hiſt. paulo plen. iur. nat. S. II. p. 11. ſuaeque primae delineationi Hiſt. iur. nat. Grotii verſioni germanicae praefixae anteſertur; cui adſtipulatur. STOLLEIVS in der Einl. zur Hiſt der Gelahrth. Cap. vom Recht der Nat. §. 3. p. m. 629. not. (b) licet quaedam reprehendat in ea. Acrior erat Ludouici cenſor *Reimmannus* in der Einl. in die Hiſt. Liter. Vol. VI. p. 101. ſq. Ludovici homo cholericus hanc cenſuram aegre tulit, Reimmannoque in praefatione ſecundae editionis reſpondit.

ERICI

ERICI MAVRITII Specimen diſſertationum de principiis iuris publici. Tub. 1665. 4.

Variarum gentium & philoſophorum ſententias de iure naturae explicat Mauritius. CEL. KAHLII *Bibl. philoſ. Struv.* P. II. c. 3. §. 1. p. 315.

CHRIST. FRID. GEORG. MEISTERI Exercitationes duae, exhibentes breuem hiſtoriam hiſtoriae iurisprudentiae naturalis. Goetting. 1743. 8.

Prior in *Exercitationibus Eiusd. iuridicis academicis varii argumenti* locum occupat ſeptimum, Faſciculi primi; poſterior, faſciculo ſecundo deſtinata ſeparatim adhuc exſtat.

IOH. IAC. MVLLERI Commentatio in Guil. Grotii Enchiridion de principiis iuris naturae. Ien. 1694. 8.

In huius enim commentationis, propaedei §. XI. p. 8. ſqq. ad hiſtoriam I. Nat. facientia traduntur.

NIC. PRAGEMANNI Specimen tractationis de meritis Germanorum in iurispr. natur. Ien. 1718. 8.

IMM. PROELEI teutſche Anmerkungen über Pufendorf. de O. H. & C. Lipſ. 1709. & 1718. 8.

Quibus

Quibus annotationibus hiſtora iur. nat. eſt prae-miſſa, de qua vide STOLLIVM Hiſt. Lit. p. m. 670. ſq. & REIMMANN Vol. VI. p. 42.

SAM. PVFENDORFII Eris ſcandica, qua aduerſus libros de I. N. & G. obiecta diluuntur Francof. 1686. & ibid. 1707. 4.

Ipſa Eris ſcandica quidem tota hiſtoriae iuris naturalis inſeruit; praecipue vero ob Sam. Pufendorfii ſpecimen controuerſiarum circa ius naturale ipſi nuper motarum, vltimum tenens locum, huc pertinet, cuius cap. 1. agit de origine & progreſſu diſciplinae iuris naturalis.

IAC. FRID. REIMMANNI Tomus quintus Hiſtor. liter. qui Halae 1713. 8. prodiit.

In hoc tomo propoſuit Reimmannus hiſtoriam iuriſprudentiae naturalis, obſeruatis ſollicite eius limitibus; ſola enim ea ſibi ob oculos poſuit tempora, quibus de iure naturae in diſciplinae formam redigendo cogitatum eſt. Illa enim tempeſtas, qua ignorata iuris nat. diſciplina fuit, ad hiſtoriam huius ſcientiae non ſpectat. Principium itaque nouae ſcientiae ducit auctor ab H. Grotio, cuius vitam fata & ſcripta huc facientia enarrat. Scriptores poſt Grotium iuris nat. diuidit in didacticos, polemicos & hiſtoricos. Primos ſubdiuidit in ſectarios, eclecticos & mixtos. Hi ſimul fuerunt vel Grotiani vel Hobbeſiani. Priorum principes fuerunt: Pufendorfius & Thomaſius, poſteriorum, Henr. Brede-

Bredelouius, Gundlingius, Ioh. Chriſt. Becmannus, Velthuyſius. Eclecticorum potiores ſunt Valent. Alberti, Ioh. Lud Praſchius, Henr. Bodinus, Buddeus, Cocceius, Wachterus, Proeleus, Chriſt Henr. Amthor & Auctor des andern Abſchnittes, in der erſten Entdeckung des Lichts und Rechts. Sectarii ſunt vel Pufendorfiani vel Thomaſiani Ad primos referuntur Vitriarius, Seckendorffius, ad ſecundos Placcius Hertius, ad tertios Ryſſelius, Gentzkenius. Polemici ſcriptores ob multitudinem non indicantur. Hiſtoricorum vero praecipui reputantur Puffendorfius, Thomaſius, Buddeus, Ludovici, Groeningius, Proeleus, Gentzkenius, tandemque hiſtoria iur. nat. demoſtratione vſus, quem ea praeſtat, finitur.

LAVR. REINHARDI Hiſtora iurisprudentiae naturalis. Lipſ. 1725. 8.

Hanc breuem quidem, ſed multo iudicio, praeſertim quod ad aeſtimationem valoris ſcriptorum ſpectat, conſcriptam eſſe, quidam volunt. Conf. *Ill. Glafey* l. c. p. 20.

DAN. RINGMACHERI diſſ. de iuris naturalis vtilitate indole & conſtitutione. Vlmae 1707. 4.

IOH. HENR. ROTHERI Sciagraphia hiſtoriae iur. nat. methodo erotematica conſcripta & examini iur. nat. & gent. Pufendorffii praemiſſa Lipſ. 1719. & 1722. 8.

GODOFR.

GODOFR. SELLII Progr. de iure naturae reliquorum, quae colimus, omnium perpetuo comite Goetting. 1735. 4.

GOTTL. STOLLII Einleitung zur Hiſtorie der Gelahrheit. Ien. 1718. & 1727. 4.

In huius Part. III. hiſtoria iuis nat. quatuor plagulis abſoluta exhibetur. Quod ab aliis prolixe dictum, id hic in compendio legere licet. Equidem reor, ob allegata virorum celeberrimorum de ſcriptoribus iudicia, accuratam mentionem editionum, quibus renouata ſunt ſcripta, ob chronologiam vbique obſeruatam, ob adducta tandem loca, in quibus vitarum deſcriptiones extant, iuris nat. ſcriptorum principum; in perlectione hiſtoriarum, quas de iure nat. habemus; hanc Stollii hiſtoriam, perpetuam eamque vtiliſſimam eſſe comitem poſſe.

CHRIST. THOMASII Paulo plenior hiſtoria iurisprudentiae diuinae &c. in vſum auditorii Thomaſiani. Hal. 1719. 4.

Thomaſius ſuam iurisprudentiam diuinam auditoribus explicans, in calamum dictare ſolebat quasdam poſitiones de Hiſtoria iur. nat. quas inſeruit mutatis paucis praefationi vernaculae Grotii verſioni Lipſ. 1707. 4. vulgatae praefixae. Flagrabant cupiditate videndi vberiorem elaborationem earum, lectores. Reſtinguebatur quodammodo eorum ſitis, opera Ludovici, Thomaſio ita probata, vt adquieſcendum huic ſcripto putaret. Poſtea rogatus, Thomaſius ex praefatione illa, quae

Grotii

Grotii germanici frontem exornat, confecit hanc ſuam hiſtoriam, eam ob cauſam pleniorem vocatam quippe quae priori elaboratior eſt. Recenſionem adcuratam & laudes operis quaere in *Stollianae Bibliothecae*, P. IV, p. 350. ſq. & in neuen Zeitungen von gelehrten Sachen Ao. 1720. p. 206. ſq.

GEORG. ANDR. VINHOLDI notitia ſcriptorum iuris naturae quorundam elogiis condecorata. Lipſ. 1723. 8.

Non vulgari ſtudio (ſunt verba in *Act. Erud. Lipſ.* 1724. p. 326.) in iurisprudentia vniuerſali excolenda verſatum eſſe virum clariſſimum, libellus hic, quantumuis mole exiguus, vtiliſſimus tamen documento eſſe poteſt; quem ita inſtruxit, vt ſcriptores iur. nat. & gent. non ſolum ordine alphabetico enumeret, variasque editiones ſedulo indicet, verum & ſingulorum diuerſa principia, methodumque cuiusuis propriam neruoſe recenſeat, ſubiectis plurimorum elogiis breuibus, quae velut characterem ipſorum depingunt. Id vero dum agit, non inſtauratores modo huius doctrinae principesque auctores, nec ſyſtemata tantum aut compendia, quibus integra huius iuris diſciplina proponitur, ſed ſcriptores omnes ſcriptaque, quotquot ipſi reperire licuit, etiam minora, quibus ſpecialia argumenta pertractantur, controuerſiae agitantur, quaeſtiones ſingulares euoluuntur, hac notitia complecti ſtuduit, ita, vt in hoc opuſculo 288. auctores, ſcripta vera longe plura, compareant. Inſperſit praeterea in elogiis iſtis non pauca,

pauca, quae ad hiſtoriam iur. nat. & gent. faciunt. Denique duplex ſpecimen addidit, alterum, quo recenſitos auctores inter ſe confert, eosque ad certas claſſes pro diuerſis iur nat. principiis diſpoſitas revocat; alterum, quo eorundem conciliationem tentat, annotatis praecipuis quibusdam momentis, in quibus omnes, & vel maxime diſſentientes, conſpirare animaduertit.

IOH. GEORG. WALCHII Einleitung in die Philoſophie. Lipſ. 1727. 8. et latine ibid. 1730. 8.

Ibi enim Lib. II. cap. 6. p. 457. ad 481. de ſcriptoribus iuris nat. agitur.

IOH. BALTH. WERNHERI iudicia de praecipuis ſcriptoribus iuris nat. Witt. 1699. 4, 1703. 8.

IOH. FRID. WVCHERER de nonnullis iuris nat. ſcriptoribus. Ien. 1700. 4.

IOH. IOACH. ZENTGRAVII Tract. de origine, veritate et immutabilitate iuris naturalis, Argent. 1678. 8.

THOMAS HOBBESIVS

Magni Philoſophi THOMAE HOBBES Malmesburienſis vita, partim per ſe ipſum et reliqua per Dr. R. B. conſcripta. Cum Elencho authorum qui pro et contra ipſum ſcripſere, et catalogo librorum

per

per eundem editorum et ſcriptorum. Iuxta exemplar Londini impreſſum an. 1682. 12.

Prima editio eſt: *Carolopoli apud Eleutherium Anglicum, ſub ſigno veritatis* a. 1681. 12. NICERON tom. IV. p. 314. de auctore & translatore huius vitae ſcribit: *La Vie de M. Hobbes publiée en Latin par le Medecin Richard Blackbourn eſt de la façon de Iean Aubery, qui l'avoit écrite originairement en Anglois.* Deſcribitur hic libellus a *B. Stollio* in hiſt. lit. Cap. von der Philoſophie überhaupt. p. 416. inſertus a FRID. CASP. HAGENIO *memoriis philoſophorum* pag. 69 - 125. Conſuli etiam merentur de Hobbii vita *Memoires des hommes illuſtres* Tom. IV. p. 66. Vid. CEL. KAHL. *Bibl. philoſ. Struv.* P. I. c. 2. p. 139. & imprimis ILL. GLAFEY, qui in *Hiſt. iur. nat.* Lib. 3. p. 138. ad 188. de vita, ſcriptis, principiis, aduerſariis & defenſoribus Hobbeſii prolixe atque erudite diſſerit. Scripta, quorum cauſa Hobbeſii fit hoc in loco mentio, ſunt:

Elementorum Philoſophiae ſectio 3. de ciue. Paris 1642. 4. 1646. 12. Siue elementa philoſophica de ciue. Amſterd. 1647. 12. 1657. 1669. 1673. 8. Hal. 1704. 12. et Geneuae 1742. 12.

Extat liber quoque anglice 1651. 8. & gallice, opera *Mſ. de Sorbiere* ſub titulo: *Elemens philoſophiques du Citoyen. Traité de politique, ou les fondemens de la Societé civile decouvertes par* Thomas Hobbes, *et traduits en François par un de ſes Amis*, Amſt. 1649. 8.

De Natura hominis. Lond. 1650. 12. anglice.

Vid. *Vita Hobbeſii* p. m. 60.

De homine, ſiue, elementorum philoſophiae ſectio ſecunda. Lond. 1658. et Amſt. 1668. 4.

ibid. p. m. *65.* & 120.

De corpore politico liber, or the Elements of Law. Lond. 1650. 12. et Gallice. Amſt. 1653. 12.

ibid. p. 119.

Leviathan or concerning Commonwealth. Lond. 1651. fol. et 8. et latine: Leviathan ſiue de ciuitate eccleſiaſtica et ciuili. Amſt. 1667. et 1668; et belgice. ibid. 1678. 4. et Appendix ad Leuiathanem ibid. 1668. 4.

Quaeſtiones de libertate, neceſſitate et caſu Lond. 1654. 12. 1656. 4. anglice ſub fronte: *The queſtions concerning liberty, neceſſity and Chance, ſtated and debuted between Biſhop Bramball and Thom. Hobbes.*

Litterae ad Gulielmum Noui Caſtri Ducem, de controuerſia circa libertatem et neceſſitatem habita cum Beni. Laney Epiſcopo Elienſi. Lond. 1676. 12.

Conſi-

Conſiderationes de fama, de fidelitate in regem, moribus et religione. Lond. 1662. 4. et anglice ibid. 1680. 8.

Defenſionem quoque Leuiathanis aduerſus librum Bramhalli cui titulus: *captura Leuiathanis* in ſchedis manuſcriptis Hobbeſianis aſſeruari teſtatur auctor vitae Hobb. p. m. 125.

CHRIST. GOTTFR. ALBERTI diſſ. de ortu dominii in homines, aduerſus Hobbeſium. Lipſ. 1997.

IOH. CHRPH. BECMANNI Meditationes. Francf. ad Viadr. 1672. 4.

In earum enim quarta, quae *de ſocietate* inſcribitur adoptauit principium Hobbeſianum naturam non eſſe cauſam ſocietatis ſed metum mutuum, eamque contra Hobbeſii aduerſarios propugnauit.

IOH. BRAMHALLI *Epiſcopi Derrienſis*, Defenſio verae libertatis actionum humanarum ab antecedenti et extrinſeca neceſſitate, reſponſi loco ad librum Tho. Hobbes Malmesburienſis ſuper eodem argumento Lond. 1656. 8. et Dublin 1677. fol. anglice.

EIVSDEM Caſtigationes vltimarum Hobbii animaduerſionum de libertate et neceſſitate, cum appendice, cui titulus: *Captura Leviathanis*. Lond. 1658. 8. et Dublin. 1677. fol. anglice.

Conf. Auctor vitae Hobbeſii, p. 128. affirmans, eundem Bramhallum ſcripſiſſe ſexaginta obiectiones in librum Hobbii de ciue, easque Hobbio transmiſiſſe, quae tamen ineditae manſerint.

MAR. BROCKIER de lege naturae aduerſus Hobbeſianos et alios. Erfurt. 1716.

FRANC. IVL. CHOPIVS de poteſtate et obligatione. Lipſ. 1650.

Vid. *Chriſt. Thomaſ. Hiſt. iur. nat.* p. 5. in praefat. & p. 84. & *Auctor Biblioth. iur. imper.* p. 75.

GVL. PIKE CHRISTOPHILI obſeruationes in duo priora capita Leuiathanis Th. Hobbes. Lond. 1655. 8. Anglice.

EIVSD. obſeruationes, cenſurae, confutationes variorum errorum in Leuiathane. Lond. 1662. 4.

EIVSD. obſeruationum pars altera. Lond. 1673. 4.

Verus auctor eſt GVL. LVCY teſte auctore vitae Hobbeſii p. 128.

EDVARDI COMITIS CLARENDONIAE a brief View and Survey of the dangerous and pernicious errors to Church and State in *Mr. Hobbes's* Book entitled *Leviathan*, Oxon. 1676, 8.

Bibl. Quadr. iuris imper. pag. 74.

HENR. COCCEII diſſ. Leuiathan refutatus & expoſitus. 1677. & 1704. 4.

IDEM de iure omnium in omnia. Heidelb. 1673.

EIVSD diſſ. de principio iur. nat. vnico vero & adaequato. Frf. ad Viadr. 1699. 4.

Extat quoque in EIVS *Exercit.* Vol. II. duodeuiceſimum occupans locum, repetita typis Francf. 1712. 4 cui editioni acceſſerunt vindiciae huius tractatus contra obſeruationes auctoris Anonymi, monita Iac. Frid. Ludouici, & Io. Nic. Hertii. Conf. ILL. IENICHEN Bibl. iurid. voce: *ius naturae.* Connumerandum autem eſſe inter Hobbeſii aduerſarios vtrumque Cocceium, non eſt, quod moneamus.

GISBERTI COCQVII Vindiciae pro lege & imperio, ſiue diſſertationes duae quarum *vna* eſt de lege in communi, *altera* de exemtione principis á lege, inſtitutae contra tractatum Hobbii de ciue; acceſſit *Gisb. Voetii* Disquiſitio textualis ad 1. Sam. 8, de iure regio Hebraeorum. Vltrai. 1661. 12.

EIVSD. Vindiciae pro lege, imperio & religione contra tractatus Th. Hobbii,

 tit.

tit. de ciue & leuiathan. ibid. 1668. 12.

EIVSD. Vindiciae pro religione in regno Dei naturali contra Hobb. de Ciue cap. 15. Leuiathan cap. 31. ibid. 1668. 12.

EIVSD. Hobbeſianismi Anatome, qua innumeris aſſertionibus ex tractatibus de homine, ciue, & Leuiathan, iuxta ſeriem locorum theologiae Chriſtianae Philoſophi illius a religione chriſtiana apoſtaſia demonſtratur & refutatur ibid. 1680. 8.

Conf. *vita Hobbeſii* p. 129. ſqq.

FRANC. CAR. CONRADI de ſtatu naturali Hobbeſii ex corpore iuris ciuilis profligato & profligando. Helmſt. 1744.

RADVLPHI CVDWORTHI Syſtema Intellectuale 1679. & ex anglico ſermone latino verſum, variis obſeruationibus & diſſertationibus illuſtratum & auctum, prolegomenisque & indice inſtructum a *Io. Laur. Moſhemio.* Ien. 1733. f.

Cudworthius totam Hobbeſii philoſophiam refutare ſtuduit, licet eius expreſſe non neminiſſet. Vid. *vita Hobb.* p. m. 134.

RICHARDI CVMBERLANDI Commentatio philoſophica de legibus naturalibus, in qua inueſtigatur & ſtabilitur per rerum natu-

naturam forma harum legum, firmanturque primaria earum capita, ordo, promulgatio & obligatio, ſimulque refutantur elementa ethica & politica Thomae Hobbeſii. Lond. 1672. 4. Lubec. 1683. 8. Francf. 1694. 8.

Recenſetur in *Act. Erud. Lipſ.* a. 1745. p. 581. Addimus: 1) *Cumberlandum illuſtratum* ſeu *diſquiſitionem de lege naturae ad mentem Rich. Cumberlandi* edidiſſe DAN. RINGMACHERVM. Vlm 1693. 4. 2) IOH. BARBEIRACIVM hanc commentationem e latino in gallicum transtuliſſe idioma Amſt. 1744. 4. annotationibusque locupletaſſe, quae, *auro contra carae maximam partem*, imo, *gazis cariores* appellantur in *Act. Erud. Lipſ.* a. cit. p. 586. 3) Huic editioni Barbeiracianae praefixam eſſe vitam Cumberlandi ab Anglo, Cumberlandi ſcriba, ac Decano, & Barnacenſi eccleſiaſte, conſcriptam, ſeparatim primo editam & deinceps loco praefationis praemiſſam hiſtoriae Phoeniciae Sanchoniathonis Cumberlandianae in anglicum ſermonem conuerſae anno 1720.

IOH. EACHARD Dialogus inter Thimotheum & Philautum Lond. 1672. 8.

EIVSD. Dialogus ſecundus inter easdem perſonas. Lond. 1673. 8.

Hi dialogi anglico ſermone conſcripti aduerſus dogmata Hobbii directi ſunt. *Vita Hobb.* p. 131.

ROB. FILMER Obſeruationes de origine dominii contra Hobbium, Miltonem, Grotium &c. Oxon. 1679. 8. anglice.

ADAM FRID. GLAFEY meditirender Eclecticus. Ien. 1714.

Parte I. Medit. 2.

EIVSD. Geſchichte des Rechts der Vernunft. Lipſ. 1739. 4.

pag. 141. ſqq. diiudicantur & maximam partem refutantur principia Hobbeſii.

IOH. GLANVIL Scepſis ſcientifica Lond. 1665. 4. & philoſophia pia Lond. 1671. 8.

Vehemens Philoſophiae Hobbeſianae cenſor eſt Glanuilius.

NIC. HIER. GVNDLINGII diſſ. de ſtatu naturali Hobbeſii in corpore iuris ciuilis defenſo & defendendo, occaſione *L. 5. de I. & I.* Hal. 1706. & in *Exerc. acad.* Tom. I. p. 155. ad 184.

In enumeranda hac ſcripta pro Hobbio apologia breuitati ſtudendum eſt, cum alii fuerunt prolixi. Laudatur autem illa a STOLLIO *Hiſt. Litt.* Part. III. C. 2. culpatur, contra a GLAFEYO *H. I. N.* p. 157. ſq. Explicat Gundlingius Hobbii mentem hunc in modum. Homo cupiditatibus ſuis agitur, vt ſecundum eas agat. Cupiditates ſunt malae. Quidquid agit homo ſecundum illas agit. Societatem

cietatem quaerit, ſed illis conformem. Quaecunque ſocietas affectibus noſtris conformiter initur, non eſt vera vnio, ſed diſiunctio. In omni diſiunctione eſt bellum; in omni bello caedes, rapinae, ius omnium in omnia. In bello vita defenditur. Vitam cum anticipatione defendere quilibet poſito ſtatu turbulento, poteſt. E bello nemo emergere tuto poteſt, niſi per imperium. Defendit quoque Hobbium Gundlingius in *Programmate* 1708. vulgato & in *Gundlingian*. P. 14. n. 10. contra eos, qui opinantur, Hobbeſium, omnem obligationem ex pacto oriri, ſtatuiſſe; liberauitque eundem ab Atheiſmi macula a quibusdam ei adſperſa in *Obſeru. ſelect.* tom. 1. n. 2.

CHRPH. AVG. HEVMANNI Acta philoſ. Vol. I. p. 27. & 445.

Ibi enim ſtatus naturalis Hobbeſii defenditur, modo recte eius mens percipiatur.

IACOBVS HARRINGTON in Oceana Lond. 1656. f. anglice: ſaepius in Politicam Hobbianam inſurgere dicitur ab Autore vitae Hobb. p. m. 134.

ADR. HOVTVYNI Politica contracta generalis. Hag. Com. 1681. 8.

Ad huius calcem errores indicauit Hobbeſii. Hic Houtuyn eſt idem ille, qui *Reipublicae Batauicae* a ſe editae Hag. Com. 1689. 12. Belgii ordinibus omnia exempla tradere & iureiurando aſſerere cogebatur, quod nulla exempla retinuerit, nec in poſterum hac de

re

re quicquam ſcripturus ſit, teſtante auctore *Biblioth. Iur. Imp* C. 1 poſ. 7 p. 5.

GVL. HOWELII Spiritus Prophetiae contra Hobbii Leuiathanem & tractatum Anonymi de humana ratione. Lond. 1679. 8. angl.

VLR. HVBERVS de iure ciuitatis Franeq. 1694. cum comment. Lynckeri & notis Chr. Thomaſii Lipſ. 1708. 4.

Hobbeſium ſaepiſſime refutauit.

IOHANNEM, *Lymericenſem Epiſcopum*, in vita Bramhalli, operibus eius praefixa, Hobbium vehementius perſtrinxiſſe, credere nos iubet *Auctor Vitae Hobb.* p. m. 135.

MENTETI KETWIG I. V. D. de veritate philoſophiae Hobbeſianae contra Virum Ampliſſimum Vlricum Huberum, ad Illuſtrem & Ampliſſimum Dominum D. Gerhardum Feltmannum Epiſtola. anno 1695. 8

GEORG. LAWSONII Examen partes politicae Leuiathanis Hobbiani. Londini 1657. 8. angl.

REGNER A MANSVET Tractetus aduerſus Anonymum Theologo - Politicum (Spinoſam) Vltrai. 1674. 4.

Per aduerſarii latus Hobbium petit, vid. *auctor vitae Hobb.* p. m. 135.

OTTO

OTTO MENCKENIVS de Thomae Hobbeſii Epicureiſmo. Lipſ. 1668. 4.

HENR. MORI liber de immortalitate animae Lond. 1662. & inter Opp. Philoſ. Lat. Lond. 1679. Tom. 2. p. 311.

Impugnat nempe Morus in lib. 2. cap. 3. pag. 337 - 339. dogma Hobbeſii de actionum humanarum neceſſitate. Conf. *Vita Hobb.* p. m. 134.

IOH. AD. OSIANDRI Typus legis naturalis. Tub. 1669. 4.

In quo acerbius in Hobbium inuehitur.

SAM. PARKERI diſputationes de Deo & Prouidentia diuina. Lond. 1678. 4.

Parkerus iu *Praef.* p. 12. ſq. Hobbium impietatis ſocium cum Vanino & Epicuro, inſimulat. Sect. 27. p. 86. adſtruere contendit eandem eſſe Hobbii impietatem, quae fuerit Epicuro, qui cum axiomata ſua in religionis ruinam excogitaſſet, inanibus Diſtinctiunculis eorum impietatem excuſare putet, & primum eo, quad nihil ſe mouere poſſit, nullum eſſe numen. *Sectione* 28 Hobbium nihil demonſtrare, ſed quicquid demonſtrare iactet, inepte & impudenter arripuiſſe, cumque nnllam eſſe religionem velit, niſi quam iuſſerit ciuitas, omnem ſuſtuliſſe. *Sect.* 29. aſſerit Parkerus Hobbium Deum eſſe, aperte negare, cum eum nec corporeum nec incorporeum eſſe demonſtret. *Sect.* 30. Hobbium philoſophia ciuili omnes leges diuinas tollere, male ſenten-

ſententiam ſuam de naturae ſtatu probare, obtuſeque illius impietatem excuſare ait. *Sect.* 31. pergit: Hobbium ab iisdem principiis contraria demonſtrare, nihil noui in philoſophia ciuili attuliſſe, niſi quod impium ſit atque abſurdum. Idem Parkerus in praefat. ad Politicam Eccleſiaſticam Lond. 1670. 8. anglico idiomate vulgatam agit cum Hobbio eiusque aſſeclis, tanquam omnis impietatis & flagitiorum reis; licet interim nonnullis ipſe ſuper principiis Hobbianis fundamenta ſua poſuiſſe videatur. Adi *vitam Hobbeſii* p. m. 135. ſqq.

ROB. PARSONI Concio funebris ad Exequias Ioh. Comitis Roſſenſis. Oxon. 1680.

In hac concione refert Parſonus: Comitem in extremis dixiſſe, *ſtultam illam & abſurdam philoſophiam, quam tantopere admiratur mundus, authoribus Hobbio aliisque, ſe aliosque optimae indolis de gente ſua peſſumdediſſe.* Vita Hobb. p. 137. ſq.

IOH. WILH. PFENNINGK diſſert. de iure naturae Hobbeſiano. Witt. 1683.

Sub praeſidio Ioh. Georg. Neumanni habita eſt. Reliquorum Pfenningkii ſcriprorum ſeriem vide in *Nou. Liter. Maris Balthici* 1698. p. 87. ſq.

IOH. GEORG PRITIVS de primo falſo Thomae Hobbeſii. Lipſ. 1688.

SAM.

SAM. PVFENDORFIVS, Hobbium in ſuis ſcriptis ſequitur ſaepius, paſſim tamen etiam refutat.

SAM. RACHELII liber de iure naturae & gentium. Kil. 1676. 4.

Adnumerandus eſt Rachelius Hobbii aduerſariis vehementioribus, ob ea, quae pag. 102 - 177. & p. 306. ad 311. contra eum diſputauit.

AD. RECHENBERGII Inuentum Thomae Hobbeſii compendiarium Lipſ. 1647. 12.

EIVSDEM Problema politicum: an cuius regio eius ſit religio. Lipſ. 1695.

Scite probelma ſoluitur, pariterque Hobbeſius & Houtuynus eiusque errores refutantur. VINHOLDI *not. ſcript. iur. nat.* p. 65.

ALEXANDR. ROSSAEI animaduerſiones in Hobbii Leuiathanem. 1653. 8.

Vita Hobb. p. m. 126.

IO. SHAFTO Magna naturae lex ſui ipſius conſeruandi examinata, aſſerta & vindicata contra abuſus illi ſuppoſitos a T. Hobbes Malmesburienſi Lond. 1673. 8. anglice.

Ibid. p. 131. ſq.

ROB. SCHARROCK de officiis ſecundum naturae ius, vnde caſus omnes conſcien-

ſcientiae, quatenus notiones a natura ſuppetunt, iudicari poſſunt; ethnicorum ſimul & iure, praeſertim ciuili, conſultorum conſenſus oſtenditur principia item & rationes Hobbii ad ethicam & politicam ſpectantes, quatenus huic hypotheſi contradicere videantur, in examen veniunt. Oxon. 1660. 8.

EIVSD. liber de finibus virtutis chriſtianae. Lond. 1673. 4.

Paginae 111. 117. 118. contra Hobbium tela directa habent.

IOH. PHIL. SLEVOGT de iure omnium in omnia. Ien. 1685.

PHIL. IAC. SPENER de conformatione creaturae rationalis ad creatorem contra Hobbeſium. Argent. 1653. Lipſ. 1716. 4.

IAC. STAALKOPFF de fundamento venerationis Dei religioſae aduerſus Hobbeſium. Witt. 1706.

GOTTL. STVRMII diſſert. de genuino principio iuris. nat. Hobbeſii. Ien. 1724.

SAM. STRIMESII Praxiologia apodictica, ſeu philoſophia moralis demonſtratiua, pythanologiae Hohbeſianae oppoſita. Francf. ad V. 1677. & 1697. 4.

IOH. TEMPLARII Idea theologiae Leuiathanis, in qua proponuntur 1) Leuiathanis

thanis dogmata 2) dogmatum defenſio ab authore 3) defenſionis examen. Cantabr. 1673. 8.

THO. TENISONII Symbolum fidei Hobbianae examinatum ficto inter ipſum & theologiae ſtudioſum colloquio. Lond. 1670. 1671. 8. angl.

Vita Hobb. p. m. 130.

LAMBERTI VELTHVYSII Epiſtolica diſſertatio de principiis iuſti & decori, continens apologiam pro tractatu Hobbaeo de ciue Amſt. 1651. 12.

Conſule *Biblioth. iur. imper.* Cap. 1. poſ. 7. §. 7.

IOH. WALLISIVS nonnulla contra Hobbeſium ſcripta Actis philoſophicis. H. Oldenburgii inſeruiſſe dicitur ab auctore Vitae Hobb. p. 138.

SETHI WARDI praefatio ad Tentamen de Dei exiſtentia & animae immortalitate demonſtranda. Oxon. 1642. 12.

EIVSD. Vindiciae academiarum contra Webſteri academiarum examen inſtitutae Oxon. 1654.

Wardus inter alia Hobbio plagii dicam impingit, ac ſi ſuam de ſenſatione hypotheſin ex Werneri mathematici angli ſchedis ſuppilaſſet. *Vita Hobbes*, p. 132. ſq.

EIVSD. in Tho. Hobbeſii philoſophiam exercitatio epiſtolica cum appendice reſponſoria ad calumnias Hobbii in authorem congeſtas. Oxon. 1656. 8.

HOMAGIVM

IOH. GEORG ABICHT diſſ. de moralitate homagii, regni inuaſori praeſtiti. Lipſ. 1703.

Summa diſſertationis haec eſt. Homagium eſt iuramentum ſubiectionis publice praeſtitum, vt, ſi violetur ſubiectio, Deum tanquam vltorem violationis ſtatuamus (§. 2.) Inuaſor eſt perſona, quae iniuſta belli cauſa ſubnixa, aut fortuna, aut vi armorum, alterius imperantis ſubditos eo adigit, vt ſe ipſius imperio ſubiicere, homagiumque praeſtare cogantur (§. 3.) Validitas homagii eſt obligatio, qua ſubditi ad fidem & obſequium imperanti ſuo in reipublicae tranquillitatem praeſtanda in conſcientia impelluntur, ne ſummi numinis poenas incurrant (§. 4.) Quibus praemiſſis quaeſtio proponitur: *an ciues legitimi imperantis a perſona, iniuſta belli cauſa ſubnixa, aut fortuna, aut vi armorum eo adacti, vt ſe ipſius imperio ſubiiciant, eique iusiurandum ſubiectionis praeſtent, ad fidem & obſequium ita obligentur, vt, ſi violetur ſubiectio, Deus tanquam vltor violationis metuendus ſit?* & negando ad eam reſpondetur (a) ob iniuſta arma (b) populi diſſenſum (c) illicitam promiſſionem (d) coactionem a Deo impro-

improbatam; reiectis argumentis obiici ſolitis, nempe: inuaſorem a) iure & gladii & fortunae b) exſtinctione iuris legitimi domini c) conſenſu populi d) obligatione Deo facta, e) reipublicaeque interitu niti. (§. 21 - 25.) Tandem quaeſtiones: *an longi temporis poſſeſſio illegitimam poſſeſſionem iuſtificet.* Et; *an ſubditi inuaſoris contra legitimum dominum pugnare poſſint?* euoluuntur.

IOH. EISENHARTI diſſ. de homagio; Helmſt. 1682.

SIM. FRID. FRENZELII diſſ. de iuramentis ſubditorum, alias homagio. Wit. 1661.

HIERON. FROBENIVS de homagio Argent. 1627. 4.

EDVARD FRANC. GOCLENIVS de homagio. Rint. 1685. 4.

HENR. HILDEBRANDI diſſ. de reſignatione homagii & iurisdictionis impetrata, von obrigkeitlicher Aufkündigung der Lands-Huldigung und Gericht-Schutzes, recuſa Altdorffii 1723. 4.

NIC. CHRPH. LYNCKER de religione obſequii. Ien. 1682.

THOMAE MAVLII Tractatus de homagio, reuerentia, obſequio, operis, auxilio, & aliis iuribus, quae ſunt inter

dominos & ſubditos. Gieſ. 1614. 1640. Marburg 1631. Studtg. 1671. Leod. 1701. 8.

CHRISTOPH PREIBISIVS de homagio. Lipſ. 1669.

GEORG KITTEEI diſſ. iuridico politica de homagio ſubiectionis. Giſſ. 1623. 4.

HENR. UFFELMANNVS de homagio ſeu iureiurando quo ſubditi imperantibus in republica obligantur. Helmſt. 1675. 4.

HOMICIDIVM.

HENR. BODINI diſſ. de poenis innocentum, accedente diatribe de non remittenda poena capitali homicidii. Hal. 1702. 4.

Carl Andreas Chriſtiani ob in dem natürlichen Geſetze die Todesſtrafe der Todſchläger beſtimmet? Königsb. 1738. 4.

IOH. HERINGIVS, de homicidii doloſi & voluntarii atrocitate, cum quaeſtione, an princeps delictum capitis poſſit in mitiorem poenam mutare aut remittere, Brem. 1632. 8.

PHIL. LVD. HANNECKENII diſſ. de iure

iure principis aggratiandi circa homicidium. Witt. 1712.

IOH. HERMANSSON de iure aggratiandi circa homicidium. Vpſal. 1735.

IOH. SAM. HERINGII meditatio de moralitate legis diuinae *Exod. XXI. v. 20. 21.* circa poenam domini occidentis ſeruum, facta collatione cum iure naturae, gentium & ciuili. Ien. 1722. 4.

AXELII KEMPE Diſcurſus iuridicus quaeſtiones nonnullas, homicidium & defenſionem ſui neceſſariam concernentes. Aboae 8.

Sine mentione anni.

LVD. MENCKENII diſſ. de homicidiis quae imputantur maieſtati in bello iuſto. Lipſ. 1680.

Praemiſſa in capite primo rubri explicatione, in capite ſecundo ad ipſam rem fit tranſitus. Hoſtes quorum pereuntium caedes maieſtati poteſt imputari ſunt vel armati vel inermes. Committit vero princeps in armatos hoſtes homicidium, qui iuſta ex cauſa bellum gerens, ſceleratorum hominum opera utitur, atque in exercitu ſuo ſciens volensque homines artibus diabolicis utentes alit, ut eo faciliori nanciſcatur negotio victoriam, hoſtesque incantationibus impeditos facilius trucidet. Inermium hoſtium alii geſſerunt alii non

non geſſerunt arma. Quando victor princeps, priores ex animi ferocia captiuos in bello iuſto interfici iubet, homicidia haec tribuuntur merito principi. Inermes, qui arma non geſſerunt, aut ſunt in ciuitate expugnanda, aut expugnata. Ad priores quod ſpectat, princeps ab expugnatione urbis, quae maxima talium inermium parte repleta eſt, deſiſtit tutius. Inermes qui nunquam ſumſere arma in ciuitate expugnata ſunt: mulieres, agricolae, ſacerdotes, infantes, mercatores &c. quorum omnium caedes tribuitur principi. Caput diſſertationis tertium verſatur circa homicidia, quae maieſtati imputantur, pereuntibus propriis militibus. Quoties itaque imperans, iuſta licet gerens, eum prohibere caedes & potuiſſet & debuiſſet, commiſſione ſua vel omiſſione, iisdem anſam dedit, ipſe homicidiorum reus fit. Committendo quidem, I) quando de hoſtium copia & potentia certus pauciſſimos milites aduerſus manum hoſtilem emittit, cum ſtricto, hoſtem inuadendi, ſuſtinendi aut pereundi imperio. II. Quando in Naumachia, exiſtente quouis ineuitabilis deditionis caſu, nouem, hoſtium manibus, per ignis in puluerem pyrium iniectionem, nulla militum periturorum ratione habita, eripi iubet. III. Imputantur principi homicidia facta in pertinaci & fruſtranea obſeſſorum defenſione. IV. Quando emigrantes, contra fidem liberae emigrationis, ex vrbe obſeſſa diſſimulatis cuniculis ruptis pereunt. Omittendo reus homicidii fit princeps, ſi conſilia iuniorum, imperitorum conſiliariorum imprudentia ſecutus, [illegible] neglectis

neglectis peritiorum perſuaſionibus, damnum ſuis dedit capitale.

IOH. DAV. MICHAELIS diſſ. prior ad leges diuinas de poena homicidii. Goettingae 1747.

In hac diſſ. Cel. auctor eruit mentem loci *Geneſ. IX. v. 4. ad 6.* quaeſtionem vero, vtrum lex diuina de puniendo capitaliter homicida obliget chriſtianos? in diſſertatione, quam nos expectare iubet, poſteriori, more ſuo, hoc eſt, docte ac ſolide diſcutiet.

CORN. VAN OMPHAL diſſ. de homicidio ſui ipſius Lugd. Bat. 1737.

FRANCO PAVW diſſ. de autochiria. Lugd. Bat. 1736.

CARL OTTO RECHENBERG de iure aggratiandi circa homicidium. Lipſ. 1712.

TOB. IAC. REINHARTHI diſſ. de eo, quod iuſtum eſt, circa homicidium medici eiusque poenam. Erf. 1728.

HENR. SCHARBAV diſſ. de homicidio doloſo ſupra aggratiandi ius poſito. Ien. 1708.

Max. reuerendum Scharbauium diſſertationis huius ſub moderamine M. *Ioh. Dan. Henrici* propugnatae ipſum auctorem teſtatur MOLLERVS *Cimbr. Lit.* Tom. I. p. 587.

BERNH. SCHVLTZE diſp. ad praeceptum diuinae maieſtatis V: *Non occides* ex iure naturali ac poſitiuo vtroque diuino & humano deductum. Rint. 1670.

HENR. SIVERS de homicidio licito & non licito. Reg. 1697.

NICOL. THEOPHILI Theſes de homicidio legitimo. Hafn. 1599.

Vitam & ſcripta auctoris vide in MOLLERI *Cimbr. Lit.* T. I. p. 680. & in CELEB. A SEELEN *Athen. Lubec.* P. III. p. 160. ſqq.

CHRIST. THOMASII diſſ. de homicidio linguae. Hal. 1699.

EIVSD. diſſ. de iure aggratiandi principum Euangelicorum in cauſis homicidii. Hal. 1707.

IOH. BALTH. WERNHERI diſſ. de naturali homicidiorum quorundam impunitate. Witt.

HOMO.

IOH. GARTMANNI diſſ. de obligatione hominis naturali aduerſus ſe ipſum. Vpſal. 1679.

IOH. GOTTL. HARDT diſſ. de officio hominis circa res humana forte non comprehenſas. Lipſ. 1698.

IOH.

IOH. HEIDEMANN de hominibus. Francf. 1677.

HENR. CONR. KOENIGII ſchediaſma de hominum inter feras educatorum ſtatu naturali ſolitario. Hannouer. 1730.

TOB. MVLLERI diſſ. de officio hominis quod ſibi debet. Lipſ. 1699.

Sectio I. agit de officiis hominis erga ſe quoad animum vt: a) de cognitione ſui ipſius b) de exiſtimatione ſui c) de illuſtratione intellectus d) de electione vitae generis e) de perfectione voluntatis. *Sectio II.* verſatur circa officia ad corpus pertinentia, & quidem a) laborem honeſtum amplectendum b) curam temperantiae c) vitam cuſtodiendam d) conſeruandam ſanitatem e) membrorum integritatem retinendam.

IOH. GEORG. ROESERI diſſ. moralis Vta de officio hominis erga ſe ipſum. Sedin. 1703.

CHRIST. GOTTL. SCHWARZII diſſ. de iure hominum naſciturorum. Altd. 1725.

In *Sectione I.* agitur de iure naſciturorum in genere. In *Sectione II.* de eorum iure in ſtatu libertatis. *Sectione III.* iura naſciturorum in ſtatu ciuitatis expenduntur.

SAM. STRYCK de iure hominis in ſe ipſum. Francf. ad Viadr. 1675.

HONESTAS. HONESTVM

vide *actio* et *officium*.

BENED. AEGIDII Tract. de iure & priuilegiis honeſtatis in XVIII. articulos diſtributus, quibus vniuerſum honeſti ius, ac quod ad ſingulos perſonarum ſtatus pertinet, explicatur Colon. 1620. 8. Vliſſip. 1718. 4.

Bibl. Lipen. Ienichiana voce: *honeſtas.*

IOH. FLACHSENII diſp. de radio aeternitatis ſeu honeſtate é ſuo fonte ſcilicet iure naturae emanante. Aboae 1691. 4.

IAC. FRID. LVDOVICI Progr. de honeſtate actionum. Giſſ. 1721.

CHRIST. GOTTFR. PHILIPPI de impedimentis vitae honeſtae ab actione ſenſuum imaginationis atque affectuum obiectis, a recta autem ratione remouendis. Lipſ. 1721.

IMMAN. PROELEI diſſertationes duae: Quid ſit honeſte viuere ſecundum naturae praecepta. Lipſ. 1704.

Diſſertatio prior ad hiſtoriam philoſophicam ſpectat, exhibetque tum antiquorum tum recen-

ſentiorum de honeſto ſententias utpote Platonis, Stoicorum, Marci Antonini Philoſophi, Ambroſii, Auguſtini, Lactantii, Ciceronis, Ariſtotelis, Plutarchi, Boetii, Thomae Aquinatis, Lamberti, Velthuyſii, Lockii, de Tſchirnhauſen, Grotii, Puffendorffii, Strykii, Gul. Kingi & Philareti, Auctorum Gallorum, Iuris Ciuilis Doctorum ipſiusque Sacrae Scripturae. In *poſteriori diſſertatione* auctor ſuam de honeſto ſententiam prodit in hunc fere modum. Differunt omnino inter ſeſe *iuſtum*, *decorum*, *licitum*, atque *honeſtum*. Diſcriminis huius fontes ſunt duo, nempe 1.) legis ſeu normae diuerſitas ſcil. perfectio vel imperfectio 2.) accurata aut minus exacta conuenientia actionis cum lege aut norma, ad quam exigitur. Iuſtum eſt, quando talia exercentur, quae cum natura humana & rationali ſic coniunguntur, ut cauſa iſtius officii manifeſta ſit, & cum ratione efflagitari poſſit. Honeſtum, contra eſt, quando aliquid alteri praeſtatur, quod nullo iure neceſſario ab altero exigi poteſt. Decorum eſt accommodatio ad ritus & conſuetudines, ad quam imaginatio hominum, quibuscum viuendum eſt, aſſueuit. Deducuntur ex his notionibus varia honeſtatis officia tandemque de principiorum in medium prolatorum multiplici uſu & commodo verba fiunt.

IOH. IOACH. ZENTGRAVIVS de conuenientia honeſti cum natura humana. Argent. 1686.

HOSTIS vide *Belli* aliasque *militares voces.*

GEORG. FRID. WILH. DE BREIDENBACH problema iuris naturae & gentium: *an hoſti liceat hoſtis ciues ad rebellionem vel ſeditionem ſollicitare?* Goetting. 1748. 4.

Haec diſputatio ab ipſo auctore, ingenii praecocis iuuene conſcripta, promte ac facunde, ILLVSTR. AYRERO, moderatore, propugnata eſt. Recenſum opuſculi exhibent die Götting. gel. Zeit. 1748. p. 1097. ſq.

MART. HASSEN de iuſtis imminentem hoſtem occupandi cauſis. Witt. 1711.

GEORG. HEINIVS, hoſtem in ſepulchro non eſſe violandum. Reg. 1703.

IOH. GEORG HEPPIVS, num hoſti ſit fides ſeruanda? Witt. 1701. 4.

IOH. PETR. A LVDEWIG, de ſociis ſtipendiariis hoſtis in cauſa reipublicae Memmingenſis. Hal. 1720. 4.

VLR. OBRECHT de hoſte dedito Argent. 1677. 4.

CHRIST. ROERENSEE de callidis hoſtium conſiliis. Witt. 1675.

IOH.

IOH. GEORG ROESER de veneno aduerſus hoſtem vſurpato. Francof. ad Viadr. 1690. 4.

HVMANITAS vid. *officium.*

IOH. BVRCHARD de officiis humanitatis mortuis exhibendis. Lipſ. 1700.

IOH. CENBERG. de habitudine officiorum humanitatis. Vpſal. 1704.

HENR. ERNST KESTNERI diſſ. de officio humanitatis obligatorio. Rint. 1713.

I.

IMPERANS. IMPERIVM. vid. *Maieſtas, Princeps.*

IAC. LE BLEV; de imperantium officio Gieſſae 1657.

IDEM de officio & iure obſequentium. Extat inter *diſſ. Polit. n. 6.* Gieſſ. 1660. 4.

I. G. BVRGRAFII diſſ. de ſummo imperio ciuili. Bilefeld. 1673. 4.

LEON-

LEONH. CARLIER diſſ. de imperio atque inde deſcendente, iure, obligatione & poteſtate. Wurceb. 1743. 4.

HENR. COCCEIVS de ſumma poteſtate Heidelb. 1674.

EIVSD. diſſ. de fundata in territorio & plur. loc. concurrente poteſtate. Heidelb. 1684.

IDEM de imperio ſeu dominio orbis. Francf. ad Viadr. 1712.

EIVSD. diſſ. de imperio paris in parem Francf. ad Viadr. 1697. recuſa 1715.

Imperium Dei nomine exercetur, eiusque voluntatem exequitur, Remota iuſtitia, imperium tranſit in tyrannidem. Dominium eminens exploditur & plenitudinem poteſtatis cum imperio idem eſſe aſſeritur. Dari imperium paris in parem probatur ex principiis iuris gentium, quo quis obligatur vel ex diſpoſitione ſuperioris vel facto proprio. Qui alii ſe obligat pacto, per hoc non fit inferior, ſed par alteri & liber manet. Dux & caput foederis reliquis ſociis non eſt ſuperior; quod illuſtratur exemplis foederum, Sueuici, Hanſeatici, Belgici, Heluetici, Rhetiarum Valeſiorum, Ciuitatum Graeciae &c. Imperium in foederatos & pares interdum grauius eſt, quam in ipſos ſubditos. Refutatur Monzambanus cum aliis qui ſtatuunt, imperium germanicum eſſe ſyſtema ciuitatum foederatarum. Exemplum imperii paris in parem

parem in directoribus & ducibus circulorum deprehenditur. Pacta aliis ſe ſubmittentium praecipue ex eo cognoſcuntur, vtrum quis poteſtatem ſuam omnem in alium transtulerit an vero de praeſtando aliquo pactus ſit. Quilibet ſtatus ea valide init. Reformatio Friderici III. in qua foedera ſtatibus interdicta, commentitia eſt. Priuatus illud imperium, quod ipſe non habet, alteri in ſe dare nequit. Prorogatio iudicii etiam hodie fieri poteſt. Aliud imperii paris in parem exemplum in compromiſſo & poteſtate arbitri deprehenditur. Foedus eſt aequale vel inaequale, cuius exemplum aduocatia armata conſtituit. Conceſſio feudi vaſallum non facit ſubditum. Ex foedere obligatur quis ad parendum. Violatio foederis vindicatur inter principes iure belli, inter priuatos per magiſtratum, inter ſtatus imperii vel armis vel via ordinaria. Corpori foederato non competit maieſtas. Sola violatione foederis non committitur crimen laeſae maieſtatis. Regno in feudum alicui dato, ciues regni in vtrumque dominum crimen L. M. committere poſſunt, vaſallus vero in regem feloniam.

GISB. COCKII Vindiciae pro lege & imperio. Vltrai. 1661. 12.

HERM. CONRING diſſ. de ortu & mutationibus regnorum. Helmſt. 1658.

Extat in *Opp. Tom. III.* p. 1066. ad 1081.

IDEM de ſubiectione & imperio. ibid. 1635. 4.

Et in *Opp. Tom. III.* p. 1027. ad 1034.

ERN.

ERN. SALOM. CYPRIANI diſſ. de iure regio ad Grotii L. 1. c. 4. §. 3. Helmſt. 1699.

YSBRAND VAN DAM diſſ. an liceat ſubditis reſiſtere ſuis propriis imperantibus. Lugd. Bat. 1740.

BENED. HOPFER de coërcendo intra terminos imperio. Tubing. 1679.

VLR. HVBERVS de iure populari optimatium & regali imperii. Franeq. 1689. 8.

IOH. PAVL FELWINGERI diſſ. de modis perueniendi ad imperium. Altd. 1673.

IOH. FICHLAV de imperio abſolute & relate conſiderato. Lipſ. 1650. 4.

Reuocatur ſub examen NAAMANIS BENSENII diſputatio de ſummae poteſtatis ſubiecto. Helmſt. 1650. quam vna cum Fichlouii libello, vindiciis, & praemiſſa Conringii epiſtola de hoc argumento, denuo Helmſt. 1651. 4. excudendam curauit BENSENIVS. Quae opuſcula etiam leguntur in *Conring. Opp. T. III. p. 909-950.* Vide Cel. IENICH. *in Bibl. Iurid. voce:* Imperium.

GVIL. LEYSERI diſſ. pro imperio contra dominium eminens, contra Hornium. Witt. 1673.

ERID.

FRID. MENTZII diſſ. de prima imperii inter homines origine. Lipſ. 1703.

PETR. MVLLER. de ſummi imperii ſubiecto. Ien. 1665.

GVIL VAN DER MVELEN diſſ. de ortu & interitu imperii romani. Accedit *diſſertatio de ſanctitate ſummi imperii ciuilis* Editio ſecunda, a plurimis mendis purgata & indice aucta. Vltrai. 1738. 8.

Scopus prioris diſſ. eſt, docere, ea, quae olim imperio romano propria fuerunt, imperio germanico non competere. Poſteriorem diſſ. eum potiſſimum in finem conſcripſit auctor, vt *Wilhelmum* Arauſionenſium principem a calumniis immunem praeſtaret, ac ſi ius atque fas omne abrupiſſet, vbi fugiente ſocero, clauum regni Britannici capeſſiuit. Ambae diſſertationes in ſpeculo quaſi praeſentantur in *Act. Erud. Lipſ. an. 1740. menſ. febr.* pag. 79-85.

IOH. MVSICK de officio imperantium Witt. 1689. 4.

GER. NOODTII orationes duae de iure ſummi imperii & lege Regia. Lugd. Bat. 1699. 1705. 4. & 1736. f.

Recenſetur prior in *Act. Er. Lipſ. an.* 1714. p. 473. vbi appellatur *maſcula* & *erudita*; maiorem ipſi vero laudem ſtatuit *Reimannus in Catal. Bibl Theol. ſyſt. crit.* p. 673. Hanc

Hanc orationem quoque, ac eam de libertate conſcientiae, quae in *Act. Erud. Lipſ. l. c.* diſerta & *locuples* vocatur, in gallicum idioma translatas iunctim edidit *Barbeyracius*, Amſt. 1707. 12. ſuisque notis locupletauit, imo nouam editionem Amſt. 1714. 12. curauit cui acceſſerunt *Io. Frid. Gronouii de lege regia diſſertatio*, gallice reddita, & ipſius *Barbeyracii diſſ. de natura ſortis*. Haec complectitur vindicias contra *Ioncourtium*, qui epiſtolis quatuor *de ludis fortunae* Hag. Com. 1713. editis librum Barbeyracii de ludo vellicauerat. Prodiit deinde haec collectio denuo in Barbeyracii *Recueil de Diſcours ſur diverſes matieres importantes*. Amſt. 1731. 12. in qua editione diſſ. de ſorte eſt omiſſa, nouaeque editioni tractatus de ludo deſtinata. Vid. *Max. Reuer. Rathleſii* Geſchichte der Gel. Tom. I. p. 33. *Noodtii* vero orationes de iure ſummi imperii & de libertate conſcientiae ex verſione Barbeyracii in idioma anglicum verſas edidit *Ioh. Sauage* Lond. 1708. germanice earum ſecundam etiam ductu verſionis gallicae vulgauit Anonymus, qui teſte laudato *Rathleſio*, Dippelii amicus, PAGENKOPENIVS, eſſe dicitur, ſub fronte: Des berühmten Gerhard Noodts gelehrte Rede von der Freyheit des Gewiſſens, nach dem lateiniſchen Original und der franzöſ. Verſion des Herrn Barbeyracks, ins teutſche überſetzet und mit einer Vorrede verſehen. Frankf. u. Leipz. 1724. 8.

IAC. OMPHALIVS de poteſtate & officio principis. Baſil. 1650. 4.

IAC. OTTONIS Cynoſura Auguſti & Auguſtae ſ. Tractatus Hiſtorico-Iuridico-Politicus repraeſentans ideam quandam optimi cuiusque imperantis. Argent. 1680. 4.

IOH. VLR. PREGIZER de modis quibus imperium & dominium publicum deſinunt. Tubing. 1690. 4.

IOH. EBERH. ROESLERI diſſ. de iure ſummorum imperantium in vitam ciuium. Tubing. 1714.

Defenditur in hac diſſ. ius principis in vitam ciuium ex conſenſu illorum, non obſtante trito illo: *quod quis non habet illud in alterum tranſferre nequit*. Ponuntur tamen ſimul huic poteſtati imperantis, quos ipſa ratio dictat, limites.

EIVSDEM ſtricturae ſelectiores de iuribus quibusdam potioribus ſummorum imperantium. Tubing. 1715. 4.

Abſoluitur hoc ſcriptum quatuor quaeſtionibus quarum *prima* oſtendit, quid de poteſtate legislatoria ſit ſentiendum. Nimirum ciuitatem legibus carere non poſſe; hanc vero leges ferendi poteſtatem ſoli competere imperanti, caeteris gloriam parendi relictam eſſe. In *quaeſtione* 2. dicitur, ad quem pertinet pars legum definitiua ad eum etiam pertinere partem legum vindicatiuam, atqui vero illud ius competere imperanti, ergo etiam ius puniendi,

 qua

qua occaſione Grotius refutatur. *Quaeſtio* 3. inquirit an & quomodo imperantibus ius vitae ac necis competat in ciues? nempe ſalutem populi ſupremam eſſe legem, haec ne turbetur, efficere poſſe & debere principem, etiam cum interitu peccantium. *Quaeſtio* 4. an & quomodo maieſtati ius competat circa ſacra? deciditur affirmando, adductis regum Dauidis & Salomonis exemplis.

EIVSD. diſſ. de iuſtis imperandi cauſis. Tub. 1721.

HENR. BALTH. ROTHII diſſ. de imperio paris in parem. Ien. 1677.

CASP. SAGITTARIVS de motibus heroicis, eorum praecipue, qui cum imperio ſunt. Ien. 1682.

MARIVS SALMONIVS de iure magiſtratus in ſubditos, & officio ſubditorum erga magiſtratus. Magdeb. 1604. 8.

RADBOD. HERM. SCHELIVS de iure imperii. Amſt. 1671. 12.

MICH. SCHREIBER de concordia imperii & libertatis. Regiom. 1701. 4.

BERNH. SCHVLZEN diſſ. de ſummo imperio. Rint. 1654. 4.

IOH. EBERH. SCHWELLING de iure imperantis circa ſeminarium Reipublicae. Brem. 1697.

IOH.

IOH. PHIL. SLEVOGT de modis ſummum imperium adquirendi. Ien. 1689. 4.

CHRIST. LVD. STIEGLITZII diſſ. de iure imperantium in ius quaeſitum ſubſubditorum. Lipſ. 1713. 4.

In hac diſſ. iuris philoſophia ſtilo maſculo adhibita eſt. Conſ. VINHOLD p. 77.

ABRAH. HENR. DEVTSCHMANN de officio imperantium. Witt. 1691. 4.

GEORG. THEGEN de imperio hominis in hominem naturali. Regiom. 1711. 4.

VALENT. VELTHEMII diſſ. de iure imperii quaeſito. Ien. 1674. & recuſa 1678. 4.

§. 1-5. probatur nullum eſſe imperium ſine ſocietate §. 5. agitur de iure imperii maritalis quaeſito §. 6. modus adquirendi maritale imperium eſt conſenſus vtriusque coniugis §. 8. Imperium maritale eſt limitatum §. 10. Ius maritale vxorem puniendi ſuos limites inuenit prae caeteris poenarum iuribus §. 11. *Hornius* & *Henniges* refutantur. §. 14. Imperium maritale a natura quaeſitum requirebat foeminae conſenſum. §. 15. Conſenſus mutuus eſt titulus iuris maritalis quaeſiti. §. 16. Furioſi nequeunt quaerere ius maritalis imperii nec infantes, nec naturaliter impotentes, nec fouentes errorem ſubſtantiae aut, ſubſtantialis qualitatis. Aliter tamen ſentiendum eſt de laborantibus errore accidentali.

§. 17. Imperium maritale finitur morte, & amittitur periurio alterutrius partis. §. 20. Vxoribus ſunt quaeſita iura, non imperium. §. 21. De iure imperii paterni quaeſito. Etiam matri quaeri imperium in liberos. §. 22. *Hobbii* de hoc ſententia exploditur §. 23. de modo adquirendi imperium paternum. §. 24. *Hugo Grotius* contra *Hornium* & *Hennigem* defenditur. §. 26. De imperii paterni limitibus. §. 28. *Bodinus*, *Hornius*, *Henniges* refutantur. §. 29. Auctoritas S. S. fruſtra ad partes contrarias trahitur. §. 31. de ſingulari paterno imperio vendendi & oppignorandi filium, liberosque proſtituendi. §. 34. & filio praeſcribendi certum vitae genus §. 35. & dandi illi vxorem §. 36. & alimenta in ſenectute a liberis §. 37. perque omnem vitam reuerentiam exigendi. §. 38. De iuribus quaſi paternis §. 39. De modis amittendi iura quaeſita paterna. §. 40. De iure imperii herilis §. 42 ortus eius debentur ipſi naturae §. 43. Tituli imperii herilis ſunt, ius belli, delictum, emtio venditio, ius natiuitatis. §. 46. non competit hero ius vitae ac necis. §. 47. refutantur *Hornius* & *Henninges* §. 49. De limitibus imperii herilis, facultate ſeruo monſtrandi & praeſcribendi, quid fieri ab illo, quidque omitti velit &c. §. 50. De iura vendendi ſeruos. §. 51. Refractarios eiiciendi & ex familia excludendi. §. 53. De modis amittendi imperium herile i. e. libertatis donatione, dando cauſam abdicationis ſeruo, fuga ſerui. §. 56. De iuribus imperii quaeſiti in ſocietatibus minoribus compoſitis, de iure imperii domeſtici. §. 57. De iure imperii ciuilis

lis quaeſito. §. 68. eiusque conſtituendi finiendique modis. §. 69. ad finem.

IOH. WALDSCHMIDT de imperantium iure in refractarios ruſticos homagium imprimis denegantes. Warb. 1726.

CHR. WEISE de exiſtimatione imperantium. Weiſenſ. 1675.

HENR. LVDW. WERNHER de ſtatu ſummorum imperantium exlege. Lipſ. 1704.

ADAM WITTICHII Epitome cauſarum originis mutationum & interituum imperiorum & rerumpublicarum. Wratisl. 1599. 4.

GABRIEL ZINANVS de ratione optime imperandi. Mogunt. 1628. 8.

IMPVBES.

CARL. MATTHI. DAEGENERI diſſ. de naturali impuberum obligatione. Lipſ. 1721.

IMPVNITAS.

EHRENR. GER. COLDEWEY de moralitate impunitatis occaſione Clem. I. de Celebr. Miſſae. Groening. 1725.

THOM. LANSIVS de iure regio in impunitate delicti. Tubing. 1609. 4.

PETR. SCHVLZII diſſ. de impunitate. Francf. 1689.

IMPVTATIO.

ANDR. BOEHMII Specimen primum mathematico-philoſophicum de quantitate motiuorum & imputationis determinanda. Marb. 1741. 4.

Quam ſubtili calculo ſingula ſubducat, & noua quadam & paene inſolita dicendi ratione, motiuorum & imputationis actionum quantitatem determinare ſibi ſumſit auctor vide in Götting. gel. Zeitungen 1741. p. 865. ſq.

IVST. HENN. BOEHMER de imputatione culpae propriae. Ien. 1695. 4.

IOH. CHRPH. DOMMERICHII progr. conſenſum in facti alieni imputatione, verum imputationis fundamentum eſſe. Helmſt. 1748. 4.

Vid. Alton. gel. Zeitungen 1748. St. 59.

IOH GOTTFR. FORBIGER de imputatione. Witt. 1701.

NIC. HIER. GVNDLINGII obſeruatio von der Imputation und Zurechnung.

In Gundlingianis Part. 36. p. 56.

EPHR.

EPHR. GERHARD de imputatione damni per ignorantiam commiſſi. Ien. 1714.

IOH. FRIDR. KREBSII diſſ. de imputatione actionum alienarum ſecundum naturam & principia ex iuris naturalis fontibus deducta. Ien. 1675.

CHRIST. WILH. LOEBERI diſſ. de imputatione actionum ex ebrietate fluentium Ienae 1714.

Caput I. agit de ebrietate, Cap. II. de actionibus ex ebrietate fluentibus. Cap III. de imputatione in genere Cap. IV. de imputatione actionum ex ebrietate proficiſcentium, in hunc fere modum; actiones ex tali ebrietate emanantes, quae intellectus vſum & voluntatis operationes non penitus vincit, recte imputantur. Actiones quas parit ebrietas, mala conſuetudine & proereſi contracta, ſuo iure imputantur. Actiones quas progignit ebrietas per ignorantiam & inconſiderantiam, modo imputandae ſunt, modo minime. Eae vero, quas generat talis ebrietas, quam coactione inducti contraximus, minime ſunt imputandae.

IOH. LVZIVS de harmonia iuris naturalis & criminalis in doctrina de imputatione criminum. Lipſ. 1734. 4.

PETR. MVLLERVS de imputatione delicti. Ienae 1704.

NIC. CHRIST. REMLING de imputatione actionum moralium. Witt. 1681. 4.

CHRPH. ANDR. REMER de imputatione actionum moralium ex melancholia prouenientium. Vltrai. 1710.

Inſeruit auctor hunc iuuenilis induſtriae foetum vtiliſſimo *de vero obligationum valore* libro p. 204. conf. CEL. IENICH: voce: *imputatio*

IOH. ERNST SCHVBERTI Progr. de imputatione facti alieni vniuerſam theologiam illuſtrante. Helmſt. 1748.

SAM. STRYCKII diſſ. de imputatione facti alieni. Francf. 1688.

HENR. LVDW. WERNHERI diſſ. de fundamento imputationis actionum moralium. Lipſ. 1703.

Fundamentum imputationis actionum moralium eſt libera voluntas in agendo, vnde fluit, non poſſe nobis imputari, quod non eſt in poteſtate noſtra, quo ſpectant *impoſſibilia*, *naturalia*, *caſualia & fortuita*. Neque etiam illud imputari poteſt, quod fit ceſſante vel deficiente rationis vſu, neque, ſi actio ex ignorantia inuoluntaria, & inuincibili proficiſcatur; neque quod fit ex errore, aut ineuitabili quadam neceſſitate; ex vi metuque, vt vero actio imputari poſſit, non *praeciſe* requiritur, vt aliquis ſit cauſa eius *phyſica*; *ſed ſufficit*, eſſe *materialem*.

IN-

INAEQVALITAS.

CARL. FRID. KRANEWITTERI diſſ. de inaequalitate hominum. Witt. 1715.

Omnes homines eſſentia ſunt aequales, fiuntque inaequales per accidens. Cuius inaequalitatis intuitu auctor ſequentes tradit regulas. a) Aequalitatem ne extendas nimis. b) Inaequalitatem ne extendas nimis. c) Vbi cauſa praerogatiua accidentalis non adeſt, ibi ſerues aequalitatem. d) Nemini praerogatiuas iuſtas turbes aut inuideas e) Duos vel plures aequales aequaliter tracta, nec vnum alteri praefer ſine cauſa. f) Quando praerogatiuam tibi debitam exerces, modeſte & ſine faſtu id facias. g) Principis determinatio praerogatiuarum ſit tibi rata. h) Si alteri iuſte ſis inaequalis, patienter feras.

IOH. GEORG ROESERI diſſ. de aequalitate & inaequalitate hominum. Sedin. 1705.

Conſpectum totius diſſ. prout in capite eiusdem apparet, exhibent Noua Litter. Mar. Balth. 1705. menſ. Aug. p. 228. ſq.

INCESTVS.

ANON. Abhandl. von der Blutſchande nach dem Rechte der Natur.

Extat in den Oberlauſ. Beyträgen zur Gel. und deren Hiſtor. Tom. 2.

FRID.

FRID. BENED. CARPZOVII diſſ. de poena excisionis iure poſitiuo vniuerſali in inceſtas nuptias ſtatuta. Vit. 1738.

Opuſculum ſelectae & reconditae doctrinae pleniſſimum IENICH.

De inceſtu iuris Gentium ad cap. Leuit. auctore F. H. C. A. D. Lemgou. 4.

Auctor eſt FRID. HERM. CRAMERVS ille (vt *Vinholdi*. p. 21. verba faciam mea) nobiliſſimus ICtus qui cum diſputationibus Coccejanis etiam fata & merita huius magni Iurium aſſertoris, in lucem edidit. Qua ex editione ſatis erit manifeſtum, quantum ipſe operibus & doctrinis Cocceianis fauerit, dignus longa memoria, qui diuerſas iuris varii expoſitiones ſingularis interpretis in vnum corpus, curis praeclaris incitatus, colligere tanti fecit.

ANDR. GETSCHE de eo, quod iuſtum eſt, circa diſpenſationem matrimonii ob legem conſanguinitatis vel affinitatis iure diuino prohibiti. Hal. 1718. 4.

MICH. HENR. GRIBNER de inceſtis cum nouerae matre nuptiis. Vit. 1709.

Et in *ſel. opuſc. iuris priuati* T. I. S. I. p. 1 - 21.

DAN. FRID. HOHEISEL de fundamentis diſpoſitionum iuris diuini poſitiui de inceſtu e ſana ratione repetendis. Hal. 1723. & 1734. 4.

FRANC.

FRANC. HOTTOMANNVS de caſtis & inceſtis nuptiis.

Extat cum *Tract. de Spuriis & legitimatione*, Lugd. 1593. 8.

AVGVSTIN. LEYSERI diſſ. de inceſtu, Witt. 1736. & in *Medit. ad Pand. Sp.* 586.

CHRIST. LOEBER de legibus naturae ſecundariis ad leges matrimoniales de inceſtu commentatio. Ien. 1702. 4.

MICH. RHODII diſſ. de inceſtu contra naturam. Francof. 1703.

BART. LEON. SCHWENDENDOERFFERI diſſ. de inceſtu. Lipſ. 1662.

ADR. STEGERI Oratio de principibus inceſtarum nuptiarum apud gentiles auctoribus. Lipſ. 1734.

GOTTL. GERH. TITIVS de polygamia, inceſtu & diuortio iure naturae prohibitis. Lipſ. 1712.

Extat quoque in *Titii Diſpp.* pag. 535-578.

IOH. WOLFG. TRIER de proportione ſeruata in legibus Moſaicis de inceſtu. Francf. ad Viadr. 1726.

LAMB. VELTHVYSEN de naturali pudore & inceſtu. Vltrai. 1676. 4.

IN-

INCONTINENTIA.

ROB. SCHARROCK Iudicia de variis incontinentiae ſpeciebus. Tubing. 1668. 8.

INDVCIAE.

IAC. LE BLEV diſſ. de induciis.

Extat. in EIVSD. *Diſpp. Polit.* Giſſ. 1660. 4. nr. 2.

IAC. PANCRATII BRVNONIS oratio de induciis non violandis. Altd. 1690.

IVLIVS FERRETVS de feriis & induciis militaribus, Treuga & pace. Venet. 1575. f.

BERNH. SCHVLTZE de iudiciis belli. Kil. 1683. 4.

CONR. SAM. SCHVRZFLEISCHII diſſ. de induciis. Lipſ. 1668. 4.

Et in *Opp. Hiſt. Polit.* n. 73. p. 963. Pleraque ad politicam prudentiae limam ingenii dirigit ſed & nonnulla iuris gent. admiſcet, & in res geſtas gentium accurate iucunde & fructuoſe delabitur. VINH. p. 72.

IOH. STRAVCHII Diſſertationes quinque de indiciis bellicis, cum aliis EIVSD. Diſſ. Brunſuic. 1662. 4. & ſeorſim. Witt. 1668. 4.

OCTAV.

OCTAV. VVLPELLVS de induciis, pace & promiſſione de non offendendo. Venet. 1573. f.

INFAMIA vid. *Fama, Exiſtimatio.*

MARTIN. AZPILCVETA de detractione famae eiusque reſtitutione. Rom. 1585. 4.

HENR. BODINI diſſ. de iure circa infamiam eiusque inter chriſtianos abuſu. Hal. 1710.

ANTON. CORDVBENSIS de famae reſtitutione. Compluti 1553. 4.

MARQ. FREHERVS de fama & infamia. Francf. 1558. 8.

IOH. HENR. MEIER de infamiae iuſtitia. Erfurt. 1701. 4.

OTTO de reſtitutione natalium & infamium. Auguſtae Vind. 1678. 4.

Conf. *Biblioth. Iur. Imper.* Cap. 1. poſ. X. p. 203.

BARTH. LEON. SCHWENDENDOERFFERI diſſ. de infamia. Lipſ. 1667. & recuſa ibid. 1716. 4.

CHRIST. THOMASII diſſ. de exiſtimatione fama, & infamia extra rempublicam Hal. 1709.

EIVSD.

EIVSD. diſſ. an poenae viuentium eos infamantes ſint abſurdae & abrogandae? ibid. 1723.

CHR. BENIAM. WACHTER de non ente ciuili, infamia facti. Erf. 1736.

I N I V R I A.

GEORG. BEYERI Progr. de actionis iniuriarum indole chriſtianae religioni non aduerſante. Witt. 1709.

IVST. HENNING. BOEHMER de iniuſtitia actionum iniuriarum. Hal. 1701. 4.

HENR. BODINVS de abuſu aeſtimationis & moderationis iniuriarum. Hal. 1698. 4.

GEBH. GABBERS diſſ. de propulſanda iniuria. Lugd. Bat. 1739.

CHRPH. GVARINOSIVS an deceat hominem ciuilem, ignoſcere ei, a quo iniuriam acceperit? Francof. 1600. 4.

IOH. PAVL KRESS de iure ſummo, iniuria ſumma. Helmſt. 1713. 4.

AVGVSTIN. LEYSER de pietate & iuſtitia remediorum contra iniurias. Witt. 1733. 4.

Extat quoque in EI. *Medit. ad D.* Sp. 542.

EIVSD.

EIVSD. diſſ. de iniuriis quae in non faciendo conſiſtunt. Witt. 1734. & in *Medit. ad D.* Sp. 549.

IOH. PET. DE LVDEWIG von der vernünftigen und unvernünftigen Lehre: daß ein geſchimpfter vor ehrloß zu achten.

Extat in Hälliſchen Anzeigen 1734. vnde in appendicem ad Klugkiſtii diſſertationem de veris duellorum limitibus cum animaduerſionibus ſuis. Hal. 1736. recuſam transſcripſit *Aug. Rud. Ieſaias Bünemannus.* Vid. CEL. IENICH: voce *iniuria.*

IOH. HENR. MEIERI diſſ. de moralitate actionum iniuriarum. Erf. 1715.

IOH. PHIL. SLEVOGTII Epiſtola de aequitate retorſionis iniuriarum. Ien. 1675. & 1678.

Scripta eſt haec epiſtola ad *Gerb. Pfannkuchium*, qui in *Tract. de prohibitis verbalium iniuriarum retorſionibus.* Frf. 1673. retorſionem illicitam eſſe adſtruxerat, in qua *Struuii* contrarii in *Tract. de vindicta privata & retorſione iuris iniqui.* Ien. 1678. ſententiam propugnauit.

GOTTL. SAM. TREVERI diſſ. de iniuriis religionis colore exornatis. Helmſt. 1728.

SAM. FRID. WILLENBERG de effiĉta ſiue pſeudo iniuria. Gedani 1731.

INIVSTITIA.

IOH. FRANC. OMPHALIVS de ſumma imperiorum ſub chriſtianis in litibus & pactis iniuſtitia. Amſt. 1667.

CYPR. REGNERVS de iniuſtitia quarundam legum romanarum contra Maeſtertium. Leidae 1640. 12.

INNOCENTIA.

IOH. AMSEL de homine innocente non occidendo. Regiom. 1716. 4.

LVD. CHRIST. CRELLIVS de ciuis innocentis in manus hoſtium ad necem traditione. Lipſ. 1695. 4.

ADAM RECHENBERGII diſſ. de innocentia inaudita. Lipſ. 1695.

CHRIST. ROEHRENSEE de poena innocentis. Witt. 1680.

IOH. A SCHVLTZ SZVLECKI de nocentis & innocentis deditione. Francof. ad Viadr. 1702. 4.

SAM. FRIDR. WILLENBERGII diſſ. de licita innocentium caede. Gedan. 1708. 4.

INSTINCTVS.

IOH. CHRIST. CLAPROTHII Abhandlung von den natürlichen Trieben des Menſchen.

Deprehenditur in Eiusd. Sammlungen juriſtiſcher philoſ. und critiſcher Abhandlungen St. 3. Abh. 1. in qua beatus auctor demonſtrat, inſtinctus naturales per ſanae rationis dictamen temperatos primum iuris naturae principium conſtituere.

INTENTIO.

IOH. THEOPH. KEVLING, de intentione actionem malam non mutante. Hal. 1704.

CHRIST. GOTTL. SCHWARTZII diſſ. de falſa methodo dirigendae intentionis. Altd. 1717.

INTERPRETATIO.

IVST HENNING BOEHMER de interpretatione contra eum facienda qui clarius loqui debuiſſet. Hal. 1700. 4.

BARTHOL. CAEPOLLA de interpretatione legis extenſiua. Venet. 1557. 8.

HERM. GONRINGII diſſ. de interpretatione legum. Helmſt. 1674.

ANDR. DINNERVS de interpretatione contractuum & conuentionum. Stutg. 1661. 4.

IOH. CORN. EWERWEIN de arte interpretandi leges. Erf. 1717.

IOH. VON FELDE de ſcientia interpretandi. Helmſt. 1689. 4.

IOH. ZACH. HARTMANNI Progr. de recta & genuina legum interpretatione. Kil. 1730. 4.

CHRIST. GOTTFR. HOFMANN de ratione interpretatandi leges imperii Romano-Germanici publicas. Lipſ. 1720.

IOH. LAVR. HOLDERIEDER de principiis interpretationis legum adaequatis. Lipſ. 1736.

CASP. HENR. HORNII Praelectiones iuridicae de interpretatione iuridica. Witt. 1707. ibid 1728. 8. & cum annotationibus *Ioh. Chriſt. Hedleri.* Witt. 1733. 8.

GOTTFR. LANGIVS de eo, quod obſeruandum eſt circa interpretationem legum. Erf. 1702. 4.

IOH. PAPYRII MASSONI Philocalia ſiue de recta iuris interpretandi ratione. Paris 1605. 8.

IOH.

IOH. FRID. OLEARII Progr. de authentica legum interpretatione a legiſlatore expectanda. Lipſ. 1708.

CHRISTPH. GOTTFR. PELLER DE SCHOPPERSHOFF de interpretatione legum politica. Altd. 1719. 4.

IOH. REBHANII diſſ. de interpretatione iuris obſcuri. Argent. 1671.

CARL. AVG. RITTERI regulae interpretationis iuridicae praeſtantiores ex adaequatis principiis demonſtratae & ad caſus ciuiles adplicatae. Accedit exercitatio academica de indole & requiſitis validae renunciationis. Lipſ. 1740. 4.

IOH. FLOR. RIVINI Progr. de praeiudiciis ex abuſu interpretationis oriundis. Lipſ. 1723.

IOH. PAVL. SCHROETERI Progr. de vera interpretatione legum. Witt. 1713.

CHRIST. THOMASII diſſ. de interpretatione beneficiorum principis ad *l. 3. ff. de Conſt. Princip.* Hal. 1701. recuſa ibid. 1735.

Traduntur etiam in hac diſſ. generales interpretationis iuridicae regulae ſaniores, & contra praeiudicia inueterata quaedam, pugnatur.

ANDR. WEISSII diſſ. de vſu aequitatis in interpretatione legum. Baſil. 1737.

INVIDIA.

GEORG. GOTTFR. RICHTERI diſſ. de inuidia eruditorum. Lipſ. 1703.

Odium certo modo ab inuidia diſcrepat, vti etiam aemulatio, quae vel bona eſt vel mala, & cum inuidentia fere coincidit (§. 5.) Inuidia eſt affectus ex triſtitia & odio mixtus. Naſcitur plerumque e bonorum externorum conſideratione, eſtque vel actiua vel paſſiua, item diabolica ſeu canina vel humana, in quam quemque ſua rapit paſſio praedominans (13.) quae poſtea in actionibus hominum variis ſeſe exhibet. Eruditorum inuidia oritur ex ambitione (§. 15.); inde triſtitia & odium qui duo affectus degenerant in inuidiam, quae aliis inuidet vel officiorum dignitates, vel ſcientiarum vel famae celebritatem. Famam conſequendi via eſt triplex. Ad hanc ſpectat 1) eruditorum amicitia, ad quam ducit aut humanitas aut eruditio aut epiſtolarum commercium, quod etiam cauſa poteſt eſſe inuidiae 2) ſcriptorum euulgatio, qua ipſa non excluditur meritorum praeclaritas, cuius cura heredibus non transmittenda, ſed aliis viris doctis aſſignanda; licet haec ſcripta deinde inuidis plagiariorum oculis excipiantur, qui aut plane ſubtrahunt, aut auctoris, ſuo ſubſtituto, nomine & titulo priuant, aut penitus perdunt & deſtruunt. 3) Inuentorum praeſtantia. Inuidia non immunes ſunt auari eruditi, quorum exempla

exempla (§. 36.) afferuntur. Ad internam inuidiae moralitatem quod pertinet, eius prauitas detegitur, cum inuidus Dei & proximi necnon ſui careat amore (§. 41.) Peccat porro inuidus in vniuerſalia iuris naturae praecepta.

INVIOLABILITAS *vid.* LEGATVS.

Disquiſitio iuris naturalis & gentium de iuſto Gyllenbergii & Goertzii, Sueciae Legatorum, in Britannia & foederato Belgio, arreſto. Latine & germanice. Franc. & Lipſ. 1717. 4.

Auctor eſt ILL. GLAFEY. Vid. EIVSD. Recht der Vernunft. L. 6. c. 8. §. 53. Ipſa Diſquiſitio recenſetur in der neuen Bibliotheck 59. St. Conf. etiam S. VENERAB. GÖTTENIVM in jetzleb. Gel. Europa P. III. p. 68.

Gründlicher Beweiß, daß es nicht wider das Völkerrecht ſey, bey gewiſſen Umſtänden einen fremden Geſandten zu arretiren. Wolfenb. 1717. 4. & Lipſ. 1745.

Beatus TREVERVS eſt huius ſcripti auctor.

Lettre de Mſr. N. N. a une perſonne de diſtinction, qui lui demande ſes ſentiments ſur les inprimez, qui ont paru au ſuiet de l'Arret du Comte de Gyllenberg

& du Baron de Goertz Miniſtres du Roi de Suede, a Ratisbone 1717. 4.

Quaeſtio vetus & noua: an legatum aduerſus principem vel rempublicam, ad quam miſſus eſt, delinquentem, ſaluo iure gentium, capere retinere, ac punire liceat? Arg. 1606. 12. recuſa Colon. ad Spream. 1669. 12.

Schreiben an einen guten Freund, in welchem die Frage erörtert wird: ob es wider das Völkerrecht, daß der Rußiſche General Feldmarſchall Herr Graf von Münnich den Herrn Marquis von Monti arretiren laſſen?

Extat in FABRI Europ. Staats-Canzley P. 65. p. 591-608.

Deduction Ihro Maj. der Kayſerin aller Reuſſen an die Miniſters von Großbritannien und Holland, wegen der von Sr. Großbritanniſchen Maj. und Ihrer Hochmögenden derer Herren General-Staaten der vereinigten Niederlande, auf Veranlaſſung derer franzöſiſchen Miniſtres von dem Marquis von Monti geſchehenen Interceſſion a. 1734.

Extat apud EVND. P. 65. p. 608-616.

Obſer-

Obſeruatio de legatorum inuiolabilitate in genere.

In *Obſeru. Hallenſ.* T. 9. p. 272.

Obſeruatio de legatorum inuiolabilitate in ſpecie.

Ibid. p. 370.

IOH. HENR. BOECLERI ſacra legationis. Argent. 1664. 4.

HENR. COCCEII diſſ. de legato ſancto, non impuni. Francof. 1699. recuſa, ibid. 1717. 4. & in EIVSD. *Exercit. Vol.* 2. n. 22.

DIETR. HERM. KEMMERICH Grundſätze des Völkerrechts von der Unverletzlichkeit der Geſandten. Erlang. 1710. 4.

IOH. FRID. KOEBER Progr. de legato pio ac chriſtiano vere inuiolabili. Gerae 1674. 4.

IOH. IAC. LEHMANN de vero & certo fundamento iurium, ac ſpeciatim ſanctitatis Legatorum. Ien. 1718. 4.

CONR. ANTON. A MARDEFELD Oratio de ſanctimonia legatorum. Gryph. 1670. fol.

FRID. VLR. PESTEL de legato pacis gratia ad Hoſtem miſſo, iure gentium, etiam ſine litteris commeatus, vulgo paſſeport, inuiolabili. Rint. 1736. 4.

FRID. SAVBERLICH. Vtrum legati delinquentes ſint puniendi? Regiom. 1702. 4.

IOH. SCHLEVSSINGII diſſ. de legatorum inuiolabilitate. Lipſ. 1690.

IOH. PETR. SCHMIDII diſſ. de iure atque limitibus inuiolabilitatis legati hoſtilis. Roſt. 1738.

IOH. GEORG SIMONIS diſſ. de violatione legati. Ien. 1680.

IAC. THOMASIVS de legato inuiolabili. Lipſ. 1667. 4.

IO. WILH. VCKERMANNI diſſ. de iure & inviolabilitate legatorum. Erf. 1671.

IOH. IAC. WINZINGER de inuiolabilitatis charactere. Erfurti 1691. 4.

IOCVS.

GOTHFR. CHRIST. HAVSII diſſ. de iocis. Lipſ. 1688. 4.

IRA.

HOPFFER de culpa agentium ex ira. Tubing. 1677. 4.

AVG.

AVG. LEYSERI Progr. de ira non moderanda ſed extirpanda. Helmſt. 1720.

FRID. PHIL. SCHLOSSER de morali aeſtimatione irae. Witt. 1729. 4.

IVDEX IVDICIVM.

IOH. BORNII Progr. an iudex fieri poſſit qui iurium ignarus & plane illiteratus eſt? Lipſ. 1655.

HENR. COECEII diſſ. de iudice ius ignorante. Francof. 1699.

EIVSD. diſſ. de iudice in propria cauſa. Heidelb. 1683.

HERM. CONRING de iudiciis in republica recte inſtituendis. Helmſt. 1666. 4.

IOH. ANDR. FROMMANNI diſſ. de norma officii iudicis. Tubing. 1687.

IOH. EBERH. ROESLERI diſſ. de officio iudicis ex iure naturali. Tubingae 1709.

Rempublicam iudiciis carere non poſſe, ſana ratio & experientia docent. (§. 1.) Summo imperanti quidem ius iudicandi relictum eſt, qui tamen ob onus regnandi admodum graue in cauſis quibusdam merito iudices ſubſtituit, quasdam vero cauſas ſibi reſeruauit decidendas atque diiudicandas (§. 3.). Iudex eſt perſona publica a ſumma poteſtate iuris dicundi gratia conſtituta (§. 4.) Prius requiſitum iudici

dici cum omnibus magiſtratibus commune eſt, ne quis vllum officium in republica affectet, ad quod ſeſe ineptum deprehendit. Alterum (§. 6.) eſt fides & iuſtitia (§. 7.) A iudicibus porro requiritur, 1) vt acceſſum facilem quibusuis praebeant (§. 8.). 2) vt plebem ab oppreſſionibus potentiorum protegant (§. 9.) 3) vt ius aeque pauperi & humili ac potenti & gratioſo dicant (§. 10.) 4) ne litem extra neceſſitatem protrahant (§. 11.) 5) vt a corruptelis abſtineant (§. 12.) 6) vt in cognoſcendis cauſas diligentiam maximam adhibeant (§. 13.) 7) vt omnes affectus ſinceritatem iudicii corrumpentes ſeponant (§. 14.) 8) vt recte faciendo neminem timeant (§. 15.). Poteſtas iudicandi in imperante aduerſus non ſubditos, in iudice vero inferiori aduerſus iurisdictioni ſuae non ſubiectos ſe non extendit. Subiunguntur his quaedam quaeſtiones, velut: an iudex aliquem non accuſatum, condemnare poſſit? an iudici liceat, poenam relaxare a lege praeſcriptam? an iudex ſecundum acta & probata, an vero ſecundum conſcientiam iudicare debeat? Quid iudici faciendum, ſi certiſſime ſciat, reum crimen aliquod commiſiſſe, qui tamen per acta & probata innocens appareat? atque adcurata deciſione ſoluuntur.

CONR. GVIL. STRECKER de iniuſta iudicis ira. Erf. 1733.

TRAVGOTT THOMASII diſſ. de iudicio inter parentes & liberos ſummario ſecundum ius naturae, ciuile & germanicum. Lipſ. 1741.

GEORG

GEORG WERNER de iudice in genere conſiderato. Helmſt. 1656.

SAM. FRID. WILLENBERG de paſſionibus animi in iudice. Gedani 1699.

IVRAMENTVM.

GEORG. HENR. AYRERI Specimen iurisprudentiae conſultatoriae de abuſu iuramentorum e republica proſcribendo. Goettingae 1741. 4.

Egregie, vt ex vero dicit ILL. IENICHEN, ſatisfecit argumento ſuo, & laudem ampliſſimam hoc pio reipublicaeque ſalutari labore conſecutus eſt Illuſtris auctor. Summam eruditi operis inuenies in den Gött. gel. Zeitungen 1741. p. 768.

CHRISTPH. BEYER de origine & natura praeiudiciorum in iureiurando, eiusque relaxatione. Lipſ. 1720. 4.

HENR. BODINVS de licito vſu & grauiſſimo abuſu iuramentorum. Hal. 1694. 4.

CAR. BOSSCHAERT diſſ. an ex iureiurando noua oriatur obligatio. Lugd. Bat. 1742.

GVIL. HENR. BRVCKNERI Progr. chriſtianis non eſſe licitum iurare niſi in caſu neceſſitatis. Ien. 1719.

CARL.

CARL. GOTTLOB A BVRGSDORFF Exercitatio hiſtorico-moralis, de iuramentis in qua poſt generalem illorum conſiderationem, primorum potiſſimum chriſtianorum doctrina diſquiritur, eorumque moralitas examinatur. Hal. 1732. 4.

GEORG. CALIXTVS de voto & iuramentis in genere. Helmſt. 1621.

IOH. CHRISTPH. FALCKNER de iuramentis illicitis. Ien. 1671. 4.

SIM. FRID. FRENZELII Miſcella Problemata de iuramentis. Wit. 1669. 4.

IOH. IAC. FüLDENER Betrachtung des Eydſchwures. Breßl. 1717. 8.

GOTTL. GERHARDVS de ceremoniis gentium circa iuramentum. Lipſ. 1699. 4.

IOH. GVIL. DE GOEBEL diſſ. de origine vſu & abuſu iuramentorum. Helmſt. 1738.

Opuſculum elaboratiſſimum. I.

NIC. GRVPBVIS de moralitate iuramentorum. Gryphw. 1709. 4.

NIC. HIER. GVNDLINGII Obſeruatio von dem Eyd durch Bevollmächtigte, oder von dem Eydſchwur in des andern Seele. In Gundlingianis P. 4. p. 334-358.

IOH.

IOH. MICH. HALLWACHSII Biga quaeſtionum, de iuramento athei & religionis, cum indice. Ien. 1715. 4.

In quaeſtione prima quid doceatur, diximus ſupra p. 36. In quaeſtione ſecunda ex principiis iuris naturae probatur, ciuitatum maieſtates, miniſtros muneribus ſacra docendi publicis admouendos, recte ſub iuramenti religione ad explendas rite officiorum partes adſtringere poſſe.

GEORG ALB. HAMBERGERI diſſ. de iuramento Dauidis. *1. Sam. 25, v. 22.* Ien. 1687.

HENR. CASP. HARDING. de iuramento non ſeruando. Erf. 4.

MARTIN. HASSEN diſſ. an Franciſcus I. Galliarum rex ob iuſiurandum Carolo V. imp. haud ſeruatum periurus cenſeri debeat? Witt. 1726.

Nimirum ex hiſtoria conſtat, Franciſcum Gall. regem Carolo V. imperatori iuraſſe, quod vellet pacis Madriti initae conditiones ſeruare, aut in captiuitatem redire, neutrum tamen ſeruaſſe promiſſum. Quae res occaſionem ſcribendi hanc diſſ. auctori praebuit, in qua, Franciſcum I. a Crimine periurii non eſſe liberum, probare nititur. *Prima* Diſſ. *Sectio* hiſtoriam rei exhibet, ſecunda rationes ſententiae, quam auctor tuetur, tradit, quarum prima petitur *ex natura pactorum* eorumque *requiſitis*,

quiſitis, vbi oſtenditur, haec requiſita in pacto Franciſci cum Carolo inito adfuiſſe. Secunda ratio ſita eſt in *pactorum materia* rebus ſcil. naturaliter & moraliter poſſibilibus, quae nec in hoc pacto defeciſſe dicuntur. Tertia ratio ex natura iuramentorum fluit. Quarta ratio eſt, quod ſi iusiurandum Franciſcus ſeruaſſet ſuum, regni inſigne detrimentum non extiturum fuiſſet. Quinta quod ſecundum principia iuris naturae, princeps aeque teneatur iusiurandum ſeruare ac priuatus. Rationem ſextam, pacti effectus i. e. obligatio conſtituit. habita haec eſt diſſ. die 21. Decembr. quo ipſo poſt meridiem, *Reſpondens* eius, alteram *praeſes* defendit diſſertationem, in qua rationes ſolide confutantur ob quas Franciſcus I. periurii reus non videri fuiſſe forte poſſet.

IOH. FRID. HEVNISCHII diſſ. de iuramento per creaturam. Lipſ. 1684.

Vid. *Noua Liter. Mar. Balth. Tom. I*, p. 419. & de anno 1704. p. 38.

IOH. ADAM HOCHSTETTERVS de iuramentis & quorundam circa ea ſolemnium moralitate. Tub. 1702. 4.

STEPH. HOLZHVSII Manuale iuramentorum. Colon. Agrip. 1707.

BENED. HOPFFERI diſſ. de iureiurando. Tubing. 1677.

Propoſitiones, quae in hac diſſ. defenduntur ſic ſe habent. Iuramentum eſt neceſſarium. Eſt aſſertio religioſa, qua Deus in teſtimonium verita-

veritatis adhibetur, vindicta, ſi fallatur, annexa. Iuramentum per creaturas eſt admittendum. Per vana numina conceptum, ratum eſt. Iusiurandum, prudentem, videntem, & ſcientem adſtringit. Iuramentum verum neceſſario requirit, iudicium veritatem & iuſtitiam. Iuramentum deferens ſpecificat. Iuramentum non omnes excludit limitationes, etiam mentales. Aequiuocationes tamen non admittit. Vi metuque expreſſum obligat. Hoſtibus factum ſeruandum eſt. Iuranti conceditur ſubſtitutio. In iuramento relatio locum habet. Extenditur obligatio iuramenti ad alios praeter iurantem. In iuramentis admittitur diſpenſatio. Iuramentum primum valet.

MATTHIAS HVNOLDT. An iuramenta per falſos Deos, vera ſint iuramenta? Lipſ. 1687. 4.

DAN. FRID. IANVS de iuramento per genium principis. Lipſ. 1708.

H. M. Ibbecken Verſuch eines Erweiſes, daß man um eines Eides willen, auch mit ſeinen Schaden leiſten müſſe, was man ſonſt gleich nicht ſchuldig wäre.

In der Hamburg. vermiſchten Bibliotheck, Erſt. Band. 2. St. Nummer 16.

LVD. MART. KAHLII diſſ. de iuramento principis. Goetting. 1740.

Accurate deſcribitur eruditum hoc opuſculum in Götting. gel. Zeit. 1740. p. 246. ſq.

IOH. FRID. KAYSERI diſſ. de efficacia iuriſiurandi in actibus inualidis & illicitis. Giſſ. 1736.

HENRICH KLAVSING de iuramentis dolo vel errore elicitis. Witt. 1710. 4.

IOACH. HENR. LANGE Quaeſtio: num chriſtianus iuramento iudaei rite ipſi delato, tuto fidere poſſit? Witt. 1702.

ROCHVS FRIDERICVS *Comes* LINARIAE, de iuriſiurandi calumniae moralitate, hiſtoria, principumque imperii ab illo immunitate. Ien. 1729. 4.

IAC. FRID. LVDOVICI diſſ. de genuino intellectu brocardici vulgaris: omne iuramentum ſeruandum eſſe, quod ſalua ſalute aeterna ſeruari poteſt. Hal. 1705.

NIC. CHRPH. LYNCKERI diſſ. de iuriſiurandi inualiditate. Ien. 1688.

GERH. HERM. MENCKENII diſſ. de iuſtitia iuramenti religionis. Lipſ. 1712.

In *Sectione* huius diſſ. *prima* iuſtitia iuramenti religionis argumentis firmatur idoneis, a legitimis cauſis, a reipublicae commodo, ab vſu eccleſiae, a requiſitis iuramenti, a cultu diuino deſumtis. *Sectio ſecunda* ab exceptionibus liberat argumenta (1) de ſymbolis, quod nempe, qua rem, ſint ipſum verbum Dei. (2) locum *2 Corinth. 13, v. 8.* (3) quod iuramentum religionis

ligionis iuſte a magiſtratu exigatur. (4) iuramentum de re bona & licita praeſtari. (5) ad Gloriam Dei & veritatis defenſionem religionis iuramentum facere. (6) Arminianam ſententiam S. Scripturae contrariam eſſe. Sectio tertia reſpondet ad obiectiones opponi ſolitas; nempe 1) hoc relig. iuramentum ex papatus reliquiis non eſſe oſtenditur, 2) neceſſitas eius quoad candidatos miniſterii demonſtratur, 3) neceſſitas eius quoad officiis publicis praeficiendos aſſeritur, 4) per illud non inferri vim conſcientiis probatur. 5) Effectum eius non fruſtraneum eſſe, ſtabilitur, 6) requiſita huic iuramento haud deeſſe euincitur.

EIVSD. diſſ. de iuramento athei. Lipſ. 1713.

Quaeſtio, vtrum atheus ad iusiurandum poſſit admitti vel adigi, negatione ſoluitur 1) quia athei in republica non ſint tolerandi 2) iuramenti definitio ad atheum non poſſit adplicari, 3) iuramentum per rem diuinitate deſtitutam concipi nequeat. 4) formula iurandi religioni iurantis ſit accommodanda, 5) nemo prudens in eiusmodi iuramentis fidei aliquid reponat, 6) omnes periurii cauſae ſint euitandae.

ADAM. ERDM. MIRI diſſ. de obligatione iuramenti. Witt. 1684.

Diſſertatio haec in hoc compendium mitti poteſt. Iusiurandum tres debet habere comites, iudicium, veritatem, & iuſtitiam. Quicunque iuramentum aequiuocum ſtudio praeſtat, grauiter peccat, ſi maxime abſoluatur, in iudicio poli-

politico; quod ſi quis fortuito iurat, obligatur ad id, quod intendit, non quod alter intelligit. Obligat etiam iuramentum infidelium per falſos Deos datum. Nec aliter ſentiendum eſt de tali iuramento, cuius obſeruatio coniuncta eſt, cum priuato incommodo & detrimento. Iuramentum fraude elicitum obligat, niſi obſint aliae ſimul circumſtantiae. Vim etiam obligandi habet iuramentum vi atque terrore a lotronibus extortum tam qua pecuniam promiſſam, quam qua ſilentium. Iuramentum hoſti ac haeretico praeſtitum conſcientiam obligat.

ARWIDVS MOLLER de obligatione iuriſiurandi. Lund. Scan. 1724. 4.

DAN. GVIL. MOLLERI diſſ. de iuramentorum iudaicorum a Chriſtianis tam acceptorum quam exactorum fide & moralitate. Altdorf. 1698.

IOH. IAC. MVLLER de fide principum iuriiurando pari. Ien. 1704. 4.

EIVSD. diſſ. de iure ſuperiorum in iuramenta inferiorum. Ien. 1708.

EIVSD. diſſ. de moralitate reſeruationum mentalium in iuramentis. Ien. 1701.

CASP. MATTH. MVLLERI diſſ. de iuramento per alterius ſalutem. Roſtochii 1693. Hanc diſſ. circul. cuius latiorem exhibent deſcriptionem. *Noua Liter. Mar. Balth.* 1704. p. 37.

p. 37. ſq. defendit *Iac. Adrian. von Heidebreck.*

SIM. HENR. MVSAEI diſſ. de iuramentis indeliberatis. Kil. 1690.

IVST. OLDEKOP de iureiurando in alterius animam. Bern 1662. 4.

Contra hanc diſſ. inſurrexit GERH. FELTMANNVS in libello *de promotione abſentis & iureiurando in alterius animam, aduerſus Oldecopium*, Duisb. 1667. 8.

MAGN. DAN. OMEIS de iureiurando & ſpeciatim academico. Altd. 1700.

FRID. VLR. PFSTEL de relaxatione iurisiurandi dolo malo eliciti. Rint. 1734. 4.

SIM. PVNACKER diſſ. de iureiurando promiſſorio. Lugd. Bat. 1695.

THOM. IOH. QVISTORPII Epiſtola de genuina iurisiurandi atque periurii definitione & indole, ac obligatione iurisiurandi. Roſt. 1741.

CARL. AND. REDELII diſſ. de obligatione iuramenti doloſi. Lipſ. 1691.

EIVSD. diſſ. de obligatione iuramenti coacti. Lipſ. 1688.

Caput I. agit de iuramenti coacti natura. II. de moralitate eiusdem. III. de eius obligatione.

IOH. GOTTL. REICHELII diſſ. de vera iuramenti credulitatis natura & indole. Lipſ. 1725.

IOH. FLOR. RIVINVS de iuramento in alterius animam. Lipſ. 1725.

ANDR. RITTERI diſſ. de iuramentis quae falſo habentur non obligantia. Lipſ. 1701.

IOH. CHRIST. RITTERI diſſ. de iureiurando doloſe elicito non ſeruando ad *Iob. IX. 3 - 27.* Ien. 1742.

CHRIST. ROEHRENSEE de diſpenſatione circa iurisiurandum. Witt. 1696. 4.

IOH. EBERH. ROESLER de iureiurando de re illicita exemplis. S. S. illuſtrato. Tubing. 1712.

EIVSD. diſſ. de obligatione iuramenti. ibid. 1718.

EIVSD. Vindiciae obligationis iuriiurando propriae, quibus ea, quae argumentis pro hac ſententia in Diſſ. de iureiurando de re illicita propoſitis, regeſta ſunt, modeſte expenduntur. ibid. 1723.

EBERH. LVDW. ROTH de iureiurando eiusque variis ritibus ac ceremoniis. Vlm. 1681.

HEN-

HENRICVS. VI. *Iunioris lineae* RVTHENVS, *Comes ac Dominus Plaviae* de iureiurando per procuratorem in cauſis priuatis, imperii R. G. publicis, & liberarum gentium. Ien. 1729.

ROBERT. SANDERSON de iuramenti promiſſorii obligatione. Cothen. 1674. 8.

IOH. GEORG. SCHVLTZ de iuramentis vi vel metu extorſis. Witt. 1710.

IOH. DAV. SCHWERTNERI diſſ. de iureiurando per falſos Deos. Lipſ. 1685.

Iuramentum iure naturae licitum eſt, quia eſt remedium, quo in ſtatu corrrupto lites tolli poſſunt. §. 9. Si per iuramentum intelligatur aſſeueratio ciuilis, qua per factam rei nobis gratiſſimae comparationem aſſeueramus, non minus nobis cordi eſſe veritatem, quam ipſam hanc illamue rem licet omnino, iure naturali iurare per creaturas. Si vero in ſenſu proprio ac ſtricto ſumatur iurisiurandi vox; iure nat. per creaturas iurare vetitum eſt. Quaeſtio: an ab illis qui falſa aliqua de Deo opinione laborant, vel ex erronea adplicatione diuinum cultum ad falſum obiectum deferre ſolent, iuramenta huiusmodi idololatrica, vrgente ſic & volente ſummo neceſſitatis caſu, licite exigi, atque ab idololatris edita recipi iure naturae ſit neceſſum? affirmanda cenſetur. §. 22. Sine quocunque enim medio in ſummo neceſſitatis caſu lites aboleri & concordia reduci morali poſſibilitate nequeunt, id ipſum

ſum iure naturae eſt licitum; atqui ſine iuramentis per falſos Deos &c. Ergo §. 20. Conſtat etenim citra iuramentum per falſos Deos interdum nullum aliud dari inueniendae veritatis aut fidei adſtringendae medium. Si denique infidelis conſcientia non poteſt obligari, neque eidem inter iurandum, vindictae metus incutitur, niſi iuramento per falſos Deos, ſequitur, eiusmodi iuramentum iure naturali licitum eſſe. Haec eſt de iureiurando per falſos Deos, auctoris ſententia.

CHRSTPH. NIC. SPEISERI diſſ. an ſtricta iuramentorum interpretatio ſecundum conſcientiam teneram, ſit periurium. Witt. 1716.

Interpretationem iuramentorum ſtrictam auctor vocat: explicationem ſenſus, mente & lingua diſcrepantibus, vbi ex iuramento ortam conditionem nobis ingratam immutamus, vt noſtrum commodum, non ſemper reſpectu ad proximum habito, quaeratur. Caeterum, affirmatur quaeſtio in titulo diſſert. propoſita, reiectis Grotii Puſendorfiique obiectionibus.

Frid. Lebrecht Stolzens Vernunftmäſige Beurtheilung der heutigen Eydſchwüre. Leipz. 1741. 8.

Continet teſte IENICHENIO *hic liber oppido egregias, atque ſalutares praeceptiones.* Vide de eo Gött. gel. Zeitung. 1741. p. 879. ſq.

IOH. SAM. STRYCK de iure principis circa iuramenta. Hal. 1704.

ID.

ID. de eo quod iuſtum eſt circa iuramenta extraiudicialia. ibid. 1701.

IOH. DAN. TREMPENAV diſpp. II. de quaeſtione an recte fecerit Ioſua, iuramentum dolo elicitum Gibeonitis ſeruando. Witt. 1727. 4.

VALENT. VELTHEMIVS de moralitate iuramenti cum reſeruatione mentali praeſtiti. Ien. 1679. 4.

ID. de iuramentis diuinis & humanis. Ien. 1684.

IAC. WAECHTLERVS de iuramento principis. Witt. 1664. 4.

ERH. WEIGELII diſſ. de iureiurando. Specimen ex philoſophia morali. Ien. 1675.

DAV. WENDELER, de obligatione iuramentorum. Witt. 1674.

NIC. WOLFF. de iureiurando. Holm. 1686. 4.

SAM. FRID. WILLENBERG de dubiis iuramentorum formulis. Ged. 1702.

IOH. IOACH. ZENTGRAV de iuramenti per vim extorti obligatione ad Cic. III. offic. 31. Argent. 1688.

IVRISPRVDENTIA.

ANON. Anmerkung von den Einfluß eines gründlich erlernten Rechts der Natur, in die Verbeſſerung der Rechte und Verkürzung der Proceſſe.

Extat in den Oberlauſitz. Beyträgen zur Gel. und deren Hiſtorie. B. II. S. 129-142.

LAVR. ARNOLDI iurisprudentia ethica, i. e. iuris ciuilis & canonici, publici & priuati cum philoſophia morali collatio. Frf. 1615 4.

EIVSD. Collatio iuris ſcripti cum philoſophia morali. Partes II. ibid. 1601.

IOH. FRANC. BVDDEI iurisprudentiae hiſtoricae ſpecimen, ſeu controuerſiarum illuſtrium iuris naturae & gentium ex hiſtoria romana conſpectus.

Extat. in *Select. I. N. & G.* Hal. 1704. 8.

IOH. BALTH. BRAVNIVS de iurisprupentia in genere & ſpecie. Salisb. 1687. 8.

IOH. EISENHART diſſ. de natura, fine & principiis iurisprudentiae nec non interpretatione legum ciuilium. Helmſt. 1676.

IOH.

IOH. HVNOLDI Progr. de definitione Vlpianea in *L. 10. §. 2. de Iuſt. & Iur. & §. 1. Inſt. eod.* obuia. Colon. Brand. 1688.

HENR. ERNST. KESTNER de iurisprudentiae ſtatu neceſſariaque iuris naturalis & ciuilis coniunctione. Rint. 1699.

Bernh. Klepperbeins ungefährliche Gedanken, wie ein Menſch durch Betrachtung ſeiner Seele, Vermögen und Unvermögen zu Erkenntniß GOttes, des Schöpfers, und der Unterwürffigkeit des Menſchen unter GOttes Willen, als dem Quell alles Rechts, gelangen, und hernach die Rechtsgelehrſamkeit in guter Ordnung mit Verſtand und Vernunſt erklären könne. Leipz. 1717. 4.

ERNST. IOH. FRIDR. MANZELII diſſ. circularis Ianuariana, de iurisprudentia, ſalutis ciuium aeternae rationem habente. Roſt. 1735.

Recenſetur & cenſetur hoc opuſculum in CEL. LISCOVII Sammlung ſatyriſcher und ernſthafter Schriften. p. 873. ſqq.

IOH. BALTH. WERNHER de iurisprudentia & iure in genere. Witt. 1702.

IVRIS-

IVRISPRVDENTIA VNIVERSALIS vid. *Ius naturae*, & *Ius publicum vniuerſale.*

FRID. HERM. CRAMERI Centuria concluſionum iurisprudentiae vniuerſalis. Hal. 1714. Lemg. 1715. 4.

STEPH. CHRPH. HARPPRECHT de iurisprudentia vniuerſali & romana particulari. Tubing. 1705.

IOH. NIC. HERTII diſſ. de iurisprudentia vniuerſali. In EIVS *Commentation. & Opuſc. a Ioh. Iac. Hombergkio* procuratorum Francof. ad Moen. 1737. 4. *Vol. I. n. 1.*

HENR. ERNST. KESTNERI Compendium iuris vniuerſi. ſeu iurisprudentia poſitiua ſeculo accommodata. Rint. 1707. 4.

SAM. PVFENDORFII Compendium iurisprudentiae vniuerſalis Francf. 1694. 12.

SAM. RACHELII inſtitutionum iurisprudentiae Libri IV. ius vniuerſale & romanum certa methodo, & vtriusque capita ex genuinis principiis exhibentes. Kil. 1681. 4.

Deline-

Delineantur ſumma libri capita in *Act. Erud. Lipſ.* 1690. p. 223. ſq. vbi iudicatur, mereri omnino has inſtitutiones Rachelianas cupidae legum iuuentuti prae compluſculis aliis libellis iſagogicis commendari.

IOH. CASP. SEELMATTERI Praeludia in iurisprudentiam vniuerſalem. Bern. 1629.

IOH. SCHILTERI Manuductio philoſophiae moralis ad veram non ſimulatam iurisprudentiam. Ien. 1676.

Oleum & operam perdidiſſe in hoc opuſculo Schilterum, ſentit ILL. GLAEEY *Hiſt. I. N. & G.* Lib. 3. §. 120.

IOH. MARTIN. VNVERFAHRT in iurisprudentiam vniuerſalem. Hal. 1675. & 1692. 8.

MATTH. IAC. WAHL acroamaticus iurisprudentiae vniuerſalis typus. Quedlinb. 1700. 8.

IVS CIVILE.

CHRIST. LVDW. CRELLII Progr. de adiumentis iuris ciuilis ex iure naturali. Witt. 1730.

HENR. DAV. MISPELBLOM-BEYER diſſ. de conuenientia iuris ciuilis romani cum aequitate naturali. Lugd. Bat. 1741.

CHRPH.

CHRPH. ANDR. REMERI Tract. de vero ex iure romano ſtatui germaniae attemperato obligationum valore. Hamb. 1714. 4.

Remerus doctrinam hanc ex limpidis iuris nat. & gent. ac germanici fontibus deduxit. Conſ. ILL. BVDER *Bibl. Iurid. Struv.* c. 7. p. 171.

IOH. BALTH. WERNHER de auctoritate iuris ciuilis circa obligationes naturales. Witt. 1701.

IVS DIVINVM POSITIVVM VNIVERSALE.

GEORG BEYERI Delineatio iuris diuini naturalis & poſitiui vniuerſalis ad fundamenta ſua reuocati &c. Lipſ. 1716. 4.

De hoc libro vide infra, voce: *Ius Naturae.*

HENR. BODINVS de obligatione forenſi iuris diuini. Hal. 1696.

IOH. FRANC. BVDDEVS in Elementis Philoſ. Pract. P. II. c. 2. & in Inſt. Theol. Moral. P. II. c. 1. §. 2.

BALTHAS. CANSDORFFII Correctio Tabulae iuris diuini & humani peruulgatae. Roſt. 1638. 4.

FRID.

FRID. BENED. CARPZOVII diſſ. de poena excïſionis iure poſitiuo vniuerſali in nuptias inceſtas ſtatuta, cum fatis matrimoniorum illuſtrium eius generis. Witt. 1738.

HENR. GISEBERTI Deuteronomium harmonicum exhibens prudentiam iuris diuini Iſraëlitarum. Lub. 1677. 4.

IOH. ANDR. GRAMMLICHII Vindiciae legum diuinarum poſitiuarum vniuerſalium. Francof. & Lipſ. 1716. 4.

IOH. ANDR. HANNESENII opuſculum de non exiſtentia legum diuinarum poſitiuarum vniuerſalium, quo argumenta aliunde petita non ſolum rite examinantur, ſed & nouae quaedam probationes praeſertim in auditorum ſuorum vſum adducuntur. Goettingae 1744. 8.

Argumento ſuo, multo ſale, ſatisfecit, & paſſim paradoxa interſperſit, ampliſſimus HANNESENIVS.

IOH CHR. HEDLERI Progr. de diuinarum legum exiſtentia, certitudine, immutabilitate earumque cum humanis conſenſione. Witt. 1732.

HENR. KLAVSINGII diſſ. de legibus diuinis poſitiuus vniuerſalibus. Witt. 1711.

AL-

ALBERTI RIPERI diſſ. de lege ac legibus diuinis poſitiuis vniuerſalibus in ſpecie. Opus poſthumum. Hamb. 1722. 8.

Deſcribunt hoc opuſculum, in quo Thomaſii de legibus diuinis poſitiuis vniuerſalibus, aliorumque virorum magnorum, vt Grotii & Pufendorfii ſententiae acriter perſtringuntur, *Acta Erud. Lipſ.* 1722. p. 536.

CHRIST. REITZER, de iure diuino poſitiuo vniuerſali. Hafn. 1702.

CHRIST. PHIL. RICHTERI Iurisprudentia ſacra. 1700. editio ſecunda.

De CHRISTIANI THOMASII, Inſtitutionibus Iurispr. Diuinae Fundamentis I. N. & G. Diſſertatione de iure aggratiandi in cauſis homicidii, & obſeruationibus. Halenſ. Tom. VI. obſ. 27. allibi dicetur.

IOH. TITII Diſſ. in qua ius diuinum forenſe cum iure communi confertur, ſimulque in illius vſum hodiernum inquiritur. Altd. 1693.

Quam diſſ. ILL. IENICHENIVS appellat *opuſculum elucubratiſſimum.*

IOH. SIGISM. VNGEWITTERI diſſ. num ius diuinum detur poſitiuum vniuerſale. Goett. 1742.

Me praeſide eſt propugnata & in meis *Exercit. iurid. varii argumenti Faſcic. I.* pag. 25-44. inuenienda.

IMM. WEBERI diſſ. de legibus diuinae poſitionis vniuerſalibus. Gieſſ 1705.

SAM. WILLENBERGII Praeſidia iuris diuini. Francf. ad Viadr. 1713. 4.

IVS IN SE ET ALIAS RES.

HENR. BODINI diſſ. de iure mundi. Rint. 1661. 4.

Nouimus etiam nouam hui. diſſ. editionemque quae 1698. prodiit ſub titulo *Vindiciarum iuris mundi ſeu iuris naturae*. Vide infra vocem: *Ius naturae*.

HENR. COCCEIVS de iure & aequitate. Heidelb. 1675. 4.

IOH. WOLFG. IAEGERI Ius circa ea, quae hominibus communiter competunt. Tubing. 1690. 4.

IOH. KAHLERI dictamen rectae rationis indeque deductum ius hominis in ſe ipſum. Rint. 1676.

IOH. SCHMIDII diſſ. de iure hominis in mundum. Lipſ. 1688.

IOH. PHIL. SLEVOGTIVS de iure omnium in omnia. Ien. 1685. 4.

SAM. STRYCK de iure hominis in ſe ipſum. Francf. ad Viadr. 1686. 4.

IVS GENTIVM vide: IVS NATVRAE.

IOH. CHRPH. BECMANNI diſſ. de iure gentium in *Medit. Polit.* Francf. ad Viadr. 1672. 4 pag. 9-16.

ERNEST. AVG. BERTLINGII diſſ. de iure gentium voluntario. Goetting. 1745.

Recenſetur in Götting. gel. Zeitung. 1745. p. 720.

IOH. ADAM. L. B. AB. ICKSTAT Elementa Iuris Gentium. Wirceb. 1740. 4.

Diſſertationis loco ab Illuſtriſſimo *Comite de Colloredo* in cathedra propugnata ſunt, quem actum Glorioſiſſimae memoriae Imperator *Carolus VI.* miſſo legato ſplendidiorem fecit.

DAV. FRIES KAPPEINE diſſ. an & quatenus ius gentium a iure naturae differat. Lugd. Bat. 1741.

GODEFR. GVIL. LEIBNITII Codex iuris gentium diplomaticus &c. Hannou. 1693. fol.

Cum

Cum, non dicam, inter doctos viros, ſed & ipſos iuris ſtudioſos, nullos fere ſit, quem fugiat immortalis huius operis excellentia, analesque litterarii laudum eius pleni ſint, ex quibus *Act. Erud. Lipſ.* anni 1693. p. 370. ad 380. nominaſſe ſufficiat; nos hic nihil dicimus niſi hoc vnicum: in praefatione operi praefixa veros iuris naturae & gentium fontes aperiri obiter, breuique verborum complexu, ſed altiſſimis ſenſibus ac late patentibus.

AVG. LEYSERI diſſ. de iure naturae & gentium. Helmſt. 1702. & *Spec. 3. Medit. ad Pand.*

IEREM. EBERH. LINCKII Quaeſtiones IV. (1) an ius gentium recte dicatur ius aut lex? (2) an uxor ſit perſona ſui iuris? (3) an ſol, luna, aër & ſimilia ſint res iuridicae? (4) ad quem theſaurus ante traditionem rei venditae repertus pertineat? Argent. 1742. 4.

IOH. PETR. DE LVDEWIG diſſ. de iuris gentium laeſione. Hal. 1741.

DAV. MEVII Prodromus iuris gentium communis. Sund. 1671. 8.

David Meuius volens abſolutum quoddam iuris naturae ſyſtema in lucem emittere, multum huic ſtudio impendit laboris, ſed non niſi poſt eius obitum demum prodiit hic *prodromus* 1680. ibid. recuſus, ac ſub titulo: *Nucleí iuris naturae & gentium* Francof. 1686. 8. vulgatus,

tus. Ipſum vero opus, cui per 20. annos inſudaſſe, quodque ad 50. Alphabeta adſcendere dicitur, prelo paratum eſſe, afferunt Collectores Lipſienſes menſ. Sept. 1707. quod tamen, etiamſi prodiret, an eruditorum expectationi ſatis facturum ſit, merito dubitamus. Sunt verba auctoris *Bibl. Iur. imper.* C. 1. poſ. 1. §. 9.

ERNEST. IOH. FRID. MANZELII Progr. quod natales celebrare ſit iuris gentium. Roſt. 1728.

IOH. HENR. MOLLENBECCII ſuccincta iuris gentium delineatio. Haderou. 1695. 4.

IOH. IAC. MOSERI Abhandlung von dem Völkerrecht überhaupt und dem Europäiſchen insbeſondere.

Extat in *Moſerianis* Part. I. n. 4. eiusque prima lineamenta habentur in der Berlin. Intellig. a. 1737. n. 1. conf. Ienich. voce: *Ius naturae.*

IOH. IAC. MVLLERI Inſtitutiones iurisprudentiae gentium. Ien. 1694. 8.

IOH. CARL NAEVII Diſſ. de iure gentium iuſtinianeo. Witt. 1676.

NIC. AND. POMPEII diſſ. de exiſtentia iuris gentium. Altd. 1688.

SAM. RACHELII diſſertationes duae de iure naturae & gentium. Kilon. 1676. & 1696. 4.

Prolixam

Prolixam harum diſſ. enumerationem legere licet in Beyeri notit. Script. Iurid. Specim. III. pag. 1. ſqq. Iuris nat. triplex principium, nempe, hypotheſes, axiomata, definitiones ponit Rachelius. Hypotheſes ſunt. (a) Deus eſt, (b) eſt prouidentia, (c) anima hominis eſt immortalis, vel ſaltem poſt mortem ſuperſtes futura, (d) homo agendo ſe conformare debet voluntati numinis lege naturae expreſſae, VINHOLDVS in *Notit. Script. Iur. Nat.* p. 64. Racheliurn etiam in hoc genere non vltimi ſubſellii virum haberi meritum iam pridem eſſe opinatur.

IOH. CHRIST. RIEDELII verum ius gentium. Lipſ. 1715. 12.

IOH. SCHILTERI Inſtitutiones iuris ex principiis iuris naturae, gentium & ciuilis, tum romani, tum germanici ad vſum fori hodierni accommodatae. Lipſ. 1685. 8.

Recenſum earum vide in *Act. Erud. Lipſ.* 1685. p. 530. ſq.

IOH. FRID. SCHNEIDERI Ius gentium naturale. Lipſ. 1729. 4.

IOH. DAV. SCHWERTNERI diſſ. de diſcrimine iuris gentium a iure naturae. Lipſ. 1685.

IOH. WOLFG. TEXTORIS Synopſis iuris gentium. Baſil. 1640. & 1680. 4.

Gottfr. Vogels Allgemeines Völkerrecht. Frankf. 1668. 12.

HENR. WEGHORST diſſ. de iure naturae. De qua poſt *Raupachium* in Comment. de praeſenti rei ſacrae & litterariae in Dania ſtatu p. 104. vide *Mollerum* in *Lit. Cimbr.* T. I. p. 715.

IOH. IOACH. ZENTGRAVII diſquiſ. philoſ. de origine, veritate & obligatione iuris gentium. Argent. 1684. 8.

RICHARD. ZOVCHAEI Iuris & iudicii fecialis ſeu iuris inter gentes & quaeſtionum de eo explicatio. Oxonii 1650. 4. Lugd. 1651. 8. Gagae 1659. 12. Mogunt. 1661. 12.

Mutila huius libri verſio germanica extat ſub titulo: Allgemeines Völkerrecht, wie auch allgemeines Urtheil und Anſprüche aller Völker. Frankf. 1666. 12. teſte auctore *Bibl. iur. imper.* Cap. I. Poſ. VIII. §. 1. pag. 86. Laudari quoque in eo hiſtoriarum ad illuſtrandum ad ductorum copiam teſtatur VINHOLD. in *Notit. Script. Iur. Nat.* p. 93.

IVS NATVRAE.

VALENT. ALBERTI Compendium iuris naturae orthodoxae theologiae conformatum. Lipſ. 1676. 8. 1678. 1679. 8.

Non ſolum hic liber, ſed & Alberti praefatio ad Collegium MSCtum Grotianum infinitis acerbiſſimisque illis, Pufendorſium inter atque Alberti controuerſiis olim agitatis, praebuit occaſionem. Ipſam rem quaere in ILL. GLAFEY: *Hiſt. Iur. Nat. & Gent.* L. III.

§. 134.

§. 134. p. 208. ſq. & LVDOVICI *Hiſt. Iur. Nat. &c.* p. 105. ſq. Mentem principiaque Alberti breuiter delineauit VINHOLDVS in *Notit. Script. Iur. Nat.* p. 1. ſq.

EIVSDEM Specimen Vindiciarum. Martisb. 1678. 8.

EIVSD. Ius naturae Paradiſiacum contra Guil. von der Muelen. Lipſ. 1695. 4.

IDEM de origine iuris naturae. Lipſ. 1668. 4.

EIVSD. diſſ. de iuris naturalis prae poſitiuo, rigore, verisque eius cauſis. Lipſ. 1682.

Liceat mentem auctoris, quoad fieri poteſt, ipſius verbis hic exprimere breuiter. Sermo eſt de iure naturali praeceptiuo, non permiſſiuo. Hoc ius opponitur iuri poſitiuo, quod eſt vel diuinum vel humanum. Humanum eſt vel ciuile, vel ciuili latius, vel ſtrictius. Latius eſt ius gentium, ſtrictius, ius domeſticum. Iuxta rigorem iuris naturae praeceptiui quae iuſta, ſunt iuſta, nec non iniuſta, quae iniuſta ſunt, hic & vbique gentium talia vocanda. Ex his componitur propoſitio: *Ius naturae iure poſitiuo rigidius eſt.* Et quidem *intenſiue*, dum ad actionem bonam requirit omnes circumſtantias bonas, adeo, vt ſi vel vna ex his aberret, actio ipſa per ius naturae non adprobetur, ſed reiiciatur. *Extenſiue* ius naturae rigidius eſt, tum ratione obiecti, quod eſt am-

pliſſimum, tum ratione durationis ſuae, quam non patitur abrumpi aut mutilari vlla diſpenſatione aut ſuſpenſione. *Ius poſitiuum*, & quidem *diuinum* eſt minus rigidum, non quidem *intenſiue* ſed *extenſiue*, *ratione obiecti*, qua non de omnibus, ſed quibusdam noſtris actionibus diſponit; *ratione durationis*, quia diſpenſationem admittit, Hoc probatur a maiori, quia lex poſitiua diuina poteſt abrogari. *Ius poſitiuum humanum* tam *extenſiue* quam *intenſiue* minus rigidum eſt. Ratio huius rigoris diuerſitatis petenda eſt a cauſa finali & efficiente. Illa in iure naturae eſt ſtatus integritatis reductio & conſeruatio, in iure poſitiuo humano autem, ne ſtatus corruptus fiat corruptior. Cauſa efficiens iuris nat. eſt Deus, humani vero poſitiui ſaltem homo.

FRANC. ALEF diſſ. Herculis iuridici extra biuium poſiti linea recta, hoc eſt, iuris naturae immota principia. Heidelb. 1735.

Hic Aleſius cum alio Aleſio etiam Heidelbergae profeſſore iuris, ſed praenomine: Iohannis Ioſephi inſigni confundi non debet. Vtriusque ſcripta indicauit Weidlichius in der Geſchichte der ieztlebenden Rechtsgelehrten in Deutſchland. p. 4. ſq.

GOTTL. ALERT. Fundamenti legis naturalis breuis euolutio. 1701.

Vid. GLAFEY. *Bibl. I. N. & G.* p. 347.

HENR.

HENR. AMERSBACH: diſſ. delineatio iuris naturae. Ien. 1655. & Halb. 1660. 4.

MOYSIS AMYRALDI de iure naturae. quod connubia dirigit disquiſitiones ſex. Ex gallico verſae a BERNH HENR. REINOLDO ex bibliotheca GERARDI VAN MASTRICHT. I. C. S. B. edidit, qui notas aliaque eiusdem argumenti addidit. Stadae 1712. 1717. Hamb. 1735. 8.

Recenſetur hic liber in dem neuen Büchersaal der gelehrten Welt, Oeſn. 17. p. 355 - 366.

ANONYMI Principi d'una noua Scienza. Neapoli 1727. 4.

Huius libri auctor, quamuis nomen ſuum eruditos celet, certiores tamen facti ſumus, (ita ſcribunt auctores *Actor. Erud. Lipſ.* 1727. p. 383.) per amicum quendam Italum, eſſe eundem Abbatem Neapolitanum, cui nomen VICI ſit. Agitauit auctor in iſto libello nouum iuris naturae ſyſtema, aut figmentum potius, ex aliis longe, quam hactenus ſueuerant philoſophi, principiis deductum, magisque ad ingenium pontificiae eccleſiae accommodatum. Multo labore contra Grotii & Puſendorfii doctrinas & principia diſputat, ingenio tamen magis indulget, quam veritati, longaque coniecturarum mole tandem ſibi ipſi deficiens ab ipſis Italis taedio magis, quam applauſu excipitur.

Des Rechts der Natur und deſſen Lehre, Unſchuld und Nothwendigkeit wider den auctorem des Lichts dargethan. Auctore GOTTL. GERH. TITIO. Lipſ. 1704. 8.

ANONYMI Einleitung zum Natur- und Völkerrechte. Cum praefatione GOTTL. GERH. TITII. Hal. 1708. 8.

ANONYMI Elementa iurisprudentiae naturalis & romanae, vbi non tantum principia generalia iuris naturae exponuntur ſed & ius romanum in ordinem redigitur, in vſum filiorum. Goettingae 1740.

Vide die Götting. gel. Zeit. 1740. n. 54. pag. 458.

Statera belli & pacis. Bruxell. 1684. 8.

ANONYMI Eſſai ſur les principes du Droit & de la morale. Paris 1743. 4.

In Götting. gelehrten Zeitungen 1743. p. 866. ſq. de hoc libro ita iudicatur: Der Verfaſſer ſuchet aus der bloſſen Vernunft das Recht der Natur und deſſen Gründe feſte zu ſetzen. Er kommt hernach auf das Völkerrecht, wovon er keine andere Grundſätze gelten läſt, als die durch eine ſtrenge Folge aus dem Rechte der Natur hergeleitet werden. Dieſe Abhandlung iſt in einer überaus trockenen Schreibart abgefaßt, die einem ausgehungerten Franzoſen ſehr ähnlich ſieht, wie denn der Verfaſſer ſelbſt geſtehet, daß er ſans employer aucune erudition geſchrieben.

ANONYMI accuratiſſimum ſcriptum circa ius naturae & gentium. 1684. 4.

Vid. Bibl. LIPEN & IENICH. voce *Ius naturale*.

Sciagraphia iuris naturae. Ien. 1679. 8.

Ibid. voce: *Ius naturale* & in *Biblioth. Iuris Imp. quadrip.* C. 1. poſ. 8. §. 1. p. 79.

Licht und Recht. Erſte Entdeckung 1704. Andere Entdeckung 1704. Dritte Entdeckung 1705. Vierte Entdeckung 1705.

H. P. L. M. in der gründlichen Nachricht von den Iournalen, P. I. p. 81. ita refert: die authores des Lichts und Rechts, ſo alle Montage pflegten zuſammen zu kommen, um ſich in Gott zu erbauen, und was ein ieder ausgefertiget, bekannt zu machen, ſind nie recht bekannt geworden, ohne dem Herrn D. I. S. S. (i. e. *D. Ioh. Sam. Stryck*) Sie tractiren in ihrem Licht und Recht, theils theologica, theils iuridica. Da aber der Widerſpruch von D. Fechten und andern groß ward, haben ſie mit der 4ten Entdeckung 1705. dis Werk beſchloſſen. Inter collaboratores huius libri fuiſſe quoque *Ioh. Henricum Michaëlis* Kortumius in Praef. ad explicationem libri Hiobi, teſtis eſt, qui ſimul docet, Michaelis obſeruationem de Elihu elaboraſſe. Confer hic etiam Clariſſ. *Mylii Biblioth. Anon. & Pſeudon.* editionis in 8. p. 1162. Eſt autem huius libri erſte Entdeckung cuius cauſa librum ipſum memorauimus, in ea enim, obſeruatio 1. vom Licht der Natur und Vernunft. 2. vom Recht der Natur und deſſen Mißbrauch. 3. vom göttlichen

Licht

Licht und Recht, und beyder Stücke Unzertrenrlichkeit, quarum auctor *Ioh. Sam. Stryk* dicitur, exiſtentiam iuris naturalis ſi non aperte negant, certe in dubium vocant.

ANONYMI Dubia iuris naturae ad generoſiſſimum Dominum --- Duaci 1719. 4. Franct. 1724. 4. & Ienae 1742. 4.

Auctor ſcripti huius dicitur Celebris olim philologus & ICtus Marburgenſis IOH. FRID. HOMBERGK ZV VACH Vid. Hiſt. Biblioth. Fabr. Pars 5. p. 522 & P. 4. p. 74. ſq. Conatus nempe eſt Vir doctus, exiſtentiam certitudinem vtilitatemque iuris naturae vocare in dubium. Sed hoc dum agit, ineptam Scholaſticorum doctrinam, de lege Dei aeterna, ſeu quod ſanctitas Dei actionum norma ſit humanarum, ſepultam diu, in lucem quaſi reuocat. Refutatus quidem auctor eſt ab Hanouio in Diſſertatione, cuius titulus habetur; *examen dubiorum contra iuris naturae exiſtentiam & eſſentiam motorum.* Lipſ. 1716. habita; quae tamen ex ILL. GLAFEY ſententia non omnibus Hombergkii dubiis ſatisfecit; quam ob rem ipſe ad ea remouenda multum ſoliseque diſputanit in der vollſt Geſchichte des Rechts der Vernunft Lib. III. §. 255. p. 270. ſq. Plura de hoc ſcripto noſſe cupientes ablegamus ad XVII. partem der vermiſchten Bibliotheck Art. V. & die neuen Zeitungen von gelehrten Sachen 1718. p. 864. & 1720. p. 15. & 62.

Axio-

Axiomata iuris naturae de officiis iuſti, honeſti, & decori. Cibinii Tranſyluaniae 1723. 8.

Auctor eſt, ſi IO. CHRPH. MYLIVM in Bibl. Anon. Pſeud. P. I. p. 805. audimus, SAM. KOLESER DE KERESEER Conf. CEL. IENICHEN in Supplem. ad LIPEN. voce: *ius naturale*.

Zufällige Gedanken von der Meynung, daß es kein ſolches Principium iuris naturae gebe, als man bishero geſuchet.

Extant in der vermiſchten Biblioth. P. VI. p. 567.

SIG. IAC. APINI Obſeruationes ſelectae & monita circa ius naturae. Altd. 1720. 4.

DAN. HENR. ARNOLDI Progr. in quo introductionem in iurisprudentiae naturalis ſcientiam breuiter tradit. Regiom. 1730.

CORN. BACKERI diſſ. de principiis iuris naturae & ciuilis. Lugd. Bat. 1714.

IOH. VOLCK. BECHMANNI Analecta de iure naturae & gent. Annexa *Inſt. Iur. Publ.* Ien. 1688. 8.

IOH. CHRPH. BECMANNI diſſ. de iure naturae. In Parall. Polit. p. 9-24.

Mich. Berns Recht der Natur, aus der Natur ſo aufgeführt, daß kein Heyde, Jude

Jude und Türke, auch ſelbſt kein Atheiſte und alſo kein Menſch ſich deſſen vernünftig kan begeben. Hamb. 1703. 4.

GEORGII BEYERI Delineatio iuris diuini naturalis & poſitiui vniuerſalis ad fundamenta ſua reuocati, & ad iura humana, quibus vtimur accommodati, propoſitionibus ſuccinctis comprehenſa. Lipſ. 1716. 4.

Haec editio ei, quae Wittemb. 1712. prodiit, anteferenda eſt, quippe ab auctore recognita, nouisque ſcholiis aucta, inſtructaque auctoris vita, indiceque rerum vberrimo, repetita denuo ibid. 1726. Recenſum hujus elegantiſſimi ſyſtematis adcuratum videſi lubet, in der Nachr. von den Büch. in der Stoll. Biblioth. p. 556. ſqq.

IOH. HENR. BODINI Ius mundi ſeu vindiciae iuris naturae. Rint. 1698. & Hal. 1711. 4.

In hoc ſyſtemate omnia ex creaturarum ordine deducta vides. Conf. *Biblioth. iuris imperant.* Cap. 1. poſ. 8. §. 1. p. 80.

IOH. HENR. BOCRISII Ius naturae Rabbinorum, ſiue ſpecimen doctrinae moralis doctorum gentis Ebraeae de officiis ad filum Tr. Talmudici Pircke Abboth. Ien. 1714. 4.

GOEDH.

GOEDH. BORGESII Enodatio iuris naturae. Lugd. Bat. 1691. 8.

IOH. LVD. BOYE diſſ. de natura & indole iurisprudentiae naturalis. Ien. 1713.

IOH. BRANDII Quaeſtiones aliquot illuſtres de lege naturae & praedicationibus inuſitatis. Roſt. 1614. 4.

IOH. GEORG. ANT. BRAVNII Progr. de ſtudio iuris naturae in iurisprudentia tum publica tum priuata ſumme neceſſario. Würzeb. 1744.

IOH. CASP. BRENDEL de immobilitate iuris naturae. Lipſ. 1689. 4.

ARN. VAN DEN BRINCK diſſ. de iure naturali. Trai. 1716.

ANT. GVNTHERI BROEMSE Diſcurſus de iure naturae & gentium, exhibens duo eaque infallibilia principia (amorem ſui & ſocietatis) ſecundum quae quilibet obueniens caſus moralis e veſtigio a quolibet, etiam indocto moraliter examinari ac determinari poteſt. Hamburgi 8.

Quidem ſine mentione temporis, ſed vt videtur, circa annum 1680 prodiit. Recenſum & cenſuram ſchediasmatis huius quadripartiti, in quo auctor iuris ſe naturalis doctrinam velut adcuratiorum praeceptorum haud indigam vno quaſi hauſtu

hauſtu, plebi etiam indoctae eſſe propinaturum, temere promiſit, in VINC PLACCII Epiſtola curioſa ſuper quaeſtionibus de tempore, ſub larua NICETAE SPILII an. 1681. edita p. 61-71. & Epitome conſilii de ſtudio philoſ. pract. p. 48. inuenies. Vide IOH. MOLLERI *Cimbr. Litter. Tom. I.* p. 71.

GVIL. HIERON. BRVCKNERI Specimen iuris naturae eiusdemque deſcriptio. Ien. 1715. 4.

IOH. FRANC. BVDDEI ius naturae. 8.

Habetur in Buddei *Philoſophia practica Lib. II.* ſub rubro: *de officiis hominum gentiumque integrarum ad legem naturae componendis* Prodiit autem illa. Halae 1697. 8. 1702. & 1712. 8. Vid. *Bibl. iur. imp. quadrip.* C, 1. poſ. 8. § 1. p. 80. Buddeus ad ius naturae refert officia erga Deum, nos metipſos, & alios. Horum principium ipſi eſt: *ſocialis eſto*; illorum: *temperanter viue*; iſtorum: *Deum cole.* Caeterum de Buddeo hoc nota: eum ius gentium optime tractaſſe, & ad officia erga ſe non retuliſſe praecepta honeſti.

EIVSD. Selecta iuris naturae & gentium. Hal. 1704. & 1717. 8.

Complectitur hic liber a) hiſtoriam Iuris N. & G. auctam & continuatam, b) Diſſ. de expeditionibus cruciatis, ſeu bellis, quae religionis propagandae cauſa geruntur, c) de ſucceſſionibus primogenitorum, d) de pietate philoſophica ſeu religione naturali, e) de iure belli circa

circa res ſacras, f) de cultura ingenii, g) de officio imperantium circa conſcribendum militem, h) de teſtamentis ſummorum imperantium ſpeciatim Caroli II. Hiſp. regis, i) vlteriorem diſquiſitionem de iure gentis auſtriacae in regnum Hiſpaniae, k) de comparatione obligationum quae ex diuerſis hominum ſtatibus oriuntur, l) Iurisprudentiae hiſtoricae ſpecimen; ſeu controuerſiarum illuſtrium iuris naturae & gentium; exhibens hiſtoria romana conſpectum.

Chriſt. Gottl. Buders nützliche Sammlung verſchiedener, meiſtens ungedruckter Schriften, Berichte, Urkunde, Briefe, Bedenken, zu Erläuterung der Natur und Völker, beſonders teutſchen Staats- und Lehnrechten, auch Kirchen-Politiſchen und Gelehrten Hiſtorien dienen können, mit einigen Anmerkungen erläutert. Frankf. und Leipz. 1735. 8.

IOH. VALENT. BVLLENII Diſp. de iure naturae. Argent. 1669.

IOH. IAC. BVRLAMAQVI Principes du Droit naturel. à Genev. 1747. 4.

Excellentis huius libri, ob praeſtantiam ſuam anno inſequente, nempe 1748. a NVGENTIO in anglicam linguam tranſlati Londiniique in 8. impreſſi, de qua verſione videantur Gött. gel. Zeitungen 1748. p. 771. delineationem exhi-

exhibent *Acta Erud. Lipſ.* 1748. Menſ. Octobris Supremum obiit diem *Burlamaquius* d. 3. April. 1748. cuius vitam breuiter deſcriptam exhibent die Götting. gel. Zeit. 1748. p. 552.

IOH. GOTTL. CANZII Diſciplinae morales omnes, etiam eae, quae forma artis nondum huc vsque comparuerunt perpetuo nexu traditae. Lipſ. 1739. 8.

Syſtema hocce maximam patrem huc facere, ex breuiſſima, quam ſubiiciemus, deſcriptione eiusdem patebit; prolixiorem enim enumerationem operis ipſius, ambitus, materiarum multitudo, ſcopusque noſter impediunt. Abſolutiter totus liber *Praefatione*, *Prolegomenis*, *duabus Partibus*, *Appendiceque* ontologiam moralem complexa. In *praefatione* inſtituti ratio redditur, *Prolegomena*, principia actionum liberarum, obligationis, legis naturalis, conſcientiae &c. praeſtabiliunt. *Pars* libri *prima*, quae iurisprudentiam vniuerſalem exhibet, diſpeſcitur in *Tractatus tres*, quorum *primus* agit de iure naturali; *ſecundus* introductionem in theologiam naturalem & ethicam monſtrat; *tertius*, *ſex* complectitur *diſciplinas morales*, ſcilicet 1) ius naturae ad ſocietates minores applicatum 2) ius publicum vniuerſale 3) ius ciuile priuatum 4) iurisprudentiam eccleſiaſticam publicam, 5) iurisprudentiam vniuerſalem eccleſiaſticam priuatam, 6) ius gentium. Septimae diſciplinae loco de iurisprudentia poſitiua vniuerſali agitur. *Pars ſecunda* prudentiam politicam publicam & priuatam, prudentiam oeconomicam, atque deco-

decorum breuiter pretractat. Cui volupe eſt, noſſe propius Celeberrimi Canzii laborem, is adeat den Philoſoph. Büchersaal Part VI. pag. 484-519.

LEONH. CARLIER diſſ. de iure naturae, gentium & imperio. Wurceburgi 1725.

GEORG. ADOLPH. CAROCCII Diſp. de vſu iuris naturalis in ſtatu ciuili. Gryph. 1708.

EDOARTVS HERBERTVS DE CHERBVRY de religione gentilium. Amſt. 1663. 4. & de cauſis errorum & veritate. 1656. 12.

Multa ad ius naturae pertinentia affert, ſed viam atheiſmo ſternere dicitur. Vid. *Bibl. quadrip. iur. imp.* p. 80.

Johann Chriſtian Claproths Grundriß des Rechts der Natur. Göttingen 1749. 8.

Inſeruerat beatus auctor den Sammlungen juriſtiſcher philoſophiſcher und kritiſcher Abhandlungen St. 3. exercitationem, in qua, inſtinctus naturales per ſanae rationis dictamen temperatos primum iuris naturae principium conſtituere tuetur. Ex hac natum eſſe videtur, de quo loquimur, ſyſtema, quod quam, veritatum, ingenii, acuminis iudicii, caeteraeque optimae frugis plenum ſit, praeter diaria alia litteraria docent die Götting. gelehrte Zeitungen

gen 1749. p. 30. ſq. vbi ſumma libelli capita curate recenſetur. Viuo CLAPROTHIO octo priora fuerunt impreſſa capita, poſt cuius mortem totum opuſculum, beati auctoris amicus, celebris ſecretarius Ciuitatis Goettinſis, M. L. J WILLIGIVS prodire curauit.

HENR. COCCEII Prodromus iuſtitiae gentium ſeu de ſocialitate Grotiana & maieſtatis origine. Francf. ad Viadrum 1719 4.

EIVSDEM Poſitiones pro explicatione iuris gentium, cum commentario Frid. Herm. Crameri. Lemgou 1703.

EIVSDEM Antinomia iuris gentium. Francf. ad Viadr. 1720. 8.

ID. de immutabilitate iuris naturae. Vltrai. 1690. 4.

Cocceiana ſcripta iuris naturae & gentium edidit *F. H. Cramerus.* Lemg. 1713. & 1714. 4.

SAM. COCCEII Diſſ. de principio iuris naturalis vnico vero & adaequato. Francf. ad Viadr. 1699. & in forma tractatus cum praefatione. ibid. 1702. 4. & 1712. 4.

Extat quoque in *Henr. Coccei Exercit. Vol. II.* Contra hoc ſcriptum auctor anonymus, IAC. FRID. LVDOVICI & IO. NICOL. HERTIVS mouerunt dubia, quae remouere ſtuduit Perilluſtris auctor in reſolutionibus dubiorum circa hypotheſin de principio iuris naturae Francf. 1705. 4. Reperiuntur etiam contra

contra eosdem vindiciae Cocceianae in repetita ipſius diſſertationis de principio iuris naturae primo, editione Francf. 1712. 4

EIVSD. Elementa iurisprudentiae naturalis & romanae vbi non tantum principia generalia iuris naturae exponuntur, ſed etiam ad ius romanum in ordinem rediguntur. Berolini 1740. 4. & 8.

Reliqua Coccеii vtriusque ſcripta iuris naturalis ſupra, voce: *H. Grotius* occurrunt.

EIVSD. nouum ſyſtema iuſtitiae naturalis & romanae in quo praemiſſo principio generali omnia iuſtitiae naturalis praecepta complectente 1) iura Dei in homines demonſtrantur, 2) iura hominum inter ſe iuxta tria iuris romani obiecta exponuntur, ſimulque vniuerſum ius romanum in artem redigitur. 1748. 8.

Viam quaſi hoc opus ſternit ad Introductionem ad Henr. Cocceii Grotium illuſtratum de qua vide ſupra p. 206.

EHREGOTT. DAN. COLBERGII ſciagraphia iuris naturae ex ſchola Ariſtotelis & Spiritus Sancti. Gryph. 1684. 8.

Vide *Noua Literaria Maris Balthici* 1698. p. 221.

NIC. CONCINAE iuris naturalis & gentium doctrina metaphyſice aſſerta. Venet. 1730. 8.

Vide Leipz. gel. Zeit. 1738. p. 71.

FRID. HERM. CRAMERI Tractatus iuris gentium ad ductum poſitionum Cocceianarum. Lemg. 1703. 4.

IOH. CRAMERVS de immutabilitate & mutabilitate iuris naturae, gentium & ciuilis. Francf. 1669. 4.

GOD. CROONENBERGII diſſ. de iuris naturae conſtantia & immutabilitate. Lugd. Bat. 1721.

CHRPH. LVD. CRELLII Progr. de adiumentis iuris ciuilis ex iure naturali. Witteb. 1730.

Appellatur hoc opuſculum, *egregium*, ab ILL. IENICHEN in Supplem. Lipen. voce: *ius naturae*.

CHRIST. AVG. CRVSII Anweiſung vernünftig zu leben, darinnen nach Erklärung der Natur des menſchlichen Willens, die natürlichen Pflichten und allgemeinen Klugheits-Lehren im richtigen Zuſammenhange vorgetragen werden. Leipz. 1744. 8.

Praemiſit Cel. auctor initio theoriam voluntatis humanae in peculiari diſciplina, quam Thelematologiam appellauit; virtutis deinde doctrinam tribus comprehendit diſciplinis. Officia nempe, quae circa nos ipſos, id eſt, circa noſtrum ipſorum ſtatum virtuti conuenienter conformandum occupantur, ethicam conſtituunt. Sequitur ſecundo loco, theologia naturalis moralis, de officiis immediatis erga Deum; tertio denique loco complexus iurium & officiorum hominum erga homines, quem auctor ius naturae ſtricte ſic dictum vocat. Quintam tandem operis diſciplinam doctrina prudentiae facit. Iuris naturae, quod etiam ius publicum & gentium vniuerſale complectitur, conſtituitur ab auctore principium communiſſimum: *animum humanum, virtute, iuſſu & amore Dei innixa, eo compelli debere, vt omnes amet omnibus ea tribuat concedatque iura, quae ſibi ipſe, iisdem poſitis circumſtantiis arrogaret, idque accurate obſeruet, quod tum ſociali, tum naturali hominum nexui conforme eſt.* Qua ratione auctor ſingulas principii huius conclusiones perſecutus ſit, diſcimus ex Actis Erud. Lipſ. 1745. p. 190. ſq. Deprehenditur etiam ibidem a p. 183. ad 192. accuratiſſimma totius operis notitia. Hoc tamen praeterire nequimus, ibidem auctoris libro concedi multa, quae a nouitatis gloria parum abeſſe videantur. Etenim (ſunt verba) non modo noua argumenta, & accuratum in concinnandis diſponendisque veritatibus, ordinem in eo deprehendimus, quo fit, vt partim conuincatur intellectus, partim vniuerſus philoſophiae practicae ambitus, vno veluti obtutu oculis ſubiiciatur; verum

 eius-

eiusmodi etiam capita Cl. auctor aggreſſus eſt, & ſufficienter expoſuit, quae ab aliis aut omitti penitus, aut immerito faſtidiri, aut leuiter tangi, & obſcuriuſcule potius eminus ſentiri, quam ſatis determinate cognoſci aut explicari ſolent.

NATHAN. CVLWERWEL Diſcourſe of the Light of nature. Oxford. 1669. 4.

IOACH GEORG DARIES inſtitutiones iurisprudentiae vniuerſalis, in quibus omnia iuris naturae & gentium capita in vſum auditorii ſui methodo ſcientifica explanantur. Ien. 1740. & 1745. 8.

Debita laus huic operi tribuitur in den Göttingel. Zeitungen 1745. pag. 326. vbi dicitur: Man muß es dem Herrn Hofrath zum gerechten Ruhm nachſagen, daß er die erſten Quellen der Natur auf eine ſolche Art entdecket, und die Sittlichkeit ſo aufgekläret hat, daß ſich die Geſetze der Vernunft auf eine leichte überzeugende Art daraus abnehmen und begreifen laſſen, indem er dem Leſer ſowohl den Zuſammenhang des ganzen allgemeinen Rechts auf eine geſchickte Art vorſtellet; als auch die Anwendung und Einſchränkung weiſet, die nicht unmittelbahr von der Natur, ſondern mittelbahrer Weiſe von den willkührlichen Einrichtungen der Menſchen, und ihren verſchiedenen zufälligen Ständen abhängen. Wir finden daher in dieſem Buche, das viele Gute beyeinander, was die meiſten Lehrer des natürlich. Rechts mit Verletzung der Gründlichkeit und Vollſtändigkeit voneinander zu trennen oder

wol

wol gar zu vergeſſen pflegen. Vberiorem libri Recenſum praebet der philoſophiſche Büchérſaal Part. 7. p. 246 256. Nouiſſima huius ſyſtematis editio prodiit. Ienae 1748. 8. quae recenſetur, & quantum locupletata & aucta ſit, nec non quibus argumentis in praefatione ei praefixa refutentur ab auctore ii, qui ſuperſtruunt ius naturae inſtinctibus naturalibus, prolixe & cum cura docetur in den Götting. gel. Zeitungen 1748. p. 1075 - 1078. Edere quoque aggreſſus eſt M. IOH ERNST. GVNNERVS vollſtändige Erläuterungen und Anmerkungen über das Natur- und Völkerrecht des Herrn Hofrath Darjes. Francf. & Lipſ. 1748. 8. quarum tamen cenſuram ſuſcepit *Darieſius* in philoſophiſchen Nebenſtunden, & quidem in der erſten Sammlung. Ienae 1749.

EIVSD. Vertheidigung ſeines Natur- und Völkerrechts wider das 71. Stück der zuverläßigen Nachrichten. Jena 1745. 8.

In hac modeſta defenſione auctor, ab aduerſario, vt ea, quibus ſyſtema I. N. & G. ſuum laborare ait, vitia aut probet, aut, ni id fecerit, in recenſendis ſuis libris bonam fidem impoſterum prodat, ſummo iure poſtulat.

IOH. MICH. DILHERRI Ius naturae & gentium. Helmſt. 1649. 4.

CHR. DONATI de iure naturali quod obtinet inter parentes & liberos. Witt. 1672. 4.

ANDR. IVL. DORNMEYER de principio primo iuris naturae. Hal. 1707.

IOH. CONR. DVRRIVS de iuris gentium cum iure naturae conſenſu. Altd. 1671. 4.

HVLD. AB EIBEN diſſ. de fonte iuris. Giſſ. 1667.

Extat in eius ſcriptis ab HERTIO editis p. 468. deriuatque iuris naturae officia & facultates ex imperio Dei in homines, qui eos ad ſuam imaginem condiderit, indeque hominis libertatem, a Deo non reſtrictam. Vnde oriri effectus priuatiuos & poſitiuos, nec non dominium, ex quo deinde reliqua iura. VINHOLD Not. ſcript. iur. nat. p. 25.

IOH. EISENHARTI Inſtitutionum iuris naturalis in moralis philoſophiae doctrina repraeſentatio. Helmſt. 1684. 12. & 1691. 8.

Auctori ex veteris philoſophiae practicae Doctoribus, Ariſtotele imprimis nouas iuris naturalis inſtitutiones adornare placuit, vt de vſu illius philoſophiae in iurisprudentia, quam ſimul cum hac profitebatur, magis conſtaret. Vid. *Act. Erud. Lipſ.* 1685. p. 452. ſq. vbi hae Inſtitutiones latius enumerantur.

HERM. HENR. ENGELBRECHTI diſſ. de meritis Germanorum in Iurisprudentiam naturalem. Gryph. 1726.

IOH.

IOH. WILH. ENGELBRECHTI Oratio de iure naturae & gentium, magno ciuiſis iurisprudentiae praeſidio. Helmſt. 1705. 4.

ACHILL. ECKSTEINII vniuerſae iurisprudentiae naturalis ſceleton. Francof. 1671. 4.

IOH. ANDR. FABRICII Auszug aus den Anfängsgründen der allgemeinen Gelehrſamkeit oder Weltweisheit, beſonders der practiſchen. Leipz. und Wolfenb. 1748. 8.

Locum etiam in his occupat diſciplina iuris naturae & gent. in qua licet in nullius verba iuret ſed eclectice philoſophetur, tamen Grotii, Pufendorfii, Wolfii, Rudigeri & Mulleri praecipue ſequitur principia Fabricius. Vide recenſum huius operis eruditi in neuen Hamb. Gel. Zeit. 1749. p. 142.

IOH. A FELDE elementa iuris vniuerſi & iuſtinianei. Frf. & Lipſ. 1664. 4.

IOH. IAC. FERBERI Philoſophia iuris naturae methodo diſciplinari. Witt. 1709. 4.

Hanc opellam GEORG. ANDR. VINHOLD ita depinxit: ſcholaſticorum viam inſiſtit, & multis diſtinctionibus allegatis & applicatis, in fine, ſubiecto, & obiecto iuris naturae, vt loquitur, plus operae impendit, quam in ipſis eius praeceptis, in varias res ciuitati neceſſarias diſtun-

diffundendis, adeoque plus ſpeculationis, quam fructiferae tractationis oſtendit. Originem moralitatis, vt rurſum cum eo loquar, quoad actus; ob intrinſecam bonitatem vel turpitudinem, a lege naturae praeceptos vel prohibitos, ac, ſic antecedenter ſe habentes, ab ipſo obiecto eiusque ratione morali immutabili; quoad praecepta moralia, quatenus leges ſunt, a lege Dei aeterna deducit.

IOH. FFRRY de principiis iuris innati. Argent. 1705. 4.

IAC. WILH. FEVERLINI diſſ. hiſtorico-philoſophica ius naturae Socratis delineans. Altd. 1719.

Collegit S. V. auctor Socratis regulas virtutis morumque ad iurisprudentiam naturalem pertinentes inque hac diſſ. propoſuit. Eundem laborem fere quidem ſuſceperunt *Io. Groeningius*, *Iac. Frid. Ludouici*, *Io. Franc. Buddeus*, *A. Oſiander*, *Boernerus*, ſed leui digito quaſi, merita Socratis in ius naturae tetigerunt. Hinc vberius rem tractat auctor, eoque ordine, quo hodie compendia ſyſtemataque iuris naturae ſolent diſponi, non ac ſi eundem Socrati velit adſcribi, ſed vt eo diſtinctius Socratis placita proponi poſſint, & illico adpareat, quid ad illuſtrandum vnumquodque iuris naturae caput e Socratica philoſophica faciat.

IOH. LAVR. FLEISCHERI Inſtitutiones iuris naturae & gentium, in quibus regulae iuſti, decori atque honeſti potiſſimum ſecun-

ſecundum principia Thomaſiana diſtincte explanantur & explicantur. Hal. 1722. & 1730. 8.

Principium iuris naturae primum collocat ILL. auctor in his propoſitionibus: *Facienda ſunt, quae hominum vitam reddunt & maxime diuturnam & feliciſſimam; e contrario euitanda ſunt, quae hominum vitam infelicem reddunt mortemque accelerant.* Quod principium ante quam ſtabiliuit, auctor, varias adduxit variorum Doctorum de principio iur. nat. primo ſententias, easque refutauit Singulare & id habet libellus quod in eo adſeritur, pacta non ex praeceptis iuſti, ſed regulis decori trahere originem, cui tamen ſententiae contradixit ILL. GLAEEY in Hiſt. I. N. & G. p. 253. ſq. vbi de reliquo huius libri ſic ſentit: ſonſt iſt in dem Buche eine feine Lectur, auch ie zuweilen ein eigener Gedanke, daß alſo an der Nutzbarkeit deſſelben nicht zu zweifeln iſt, wann nur der Autor die zu ſo vielen Irrthümern Anlaß gebende Diſtinction zwiſchen dem Pio, Iuſto und Decoro nicht ſo hoch triebe, und durch das ganze Buch alles in dieſe Claſſen zu reduciren ſuchte.

MICH. FOERTSCHII diſſertationes V. ſubiunctae Ambroſii tribus libris, de officiis, a ſe editis Stuttgard. 1699. 4.

Diſſert. I. analytica de officiis Ambroſii II. Hiſtorico-analytica de patrum philoſophia morali III. de natura & indole officii ſecundum diſciplinam chriſtianam. IV. de officii efficientia. V. de officiorum comparatione.

PETRVS

PETRVS GASSENDVS in Syntagmati philoſ. Parte III. ius naturae quatuor capitibus concludit.

1) Bonum, commodum, gratum, eſſe proſequendum, malum, incommodum, ingratum, fugiendum. 2) Plus ſe amandum quam alios. 3) Vitam producendam, & conſeruandam, membrorum ſenſuum facultatumque omnium integritatem, ac liberum vſum expetendum. 4) Eſſe ſociabilem, ſ. ſocialitatis curam habendam. VINHOLD. p. 37.

SIM. PETR. GASSERI diſſ. de abſtinentia iuris naturae a fallacibus regulis proceſſus ſummarii. Hal. 1708.

FRID. GENTZKENII Schediasma morale de principiis iuſti. Kil. 1721. 4.

EPHRAIMI GERHARDI Delineatio iuris naturalis. Siue de principiis iuſti, libri tres. Ienae 1712. 8.

De hoc libello nota. Auctorem fateri ipſum, fuiſſe ſecutum ſe methodum Georgii Beyeri, & Frid. Guil Bierlingii. Hunc libellum non in vſum virorum doctorum, ſed ſtudioſae iuuentutis ſcriptum eſſe. Ius naturae auctori eſſe doctrinam de officiis perfecti iuris. Doctrinam de officiis erga ſe, *honeſtum*; erga alios, *decorum*: erga Deum eſſe *pium*. Appendicem continere decori doctrinam. Principium iuris naturae primum eſſe: *pacem ſiue*

ſiue tranquillitatem externam generis humani, neceſſariis mediis conſerua. Recenſionem libelli praebent STOLLIVS in ſua Bibliotheca. P. IV. p. 319. ſq. & P. XII. p. 320. ſq & der neue Bücherſaal der gelehrten Welt. Vol. 2. p. 429 ſqq. Quae ſolent reprehendi in hoc ſyſtemate, docent idem STOLLIVS in der Einl. zur Hiſt. der Gel. Cap. vom Recht der Natur. p. 660. & KAHLIVS in *Bibl. Phil. Struv.* Tom. II. c. 3. p. 348. n. t.

EIVSD. Progr. de controuerſiis iuris naturalis minuendis. Ien. 1713.

Adam Fridr. Glafeys Vernunft und Völkerrecht, worinnen die Lehren dieſer Wiſſenſchaft auf demonſtrative Gründe geſetzet, und die nach ſelbigen unter ſouverainen Völkern, wie auch den Gelehrten biß daher vorgefallene Streitigkeiten, erörtert werden, nebſt einer Hiſtorie des vernünftigen Rechts, worinnen nicht nur die Lehren eines ieden Scribenten in iure naturae angezeiget und examiniret werden, ſondern auch eine vollſtändige Bibliotheca iuris N. & G. zu finden iſt. Frankf. und Leipz. 1723. & 1732. 4.

Excellentiſſimum hoc opus magno multorum eruditorum applauſu exceptum, non tamen ab omni parte perfectum videbatur illi, qui in Actis Erudit. Lipſ. quaedam in ipſo reprehendit; cui tamen ILL. AVCTOR reſpondit

dit peculiari ſchediasmate, nempe Vertheidigung ſeines Rechts der Vernunft, wider das im 171. Theil der Leipziger Actorum Eruditorum darüber gefällete Urtheil. Dreßden und Leipz. 1733. 4.

ENOCH. GLAESNERI Diſſ. de iure naturae. Helmſt. 1662.

GEORG. CHRPH. GLOGAVENII Specimina II. de iuris naturalis principii hiſtoria atque defenſoribus. Reg. 1732.

ANDR. GOEPELII Fons ſcientiarum ex iure naturae, cuius nouiſſima methodus omnium hominum & ciuium officia in lucem profert, principia exhibens philoſophiae rationalis, & naturalis, moralis & ciuilis, iuris naturae & gentium, iuris publici vniuerſalis & particularis &c. Francof. 1717. 8.

Auctor, iudicante VINHOLDO p. 29. iuris naturalis dignitatem, vſibus ampliſſimis in apicem eucecturus, res altiſſimas, aquilino quodam volatu, ſed raptu ocyſſimo tranſuectus, ſcientiarum originem vti tranſcurrendo potius, quam pertractando expoſuit: ita ius naturae compendiaria ſaltem contemplatione expreſſit.

Chriſt. Fridr. Gräven Obſeruatio vom Völckerrecht in den Berlin. Intelligenz. 1737.

IANI

IANI VINC. GRAVINAE Origines iuris ciuilis, quibus ortus & progreſſus, ius naturale, gentium & XII. Tabb. legesque ac SCta explicantur. Libri tres. Lipſ. 1708. 4.

Liber I. iam 1701. Neapoli prodiit & Lipſ. 1706. 8. cui in hac editione acceſſerunt libri ſecundus & tertius. In ſecundo libro in fontes non modo iuris regii & XII. Tabb. inquirit, ſed etiam vniuerſi iuris naturalis atque gentium ortum ex interioribus cauſis arceſſit, quod, quam pulcre fecerit Grauina, qui ſcire cupit, is, niſi malit ipſum inſpicere opus, adeat *Acta Erud. Lipſ.* 1708. p. 470. ſq. vbi mentem Grauinae de iuris naturalis cauſis ſeu fontibus, breuiter, ſed ſatis luculenter expoſitam deprehendet.

IOH. AD. GREGOROVII Diſputationes VII. de habitu iuris naturae & gentium ad rempublicam.

Prodierunt. Regiomonti I. 1717. II. 1717. III. 1718. IV. 1719. V. 1719. VI. 1721. VII. 1722. 4.

MICH. HENR. GRIBNERI principiorum iurisprudentiae naturalis libri IV. Witt. 1710. 4. & 1717. 1723. auctior: 1727. & 1733. 8.

Liber I. de iure nat. in ſpecie, II. de iure publico vniuerſali, III. de iure gentium, IV. de iure ciuili vniuerſali agit. Recenſum huius libri

bri inuenies in ILL. GLAFEY Hiſt. iur. nat. L. 5. p. 249. ſq. Bibliotheque ancienne & moderne Tom. IX. P. I. art. V. vermiſcht. Biblioth. V. I. p. 573. & STOLLII Biblioth. Part. XII. p. 332. Nullo licet principio primo Gribnerus ſuum ſuperſtruxit ſyſtema, quod, nullum dari, credidit; optimae tamen frugis opus ſingulari plane applauſu ab eruditis acceptum fuit. Conf. CEL. KAHLII *Bibl. Phil. Struv.* Tom. II. c. 3. p. 348. ſq. Conſtituerat auctor editioni anni 1733. addere hiſtoriam iuris naturae, & legum diuinarum poſitiuarum, vniuerſalium principia, ſed non ſuperfuit ei tantum ab aliis negotiis otii, vt exequi hoc inſtitutum potuerit, vid. KAHL. l. c. Vita GRIBNERI extat in neuen Zeitungen von gelehrten Sachen 1734. p. 162. Caeterum compendium libri IOH. GEORG. KNOBLAVCH in lucem emiſit, ſub Gribneri principiorum iurisprudentiae naturalis in nucleum redactorum titulo. Witt. 1722. 8.

IOH. GRIMMII Principia iuris naturae & ciuilis. Franck. 1717. 12.

GABR. GRODDECKII Praecipuae controuerſiae ethicae & politicae ad diſciplinam iuris naturalis.

Groddeckius in Athenaeo Gedanenſi Log. Metaphyſ. ac Moral. Profeſſor, & Reip. Bibliothecarius has controuerſias Gedani d. 11. Febr. 1700. ex cathedra ordinaria ventilare coepit, easque diſputationibus LVI. die 9. Dec. 1702. abſoluit. Conf. *Noua Liter. Maris Balth.* 1702. p. 77. ſq.

GROTII vtriusque ſcripta huc facientia vide ſis ſub voce: *H. Grotius.*

NIC. HIER. GVNDLINGII ius naturae & gentium, connexa ratione nouaque methodo elaboratum, & a praeſumtis opinionibus aliisque ineptiis vacuum. Hal. 1728. & 1736. 8.

Vitam Gundlingii vide in der auf ihn gehaltenen Gedächtniß-Rede, & in den neuen Zeit. von gel. Sachen 1730. p. 365. ſq. & in Stollii Hiſt. Litt. p. m. 711. inque Suppl. p. 235. ſqq. Auctoris Ius naturae prodibat primum ſub titulo: *via ad veritatem iurisprudentiae naturalis* in Parte III. eius *Viae ad veritatem* Hal. 1715. 8. editae. In hac editione ita Gundlingius eſt verſatus, vt, quae in priori dicta fuere abſciſſe, dilatentur pauliſper, & quae mutari in melius potuere, mutentur, & quae arctius connecti potuerunt, connectantur. Vide *Praef. libello praefixam.* Ad ipſum libellum quod ſpectat, Hobbeſiana ſapit tantum non vbique principia. Patet hoc non ſolum e principio I. N. primo: *pacem externam ante omnia eſſe quaerendam, vbi haberi poteſt; ne prorſus ad vitam cum aliis traducendam, virtutemque adquirendam inutilis fias;* ſed etiam ex methodo, qua liber hic eſt conſcriptus, concinna, perſpicua, verbo; Hobbiana. Secutus quoque Hobbium eſt auctor in parca opinionum aliorum allegatione, & vberrima concluſionum & exemplorum exquiſitiſſimorum meſſe.

EIVSD. ausführlicher Diſcours über das Natur- und Völkerrecht. Frankf. und Leipz. 1734. 4.

EIVSD. Abhandlung von dem Urſprung der natürlichen Geſetze.

Extat in Gundlingian. Part. 33. p. 275-292.

FRID. AVG. HACKMANNI Progr. de aulicis iuris naturae & publici ſtudiis. Helmſt. 1705.

EIVSD. Iurisprudentia vniuerſalis diuina. ibid. 1712. 8.

IO. GOTTL. DE HACKEMANN Commentatio de iure naturae, genuino iurium reliquorum parente. Helmſt. 1737. 4.

MICH. CHRPH. HANOVII Examen dubiorum contra ius naturae motorum. Lipſ. 1720. 4.

Directum contra Hombergkii dubia iuris nat. eſt. Vide *Bibl. iuris imp. quadrip.* c. 1. poſ. 1. §. 4. & 5.

MARTINI HASSENII Synopſis ſcientiae de prudentia morali vniuerſa, & praecipua honeſti, decori, iuſti, aequi & boni principia ſuccinctis poſitionibus complexa. Witt. 1721. 4.

Me-

Methodum auctoris, & ſententias circa varias naturalis iuris propoſitiones late perſequuntur *Acta Erud. Lipſ.* 1722. p. 40-49.

EIVSD. Diſſertationes duae de iure *naturae* ſeu potius *ingenii* angelorum h. e de officiis angelorum ex eorum ingenio reſultantibus. Witt. 1732. 4.

IOH. LEONH. HAVSCHILDII noua baſis ſeu ſtructura iuris naturae fundamentalis, principio vnico & euidenti, eoque vniuerſali & adaequato, argumentisque indubitatis contignata; vel: neue und richtige Grundlegung des natürlichen Rechts. Dresdae 1738. 8.

Nimirum adiecta eſt haec *baſis* opuſculo, *praeſumtionem pro libertate naturali in cauſis ruſticorum, quatenus neque leges, neque pacta obſtant, ab impugnationibus Eſtorianis omni iure, antiquitatibus & documentis perſpicuis* vidicanti. Hiſtoriam huius litis ILL. ESTOREM inter atque ILL. HAVSCHILDIVM agitatae breuem docet WEIDLICHIVS in der Geſch. der ietztleb. Rechtsgel. p. 326. ſq. quam contra tamen nonnulla monere placuit *Hauſchildio* in nouellis litterariis, nouam operis ſui editionem praenuncianti.

IOH. PAVL. HEBENSTREIT de iure naturali. Ien. 1688.

Vid. *Bibl.* LIPEN. IENICH. voce: *Ius naturae.*

IOH. REINH. HEDINGERI Conſpectus naturalis iurisprudentiae. Vlm. 1697. 8.

IOH. GOTTL. HEINECCII Elementa iuris naturae & gentium. Hal. 1738. 8.

Opus hoc ſelectiſſima dignum laude, vid. ILL. IENICH. in Supplem. tantopere placuit Anglis vt G TVRNBVLLIVS LL. D illud in anglicum idioma transtulerit, praeterque notas ſuas, addiderit quoque Commentationem de natura & origine legum moralium & ciuilium, theſesque de morum doctrina, chriſtianaque philoſophia. Lond. 1742. 8.

NICOLAI HEMMINGII de lege naturae methodus apodictica. Witt. 1562. 1564. 1577. 8.

Inſcriptus hic libellus Domino Erico Krabbe, Equiti aurato, atque Senatori regni Daniae, Domino de Bustrup. Capitibus, paragraphis & indice carens liber abſoluitur foliis centum & nouem. Mirandum eſt, LVDOVICI in Del. Hiſt. iur. nat. hunc Hemmingii libellum recenſione adcurata iudicaſſe indignum; Thomaſium vero, ſi recte memini ſilentio plane praeteriiſſe, primus, fere, cum Hemmingius fuerit, qui de iure nat. in artis formam redigendo cogitauerit. Parum abeſt, quin credam, vtrumque eius methodum apodicticam vidiſſe nunquam. Referendus eſt autem ipſe libellus inter eruditiſſima iſtius temporis ſcripta; legit enim auctor multos veteres diligenter, quos paſſim apte ſatis allegat, neglectisque Scholaſticorum quisquiliis, eclectice philoſophatus eſt.

eſt. Vidiſſe illum quoque, ius naturae atque ethicam demonſtrationibus inniti firmiſſimis, praeter libri titulum, proſſit praefationis locus qui Hemmingio ducitur laudi, nempe: *ſe ſperare vt non amplius ethicae & iurisprudentiae ſtudioſi ſerant iſtam contumeliam quorundam, qui negant, doctrinam de moribus & legibus demonſtrari poſſe; viſuros enim clariſſime, non minus legis naturae concluſiones deſtitui euidentibus demonſtrationibus, quam artem Euclidis, quam quidam ſolam demonſtrationibus niti falſo contendant.* Notat autem recte REIMMANNVS in Hiſt. Litt. Vol. VI. p. 36. n. (h). ad hunc locum: Daher man dann allerdings denken ſolte, es würden in dieſem Werke nichts anders als eitel Demonſtrationes mathematicae enthalten ſeyn. Allein es findet ſich in der Ausführung nichts wenigers als dieſes. Und wann man die Abhandlung gegen den Titel und die Vorrede hält, ſo kan man nicht anders urtheilen, als es müſſe der Mann bey Verfertigung des erſtern, das andere, und bey dem Auſſatz des andern, das erſte vergeſſen haben. Reprehenditur etiam haud immerito in Hemmingio perpetua legum naturalium cum praeceptis Decalogi confuſio. Legem naturae deſcripſit Hemmingius *diuinitus impreſſam mentibus hominum notitiam certam, principiorum cognitionis, & actionis atque concluſionum ex iſtis principiis demonſtratarum, proprio fini hominis congruentium, quas ex principiis neceſſeria conſequentia ad humanae vitae gubernationem extruit ratio, vt homo ea, quae recta ſunt cognoſcat, velit, eligat, agat, vitetque*

tetque contraria, quorum omnium teſtis & iudex conſcientia hominibus diuinitus eſt attributa. Breuem vitae Hemmingii ddlineationem, praeter ea quae PETR. BAYLIVS memoriae prodidit inuenies in meis ad Ill. Glaſey Bibl. Iur. Nat. & Gent. Supplem. 1. Et. p. 20. ſqq.

ANTH. GVNTH. HESHVSII Iuris nat. & gent. ſumma capita in officiis humanis ad Cic. offic. L. I. c. 10. Lipſ. 1691.

C. A. H. id eſt CHRSTPH. AVGVST. HEVMANNI obſeruatio moralis de diſtinctione iuris naturalis in abſolutum & hypotheticum, item de diſcrimine iuſti, honeſti, aequi & decori.

Exſtat in *Act. Erud. Lipſ. Supplem.* IV. Sect. IX. p. 410 - 419. Placet, ſemperque placebit VINHOLDI p. 37. de auctore huius obſeruationis iudicium: *Quisquis ille fuerit, qui haec ſcripſit, licet nomen ſuum ſuppreſſerit, non tamen idcirco eius merita ſupprimantur ob lucidam ipſius deſcriptionibus & diſtinctionibus tractandis rationem, quin & quam lucem ipſe feeneratus eſt doctrinae ſuae, eandem nomini eius famae claritudo adiiciat,*

IOH. FRID. HEVNISCH de quaeſtionibus quibusdam moralibus. Lipſ. 1684. 4.

HOBBESII ſcripta vide, voce: *Hobbeſius.*

HOCH-

HOCHSTETTERI Collegium Puſendorfianum quaere ſub fronte: *Puſendorf.*

DAN. FRID. HOHEISEL de immutabili legis naturae veritate. Gedani 1717. 4.

EIVSD. Theſes controuerſae iuris naturae & gent. Hal. 1726. 4.

ID. de principiis iuris naturae. Hal. 1731.

Ludw. Freyherrn von Holberg Einleitung in das Natur- und Völkerrecht, nach der vierten Däniſchen Ausgabe ins teutſche überſetzt. Coppenhagen 1748. 8.

Primum prodiit HOLBERGII ius naturae Hafn. 1716. tertium 1734. quartum 1741. 8. Conf. Summe Reuer. RATHLEFII Geſch. der jetztleb. Gel. Tom. 2. p. 4. ſqq. Verſio haec quae ſine dubio CEL. DETHARDINGIO debetur continet praefationem auctoris, breuem complexam iuris naturae hiſtoriam, quam ſequitur vitae pars Holbergii ex ipſius collectae epiſtolis. De ipſo ſyſtemate Holbergiano iudicatur ita in den Leipz. gel. Zeit. 1748. p. 875. ſqq. Das letzte Capitel vom Rechte der Begräbniſſe hat dieſes Buch vor andern dieſer Art voraus, und es verdienet allerdings in einem Natur- und Völkerrechte ſeinen beſondern Platz. Uebrigens haben wir in dem ganzen Buche viel Witz und Beleſenheit gefunden, welches beides wir längſt an den Schriften des Hrn. v. H. gerühmet.

Es iſt auch noch dieſes an gegenwärtiger Arbeit zu loben, daß der Hr. Verfaſſer, gleich wie man ſich in Teutſchland bemühet hat, das R. der N. durch das römiſche, und dieſes wiederum durch ienes zu erläutern, gleichfals bey aller Gelegenheit ſeine Sätze mit den Geſetzen ſeines Landes verglichen, und dadurch das Buch denenienigen, vor die er es eigentlich geſchrieben, brauchbar gemacht. Eine natürlichere Ordnung und bündigere Beweiſe dörften dennoch von einigen gewünſcht werden, denn in Anſehung dieſer beeden Stücke ſiehet es in manchen Stellen des Buchs nicht zum Beſten aus. Doch dadurch wäre dieſe Schrift zu Schulmäßig geworden. Secutus, caeterum, PERILL. HOLBERGIVS, potiſſimum Grotii, Puſendorfii & Thomaſii principia, id quod in praefatione faſſus eſt ipſe. Tuto carere poſſeſſorem huius ſyſtematis Holbergiani poſſe reliquis ſyſtematibus iur. nat. ſi excipias Grotii & Puſendorfii opera, iudicatur in den Hamb. Berichten an. 1748. n. 8.

IOH. FRIDR. HOMBERGK ZV VACH Hypomnemata iuris gentium, noua & ſuccincta methodo digeſta cum perpetuis annotationibus, quibus pleraque vberius deducuntur, praecepta virtutis & iuris vbique diſcernuntur, confuſio ethices & iurisprudentiae naturalis a multis commiſſa inculcatur, harmonia & diſconuenientia iuris naturae cum iure romano ſingulis in locis demonſtratur, & nobiliſſima haec diſciplina

ſciplina a praeſumtis opinionibus, fictionibus, aliisque erroribus vacua ſiſtitur, cum triplici indice, in vſum auditorii tam priuati, quam publici. Curante *Caſp. a Rheden.* Bremae 1721. 8.

Titulus operis a longa eius recenſione nos liberat. Plura noſſe cupiens adeat ILL. GLAFEYVM Hiſt. I. N. & G. p. m. 253. §. 244. ex cuius ſententia annotationes CASP. A RHEDEN Bremae 1734 8. publicatae, ipſi operi Hombergkiano, primum Marb. 1710. 8. in lucem emiſſo, licet magna laude digno praeferendae ſunt.

EIVSD. de iurisprudentia rationali liber. Marb. 1722. 4.

Conf. *Bibl. Iur. imperant.* p. 82.

CARL. FERD. HOMMELII diſſ. de legum ciuilium & naturalium naturae. Lipſ. 1743.

Defenſa eſt ſub Patris praeſidio.

EIVSD. Propoſitum de nouo ſyſtemate iuris naturae & gentium ex ſententia veterum ICtorum. Lipſ. 1747.

Diſſenſum circa principium iur. nat. primum originem ſuam ex duplici hominis conſideratione traxiſſe putat auctor, vel vt creaturae in genere, vel vt entis ratione ſana praediti. Duo igitur principia ponit auctor, alterum ex notione

tione hominis vt creaturae; *promoue vtilitatem propriam*, alterum ex conſideratione hominis vt entis rationabilis: *promoue vtilitatem & conſeruationem aliorum*. Eruditum hoc opuſculum laudatur & deſcribitur in Act. Erud. Lipſ. 1748. menſ. Iul. & in Altōn. gel. Zeit. 1748. n. 8.

T. H. VAN DEN HONERT. Theologia naturalis & reuelata per aphoriſmos delineata ex commentario de veris Dei viis. Amſt. 1715. 8.

In lib. II. de officiis differit, quo in loco chicam quoque & ius naturae ſtrictim exhibet. VINHOLD. l. c. p. 40.

IOH. FRID. HORNII diſſ. de ſubiecto iuris naturae. Vltrai. 1663.

Facit huc quoque imprimis EIVSDEM politicorum pars architectonica de ciuitate. ibid. 1664. 12. *Bibl. Iur. Imp. quadrip.* p. 82.

Philoſophiae moralis inſtitutio compendiaria, ethices & iurisprudentiae naturalis elementa continens. Libri tres auctore FRANC. HVTCHESON in academia Glaſcuenſi P. P. 1743. 12.

Vid. Leipz. gel. Zeit. 1743. p. 681.

IOH. FRID. IACOBI diſſ. quo ſenſu detur & non detur ius naturale theſibus breuiſſimis comprehenſa. Goetting. 1737.

IOH.

IOH. WOLFG. IAEGERI Theſes ex iure naturae. Tubing. 1698. 4.

IOH. GVIL. IANI iudicia eruditorum de principio iuris naturae. Witt. 1711. 4.

IOH. AD. ICKSTATT. Progr. de neceſſitate ſtudii iur nat. & gentium. Wurceb. 1732.

HENR. IENTZSCHII ius naturae brutis denegatum. Lipſ. 1684. 4.

Ius naturae rebus creatis a Deo conſtitutum: Ex obſeruatione P. IVONIS *Pariſini, ordinis Capucinorum S. Franciſci.* Paris 1658. f.

Herm. Frid. Kahrels Recht der Natur, worinnen nicht allein die Gründe zur Sittenlehre und Staatskunſt geleget, ſondern auch die Quellen aller bürgerlichen Rechte zum Nutzen des menſchlichen Lebens geöfnet werden. Frankf. am M. 1746. 8.

Recenſum & landes elegantiſſimi huius ſyſtematis quaere in Götting. gel. Zeit. 1747. St. 10. p. 77. ſq. Regenſp. gel. Zeit. 1748. St. 14. vbi ſic de eo iudicatur: Das Recht der Natur iſt in gegenwärtigen Buche vollſtändig und ganz abgehandelt, und nach mathematiſcher Lehrart ordentlich bewieſen. Von denenienigen Abhandlungen des natürlichen Rechts, ſo uns bis anher zuhanden gekommen, hat uns noch keine ſo deutlich und wol ausgearbeitet geſchienen als dieſe, und iſt ſowohl von Lehrern als Lernenden wohl zu gebrauchen. Conf. etiam die Erlang. Beiträge. 1748. 15. Woche.

DIETER.

DIETER. HERM. KEMMERICHII neu eröfnete Academie der Wiſſenſchaften. Leipz. 1711.

Pars enim 2. exhibet einen Entwurf des Iuris naturae & gentium.

EIVSD. Praecognita iuris diuini naturalis, vulgo naturae & gentium. Ien. 1738. 8.

HENR. ERNST. KESTNERI Prudentia iuris naturalis. Rint. 1698. 4.

Ita in hoc labore verſatus eſt auctor, vt Grotii aliorumque fama & auctoritate florentium virorum veſtigiis interdum inſiſtens ſaepius tamen ab iis recedere religioni ſibi non duxerit. Prohibitionem creatoris fundamentum iuris naturae eſſe docet, cuius voluntas aut verbis declaretur, aut factis. Si illud fiat, vocari ius diuinum reuelatum, ſin hoc, naturale. Ad facta autem pertinere motus & inſtinctus a natura hominibus inſitos & implantatos: itemque actiones ipſius creatoris, rerum videlicet creationem & conſeruationem: actionum quoque finem, tum neceſſarium, tum probabilem: medii neceſſitatem: & denique naturam ipſius ſanctiſſimi creatoris, qui perfectiſſimus ſit, & nihil fruſtra feciſſe intelligatur, huc ſpectare. *Acta Erud. Lipſ.* 1698. *pag.* 485. *ſq.* De aliis huius libri editionibus conſule Bibliothecas, *Ienichianam* & *Iuris imper.* ſuis quamlibet locis.

EIVSD. diſſ. de ſtatu iurisprudentiae atque neceſſaria iuris ciuilis & naturalis coniunctione. Rint. 1699.

BERNH.

BERNH. KLEPPERBEIN vernünftige Einigkeit des natürlichen und bürgerlichen Rechts. Leipz. 1714. 4.

HENR. KOELERI Iuris naturalis eiusque cumprimis cogentis methodo ſyſtematica propoſiti: exercitationes VII. Francof. ad Moen. 1738. 8.

Extant quoque editiones Ienenſes 1729. 4. auctior 1733. 4. & ibid. 1738. 8. Poſt auctoris obitum *Ioh. Mich. Hoerſſelmann* edidit Henr. Koeleri Meditationes und Annotationes über deſſen Natur- und Völkerrecht nebſt einer Demonſtration von der Exiſtenz GOttes. Jena 1738. 4. Cui libro praefationem affixit IOH. IVST. SCHIERSCHMIDIVS, contra quam CONSTANTINVS DEMOCRITVS, ſub quo nomine, *Chrph. Andr. Meyckius* latere dicitur ſcripſit; *vindicias contra petulantis ingenii, auctorem I. I. S. qui Koelerianis iuris naturae meditationibus praefationem praemiſit, in qua ſumma cum inſcitia nec minori cum impudentia I. G. Heineccium erroris arguere voluit. Hal.* 1738. 8. SCHIERSCHMIDIVS nihil regeſſit, & mea quidem ſententia recte.

EIVSD. Iuris ſocialis & gentium ad ius naturae reuocati Spec. VII. Ien. 1736. 4.

Prodierunt poſt mortem auctoris: des ſeel. Hrn. Prof. Köhlers eigene Meditationes und Annotationes über deſſen ius ſociale & gentium. Ien. 1738. 4. IENICH.

Chrſtph.

Chrſtrh. Köderitzens gründliche Einleitung zur Erkänntniß des natürlichen Rechts. Chemn. 1725. 8.

Methodo erotematica, & quidem leuiter conſcriptam eſſe, iudicat *auctor Bibl. Iur. imper.* C. I. poſ. VIII. §. 1. p. 83.

IOH. FRID. KONHARD de iure naturae eiusque principiis. Lipſ. 1719.

I. G. KOSERI Inſtitutiones morales ad mentem Pufendorfii, Grotii, aliorumque. 1701. 12.

Conf. *Bibl. Iur. Imper.* l. c. p. 84.

FRID. ALEX. KVNHOLDI Progr. de origine diſſenſuum in doctrina iuris naturae. Lipſ. 1723.

EIVSD. Oratio de logomachiis circa principium iuris naturae. Lipſ. 1723.

GEORG. LANVS de fundamento iuris naturae iuxta hypotheſes D. Val. Alberti. Lipſ. 1695.

Scripſit etiam Lanus Hiſtoriſche Erzehlung von der Papiſtiſchen Gefängniß, wie auch von der wunderbahren Erlöſung aus derſelben 1677. 4. & Hiſtoriſchen Extract der Papiſtiſchen Gefängniß, welche Ein und ſiebenzig betroffen. 1675. 4. conf. *M. V. a Seelen* in Biblioth. Breiten. Tom. II. p. 563.

IOH.

IOH. MICH. LANGII Epitome iuris naturalis. Norimb. 1691. 8.

AVG. LEYSERI diſſ. de iure naturae & gentium. Helmſt. 1713. inſerta *Medit. ad ff.* inter ſpecimina tertium occupans locum.

ZACH. LOEBBECKE Poſitiones ex iure naturae, publico, romano, germanico, feudali & ciuili. Lugd. Bat. 1706.

CHR. WILH. LOESCHERVS de diſtinctione iuris naturae & gentium. Witt. 1699. 4.

1 Diſtinctionem iuris naturae & gentium ex ſententia ICtorum explicaturus, facere id in hoc ſcripto ex ICtorum libris ſatis laborioſe coepit. Vid. VINHOLD in *not. Script. Iur. nat.* p. 48.

MELCH. LVBECK de iure naturae. Regiom. & Lipſ. 1717. 12.

IAC. FRID. LVDOVICI doctrina iuris naturae iuridice conſiderata. Gieſſ. 1724. 8.

CAROL. LVNDII Sciagraphia iuris diuini naturalis, ciuilis & gentium. Vpſal. 1700. 8.

IDEM de fundamentis iuris naturae & gentium eorumque diſcriminibus. Vpſal. 1700. 8.

ERNST. IOH. FRID. MANTZELII primae lineae iuris naturae vere talis ſecundum ſanae rationis principia ductae. Roſt. 1726. 8.

Prodierunt contra has lineas, in quibus auctor ius naturae ex Paradiſo petere conatus eſt, Swiftii germaniae, Celeberrimi Liſcouii obſeruationes 1735. 8. quae exſtant in eiusd. Sammlung ernſthafter und ſatyriſcher Schriften, in cuius collectionis praefatione exponit, quare Celeb. Manzelium hoc ſcribendi genere aggreſſus ſit.

GOTTFR. MASCOVII Progr. inaugurale: quaeſtiones ſelectae iuris naturae & gentium inter Grotium & Puſendorfium controuerſae. Lipſ. 1748. 4.

Commemorantur etiam in hoc programmtte P. *Anſaldi* principia legis naturalis, qui, iuris naturalis principium primum in traditone ponendum, tueri conatur. Conf. Leipz. gel. Zeit. 1748. n. 35. & Beyträge zu den Erlang. gel. Anmerk. XIX. Woche.

ERICI MAVRITII Principia iuris publici. Tubing. 1665. 4. & in Opuſculis 1692. editis 4.

Reuocat auctor ius naturae ad mentem orientalium populorum & graecorum philoſophorum, libros etiam & fontes ex quibus exoticarum gentium publica iura hauriri poſſunt, optime indicat. *Biblioth. quadrip. Iur. imp. Cap. I. Poſ. VIII. §. I. pag. 84.*

MAVRI CORDATI, Wallachiae Principis, liber de officiis, graece & latine. Lipſ. 1721. 4.

Accurate, appoſite atque ſubtiliter diſputare purpuratum hunc auctorem ILL. IENICHEN teſtatur.

LVDER. MENCKENII Gymnaſium polemicum complectens ſelectas 620. controuerſias iuris naturae & gentium, iuris publici romani germanici feudalis & canonici. Lipſ. 1708. 4.

Prima editio eſt. Lipſ. 1689. 4. In tribus prioribus tractatur ius naturae & gentium, potiſſimaeque eius controuerſiae enodantur. Vid. *Bibl. iur. imper.* l. c. p. 84.

MERII Prodromum vide ſub voce *ius gentium*.

GVIL. VAN DER MVELEN diſſ. de origine iuris naturae. Vltrai. 1684. 12.

EIVSD. defenſio diſſertationis de origine iuris naturalis contra Muſaeum. Vltrai. 1687. 8. denuo recuſa. ibid. 1738 4. cui diſſertatio de die mundi & rerum omnium natali adiecta eſt.

IOH. CHRIST. MVLDENERI definitio iuris naturae. Erf. 1692. & 1698.

IOH. MVLLERI iuris naturae quidditas. Witt. 1677.

Vid. GLAFEY. *Bibl. Iur. nat.* p. 344.

CAROL. GOTTHELF MVLLERI philoſophia practica vniuerſalis, ius naturae ethicum & ethica. Ien. 1743. 8.

Recenſetur liber in Leipz. gel. Zeit. 1743. n. 79. Si excipias diſcrimen, quod auctori intercedere videtur inter ius naturae ethicum, & ethicam ipſam, nihil noui proponitur in hoc libro, ſed fatente ipſo auctore, praecipuae veritates ex Wolffii, Canzii, Koelerique ſyſtemabus collectae conſpiciuntur.

CAROL. WILH. ERNST DE MVNCHHAVSEN Meditationes iuris naturalis methodo mathematica prolatae. Erfurt. 1740.

SIM. HENR. MVSAEI Ius Paradiſiacum. 1686.

Conf. VINHOLD. *Not. Script. Iur. Nat.* pag. 45.

EIVSD. Vindiciae iuris naturalis paradiſiaci. Ploen 1686. 8.

EIVSD. Reſponſio ad Guil. van der Muelen defenſionem diſſertationis de origine iuris naturae, vindiciis paradiſiacis oppoſitam. 4.

Conf. *Lipen & Ienich.* p. 315.

EIVSD. Lemmatum generalium de iure naturali ſeries prima. Kilon. 1687. 4.

Martin

Martin Muſigs Licht der Weisheit in denen nöthigſten Stücken der wahren Gelehrſamkeit. Frankf. und Leipz. 1709. 8.

Auctor praecipuas verae eruditionis partes, quibus tum futurae, tum huius vitae felicitas oſtenditur via in compendio exhibere conſtituerat. Scopus eſt, vt praetermiſſis ſuperfluis atque inutilibus ea tantummodo breuiter ſiſtat, quae omnibus ac ſingulis certiſſimo eſſe queant vſui. Hinc germanica etiam lingua & methodo erotematica ob perſpicuitatem ſuam vſus, inque his omibus tradendis doctrinam Buddei ſecutus eſt, qui etiam praefationem de eruditione politica & ſcholaſtica huic libro praefixit. Summam opuſculi exhibent pluribus *Acta Erud. Lipſ.* 1709. p. 429. ſqq.

HERM. CARL. LVD. DE NAVENDORFF: de vſu iuris naturalis in actionibus principum. Ien. 1715.

Vid. GLAF. *Bibl. iur. nat.* p. 349.

Daniel Nettelbladts unvorgreifliche Gedanken von dem heutigen Zuſtand der bürgerlichen und natürlichen Rechtsgelahrtheit in Deutſchland. Halle 1749. 8.

Conf. die Gött. gel. Zeitung. 1749. p. 75. ſq.

IOH. OLDENDORPII Iſagoge ſeu Elementaria Introductio iuris naturae, gen-

tium & ciuilis. Prodiit primum Colon. 1539. 8 vna cum Expoſitione in LL. XII. Tabb. Epitome ſucceſſionis ab inteſtato, & Enarratione breui de iure ſingulari ſiue priuilegio. Extat quoque in *Opp. Tom. I.* an 1559. & in *Variis Lectionibus.* Lugd. 1546 8 pag. 7-37.

CELEBERRIMVS HOLLMANNVS, vt relatum mihi eſt, in praelectionibus iurisprudentiae naturalis, nuperrime auditoribus ſuis narrauit, ignorari a maxima eruditorum parte eum, qui ſyſtema iuris naturalis primus ſcribendum ſuſceperit, adeſſe etenim aliquem Hemmingio atque Winclero priorem, cuius Introductionem iuris naturalis. gentium & ciuilis denuo editurum ſe eſſe, promiſit. Aut fallor, aut teneo rem in Oldendorpio. Hic enim in Introductionis huius *titulo primo*, qui inſcribitur: *Quare iurisprudentia prae ceteris artibus tam videatur obſcura*, probare ſtudet non poſſe quem diſcere iurisprudentiam ſolide, niſi reducantur leges ad ſua principia, ſcil. ad leges naturales tanquam omnis iuris fontem. Hinc agit *Titulo ſecundo* de *iure naturali*, quod ipſi nihil aliud eſt, quam *voluntas Dei per ſanam rationem cognita, & deinde in decalogo promulgata*, ab hoc iure naturae differre ius gentium, dicitur Titulo tertio, *de iure gentium* quod ponitur in omnium gentium auctoritate, negaturque proprie ius eſſe, ſimulque additur, ſi ius gentium accipiatur pro illo, quod naturalis ratio inter omnes homines conſtituit, illud eſſe ipſum ius naturae. *Ius ciuile* vero nihil aliud eſſe, quam *determinationem iuris naturalis*,

naturalis, titulo quarto, *de iure ciuili* docetur. Cognoſcamus mentem Oldendorpii ex ipſius verbis, quibus Epilogum p. 19. inchoat: *Quid eſt igitur ius gentium? eſt multorum populorum auctoritas. Quid ius ciuile? Eſt vnius populi iuſſus. Qui ſcies an vtrumque recte ſit receptum? Ex norma naturae ſeu fonte. Vbi eſt illa norma? In corde & conſcientia hominis a Deo inſculpta. Quid ſi multa diſſentiant circa hanc normam, nec recte de ea iudicent? Recurrendum eſt ad Tabulas diuinas in quibus renouatum eſt ius vel lex naturae tam certo teſtimonio, vt variari non poſſit.* De veritate huius rei vt eo luculentius conſtet, exhibet decem praecepta diuina inque ſingulis probat, cognoſci quod poſſint ex ſana ratione. Tandem regulas iuris romani ex Tit. Digeſt. *de diuerſis regulis iuris*, eis praeceptis diuinis, ſubiungit, ex quibus emanaſſe credit. Quis vero riſum tenere poterit legens, Legem: *Non erit* ff. de Iureiur. *omne enim licitum iusiurandum, per quod voluit quis ſibi iurari, idoneum eſt, & ſi ex eo fuerit iuratum, praetor id tuebitur*, ex ſecundo praecepto diuino proficiſci aut: Legem II. Dig. *de in ius voc.* & *legem vlt. C. de feriis*, tertio praecepto diuino debere originem. Vitam & reliqua Oldendorpii ſcripta exhibet MOLLER. *Cimbr. Litt. Tom*, III. p. 518. ſqq.

Allgemeines juriſtiſches Oraculum &c. Leipz. 1747. f.

In huius ſplendidi vtilisque operis Volum. II, non modo introductio, praecognita

gnita quaſi iurisprudentiae naturalis complectens habetur, ſed etiam integrum ſyſtema iuris naturalis proponitur, cuius ſciagraphiam ſatis perſpicuam duxerunt, Götting. gel. Zeitungen 1747. p. 515. ſq. Nos hic ſaltem monendum eſſe cenſemus, officia in coniugali, herili & aliis ſocietatibus minoribus in hoc ſyſtemate omiſſa eſſe, quod auctores, ad applicationem horum officiorum, cognitionem iuris ciuilis neceſſariam eſſe reputantes, ipſam eorum tractationem ſuo quamuis loco reſeruare maluerunt.

IOH. ADAM. OSIANDRI Typus legis naturae ad uerbi diuini ὑπογραμμὸν expreſſus. Tubing. 1669. 4.

MARTINI HENR. OTTONIS Elementa iuris naturae & gentium vna cum delineatione iuris poſitiui vniuerſalis. Hal. 1738. 8.

Conſtituunt Partem II. iuris diuini, exhibentem ea titulis binis de verborum ſignificationibus & regulis iuris. Partis prioris inſcriptio ſic ſe habet: *Iuris diuini, caeterarumque eruditionis practicae diſciplinarum praecognita.* Hal. 1737. 8. Conf. IENICHEN qui hunc librum vocat *commendabilem.*

ALEX. ARN. PAGENSTECHERI diſſ. de iure naturae.

Adpendicis Manual. ad Inſtit. partem facit haec diſſ. recuſa deinde in EIVSD *Syllog. diſſertationum* Bremae 1713. 12. editarum, primum tenet

tenet locum quae omnes recenſentur in *Actis Erud. Lipſ.* 1713. p. 389. ſq. Differit vero auctor in hac diſſ. de iuris naturalis principiis, finibus, neceſſitate atque vtilitate.

E. A O. C. PAGENSTECHERI naturalis iuris principia. Praemiſſa eſt ſumma Sam. Puſendorfii de officio hominis & ciuis catenata compendio. Herborn. 1732. & in EIVSD. *Tract. iur.* ibid. 1734. pag. 1-86.

Vid. ILL. IENICH. *h. voce.*

IOH. ERNST. PHILIPPI πρῶτον ψεῦδος circa principium iuris naturae. Hal. 1731. 4.

VINC. PLACCII Acceſſiones Iuris naturalis priuati & publici, quorum hoc politica doctrina ius imperiorum & gentium continetur. Hamb. 1695. 8.

Fundamenta totius huius ſcientiae petendum ducit ex conſortiorum naturalium aptitudine ad ſummum bonum promouendum inter homines eiuſdem naturae atque imperfectionis, qua naturalis, qua aſcititiae. VINHOLD. *Not. Script. iur. nat.* p. 58. vbi etiam delineationem breuem huius operis inuenire licet.

IOH. IAC. PLITTII Progr. de vſu principii rationati & mutationis entium contingentium in theologia & iurisprudentia naturali. Marb. 1748.

Laudatur hoc opuſculum in Götting. gel. Zeit. 1748. p. 1087. ſq.

NIC. ANR. POMPEII diſſ. de exiſtentia iuris naturae. Altd. 1688. 4.

NIC. PRAGEMANNI Specimen tractationis de meritis germanorum in iurisprudentiam naturalem. Ien. 1718. 4.

EIVRD. Poſitiones iuris naturae & gentium in vſum auditorum. Ienae 4.

Vid. *Biblioth. Iur. Imper.* p. 84.

EIVSD. Iurisprudentia naturalis ita explicata, vt, rite poſitis fundamentis, & diſcretis, pie, honeſte, iuſte, decore viuendi praeceptis, ex illis ipſis iuris naturae capita ducantur, ac controuerſiae vſu maxime venientes diiudicentur. Ienae 1720. 4.

Der Auctor war ein Mann der denken konnte, und viel wuſte. Seine ſchwache Leibes-Conſtitution und langwierige Krankheit aber hat ihm nicht erlaubet, dieſe Arbeit nach Wunſch auszuführen, dahero er ſelbige, ſo gut ſichs thun laſſen, kurz vor ſeinem Tode zu Ende bringen müſſen. Sunt verba *B. Stollii* in der Anl. z. H. D. G. p. m. 684. §. XL.

IOH. LVD. PRASCHIVS de lege charitatis ad H. Grotium de I. B. & P. cum deſignatione iuris naturalis ex diſciplina chriſtianorum. Ratisb. 1688. 8.

EIVSD.

EIVSD. Erläuterung des Geſetzes der Liebe über H. Grotii Bücher vom Recht des Krieges und des Friedens. Vid. VINHOLD. l. c. p. 58,

EIVSD. Vertheidigung des natürlichen Rechts, und kurze Antwort auf Thomaſii Einwürfe vom Geſetz der Liebe. Regenſp. 1686. 8.

IMMAN. PROELEI diſſ. de origine diuerſorum iuris naturae principiorum, quatenus nec vnica, nec adaequate vera ſunt. Lipſ. 1703.

EIVSD. Grundſätze des Geſetzes der Natur, nebſt einer kurzen Hiſtorie und Anmerkungen über die Lehre des Herrn von Pufendorf. Leipz. 1709. und 1719. 8.

Omnia deducit ex conſeruatione ſui, ad quam omnis homo inclinet, h. e. ad conſeruationem animi, corporis, bonorum externorum. Percurrit autem capita Pufendorfii, in quibusdam ab eo diuortens, in quibusdam cum eo faciens. Omnia quae decet, probe ponderat, nihil verborum absque mentis gutta fundens. *Vinhold* l. c. p. 59.

De PVFENDORFII Scriptis huc facientibus ſub voce: *Pufendorf.* agetur.

SAM. RACHELII diſſertationes duae de iure naturae & gentium. Kil. 1676. & 1696. 4.

GEORG.

GEORG. RADOVIVS de iure naturae gentium & ciuili. Roſt. 1608. 4.

GEORG. RAPHELII Tract. de iure naturae contra libellum Licht und Recht, Roſt. 1705. 8.

Ἀνονύμως editum hunc tractatum Raphelio vindicarunt *Noua Litter. Lubec. menſ. octobr.* 1705. p. 291.

ADAM. RECHENBERGII Lineamenta philoſophiae ciuilis. Lipſ. 1663. & 1711. 12.

Hoc opuſculum in duas partes diuiſum eſt, in quarum prima auctor officia hominum iuxta triplex obligationis humanae obiectum, Puſendorfium ſecutus ex lege naturae ſuccincte deſcribit. Reliquas huius libelli dotes cognoſce ex *Act. Erud. Lipſ.* 1694. p. 93. Acceſſit eidem diſſ. de S. R. imperii Regimento.

CAROL. OTTON. RECHENBERGII Inſtitutiones iurisprudentiae naturalis Lipſ. 1714. 4.

Ob perſpicuitatem, eruditionem, accuratamque methodum, quae in hoc libro deprehenditur, merito eum inter optima iuris naturalis ſyſtemata connumeres. Poſuit primum iuris naturalis principium in amore ſui rationabili Illuſtris auctor. Contenta & laudes vberiores huius operis quaere in STOLLII ganz neuen Zuſ. und Ausb. p. 223. ILL. GLAFEYI Geſch. des R. D. V. L. III. §. 238. & CELEB. IENICHEN *Bibl. Lipen. Iur.* voce: *ius nat.*

nat. p. m. 316. vnicum fortaſſe, quod vitio verti poſſet his Inſtitutionibus, abſentia indicis fuerit.

EIVSD. Progr. de auctoribus, qui ſcriptis ſuis iurisprudentiam naturalem illuſtrarunt. Lipſ. 1711.

CLRP. A RHEDEN de cauſa obligandi primoque modo cognoſcendi iuris naturae. Bremae 1715. 4.

IDEM de immutabilitate iuris naturae. Brem. 1717. 4.

LAVRENT. REINHARDI kurzgefaßte Einleitung zum Natur- und Völkerrecht. Leipz. 1736. 8.

EIVSD. Proluſio de inſigni vtilitate iuris naturalis. Vinar. 1739.

BERNH. HENR. REINOLDI Oratio de vero iuris naturae principio. Brem. 1709. 4.

Culta & diſerta oratio I.

Eine deutliche Vorſtellung von der Nutzbarkeit des natürlichen Rechts im gemeinen Leben, worinnen ſelbige eigentlich beſtehet, und auf was Weiſe ſie ſich fürnehmlich bey einem Advocaten äuſſern müſſe; diſcourſiue eingeführt von Chriſtoph Andreas Remer. an. 1707. 4.

Animus

Animus auctori fuit, contra auctoritatis praeiudicio iuris romani laborantes, iuris naturae contemtores, eiusdem vſum in omni vita oſtenderet; hinc ſe ipſum ſub *veritatis*, aduerſarios autem ſub *auctoritatis* nomine latere voluit.

HENR. FRID. REISCHAVERI diſſ. 2. de iure naturae athei: vide ſupra voce: *atheus*.

SAM. REYHERI diſſ. de genuinis iurium, naturae, gentium, & ciuilium principiis. Kilon. 1710.

In *capite primo* agitur de variis iuris ac in ſpecie naturalis diuiſionibus, cuius praecipua ſunt praecepta: Deum cole, Deum time, Deo creatori obedi. Diuiditur ius naturae in *primum* & *ortum*; illud eſt, quod naturalis ratio inter omnes homines conſtituit, & quod apud omnes peraeque gentes obſeruatur. *Ortum* eſt, ius gentium, quod diſpeſcitur in generale de quo *capite II.* & ſpeciale de quo *cap. IV.* agitur. Ius gentium *generale* eſt, quo per ſeparatas poſſeſſiones libertas naturalis limitatur; *ſpeciale* ortum trahit a diuerſis regnis ſibi inuicem non ſubordinatis.

IOH. CHR. RIEDELII verum ius gentium. Lipſ. 1715. 12.

DAN.

DAN. RINGMACHERVS de iuris naturalis indole & conſtitutione. Vlm. 1707. 4.

SAM. RITTER de iure naturae gentium & ciuili. Witt. 1654.

ANDR. FLOR. RIVINI Progr. de finibus iuris naturalis & ciuilis. Witt. 1740.

CHRIST. ROEHRENSFE theſes ex iure naturae miſcellaneae. Witt. 1686. 4.

EIVSD. Fundamentum iuris naturae. Witt. 1627.

IOH. GEORG. ROESERI Inſtitutionis ex iure naturae. Stettin. 1701. 12.

IOH. EBERH. ROESLERI Decas theſium ad iurisprudentiam naturalem pertinentium. Tubing. 1708. 4.

Theſes I. prudentiam naturalem merito dici vniuerſalem, II. eſſe eam philoſophiae practicae partem, III. eam non tantum ad forum humanumpertinere, IV. dari in ea demonſtrationes certas, V. non dari ius gentium proprie tale iuri naturae contradiſtinctum, VI. iuris naturae magnam in theologia vtilitatem eſſe, VII. Librum 2. Pufendorfii de off. H. & C. non debere confundi cum politica, VIII. De ſententia Pufendorfii in L. II. de Iur. Nat. & Gent. C. 1. §. 20. IX. Refutatur Pufendorfii I. N. & G. L. II. cap. 3. §. 13. X. Verba eius interdum Hobbeſianiſmum redolere.

IOH.

IOH. GOTTHELFF. ROSAE Diſſertationes ſex de exiſtentia iuris naturalis. Rudolſt. 1722. 4.

EIVSD. diſſ. duae de eo, quid ſit ius naturae. ibid. 1723.

ID. de ingulgentia & rigore iuris naturae. Ien. 1718.

ID. de vtilitate iuris naturalis ad theologiam. Ien. 1720.

HVGO DE ROY de eo, quod iuſtum eſt, ſiue de ſyncretismo theologiae & iurisprudentiae. Ien. 1670. & 1679. 12.

Conf. *Bibl. iur imp.* C. 1. poſ. 8. p. 85.

ANDR. RVDIGERI philoſophia pragmatica methodo apodictica & quoad eius licuit mathematica conſcripta. Lipſ. 1723. 8.

In hac extat etiam eius ſyſtema iuris naturae, quod recenſetur in *Act. Erud. Lipſ. Supplem.* T. VIII. Suppl. VI. p. 225. ſqq. Rudigerus non quidem ſocialitatis principium reprobat varia tamen circa Pufendorfii principia ſubordinata monet. Ad haec quandoque, vt recte dixit VINH. in *not. Script. I. N.* p. 69. quae ſunt praeter opinionem, inducit, lectoremque attonitum facit. Cui lubet varias contra Rudigeri ius naturae factas, inſpicere obiectiones evoluat ILL. GLAFEY *Hiſt. I. N.* p. m. 270. 237. 239. 240. ſqq.

ERICI

ERICI RVDAE diſp. de obligatione iuris naturalis. Aboae 1696. 8.

Joh. Fridr. Kuebels gründlich bewieſenes Recht der Natur, worinnen alle Streitigkeiten auf das deutlichſte gehoben, und die in das Recht der Natur gehörige Wahrheiten auf eine demonſtrativiſche Art erwieſen werden. Witt. 1735. 8.

IOH IAC. A RYSSEL de iure naturae & gentium libri duo. Lipſ. 1689. 8.

Principium ſeu propoſitio fundamentalis iuris naturalis, auctoris ſententia, ſic ſe habet: *Quilibet homo id ſtudeat, vt quidquid ſocietati eiusque conſeruationi & augmento eſt aduerſum intermittat vel vt intermittatur, in eo ſit; quidquid vero eandem promouet, & tranquillitatem eius conſeruat, faciat, vel vt efficiatur, curet.* Si conſideres, Ryſſelium, iuuenem hunc elaboraſſe librum, per trienium ſaltem cum aliis ſtudiis, iuris naturae ſtudio coniuncto, ſine dubio admiraberis auctoris eruditionem atque cogitandi rationem; quamuis negari non poſſit, hunc foetum maximam partem Grotium, Puſendorfium alioſque magnos viros, agnoſcere parentes; At tulit tamen & Ryſſelius iure ſuo honores.

ROB. SCHARROCK de officiis ſecundum ius naturae &c. Oxon. 1660. 8.

De hoc libro dictum ſupra pag. 255.

IOH. SCHEFFER de iure naturae eiusque fundamento. Vpſal. 1675. 4.

IOH. IVSTIN. SCHIERSCHMIDII Elementa iuris naturalis ſocialis & gentium, methodo ſcientifica conſcripta atque in vſum caeterarum iurisprudentiae partium concinnata. Ien. 1742. 8.

In compendio exhibentur elementa haec in allerneueſten Nachrichten von Juriſtiſchen Büchern. P. 28. pag. 255. ſq.

IOH. IAC. SCHMAVSSII diſſertationes iuris naturalis, quibus principia noui ſyſtematis ex ipſis naturae humanae inſtinctibus extruendi proponuntur. Goetting. 1740. 8.

Ex inquiſitione, quam Ill. auctor in HOMBERGKII *dubiorum iuris naturae* veritatem inſtituerat, atque adcuratori naturae humanae contemplatione natae ſunt hae primae noui ſyſtematis lineae. Expoſuerunt adcurate ſatis mentem auctoris *Acta Erud. Lipſ.* 1741. menſ. Iun. p. 352. ſq. & Gelehrte Gött. Zeit. 1740. n. 99. p. 867. ſq. in quorum illis varia monentur; ſummis contra laudibus extollitur hoc ſyſtema ab *auctore* des Schreibens von dem gegenwärtigen Zuſtande der Götting. Univerſität an einen vornehmen Herrn im Reiche: vbi p. 24. ita iudicatur: ſeine Diſſertationes iuris naturae verdienen einen Platz unter den merkwürdigſten Schriften dieſer Diſciplin. Mich deucht, in dieſen wenigen Bogen

gen iſt mehr Vernunft concentrirt, als manche groſſe Werke von dieſer Wiſſenſchaft in ſich faſſen. En ſumma libelli capita: *Diſſertatio I.* exponit hominum inſtinctum naturalem, quo homines feruntur in iucunditatem vitae, in propriam vtilitatem & commoditatem, praeſidii loco muniti duabus voluntatis affectionibus, ſpe & metu, tum ad bonum appetendum, tum ad malum auertendum. Pag. 14. auctor ait: *miranda naturae ſapientia, quae ſexum diuerſum formauit, & viris que amorem erga alterum inſeuit, non fortuitum, vel ratione demum excitandum, ſed ex ſeminis abundantia, quae ex digeſtione ciborum naturaliter gignitur, mechanica neceſſitate ortundum, & adeo vehementer ſollicitantem, vt libido cohiberi etiam extremis legum ciuilium poenis capitalibus nequeat* Pag. 21. pergit ILL. SCHMAVSSIVS: *haec tanta neceſſitate atque vi naturali indita ſunt hominibus, vt, quam diu liberi relinquuntur, ab externa violentia, nec a ratione ſeducuntur, non poſſint non ſecundum inſtinctus agere, & in eo ipſo ponant ſummam vitae ſuae felicitatem* In *diſſ. II.* quae de ratione humana agit, afferuntur imprimis haec: *quod amplior eſt cognitio hominis, quam brutorum, ſoli ſermoni tribuendum eſt.* Pag. 29. *rationem humanam minime eſſe aptam ad normam aliquam vniuerſalem, ad cognoſcendas autem veritates certas iucapacem, ſi paucas excerperis, ſenſu externo imprimis perficiendas, vel ex ſenſatione proxime reſultantes* Pag. 32. *rationem hominis ſuam per naturam eſſe ineptam ad vniuerſalia & certa principia veritatis mo-*

ralis ſtabilienda. p. 57. *Diſſertatio III.* verſatur circa originem & naturam obligationis moralis & legalis complectens paradoxa extantiora: Metu ſolo reguntur voluntatis humanae motus; itaque metus mali vinculum illud morale eſt, & verum atque vnicum omnis obligationis in animo hominis principium: Generaliter animaduertendum, nullas animo actiones vnquam ab hominibus ſuſcipi, quae non ortum ex vtilitatis propriae ſtudio trahunt, ſiue ſpe illae, ſiue metu, ſiue amore, ſiue odio excitentur & regantur p. 47. non opus vllis legibus diuinis videtur ad homines in ſtatu naturali regendos; & leges diuinae naturales finguntur, ex auctoris ſententia. *Diſſ. IV.* quae de ſtatu naturali agit. *Diſſertatione V.* de vero iure hominum naturali eiusque origine diſſeritur, quod definitur: *ius hominis connatum, viuendi ſecundum inſtinctus ſuos naturales*, ſiue, vt antiqui loquuntur, *viuendi ſecundum naturam. Diſſertationem VI.* conſtituit materia de pactis, quorum obligationis nullam aliam eſſe rationem putat auctor, quam quae ſit poſita in vtilitate, pactaque eſſe ſeruanda non propter ſe, quaſi iis inſit efficacia ad obligandum ſed propter praeceptum de non ledendo altero. Refutare hoc ſtuduerunt ſyſtema ILL. DARIES in Praefatione nouae editionis Iurispr. vniuerſ. 1748. & ANONYMVS in gründlichen *Examine* über ein in Göttingen herausgekommenes *nouum ſyſtema iuris naturae*, Frankfurt an der Oder und Leipzig 1748. 8. de quo ſcripto iudicatur in neuen Hamb. gel. Zeit. 1749. p. 16. es wäre zu wünſchen, daß dieſe Widerlegung nicht ſo heftig wäre.

EIVSD.

EIVSD. Vorſtellung des wahren Begrifs von einem Recht der Natur, bey Erofnung eines Collegii publici über ſeine poſitiones iur. nat. zum Behuef ſeiner Zuhörer herausgegeben. Gött. 1748. 8.

Deſcribitur atque laudatur hoc eruditum opuſculum in Götting. gel. Zeitungen 1748. p. 513. ſq.

IOH. FRIDEM. SCHNEIDER de finibus inrisprudentiae naturalis regundis. Hal. 1700. 4.

IOH. FRIDER. SCHNEIDERI ius naturae & gentium. Lipſ. 1729.

Vid. IENICH. in *Bibl. Lipen. iurid.* h. v.

MARTIN. SCHOOCKII liber de iure naturae. Groeningae 1659. 4.

ANDR. SCHOTTI axiomata, quibus ratio principium iuris naturae vnum adaequatum, euidens & indemonſtrabile ſiſtitur. Lipſ. 1731. 4.

CHRPH. SCHRADERI diſſ. de iure naturae. Lipſ. 1673.

PHIL. RICH. SCHROEDER de definitionibus & diuiſionibus iuris naturae & gentium. Reg. 1722.

IOH. CHRIST. SCHROETERI Progr. de iuris naturalis & ciuilis concordia. Ienae 1715.

Vid. IEN'CH. l. c.

BARTHOLD. SCHVLTENS diſſ. de conuenentia legis romanae cum lege naturali. Groening. 1747.

Conf Beyträge zu den Erlang. gel. Anmerkung. 1748. p. 101.

BERNH. SCHVLZE diſp. de iure naturali e praelectionibus eius priuatis Grotianis collecta. Rint. 1668.

EIVSD. diſp. de iure naturali. ibid. 1670.

CONR. SAM. SCHVRZFLEISCHII ius belli circa fana & ſepulcra. Witt. 1683.

CHRIST. GOTTL. SCHWARZ de ordine tradendae iurisprudentiae naturalis, praefationis loco quaedam praemiſit *Grotio Schefferi enucleato*, ſua cura, Altd. 1718. 8. denuo typis exſcripto.

EIVSDEM Specimina controuerſiarum iuris naturae & gentium ex hiſtoria graeca illuſtratarum.

Specimen I. Altd. 1711. 4. *continens controuerſiam de iure belli in res ſacras ex hiſto-*

 ria

ria graeca illuſtratam. Specimen II. ibid. 1711. 4. *ex eadem hiſtoria illuſtrat quaeſtionem de vſu veneni in bello.* Specimen III. ibid. 1712. 4. *de dominio maris agit eadem ratione.* Specimen IV. ibid. 1718. 4. *controuerſiae de modo adquirendi dominii per occupationem* ex hiſtoria graeca lucem affundit.

EIVSDEM Diſquiſitiones ſeptem problematum iuris naturae & gentium.

Hae Diſquiſitiones prodibant ſeparatim: *prima* Altd. 1722. *ſecunda* 1722. *tertia* 1724. *quarta* 1726. *quinta* 1726. *ſexta* 1727. *ſeptima* 1728. 4. Deinde *Sylloge problematum iuris naturae & gentium.* Altd. 1738. 4. lucem aſpexit.

IGNAT. SCHWARZ inſtitutiones iuris publici vniuerſalis, naturae & gentium. Auguſtae 1743 f. & 4.

IOH. EBERH. SCHWELING de natura iuris naturae. Brem. 1713.

IOH. DAV. SCHWERTNER de iuris naturalis immutabilitate. Lipſ. 1680.

IENICHEN in *Bibl. Lip.* h. v.

Veit Ludw. von Seckendorff Entwurf von dem allgemeinen natürlichen Rechte.

Reperitur in EIVSD. teutſchen Reden. n. 50. p. 435.

GOTTL. FRID. SEELIGMANN moralia in compendio ſiue virtuoſae actiones noſtrae ex amore deductae. Roſt. 1681.

ANT. LVDOV. SEIPII. Hiſtoria iuris naturae in epochas & theſes breues ad formam hiſtoriae iuris B. Koppũ redacta Goettingae 1749. 4.

Praelectionibus ſuis in Koppii hiſtoriam iuris inſtituendis programmatis loco hanc I. N. hiſtoriam praemiſit, & hoc ipſo quod Koppiano compendio deeſt, in auditorum vſum ſuppleuit Conſultiſſimus Seipius.

IOAN. SELDENVS de iure naturae & gentium iuxta diſciplinam hebraeorum. Lond. 1640. f. Oxonii 1665. 4. Argent. 1665. 4. Lipſ. & Franсf. 1695. Witt. 1712. 4. & in opp. Eius a Wilkinſio cum vita Seldeni editis. Lond. 1726. f. III. Vol.

Vide *Act. Erud. Lipſ.* 1726. *menſ. Nov.* n. I. Neue Zeit. von gel. Sachen 1726. p. 989. ſq & 1727. p. 116. 213. ſq. 317. & 850. *Biblioth. angloiſe* T. 14. p. 107. ſq. & *Bibl. Stoll.* p. 381. Cui moleſta eſt ipſius operis Seldeniani perlectio, is legat compendium eius, a Buddeo ſub titulo: *Synopſis iuris naturae & gentium iuxta diſciplinam hebraeorum* procuratum. Sicuti Hug. Grotii aemulus fuit ſemper Seldenus, ita, ne ille ſolus opere ſuo de I. B. & P. inclareſcat; ſuaque apud Anglos auctoritas & fama eo obſcuretur, ſimiae inſtar

inſtar & inuidiae plenus hoc opus elucubraſſe dicitur. Conſule hic REIMMANN. *Hiſt. Litt.* Vol. VI. p. 24. GLAFEY *Hiſt. I. N. & G.* p. 130. De ipſo Seldeni libro iudicia extant *Pufendorfii* in Praefatione ad Lib. de I. N. & G. & in Eride Scand. p. 200. §. 1. *Glafey* l. c. §. 58. p. 136. ſq. *Ludouici* in Delin. Hiſt. I. N. &c. *Stollii* in Hiſt. Litt. p. m. 661. ſq. *Chr. Thomaſii* in paulo plen. hiſt. I. N. c. 6. §. 13. p. 88. vbi: *ſolent vulgo etiam ſcriptoribus iuris naturalis accenſere Seldenum. Sed tantum abeſt, vt iſte liber huc pertineat, vt vel titulus oſtendat eſſe ſaltem hiſtoriam ſententiarum rabbinicarum de iure naturae, & tractatus ipſe oſtendat, ne hoc quidem in eo contineri, ſed ſaltem explicationem legum ſeptem, quas Rabbini dicunt Noacho a Deo publicatas eſſe, vt adeo Seldenus magis ad hiſtoriam iuris diuini poſitiui vniuerſalis pertineat.*

GOTTFR. SELLII Progr. ius naturae, reliquorum, quae colimus, iurium perpetuum comitem eſſe. Goetting. 1735.

IOH. SENSTII Schediaſma iuris naturae, ſuccincte & methodice tractati, in quo variae ac noxiae quorundam hypotheſes practicis e naturae principiis Sacrae Scripturae lumine illuſtratis & confirmatis expenduntur & diluuntur. Lipſ. & Roſt. 1705. 8.

Actionum moralium rationes in conformitate actionum cum diuina iuſtitia, ſanctitate & ſapientia collocat. Decalogum tamen cum iure naturae quodammodo componit, maioremque

 in

in ſcrutando matrimonio operam impendit. Principium cognoſcendi, vt loquitur, incomplexum agnoſcit, rectam rationem. Sique ius naturae ſpectetur obiectiue, tunc rationem illud dictare: ſuum cuique; ſin formaliter, tunc valere illud: imperanti ac ſuperiori eſt parendum. Compara *Vinbold.* l.c. p. 74. & *Nou. Litt. mar. Balth.* 1705. in Oct. p. 298. ſq.

IOH. SERLACHIVS de origine iuris naturalis. Vpſ. 1728.

FERD. SEB. L. B. DE SICKINGEN HOHENBVRG Ius naturae & gentium in duos diuiſum Tractatus, quorum primus continet ius publicum vniuerſale, alter Hugonis Grotii ius belli & pacis explicat. Mogunt. 1736. 4.

IENICH. *Bibl. Lipen. h. v.*

CASP. ESAIAS SIEGFRIED de iure naturae. Lipſ. 1661. 4.

IOH. GOTTFR. SITTEN Prodromus einiger Obſeruationum iuris naturae, oder fünf in das ius nat. gehörige Praeiudicial-Fragen. Leipz. 1721.

Refert auctor ad iuris naturae diſciplinam officia erga Deum Hugoniſque Grotii principium, quod in ſocietatis cura quaeritur, explodit.

LVCAE A SPRECKELSEN diſſ. de iuris naturalis & ciuilis differentiis. Lugd. Bat. 1718.

IOH. SIG. STAPFII ius naturae & gentium. Mogunt. 1735. 4.

ADR. STEGERI diſſ. de iure naturae Iuris publici I. R. G. principio. Lipſ. 1747.

Laudatur in Gött. gel. Zeit. 1747. p. 229. ſq.

MATTH. STEPHANI Methodica tractatio de arte iuris. Gryph. 1615. 8.

Ius naturae & gentium diſtinguit; illud quidem a natura, hoc vero a naturali ratione oriri tradens. Alia eodem pertinentia, amabili breuitate expedita ſunt. VINHOLD. l. c. p. 77.

MATTHAEVS STIER de vſu iuris naturae. Helmſt. 1683. 12.

IOH. STRAVCHII diſſ. de iuris naturalis & ciuilis conuenientia. Ien. 1674. 1.

FRIED. HENR. STRVBE *de Piermont* Recherche nouvelle de l'origine & des fondemens du Droit de la nature. Petrob. 1740. 8.

Laudatur atque recenſetur prolixe opuſculum hoc in *Actis Erud. Lipſ.* 1741. p. 209. Nos ne lector hiſtoriam atque finem libelli ignoret, haec addemus. Clariſſimus auctor iam 1732. haud vulgarem eruditi orbis tulit plauſum, cum Hildeshemii formis publicis deſcribendum ſuis curauit ſumtibus libellum octo plagularum, cui inſcriptionem praefixerat: *Recherche de l'ori-*

gine

gine & des fondemens du Droit de la nature, traduite d'un Manuſcrit angleis, a Amſt, 1732. 8. Quo quidem tempore auctor a ſecretis erat Illuſtriſſimi Adminiſtri ſtatus primarii Wolfferbuttelani, HIERONIMI DE MVNCHHAVSEN. Ex praefatione noua omnino intelligitur dilucide ſatis, libellum iſtum haud eſſe translationem. Auctor ſincere fatetur, lineas primas ſyſtematis ſui in eo extare, quas, quia Chriſt. Thomaſius ipſi haud fecerit ſatis, ab integro ducere exiſtimauerit conſultum. In praeſentis libelli praefatione repetit fundamenta, quibus ſuperſtruxerat, ius naturae, ratus iterum, cupiditates vniuerſas, hominique innatas, quatenus ſint conformes naturae, continere leges naturae, quibus interpretandis ratio inſeruiat ſana; & ſic porro. Mantiſſae loco ſubiuncta eſt *diſſ. de iure bellorum, quae gerere decet*, iam Hagae Com. 1734. emiſſa, quae ſua ſe commendat elegantia & argumenti nouitate. Compara *Acta Erud. Lipſ.* anno cit. p. 210. & 216.

GOTTL. STVRMII Iuſtinianus in definiendo iure naturali & diſtinguendis iuribus ſummus artifex. Witt. 1733.

GARLEF. SYLM Theſes inaugurales ſelectae ex iure naturae, publico ciuili. Franeq. 1708.

ERNST. TENZEL. Progr. de iuris naturae immutabilitate. Erf. 1719.

EIVSD.

EIVSD. Progr. de iuris gentium vera indole. ibid. eod.

IENICH. *Bibl. Lipſ.* h. v.

IOH. TESMARI vindiciae iuris naturae. Marb. 1688. IDEM.

IOH. WOLFG. TEXTORIS Synopſis Iuris Gentium. Baſil. 1640. & 1680. 4.

Conf. *Bibl. Iur. Imp. Cap.* I. *Poſ.* 8. §. 1. p. 85. & IENICH. l. c.

CHRIST. THOMASII inſtitutionum iurisprudentiae diuinae libri tres, in quibus fundamenta iuris naturalis ſecundum hypotheſes illuſtris Pufendorfii perſpicue demonſtrantur, & ab obiectionibus diſſentientium, potiſſimum D. Valent. Alberti, Profeſſoris Lipſienſis liberantur; fundamenta itidem iuris diuini poſitiui vniuerſalis, primum a iure naturali diſtincte ſecernuntur, & explicantur. Editio ſexta. Hal. 1717. 4.

Editiones priores ſunt. Lipſ. 1688. 4. & 8. Hal. 1694. 4. 1702. 1710. 8. Prodiit quoque verſio germanica IOH. GOTTFR. ZEIDLERI ſub rubro: Grundlehre des Natur- und Völkerrechts. Halle 1709. 4. in qua EPHR. GERHARDVS von den Hinderniſſen der natürlichen Rechts-gelartheit praefatus eſt. CHRIST. THOMASIVS, *Lutherus philoſophicus*, vid.

vid. *Acta Philoſophorum* V. I. P. IV. p. 609. ſq. edere Lipſiae incoepit inſtitutiones haſce. Libri earum primi cenſor erat *Bornius* Conſiliarius Elect. Sax. intimus; qui cum ſe difficilem nimisque cautum praeberet, ſimul aſſerens, ius naturae non tam ad Ictos, quam potius ad Philoſophos & Theologos pertinere; coactus Thomaſius, poſteriores libros Halae imprimi curauit. In hac *editione ſexta* praeter ſcholia perpetua acceſſerunt (1) *Programma* germanicum. Hal. 1691. vulgatum, hypotheſes Alberti expendens. (2) *Quaeſtio* de definitione fauorabilium & odioſorum, cum Placcio ventilata. (3) *Programma*, definitionem ſubſtantiae, hactenus quaeſitam, ſiſtens. (4) *Theſes* excerptae ex ipſis inſtitutionibus his, & ad diſputandum publice propoſitae. (5) Duplex *index*. In *Diſſertatione proemiali* praeter multa vitae Thomaſianae momenta, praecipuas a Valent. Alberti aliosque ſibi illatas iniurias auctor recenſet. *Illuſtrant* vitam Thomaſii, *apologia* dem Recht Evangel. Fürſten in theol. Streitigkeiten adiuncta, & Gedanken über ab lerhand Rechtshändel, *deſcribunt* eandem, LEPORINVS, Medicus quondam Quedlinburgicus: *Parentalia Thomaſiana*, *Acta Eruditorum Lipſienſia* menſ. Oct. 1729. art. XIV. & Beatus *Stollius*. Hiſt. Litt. p. m. 709. & in Supplem. p. 234. ſq.

EIVSD. Fundamenta iuris naturae & gentium ex ſenſu communi deducta, in quibus vbique ſecernuntur principia honeſti, iuſti & decori, cum adiuncta emendatione ad iſta fundamenta, inſtitutionum iuris-

iuriſprudentiae diuinae. Hal. 1718. 4. & antea. ibid. 1705. 1708. 4.

Huius libri, itidem a *Ioh. Gottfr. Zeidlero* germanice redditi recenſum apud Stollium *in Bibl. Stoll.* & in *Actis Erud. Lipſ.* 1706. p. 236. ſq. & in ipſius Thomaſii kurzen Bericht von den künftigen Thomaſiſchen Collegiis und Schriften 1705. 8. p. 9. ſq. habemus adcuratum. Hic meminiſſe iuuabit (a) in his fundamentis deſtrui, quod extructum fuerat in inſtitutionibus, ius diuinum poſitiuum vniuerſale, (b) ortas hinc eſſe ſectas, alteram *Thomaſianorum primorum*, qui ſcilicet *inſtitutiones* ſequuntur alteram *ſecundorum*, quibus fundamenta probantur.

GOTTL. GERH. TITII Einleitung zum Natur-und Völkerrecht, eiusdemque Unſchuld und Nothwendigkeit des Rechts der Natur vide ſupra p. 330.

FAB. TOERNER de vario variorum iuris naturalis fundamento. Vpſ. 1727.

ARNOLDI ANTONII TVLLECKEN diſſ. de iuris naturalis fonte. Amſt. 1690. 8.

DE VATTEL: Le loiſir philoſophique, ou Pieçes diverſes de philoſophie, de morale & d'amuſement, Genev. 1747. in 8.

Huius libri numerum primum *tractatio de principio primo iuris naturalis & origine obligationis vniuerſalis ad obſeruandas leges naturales*; numerum ſecundum diſcuſſio *quaeſtionis*,

nis, vtrum ſolum ius naturae ſine legibus ciuilibus, ſocietatis hominum perfectioni ſufficiat? faciunt.

VAL. VELTHEMII vera & genuina fundamenta iuris naturae. Ien. 1675. 4.

HENR. VFFELMANN de iure naturae gentium & ciuili. Helmſt. 1674. 4.

EIVSD. Variorum illuſtrium conſcientiae caſuum faſciculus, ibidemque introductio in ius naturae. Lipſ. & Goslar. 1709. 4.

Praeſtabilem hunc laborem ab interitu vindicarunt duumuiri, CASP. HENR. SELLIVS, *qui e tenebris in lucem protraxit,* & HENNIG. GVIL. HAGIVS, *qui mendis repugnauit.* VINHOLD. l. c. p. 84.

GEORG. ANDR. VINHOLDI Nucleus iuris naturae in quo huius iuris praecipua ex dignitate hominis naturali noua & hactenus nunquam viſa hypotheſi per nexum demonſtratiuum deducuntur. Lipſ. 1725. 8.

Ordinem & internam conſtitutionem huius noui ſyſtematis iuris naturae, dignitate humana naturali tanquam primo principio ſuperſtructi adcurate depictam videre licet in *Act. Erud. Lipſ.* 1725. pag. 425. ſq. Quamuis, vti facile ad credendum, haud multos conſecutus ſit ſibi adſtipulantes, id tamen negari

gari nequit, in hoc compendio multo plures deprehendi concluſiones, quam in plerisque iuris naturae compendiis haberi ſolent, id, quod in ipſis quoque *Act. Erud. Lipſ.* l. c. p. 428. agnoſcitur.

ARN. VINNII diſſertationes de iure naturae & gentium. Roterod. 1676. 4.

VITRIARII inſtitutiones I. N. & G. vide ſupra. p. 221. ſq.

HERM. VLNERI Regulae iuris antiqui h. e. generalia artis boni & aequi praecepta, in quibus totius iuris ratio conſiſtit, in ordinem literarum redacta. Francf. 1565. 8.

Non dedita quidem opera ius naturae profitetur, nihilo ſecius notitias tradit boni & aequi, eoque vera illa & indubitata principia, quibus totius iuris ratio conficitur, & quae vniuerſam legem cognitionem, conſiliaque intima eorum compendioſa iuris definitione ob oculos ponunt, iuxtimque honeſtatem ſtatuendae aequitatis formulam exhibent. VINHOLD. l. c. pag. 85.

Gottfr. Vogels allgemeines Völkerrecht. Frankf. 1668. 12.

IOH. GOTTFR. VOGELII Breuiarium iurisprudentiae naturalis aphorismis ſuccinctis comprehenſum. Dresd. 1713. 4.

IOH. GEORG. WACHTERI origines iuris naturae ſiue de iure naturae huma-

 nae

nae demonſtrationes mathematicae. Berol. 1704. 4.

Propter obſcurum dicendi genus perpaucis placent. ILL. GLAFEY *Hiſt. Iur. Nat.* Cap. 3. §. 181. p. m. 234.

IOH. GEORG. WAGNERI Iuris naturae & gentium liber elementarius. Hal. 1719. & 1721. 8.

MATTH. IAC. WAHLII Acroamaticus iurisprudentiae vniuerſalis typus. Quedlinb. 1700. 8.

IOH. WIEH. WALDSCHMIDT delineatio principiorum iuris naturae in vſum auditorum ſuorum priuatum, poſitionibus ſuccinctis comprehenſa. Marb. (ſine mentione anni) 4.

IVST. MAVR. WALLENDORPH. de immutabilitate iurs naturae. Vltrai. 1690.

Vid. Ienichen h. v.

Volumen iuris gentium, hiſtoriam & origenes S. R. I. Comitum a Wartenberg; Diſſertationem politicam de charactere praeſtantiſſimi purpurati, exemplo Wartenbergici Comitis declarati, ac *Specimen Inſtitutionum iuris naturae & gentium Wartenbergicarum*, complectens. Amſt. 1710. 8.

Io. Caſimirus de Wartenberg, pater, conſcripſerat Commentarium, de officiis aulicae & ciuilis vitae in gratiam filiorum. Hic mortuo auctore, primum Biponte auſpiciis Caroli Ludouici, Electoris Palatini, publici iuris factus eſt, deinde auctior emendatiorque Berolini ſemel iterumque prodiit. Praeceptiones autem & doctrinas tradit, quibus praeſentis & futuri aeui felicitas perfici & obtineri poſſit, ad cuius lectionem vt nobiles excitentur, de argumento libri, auctore huiusque vita bene ſapienterque acta, fine & ſcopo, ac ſtili denique indole breuiter ſtrictimque diſſeritur, integrumque Commentarium XLII. momenta ſiue capita continentem, atque Inſtitutionum Iuris Naturae & Gentium nomine inſignitum latineque redditum, in lucem propediem emiſſum iri monetur. Interea *Specimen* eius, *explicato Capite I.* proponitur, reliquorumque inſcriptiones breuiſſimis ad extremum ſubnectuntur. Act. Erud. Lipſ. Tom. IV. Sect. X. p. 432. ſqq.

IMM. WEBER, de habitu iuris naturae ad diſciplinam chriſtianorum. Giſſ. 1699.

IDEM de oſculis, quibus naturae ac ciuitatum iura motuo ſe amplectuntur. Giſſ. 1703.

HENR. WEGHORSTII Labyrinthus moralis iur. naturae peruius. Pars 1. & 2. Haun. 1713. 4.

Tertiam partem reliquit meditatam auctor. Conf. de Weghorſtio MOLLERVM in *Cimbr. Litt.* Tom. I. p. 715.

IOACH. WEICKMANNI diſſ. de formali obiecto iuris naturae. Witt. 1686.

IOH. FRID. WEIDLERI inſtitutiones iuris naturae & gentium, methodo geometrica digeſtae, collatoque ſparſim iure poſitiuo illuſtratae. Witt. 1731. 8.

In conſcribendo hoc compendio id imprimis egit auctor, vt ſcribat eleganter & perſpicue, vt materiae methodo certa cohaereant per definitiones, axiomata, conſectaria, theoremata & ſcholia, ipſeque libellus lectionibus academicis, ſit aptiſſimus. Sequitur in eo Buddeum, quod tria poſuit iuris naturae principia pro diuerſitate officiorum. Erga Deum officiorum principium eſt: *Deum religioſiſſima animi veneratione & obſequio cole & perſequere.* Officia erga ſe cognoſcuntur ex hoc principio: *quisque virium tam animi, quam corporis a Deo in ſe collatarum conſeruationi & perfectioni ſtrenuam operam dare debet.* Puincipium cognoſcendi officia erga alios ita ſe habet: *quisque ita ſe gerat aduerſus alios, vt eorum ſui ſimilis humanitas iubet, idroque aliorum conſeruationem & perfectionem, quantum in ſe eſt, adiuuet & promoueat.* Praefatio, quam auctor praefixit, *de methodi geometricae vtilitate in doctrina morali,* agit.

IOH. IOACH. WEIDNER ius naturae omnibus congenitum & inſitum. diſſ. IV. Roſt. 1711.

CHRIST. WEISII compendium iuris naturae, vnde peti ſolent argumenta ab honeſto.

In *Inſtit. orat.* Lipſ. 1709. 8. Felicitatem ab homine, natura duce, cum intellexiſſet auctor, collegiſſetque neminem felicem eſſe poſſe, niſi qui amet; idcirco amorem in Deum, in nosmetipſos, in proximum, in rempublicam, pro compendio iuris naturae ſeorſum ſibi conſiderandum exiſtimauit, fretus potiſſimum ſaluatoris auctoritate: Diliges Deum & proximum, ſicut teipſum. VINHOLD. l. c. p. 88.

IOH. WERLHOFFII diſſ. de poteſtate legislatoris ciuilis circa ea, quae ſunt iuris naturae. Helmſt.

Vide MOLLERI *Cimbr. Litter.* Tom. I. p. 720.

HENR. LVDW. WERNHERI diſſ. de euidentia & certitudine demonſtrationum moralium. In EIVSD. *Diſſert.* iunctim editis. Witt. 1721. 8.

Probatur, in iure naturae demonſtrationibus euidentiſſimis locum eſſe, & contra aduerſarios ſolide diſputatur, praeſertim contra probabilismi moralis peſtem, & cauſae indicantur, cur non prius diſciplinae moralis demonſtrari coeperint, multique putauerint veterum, eaſdem niti demonſtrationibus non poſſe.

IOH. BALTH. WERNHERI Analecta iuris naturae & gentium. Witt. 1720. & 1721. 8.

Vide ſupra, pag. 223. ſq.

EIVSD. Elementa iuris naturae & gentium, ex vniuerſali principio deducta, nec non ad vſum in iure ciuili paſſim accommodata. Witt. 1704. 8.

Auctor libellum hunc aureum & non ex numero plagularum aeſtimandum, iuxta ductum ſcriptorum Puſendorfianorum, praecipue libri de offic. Hom. & C. confecit, ſed ſingula, quae docet, duabus propoſitionibus fundamentalibus ſuperſtruxit, quarum altera: *quicquid ita comparatum eſt, vt ſi ab omnibus hominibus omitteretur, generi humano pereundem eſſet, illud per legem naturae a Deo praeceptum.* Altera: *quicquid ita comparatum, vt ſi ab omnibus fieret, generi humano pereundum eſſet, illud naturaliter a Deo prohibitum eſt.* Summa huius opuſculi capita enumerantur in *Act. Erud. Lipſ.* 1704. p. 170. ſqq.

EIVSD. diſſertationes iuris naturalis. Witt. 1721. 8.

EIVSD. diſſ. de praecipuis iuris naturalis ſcriptoribus. Lipſ. 1699. 4. & inter *Diſſert. Iur. Nat.* Diſſ. XII. Witt. 1721. 8.

Breue hoc ſcriptum continet recenſionem Hug. Grotii, Ioannis Seldeni, Thomae Hobbeſii, & Sam. Puſendorfii, deque his quatuor viris iudicium.

EIVSD. Progr. de ortu atque progreſſu diſciplinae iuris naturalis.

Breuiter

Breuiter in hoc opuſculo conditio iuris naturalis ab antiquiſſimis inde temporibus ad noſtra vsque exhibetur. Et quidem, olim gentes ſparſim, ſine tamen ordine, praecepta naturalia, ſtilo plerumque poëtico tradidere, vti Strabo aliique, praeſertim graeci. Inſequentibus temporibus doctrina moralis ſine numero ab Hecateo Cadmo atque Pherecyde tractari coepit; Laudandi vero in hoc ſtudio prae ceteris ſunt Socrates, Ariſtoteles & Cicero. Hi tamen omnes nunquam de iure naturae in diſciplinam redigendo cogitarunt; potius non poſſe ſyſtematico ordine tradi moralia maiores crediderunt; donec Hugo Grotius ſurrexit, qui tamen de primo aliquo iuris naturae principio ſollicitus haud fuit. Hunc inſecuti ſunt alii, velut, Hobbes, Pufendorfius, Thomaſius, alii, quod Grotius omiſerat, ſupplentes. Hinc fit, vt quidam ſibi perſuadeant, horum laboribus adquieſcendum eſſe, ſed falſo: in eo enim praeſertim laborandum eſt, vt quae permiſſa & moraliter indifferentia ſunt, a iure naturali recte ſeparentur, vſusque iuris nat. in ciuilibus demonſtretur.

EIVSD. Progr. de vtilitate iuris naturae in foro. Inter *Diſſertationes Iur. Nat.* pag. 474. ſq.

Omnium legum ciuilium, leges naturales fundamentum eſſe, aſſeritur.

EIVSD. Progr. de Cautionibus nonnullis in ſtudio iuris nat. vtiliter obſeruandis in *Diſſ. Iur. Nat.* p. 494.

ANDR. WESTPHALII diſſ. de adiumentis & cautelis iurisprudentiae naturalis rite excolendae. Gryph. 1716.

IDEM. de impedito iuris naturalis progreſſu. ibid. 1728. 4.

CHRIST. WILDVOGEL de vſu iuris naturae in actionibus principum conſpicuo. Ien. 1714. 4.

SAM. FRID. WILLENBERGII Sicilimenta iuris gentium prudentiae, ex libris Hug. Grotii de I. B. & P. aliorumque ſcriptis collecta, & in quaeſtiones redacta, poſt editionem Gedanenſem. Lipſ. 1711. 8.

Prima editio eſt, Gedan. 1709. 8. Primum principium ponit auctor in voluntate Dei, iusque gentium non dari a iure naturae diuerſum aſſerit. Praeter Grotii, Pufendorfii & Thomaſii principia ſequitur hypotheſes Buddei, Becmanni, Hertii, Huberi, Seldeni, aliorum. In quauis materia, de qua Doctores diſſentiunt, allegauit potiſſimos ſcriptores, qui ex inſtituto controuerſiam tractant. Plura de hoc libro narrantur in neuen Bücherſaal der gel. Welt. Oefn. I. p. 49. ſqq.

IOH. WILH. WISLINGII Ontologia iuris methodo ſcientifica pertractata, qua iurisprudentiae naturalis ac poſitiuae principia continentur & ad ſolidam vniuerſae philoſophiae belli ac pacis ſiue Polemodicaeae

caeae

caeae tractationem via ſternitur. Marb. 1741. 4. *recuſa.* Caſſel. 1748. 4.

Euolue de hoc ſcripto Götting. gel. Zeit. 1742. p. 35. ſq. & Leipz. gel. Zeit. 1749. p. 6. ſq.

Theſes Iuris naturae & gentium controuerſi ab illuſtriſſimis S. R. I. Comitibus, Dominis *Auguſto* & *Alexandro de Sulkow, Sulkowski* publice propoſitae menſe Decembr. 1747. moderante ABRAH. GOTTLOB WINCKLERO. I. V. D. Liſſae 1747. 4.

Concinne & docte elaborata exercitatio, S. die Leipz. gel. Zeit. 1748. n. 19. p. 165. ſq.

BENEDICTI WINCKLERI *Soltquellenſis* Principiorum iuris libri quinque, in quibus genuina iuris, tam naturalis, quam poſitiui principia, & firmiſſima iurisprudentiae fundamenta oſtenduntur eiusdem ſummus finis ob oculos ponitur, & diuina auctoritas probatur. Lipſ. 1615. 8.

Libellus hic rarus eſt. Plurimi enim eius mentionem facientes, ſe non vidiſſe eum fatentur. Cauſa huius rei, ſine dubio, vt Summe Vener. *Heumannus*, cuius beneuolentia copia huius libri facta mihi eſt, opinatur, ſita eſt in bello tricennali, in quod liber incidit. Iſta etiam tempeſtate ſtudioſi iuris, poſthabitis ſolidis iuris fundamentis ſtatim properare ſolebant ad ea, quae opimos ſpondent reditus, ditiores eſſe malentes quam doctiores, id, quod ipſe Wincklerus agnouit L. I. C. 1. p. 6. Contenta huius

ſcripti accurate memorat BEYER in *Not. Auct. Iurid.* qui p. 60. *multa*, ait, *in hoc libello deprehendi, quae alii iurisprudentiae naturalis auctores intacta reliquerunt, & pietatem Winckleri & in ratiocinando prudentiam efficere, vt hoc ſcriptum optimis accenſeri mereatur*; atque p. 65. *& tamen*, pergit, *negligimus & ignoramus Winckleruni?* Idem fere ſentiunt LVDOVICI in *Hiſt. I. N.* §. 24. p. m. 40. & THOMASIVS. *Hiſt. paulo plen. Iur. N.* C. VI. §. 1. qui tamen p. 68. monet, generalia Wincklerum tradere, ſpecialia non tangere, multa e philoſophia ſcholaſtica retinere, opus ſuum reddere obſcurum eo, quod fundamenti loco ſupponat Platonicam diuiſionem legum, in legem diuinam, coeleſtem, naturalem, & humanam; negligere, porro, cum neceſſariam inter ius pro lege & attributo perſonae acceptum, diſtinctionem, & denique non, vt hodie in tanta veritatis luce fieri ſoleat, caput de polygamia tractare. Vitam Winckleri inſeri curaui Parti II. der Ausbeſſer. und Zuſ. zu S. T. Hrn. Hofr. Glaſ. *Bibl. I. N. & G.* p. 49. Manuſcripta hodie habentur Lubecae Winckleri duo, nempe: Bericht, was es bey der Stadt Lübeck mit der unbeweglichen Gründe, Eigenthums, Verlaß- und Zuſchreibung oder Verpfändung für eine Gelegenheit habe, wie weit ſich eines ieden daran habendes Recht erſtrecke, auch wie es zu finden und zu unterſcheiden. ſub dato Lübeck 1638. & Nachricht, was es mit denen in der Lübeckiſchen Landwehr belegenen Ländereyen für eine Bewandnüß habe.

CARL. GOTTFR. WINCKLER de poteſtate legum ciuilium in ius naturae. Lipſ. 1713.

EMAN. WOLLEB Generalia iuris naturae & ſingularia quaedam de legitimatione, de tutelis, de acquiſitione dominii. Baſ. 1731.

Vid. IENICHEN h. v.

CHRIST. WOLFII Ius naturae methodo ſcientifica pertractatum. PRIMA PARS, in qua obligationes & iura connata, ex ipſa hominis eſſentia atque natura a priori demonſtrantur, & totius philoſophiae moralis, omnisque iuris reliqui, fundamenta ſolida iaciuntur. Francf. & Lipſ. 1740. 4.

PARS II. in qua agitur de dominio ac inde reſultantibus iuribus cumque iis connexis obligationibus. Hal. 1742. 4.

PARS III. de modo deriuatiuo adquirendi dominium & ius quodcunque, praeſertim in re alterius, vbi & agitur de officiis circa ſermonem, iuramentis ac votis, nec non de vſucapione & praeſcriptione. Hal. 1743. 4.

PARS IV. de actibus ad aliorum vtilitatem tendentibus & de contractibus tam beneficis quam oneroſis praecipuis. Hal. 1744. 4.

PARS V. de contractibus oneroſis reliquis, quaſi contractibus, modis tollendi obliga-

obligationem ex contractu, & de iure in re ſua alteri conſtituto, veluti pignore, hypotheca & ſeruitutibus. Hal. 1745. 4.

PARS VI. de dominio vtili, in ſpecie de feudo; accedit doctrina de interpretatione, de iure ex communione primaeua reſiduo; de officiis erga mortuos, nondum natos & poſteros, nec non eruditorum. Hal. 1746. 4.

PARS VII. in qua tam de imperio ac ſocietate in genere, quam de officiis ac iure in ſocietatibus, coniugali, paterna, herili atque domo agitur, ſeu ius omne perſonarum demonſtratur. Hal. 1747. 4.

PARS VIII. de imperio publico ſeu iure ciuitatis, in qua omne ius publicum vniuerſale demonſtratur, & verioris politicae inconcuſſa fundamenta ponuntur. Hal. 1748. 4.

EIVSD. vſus logicae ſuae in eruendis notionibus diſtinctis oſtenſus definitionibus iuris naturae, gentium & ciuilis in *L. 1. §. 3. & L. 6. Dig. de Iuſtitia & Iure.*

Extat in *Horis ſubceſiuis Marburg.* anni 1729. Marb. eod. an. 8. n. 2.

EIVSD. principium iuris naturae iuxta doctrinam Chriſti. Matth. V, 48.

In *horis ſubc. Marb.* 1730. n. 5.

EIVSD.

EIVSD. Programma de neceſſitate methodi ſcientificae & genuino vſu iuris naturae & gentium. Hal. 1741. 4.

Recenſetur in philoſophiſchen Büchersaal. *Part.* I. p. 92. ſq.

IOH. GABRIEL WOLFFII Inſtitutiones iurisprudentiae naturalis tum priuatae tum publicae, quibus regulae iuſti, honeſti, decori ac prudentiae diſtincte explicantur. Hal. 1720. 8.

Celeb. auctor perſpicuo ſcribendi genere vtitur, ſeruat ordinem commodum, conſtituit iuris naturae principium primum: Fac ea, quae ad veram humani generis felicitatem conducunt, & omitte oppoſita.

IOH. FRIDR. WVCHERER de quibusdam I. N. reſtauratoribus. Ien. 1710.

IOH. IOACH. ZENTGRAVII de origine veritate & immutabili rectitudine iuris naturalis ſecundum diſciplinam chriſtianorum, ad gentilium tamen captum inſtituta disquiſitio. Argent. 1678. 8.

Recenſetur in *Beyeri not. auct. iurid. Spec. III.* p. 26. ſq.

EIVSD. Specimen doctrinae iuris naturalis ſecundum diſciplinam Platonicam. Argent. 1679. 4.

IENICH.

IENICH. h. v. Reliqua Zentgrauii ſcripta ſub Puſendorfii voce occurrent.

RICHARD. ZOVCHAEI Elementa iurisprudentiae. Oxon. 1629. 8. Hag. 1665. 12.

Vid. *Bibl. iur. imp.* Cap. 1. Poſ. VII. §. 1. p. 86.

IVS PVBLICVM VNIVERSALE vide: MAIESTAS.

ANON. Diſcurſus de ſtudio iuris publici vniuerſalis & praetenſionibus illuſtribus. 1705. 4.

Vid. Bibl. Breit. Tom. II. p. 4.

IOH. FERD. BEHAIM. Inſtitutiones iurisprudentiae publicae vniuerſalis. Francf. 1691. 4.

IENICH. *Bibl. Iurid. Lip.* h. v.

IOH. BODINI de Republica libri VI. latine redditi ab auctore multo, quam antea locupletius. Editio ſecunda. Francf. 1691. 8.

Qui legit opus hoc inſigne Bodini, in ea ſaepe incidet argumenta, de quibus iuris naturae doctores ſtudioſe disquirunt. Adeo non raro Bodinus ciuilem prudentiam cum iurisprudentia naturali commiſcet, vitio nonnullis aliis ciuitatis regendae magiſtris viſitato. VINHOLD. l. c. p. 9.

IVST.

IVST. HENNING. BOEHMERI Introductio in ius qublicum vniuerſale ex geguinis principiis deductum & in vſum iurispublici particularis quarumcunque rerumpublicarum adornatum. Hal. 1710. 8.

Haec introductio ab *auctore Bibl. quadr. Iur. imp.* p. 89. *liber in hoc genere facile optimus* appellatur. Cum quo teſtimonio amice conſpirant *Acta Erud. Lipſ. Suppl.* T. IV. S. XI. p. 508. Superſtruxit his fere principiis ſyſtema ſuum Perilluſtris auctor; agenda ſunt ea, ſine quibus pax & tranquillitas ſpecialis totius corporis ciuilis conſeruari, & vnio ciuilis contineri non poteſt. Ex eoque illi felicitas hominis comparatur, cui propterea normam geminam ſubdit, internam, hominis emendationem intra ſemet; & externam, pacem ac tranquillitatem cum aliis hominibus conſeruandam. Conf. VINHOLD. l. c. p. 10. ſq.

IOH. SALOM. BRVNQVELLII eröfnete Gedanken von dem allgemeinen Staatsrechte und deſſen höchſt nützlicher Excolirung. Jena 1721. 8.

CONR. FRIDL. DE FRIEDENSBERG iuris publici praecipuorum in terris imperiorum atque rerumpublicarum contemplatio. Gryph. 1702.

GOTTFR. ERNST. FRITSCHII Conſpectus iuris publici vniuerſalis methodo ſyſte-

ſyſtematica noua ratione elaborati & ex vno principio indubio deducti. Marb. 1733. 4.

SIM. PETR. GASSERI Progr. daß das Ius publicum ad ſpecies iuris diuini gehöre, und mit dem iure naturae in genauer Verwandſchaft ſtehe. Halle 1707.

MICH. HENR. GRIBNERI Principia iurispr. natur.

Horum enim Secundus liber integer, iurisprudentiam publicam vniuerſalem p. 151 - 244. Edit. Witt. 1733. 8. complectitur.

IOH. NIC. HERTII iurisprudentia vniuerſalis. Gieſſ. 1694. 4.

Cuius Sectio Paediam iuris publici vniuerſalis continet. Conf. ſupra vocem: *Iurisprudentia vniuerſalis.*

IOH. FRID. HORNII Politicorum Pars architectonica de ciuitate. Trai. 1664. 12.

In hac indolem atque ſtructuram ciuitatis ex iure naturae docte ſolerterque explicat, & ius publicum vniuerſale adſtruxit. Conf. VINHOLD. l. c. p. 40. & *Bibl. Iur. imp.* C. I. Poſ. VIII. §. 1. p. 82.

VLRICI HVBERI de iure ciuitatis, Libri tres. Franeq. 1672. 4. recuſi ibidem 1684. & cum acceſſionibus ibidem 1694. & cum ſcholiis *Chriſt. Thomaſii.* Francf. 1708. 4.

Conf. Bibl. Iur. imp. l. c. p. 90.

CHR.

CHR. MATTHAEI KNESEBECKII Prodromus iuris publici vniuerſalis. Roſt. 1700. 4.

Specimen eſt magni, quod meditabatur operis de praetenſionibus illuſtribus. *Bibl. Iur. imp.* p. 90.

RVD. GODOFR. KNICHEN opus politicum in tribus libris omnes ad doctrinam politicam, tam quoad pacis quam belli adminiſtrationem & tranquillum & turbulentum rerumpublicarum ſtatum, nec non ius publicum S. I. R. noſtri ſpectantes materias exactiſſime exhibens. Francf. ad Moen. 1682. f.

Auctor in libro I. de doctrina politica & ſocietatibus humanis minoribus & maioribus diſſerit. In cap. II. cuius tractatio quatuor partibus conſtans prolixior eſt, primo de imperantibus, magiſtratu, & modis perueniendi ad illum agit; ſecundo de miniſtris imperantium ac ciuibus varii generis, inde de partibus ſummi imperii, vt iure circa ſacra, arma, tributa, comitia foedera, iudicia &c. tractat; tertio ad imperii romano-germanici conſiderationem digreſſus, de eiusdem origine, amplitudine, Imperatoris romani & ſtatuum imperii iuribus, iudiciis, ordinibus, ac dignitatibus ciuium, nec non vrbium imperialium ortu, iuribus & priuilegiis diſputat; quarto, quae in adminiſtratione reipublicae belli tempore requi-

requirantur, oſtendit. Tandem in libro III. cauſas rempublicam euertentes & conſeruantes tradit, ſubiunctis rerum indicibus. Vid. *A E. Lipſ.* an. 1682. p. 252. ſq.

CHRIST. LIEBENTHALII Collegium politicum, in quo de ſocietatibus, magiſtratibus, iuribus maieſtatis, & legibus fundamentalibus, item de vniuerſa ac ſumma republica romana, vtpote de Imperatore, Rege romanorum, & ſtatibus imperii romani tractatur. Gieſſ. 1620. 4.

Conſtat aliquibus Diſſertationibus, quas more academico, a ſecus ſentientium dubiis publice vindicauit auctor. IENICH: h. v.

LOCKIVS quoque de regimine ciuili huc ſpectat qui ex anglico in gallicum idioma verſus. Amſt. 1691. 12. & prodiit german. Lipſ. 1718.

ABR. IAC. OERTELII Meditationes de iure publico vniuerſali & particulari, eorumque differentiis. Altd. 1743. 4.

FRANC. SCHMIERII Iurisprudentia publica vniuerſalis ex iure tum naturali, tum diuino poſitiuo, nec non iure gentium deriuata. Saliſb. 1722. f.

Conf. IENICH. *Bibl. Lip. h. v.*

IOH. IAC. VITRIARII oratio de vſu iuris publiei vniuerſalis & prudentiae ciuilis. Gieſſ. 1701.

Vid. GLAFEY *Bibl. I. N. & G. h. v.*

CASP

CASP. ZIEGLERI Tractatus de iuribus maieſtatis. Witt. 1681. 4.

Prodiit primum ſingulis quibusdam diſſertationibus, ſub Ziegleri praeſidio habitis, quibus pleraque, quae de poteſtate & iuribus principis diſputari ſolent, exponuntur; Poſtea reuiſae ab auctore diſputationes hae, praefatione & indice ornatae, in vnum ſyſtema collectae prodierunt. Witt. 1681. 4. 1698. 4. & 1740. 4. Compara Bibl. iur. imp. l. c. p. 91.

IVSTITIA & IVSTVM vide: *Ius Naturae.*

ROBERT ARNESIVS de iuſtitia diuina & humana. Paris 1560. 4. I.

IOH. CASP. BRENDELII diſſ. de iuſtitia principis clementia temperata. Witt. 1688.

GVIL. HIER. BRVCKNERI diſſ. de iuſtitia interna & externa. Ien. 1691.

MART. CHEMNITII Diſſ III. de iuſtitia & iure, quibus ius ad forum conſcientiae conformatur. Tub. 1621. 4.

DOMINICI BRICHERII COLVMBI diſſ. de iuſtitia & iure, ſeu ſcrutinium *Vlpiani*, ICti non vapulantis in definitione iuſtitiae

& iuriſprudentiae ad L. 10. & Tit. Inſt. de Iuſt. & Iure. Lipſ. 1739. 4.

Autorem non prorſus infeliciter ratiocinari, libellumque diligenter & accurate ſcriptum eſſe, IENICHENIVS fatetur.

FRANC. CAROL. CONRADI diſſ. de iuſtitia interna, a fine iuriſprudentiae ciuilis non ſeparanda. Helmſt. 1744.

ERCOLE FRANCESCO DADINI de ea diſtribuentis iuſtitiae parte, quae in proemiis largiendis verſatur. Ceſenae 1734.

Conf. IENICH. in Bibl. Iur. Lipen. h. v.

IOH. GOTTFR. FORBIGER diſſ. de iuſtitia diſtributiua & commutatiua. Witt. 1701.

GEORG. CHRIST. GEBAVERI Diſſ. de iuſtitia & iure. Goettingae 1738.

Agitur primo omnium de vtriusque vocis origine, praemittiturque tractationi acutiſſimi iudicii deciſio quaeſtionis de auctoritate definitionum legalium (§. 1. & 2.) Deinde fit progreſſus ad iuſtitiae definitionem vlpianeam, atque docetur eam redolere Stoicum philoſophum (§ 3.), ad ICtos nihil pertinere (§. 4.) adeoque non magis, quam illam Ariſtotelis vel vniuerſalem vel particularem, quam iterum in diſtributiuam & commutatiuam diſtinguere, proportionisque geometricae & arithmeticae doctrina

doctrina illuſtrare ſolent; vbi tota Ariſtotelicae iuſtitiae oeconomia ex ipſius Ethic. Lib. V, Cap. 1, 2, 4, 5, & 7. mira perſpicuitate proponitur. (§ 5.) A iuſtitia diſceditur ad ius, quod pluribus modis accipitur, vt nempe appelletur, vel *id, in quo ius dicitur*, vel *id, quod ibi dicitur*, vel *id de quo dicitur*, vel *id, ſecundum quod dicitur*, vel, *id quod diſcitur*, ſiue quod eodem redit: ius eſt vel *locus*, vel *ſententia*, vel *hominis qualitas*, vel *lex*, vel *ars*. Quae omnia a §. 6. ad finem diſſertationis ex intimis iuris romini viſceribus probat, magnoque eruditionis cumulo illuſtrat, auctor. Facillime igitur largimur IENICHENIO, hanc diſſertationem in hac materia principem eſſe.

FRIDR. GEVRHEMII Schediaſma morale de principiis iuſti. Kil. 1707. 4.

TRAVG. IMM. IERICHOVIVS de iuſtitia diuina punitiua. Lipſ. 1729.

Glaſey B. I. N. & G. h. v.

HENR. ERNST. KESTNERI diſſ. de iuſtitia proportionata. Rint. 1699.

GOTTFR. REINH. KOESELISII diſſ. de praecognitis iuriſprudentiae, iuſtitia & iure. Lipſ. 1733.

DETLEV. LANGENBECKII Regenſtenbuch de iuſtitia, iure & aequitate. Witt. 1572. f.

CHRPH. LANGHANSENII diſſ. de proportione in iuſtitia obſeruanda. Regiom. 1708.

MICH. LEDERERI diſſ. de vltimo iuris & iuſtitiae fine. Witt. 1662.

ERNST. IOH. ERID. MANZELII diſſ. de limitibus iuſtitiae, aequitatis, iuris aggratiandi, & arbitrii iudicis. Roſt. 1738.

IOH. CASP. PFLAVME de iuſtitia commutatiua. Lipſ. 1679.

Vid GLAFEY l. c.

SAM. REYHERI diſſ. de iuſtitiae tam commutatiuae quam diſtributiuae proportionibus. Kil. 1701.

Conf. de ea *Noua Litter. Maris Balth.* 1701. p. 287.

HVGO DE ROY de eo quod iuſtum eſt. Vltrai. 1645. Ienae 1670. & Hildeſ. 1653. 12.

IOH. IVST. SCHIERSCHMIDII diſſ. de iuſtitia ciuili, eiusdemque ſpeciebus. Erf. 1733.

IENICH. h. v.

IOH. CHRIST. SCHROETER de vero ac genuino iuſti atque iuſtitiae conceptu. Ien. 1718.

CHRPH.

CHRPH, STAENDERI Tergemina facies iuſti ac iniuſti natiuâ adulterina. Ien. 1686.

GLAFEY l. c.

GEORG. THEHEN diſſ. 2. de iuſtitia vniuerſali. Regiom. 1683. & particulari. Ibid. 1685.

IOH. WITTE Commentatio de iuſto ex ſociali hominis natura deducto. Kil. 1672. 4.

STEPH. SIGISM. WLOEMEN diſſ. de iuſtitia vniuerſali & particulari, eiusque ſubdiuiſione & vſu. Giſſ. 1741.

CHRIST. WOLFFII Explicatio definitionis iuſtitiae ab Vlpiano relictae in L. 10. D. de Iuſt. & Iur.

Secundum locum in Horis ſubſ. Marb. 1729. occupat, qua demonſtratur definitionis Vlpianeae cum notionibus ariſtotelicis conſenſus.

ERRATA QVAEDAM.

Pag. 29. STRAUBU, lege: STRAUBII. p. 31. KULEWEIN adde: (*Georg. Guil.*) p. 50. *Han.* lege: *Ien.* 1604. p. 54: *alienum populum* adiice: *ſub religionis ſalviſicae praetextu geſti.* p. 66. *ſolvendum* pro, *ſolvendam.* p 71. *Lipſ.* adpone: 1663. 4. p. 106. *cultu* pro, cutu. p. 199. pro: *biograpiae*, &, *Teologicis*, pone: *biographiae*, &, *theologicis.* p. 204. *luculentiſſimum*, loco: *luculeatiſſimum*, & pro: *commentatoribue*, *commentatoribus.* p. 205. *impendinit* lege: *impedivit.* p. 220. *auſt.* pro, and. p. 340. *recenſetur:* lege, *recenſentur.* p. 348. *philoſophica*, pone: *philoſophia.* p. 359. *prodit* loco: qrodit. p. 358. *inter*, pro: *intea.* p. 363. *naturae* lege: *natura.* p. 369. *iurts*; *iuris.* p. 370. *traditone*, lege: *traditione.* p. 373. *principum* pro: *princiqum.* p. 375. *multa* diſſentiant, pone: *multi.* p. 378. EIURD. lege: *Eiusd.* p. 379. PROELII lege: *Proelei.* p. 381. CLRP. pone: CASP. p. 383. *Inſtitutiones* pro: *inſtitutionis.* & *Theſis I.* pro *Theſes I.* p. 384. *indulgentia* loco: *ingulgentia.*

ANT 1317 PP2

XVIII
B
25

Digitized by Google